INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

miesięcznik

MK MONITOR księgowego

PODATKI · RACHUNKOWOŚĆ · ZUS · KADRY I PŁACE

Raport „Mk":

- **Wykorzystywanie samochodu prywatnego do celów służbowych – rozliczenia podatkowe i ewidencja księgowa**

5/441
maj 2026

I. AKTUALNOŚCI

1. Zmiany prawa – weszły w życie od 30 marca do 1 maja 2026 r. 4
1.1. Obniżka stawek VAT i akcyzy na paliwa 4
1.2. Paralimpijczycy – zwolnienie z PIT 5
1.3. Zwroty VAT przedstawicielstwom zagranicznym – dostosowane do KSeF 5
1.4. Zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania niektórych usług parkingowych 6
1.5. Kodeks karny skarbowy – zmiana proceduralna 7
1.6. Nowe wzory dokumentów rozliczeniowych ZUS 7
1.7. Zmiany w formularzu informacji o pomocy *de minimis* 8
2. Oczekują na wejście w życie 9
2.1. Elektronizacja wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego 9
2.2. Zmiany w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy 9
2.3. Zmiany w zgłoszeniach CEiDG 10
3. W Sejmie – kwiecień 2026 r. 10
3.1. Kontrola sądowa decyzji o odmowie dopuszczenia pełnomocnika – zmiana k.p.k. i k.k.s. 10
3.2. Wydłużenie terminu przesyłania JPK_KR – projekt zmian w PIT, CIT i ryczałcie 11
4. Projekty 11
4.1. Uproszczenia w PIT i CIT – zniesienie sankcji za płatności poza MPP i białą listą 11

ciąg dalszy spisu treści na następnej stronie >

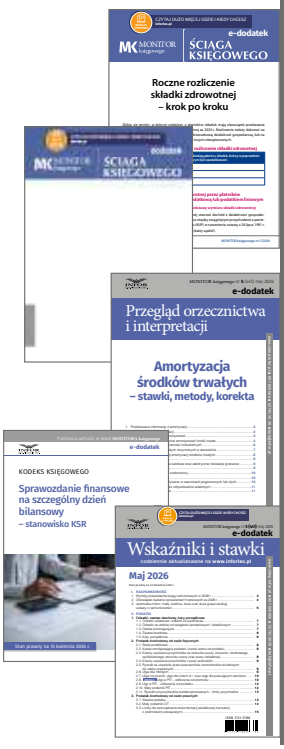

w komplecie z numerem: **e-dodatki** do pobrania na www.inforlex.pl

ISSN 1731-5786
9 771731 578601 05
Indeks 347108

Więcej na **inforlex.pl**
Dodatkowe materiały specjalne dostępne dla Prenumeratorów na **inforlex.pl** → Zaloguj się do konta
eprasa.pl df66a35dee

4.2. Odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania podatkowe spółek – projekt zmiany Ordynacji podatkowej . . . 12
4.3. Akcyza od papierosów elektronicznych . . . 13
5. Ważne terminy – maj 2026 r. . . . 13

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1. Usługi wynajmu miejsc parkingowych ze zwolnieniem z obowiązku ewidencjonowania – zmiana stanowiska MF . . . 17
2. Obowiązek wystawiania faktur w KSeF w przypadku świadczenia usług najmu prywatnego – stanowisko MF . . . 18
3. Jak prawidłowo rozliczyć składkę zdrowotną za 2025 r. . . . 21
4. Stanowisko KSR w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na szczególny dzień bilansowy . . . 29
5. Zapobieganie kradzieży spółek – dostęp do newslettera KRS przez aplikację mObywatel . . . 33

Odpowiedzi na pytania księgowych

Czy odszkodowanie za zniszczony samochód osobowy jest zwolnione z PIT . . . 35
Czy przestój w firmie oznacza konieczność zaprzestania amortyzacji środków trwałych . . . 35
Czy trzeba płacić zaliczki na PIT z tytułu sprzedaży prywatnych rzeczy . . . 35

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1. INFORLEX **Wykorzystywanie samochodu prywatnego do celów służbowych – rozliczenia podatkowe i ewidencja księgowa** . . . 36
   1. Rozliczenie zwrotu wydatków z tytułu używania przez pracowników samochodów prywatnych w kosztach podatkowych pracodawcy . . . 36
      1.1. Limity, w jakich zwrot kosztów używania przez pracowników prywatnych samochodów może być kosztem podatkowym pracodawcy . . . 37
   2. Przychody pracowników a ryczałt za używanie prywatnego samochodu . . . 40
      2.1. Ryczałty za jazdy lokalne jako przychody z pracy . . . 40
      2.2. Zwolnienie od podatku niektórych ryczałtów za jazdy lokalne . . . 42
   3. Przychody pracowników z tytułu zwrotu kosztów używania samochodu prywatnego w trakcie podróży służbowej . . . 43
   4. Ewidencja księgowa związana z wykorzystywaniem samochodu prywatnego do celów służbowych . . . 44
      4.1. Zwrot kosztów za jazdy lokalne w formie ryczałtu . . . 44
      4.2. Rozliczenie wydatków na prywatny samochód w podróży służbowej . . . 47

   Podsumowanie . . . 48

IV. VAT

1. Czy usługi budowlane dla osób fizycznych muszą być ewidencjonowane na kasie rejestrującej . . . 50
2. Czy po zawieszeniu działalności trzeba składać JPK_VAT na najem prywatny . . . 52
3. Jak wskazywać datę sprzedaży na fakturach zbiorczych . . . 54
4. Polskie przepisy określające moment powstania prawa do odliczenia niezgodne z przepisami unijnymi – skutki wyroku TSUE . . . 56
5. Podstawa opodatkowania VAT od odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości – wyrok NSA . . . 60

eprasa.pl df66a35dee

V. RACHUNKOWOŚĆ

1. Jak ująć w księgach korektę zaległego CIT i odsetek wykrytą po sporządzeniu sprawozdania za 2025 r. . . . 62
2. Jak rozliczyć w księgach rachunkowych darowiznę drobnych aktywów o niskiej wartości . . . 65
3. Czy zgromadzenie wspólników może zatwierdzić sprawozdanie finansowe, wobec którego biegły rewident wydał negatywną opinię . . . 69
4. Jak zaksięgować blokadę środków pieniężnych na rachunku bankowym w związku z gwarancją bankową . . . 71
5. Jak rozliczyć pracownikowi zwrot wydatku za fakturę w euro opłaconą z prywatnego rachunku bankowego . . . 74

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1. Czy należy skorygować odpisy amortyzacyjne w przypadku zwrotu środka trwałego . . . 78
2. Czy można zaliczyć do kosztów odszkodowanie zapłacone za niezwrócenie powierzonego sprzętu . . . 80
3. Jakie są skutki udzielenia nieoprocentowanej pożyczki udziałowcom . . . 82
4. Czy opłata przyłączeniowa stanowi koszt wytworzenia budynku – wyrok NSA . . . 85

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1. Czy mąż może amortyzować samochód kupiony przez żonę . . . 88
2. Jak rozliczyć sprzedaż płodów rolnych z własnego gospodarstwa . . . 90
3. Jak rozliczyć prezenty przekazywane kontrahentom . . . 93
4. Czy można zaliczyć do kosztów wydatki poniesione na usługi dentystyczne . . . 94
5. Jak ustalić wartość początkową uszkodzonego samochodu, który został naprawiony . . . 97
6. Refakturowanie przez wynajmującego kosztów mediów a przychód w ryczałcie – wyrok NSA . . . 98

VIII. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1. Kiedy i na podstawie jakich dokumentów księgować w pkpir składki ZUS . . . 100

IX. ZUS

1. Kontrola zwolnień lekarskich od 13 kwietnia 2026 r. – nowe uprawnienia i obowiązki płatników składek i ubezpieczonych . . . 102

X. KADRY I PŁACE

1. W czerwcu 2026 r. mija termin na złożenie zaświadczeń o dochodach za zatrudnione osoby pobierające jednocześnie świadczenia przedemerytalne . . . 108

XI. PRAWO GOSPODARCZE

1. Kiedy przewóz obuwia jest objęty SENT i e-TOLL . . . 110

XII. TYLKO W E-WYDANIU

Dodatkowe artykuły dostępne po zalogowaniu na inforlex.pl
(w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl df66a35dee

I. AKTUALNOŚCI

1 Zmiany prawa – weszły w życie od 30 marca do 1 maja 2026 r.

Przygotowane na podstawie aktów prawnych opublikowanych od 18 marca do 16 kwietnia 2026 r.

30 marca 2026 r.

1.1. Obniżka stawek VAT i akcyzy na paliwa

Od 30 marca 2026 r. obowiązują obniżone stawki akcyzy na paliwa. Od 31 marca 2026 r. obniżono również stawkę VAT na paliwa. Obniżone stawki zostały wprowadzone w rozporządzeniach wykonawczych wydanych przez Ministra Finansów i Gospodarki. Obniżkę wprowadzono na czas określony – od 30 marca do 30 kwietnia 2026 r. (na podstawie delegacji ustawowej istnieje możliwość przedłużenia stosowania obniżonych stawek do 30 czerwca 2026 r. Na dzień oddania do druku bieżącego numeru „Mk" taka decyzja nie została podjęta). Wraz z obniżką cen paliw wprowadzono maksymalne ceny paliw. Są one ustalane przez Ministra Energii.

Na oleje napędowe i biokomponenty obowiązuje obniżona stawka akcyzy w wysokości 880 zł/1000 l, a na benzyny 1239 zł/1000 l. Obniżona stawka VAT na paliwa wynosi 8%.

W okresie obowiązywania obniżonych stawek VAT dla paliw ciekłych podmioty dokonujące sprzedaży paliwa zostały obowiązane do stosowania ceny sprzedaży nie wyższej niż cena maksymalna publikowana w Monitorze Polskim. Cena ta obowiązuje od następnego dnia po jej ogłoszeniu. Natomiast cena ogłoszona w dniu roboczym poprzedzającym sobotę, niedzielę, święta oraz inne dni wolne od pracy jest stosowana do dnia roboczego następującego po tych dniach, łącznie z tym dniem roboczym.

Sprzedaż paliwa po cenach wyższych niż cena maksymalna jest zakazana. Za niestosowanie się do tych zasad przewidziano kary (do 1 mln zł). Do kontrolowania cen paliw oraz nakładania kar zostały upoważnione urzędy celno-skarbowe.

Ustawa z 27 marca 2026 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2026 r. poz. 414)

Ustawa z 27 marca 2026 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2026 r. poz. 415)

eprasa.pl df66a35dee

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 28 marca 2026 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego na niektóre paliwa silnikowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 416)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 28 marca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 417)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 29 marca 2026 r. w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 418)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 10 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego na niektóre paliwa silnikowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 506)

31 marca 2026 r.

1.2. Paralimpijczycy – zwolnienie z PIT

W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych zmieniono treść przepisów wprowadzających zwolnienia z PIT obejmujące nagrody otrzymane przez paralimpijczyków. Na podstawie art. 21 w ust. 1 pkt 40a i pkt 40aa tej ustawy zwolnione z PIT są:

- nagrody otrzymane od Polskiego Komitetu Olimpijskiego i Polskiego Komitetu Paralimpijskiego za uzyskanie wyników na igrzyskach olimpijskich i paralimpijskich oraz nagrody otrzymane od Polskiego Związku Sportu Niesłyszących za uzyskanie wyników na igrzyskach głuchych, a także
- nagrody otrzymane od Stowarzyszenia Olimpiady Specjalne Polska za uzyskanie wyników na światowych igrzyskach Olimpiad Specjalnych.

Zwolnienia te stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2026 r. Nowelizacja wprowadzająca zmiany weszła w życie 31 marca 2026 r., następnego dnia po publikacji w Dzienniku Ustaw.

Ustawa z 13 lutego 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 424)

31 marca 2026 r.

1.3. Zwroty VAT przedstawicielstwom zagranicznym – dostosowane do KSeF

31 marca 2026 r. zostały wprowadzone zmiany w rozporządzeniu określającym zasady zwrotu VAT przedstawicielstwom dyplomatycznym, urzędom konsularnym, członkom personelu tych przedstawicielstw i urzędów, a także innym osobom zrównanym z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych.

Zmiany dostosowują procedury zwrotu VAT do obowiązkowego KSeF. W procedurach zwrotu został wprowadzony obowiązek podawania we wniosku o zwrot VAT numeru

eprasa.pl df66a35dee

faktury identyfikującego fakturę w KSeF, jeżeli te faktury posiadają taki numer. Numery te powinny się również znajdować w wykazach towarów i usług nabywanych dla celów służbowych i objętych wnioskiem o zwrot VAT. Ponadto wykazy nabytych towarów i usług muszą zawierać: identyfikator podatkowy nabywcy lub informację o jego braku, datę wystawienia faktury, rodzaj towaru, zakres wykonanych usług oraz kwotę należności ogółem.

Jeżeli we wniosku o zwrot nie podano numerów identyfikujących faktury w KSeF, podmiot składający wniosek:

1) dołącza do wniosku faktury wystawione przy nabyciu towarów lub usług albo uwierzytelnione kserokopie tych faktur, jeżeli faktury zostały dołączone do wniosku w sprawie zwrotu podatku akcyzowego – w przypadku faktur w postaci papierowej,
2) przesyła lub udostępnia w dniu złożenia wniosku faktury wystawione przy nabyciu towarów lub usług naczelnikowi urzędu skarbowego – w przypadku faktur elektronicznych.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 25 marca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przypadków i trybu zwrotu podatku od towarów i usług przedstawicielstwom dyplomatycznym, urzędom konsularnym, członkom personelu tych przedstawicielstw i urzędów, a także innym osobom zrównanym z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych (Dz.U. z 2026 r. poz. 430)

1 kwietnia 2026 r.

1.4. Zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania niektórych usług parkingowych

1 kwietnia 2026 r. został wprowadzony obowiązek ewidencjonowania na kasie rejestrującej usług parkingowych świadczonych na rzecz osób nieprowadzących działalnośc. W późniejszym czasie obowiązek ten ma objąć usługi parkingowe świadczone bezobsługowo (za pomocą automatów vendingowych). Te będą obowiązkowo ewidencjonowane dopiero od 1 kwietnia 2027 r.

Co do zasady 1 kwietnia 2026 r. usługi parkingowe (z wyjątkiem rozliczanych bezobsługowo) powinny być rejestrowane w kasie rejestrującej „od pierwszej złotówki". Zwolnienie z tego obowiązku było przewidziane jedynie dla pracodawców oraz w ograniczonym zakresie dla spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. Z dniem 31 marca 2026 r. Minister Finansów i Gospodarki zdecydował się jednak na rozszerzenie zakresu zwolnień. Po zmianach zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania usług parkingowych obejmuje usługi:

- świadczone lub refakturowane przez pracodawcę na rzecz swoich pracowników,
- świadczone lub refakturowane przez spółdzielnie mieszkaniowe na rzecz swoich członków lub innych osób, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do

eprasa.pl df66a35dee

lokalu lub które są właścicielami lokali położonych w budynkach administrowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, jak również

- świadczone lub refakturowane przez wspólnoty mieszkaniowe na rzecz właścicieli lokali,
- świadczone przez spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe – na rzecz podmiotów zamieszkujących na ich terenie na podstawie umów najmu lub dzierżawy oraz umów o podobnym charakterze dotyczących lokali mieszkalnych na cele mieszkaniowe.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 marca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2026 r. poz. 420)

14 kwietnia 2026 r.

1.5. Kodeks karny skarbowy – zmiana proceduralna

W Kodeksie postępowania karnego dodano art. 213 § 1c, który umożliwia potwierdzanie i weryfikację tożsamości oskarżonego będącego obywatelem państwa trzeciego przez pobranie odcisków linii papilarnych. Przepis ten znajdzie zastosowanie także w postępowaniach karnych skarbowych prowadzonych w sprawie przestępstw w skarbowych (art. 113 § 1 k.k.s.). Jego stosowanie zostało wyłączone w postępowaniach karnych skarbowych dotyczących wykroczeń skarbowych (zob. art. 113 § 3 pkt 2 k.k.s.).

Zmiany w Kodeksie postępowania karnego oraz Kodeksie karnym skarbowym weszły w życie 14 kwietnia 2026 r.

Ustawa z 13 lutego 2026 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 421)

30 kwietnia 2026 r.

1.6. Nowe wzory dokumentów rozliczeniowych ZUS

30 kwietnia 2026 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 9 kwietnia 2026 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów.

Celem wydania nowego rozporządzenia było uporządkowanie w jednym akcie prawnym zmian wynikających z wejścia w życie kilku aktów prawnych o randze ustawy.

eprasa.pl df66a35dee

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 9 kwietnia 2026 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów (Dz.U. z 2026 r. poz. 518)

1 maja 2026 r.

1.7. Zmiany w formularzu informacji o pomocy *de minimis*

Zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej podmiot ubiegający się o pomoc jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o jej udzielenie, wielu informacji dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej. Zakres przedstawianych informacji został określony w rozporządzeniu w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, w szczególności w formularzu informacji przedstawianych przy ubieganiu się o taką pomoc. W ramach nowelizacji rozporządzenia zostały wprowadzone następujące zmiany:

1) umożliwiono wskazywanie w formularzu aktualnie obowiązujących kodów PKD, zgodnie z nową Polską Klasyfikacją Działalności „PKD 2025",
2) dostosowano zakres informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc do warunków udzielania pomocy określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.Urz. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.),
3) wprowadzono zmiany o charakterze porządkującym, mające na celu wyjaśnienie wątpliwości związanych z prawidłowym wypełnianiem formularza.

Nowelizacja weszła w życie 1 maja 2026 r. (14 dni po publikacji w Dzienniku Ustaw).

Rozporządzenie Rady Ministrów z 8 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz.U. z 2026 r. poz. 523)

eprasa.pl df66a35dee

2 Oczekują na wejście w życie

Przygotowane na podstawie aktów prawnych opublikowanych od 18 marca do 16 kwietnia 2026 r.

1 lipca 2026 r.

2.1. Elektronizacja wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego

1 lipca 2026 r. wejdzie w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Wprowadza ona pełną elektronizację wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego. Nowe przepisy umożliwią płatnikom składek oraz biurom rachunkowym przekazywanie wniosków do ZUS w formie elektronicznej.

Zgodnie z nowymi przepisami sposób przekazywania dokumentów potrzebnych do ustalenia prawa i wysokości zasiłku chorobowego, opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego będzie zależał od tego, kto wypłaca świadczenie. I tak:

- gdy płatnikiem zasiłku będzie pracodawca (płatnik składek) – wniosek będzie mógł być złożony w formie papierowej lub elektronicznej. Umożliwi to korzystanie z firmowych narzędzi, takich jak poczta elektroniczna, systemy HR/kadrypłace, a także przesyłanie skanów dokumentów,
- gdy płatnikiem zasiłku będzie ZUS – postępowanie zostanie wszczęte na podstawie wniosku w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego podpisanego podpisem kwalifikowanym, zaufanym, osobistym albo przesłanego za pośrednictwem systemu PUE ZUS/eZUS.

Istotnym ułatwieniem dla płatników składek niebędących płatnikami zasiłków (tzw. małych płatników) będzie nadanie elektronicznym kopiom dokumentów przekazywanym przez eZUS statusu równoważnego oryginałom. Pracodawca, przesyłając wniosek pracownika (np. skan wniosku Z-15A) jako załącznik do dokumentu elektronicznego na eZUS, nie będzie już miał obowiązku dostarczania drogą pocztową papierowego oryginału z odręcznym podpisem ubezpieczonego.

Ustawa z 13 lutego 2026 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2026 r. poz. 441)

8 lipca 2026 r.

2.2. Zmiany w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy

8 lipca 2026 r. wejdą w życie zmiany reformujące działanie Państwowej Inspekcji Pracy. Nowe przepisy mają umożliwić inspektorom administracyjne przekształcanie fikcyjnych kontraktów B2B i zleceń w umowy o pracę, a pracodawcom – uzyskanie interpretacji indywidualnych potwierdzających prawidłowość przyjętej formy zatrudnienia.

Ustawa z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 473)

eprasa.pl df66a35dee

14 października 2026 r.

2.3. Zmiany w zgłoszeniach CEiDG

13 kwietnia 2026 r. została opublikowana nowelizacja przepisów o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG). Zmiany w swoim zasadniczym kształcie wejdą w życie po upływie 6 miesięcy od dnia publikacji, czyli 14 października 2026 r. Celem nowelizacji ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy jest wprowadzenie pełnej elektronizacji rejestru przedsiębiorców, którzy są osobami fizycznymi.

Ustawa z 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

3 W Sejmie – kwiecień 2026 r.

Przygotowane na podstawie informacji z posiedzenia Sejmu w dniach 14–17 kwietnia 2026 r. oraz projektów, które wpłynęły do Sejmu w kwietniu 2026 r.

3.1. Kontrola sądowa decyzji o odmowie dopuszczenia pełnomocnika – zmiana k.p.k. i k.k.s.

15 kwietnia 2026 r. odbyło się pierwsze czytanie projektu nowelizacji ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy. Nowelizacja ma na celu wprowadzenie sądowej kontroli decyzji prokuratora odmawiającej dopuszczenia do udziału w postępowaniu pełnomocnika osoby niebędącej stroną.

Zmiana w Kodeksie postępowania karnego wpływa także na prawa strony w postępowaniu prowadzonym przez finansowe ograny postępowania przygotowawczego, które pełnią funkcję „prokuratora". Zatem również w przypadku postępowania prowadzonego przez te organy odmowa dopuszczenia pełnomocnika osoby niebędącej stroną będzie podlegała kontroli sądowej (obecnie podlega kontroli prokuratora bezpośrednio nadrzędnego).

Wprowadzenie możliwości zaskarżenia decyzji prokuratora (finansowego organu przygotowawczego) do sądu wynika stąd, że rozstrzygnięcie organu niesądowego (prokuratora) w toku postępowania przygotowawczego jest decyzją ingerującą w prawa osoby trzeciej. Prokurator decyduje arbitralnie, że ochrona interesów osoby niebędącej stroną nie wymaga udziału pełnomocnika, ponieważ osoba ta nie ma interesu prawnego. W razie błędnej oceny dokonanej przez prokuratora decyzja taka jest w swoich skutkach jednocześnie rozstrzygnięciem pozbawiającym osobę niebędącą stroną możliwości ochrony tych interesów.

eprasa.pl df66a35dee

Kontrola sądowa decyzji prokuratora ma zwiększyć ochronę osób trzecich przed nieuzasadnioną odmową udziału pełnomocnika w toczącym się postepowaniu karnym lub karnym skarbowym.

Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy (druk sejmowy 2372) – ustawa po I czytaniu na posiedzeniu Sejmu 15 kwietnia 2026 r. (www.sejm.gov.pl)

3.2. Wydłużenie terminu przesyłania JPK_KR – projekt zmian w PIT, CIT i ryczałcie

10 kwietnia 2026 r. do Sejmu wpłynął rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Projekt ułatwia przesyłanie ksiąg rachunkowych w formie elektronicznej. Chodzi o Jednolity Plik Kontrolny (JPK), czyli standardowy format, w którym firmy i osoby prowadzące księgi przesyłają dane do urzędu skarbowego.

Zgodnie z projektem termin przesłania JPK_KR zostanie wydłużony, dzięki czemu podatnicy będą mogli przesyłać księgi rachunkowe, w tym ewidencję środków trwałych i wartości niematerialnych, do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego.

Projekt wprowadza również rozwiązanie, zgodnie z którym osoby posiadające pełnomocnictwo do składania deklaracji podatkowych w formie elektronicznej będą mogły nim również podpisywać JPK.

Zaproponowane prawo ma obowiązywać od 1 lipca 2026 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących pełnomocnictw, które mają wejść w życie z dniem następującym po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (druk sejmowy nr 2445) – 16 kwietnia 2026 r. projekt został skierowany do I czytania na posiedzeniu Sejmu (www.sejm.gov.pl)

4 Projekty

Przygotowane na podstawie projektów opublikowanych w kwietniu 2026 r.

4.1. Uproszczenia w PIT i CIT – zniesienie sankcji za płatności poza MPP i białą listą

31 marca 2026 r. został opublikowany projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy.

eprasa.pl df66a35dee

Zmiany w ustawie PIT i ustawie CIT zawarte w projekcie dotyczą:

1) zniesienia sankcji dotyczących podatników przeprowadzających transakcje z podatnikiem VAT czynnym, dokonujących przelewów na rachunek inny niż zawarty w wykazie podmiotów, o którym mowa w art. 96b ust. 1 ustawy o VAT lub dokonanych z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności,
2) uproszczenia zasad podpisywania informacji o cenach transferowych (informacja TPR) oraz oświadczenia podmiotu o tym, że lokalna dokumentacja cen transferowych została sporządzona zgodnie ze stanem rzeczywistym, a ceny transferowe objęte tą dokumentacją są ustalane na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane, które zostanie włączone do lokalnej dokumentacji cen transferowych (dalej: lokalna dokumentacja),
3) wprowadzenia zwolnienia mikro oraz małego przedsiębiorcy z obowiązku wskazywania w informacji TPR wartości wskaźników ogólnych mierzących sytuację finansową tych podmiotów,
4) doprecyzowania prawa do korekt cen transferowych dla podmiotów krajowych.

Zmiany w KKS dotyczą dodania do obecnie obowiązujących przepisów tej ustawy odpowiedzialności za sporządzenie lokalnej dokumentacji niezgodnie z art. 23zc ustawy o PIT lub z art. 11q ustawy o CIT.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy (nr z wykazu UDER107) – opubl. 31 marca 2026 r. na www.legislacja.gov.pl

4.2. Odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania podatkowe spółek – projekt zmiany Ordynacji podatkowej

Projekt zmiany Ordynacji podatkowej zawiera propozycję zmiany przepisów regulujących odpowiedzialność podatkową osób zarządzających spółką kapitałową za jej zaległości podatkowe. Nowelizacja ma rozszerzyć odpowiedzialność za zaległości podatkowe spółek i nałożyć ją także na osoby faktycznie zarządzające spółką. Jest to związane z problemem występowania tzw. słupów, czyli osób, które jedynie fikcyjnie pełnią funkcje członków zarządu. Projekt przewiduje uwzględnienie odpowiedzialności osób faktycznie zarządzających spółką, w tym tzw. słupów, za zaległości podatkowe spółek.

Według projektu dana osoba zarządzająca spółką ma ponosić odpowiedzialność za zaległości podatkowe spółki powstałe w trakcie pełnienia przez nią funkcji lub faktycznego prowadzenia spraw spółki z tytułu niedochowania należytej staranności w prowadzeniu spraw spółki, czego świadectwem jest powstanie zaległości podatkowej. Zastosowana technika legislacyjna opiera się na odwróceniu ciężaru dowodu przez zastosowanie domniemania, że skoro w danej spółce dopuszczono do powstania zaległości podatkowej, to osoby kierujące sprawami tej spółki nie dochowały należytej staranności w wykonywaniu swoich obowiązków. W konsekwencji, w przypadku gdy w danym stanie faktycznym wystąpi element przedmiotowy (zaległość podatko-

eprasa.pl df66a35dee

wa spółki) oraz element podmiotowy (osoba zarządzająca spółką), między którymi zachodzi odpowiedni związek czasowy, organ podatkowy wyda decyzję o odpowiedzialności osoby trzeciej za zaległości podatkowe spółki, chyba że to ta osoba wykaże, że prowadząc sprawy spółki, dochowała należytej staranności celem uniknięcia powstania zaległości podatkowej.

Projektowana nowelizacja ma także wzmocnić pozycję procesową osób trzecich odpowiadających za zaległości podatkowe spółek kapitałowych.

Projektowane zmiany mają wejść w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw. Będą miały zastosowanie do zobowiązań podatkowych powstałych po dniu wejścia w życie nowelizacji.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (nr z wykazu UC138) – opubl. 19 marca 2026 r. na www.legislacja.gov.pl

4.3. Akcyza od papierosów elektronicznych

14 kwietnia 2026 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym.

Projekt wprowadza zmiany w systemie opodatkowania papierosów elektronicznych działających na zasadzie indukcji elektromagnetycznej. Celem zmian jest obciążenie akcyzą tych e-papierosów w takiej samej wysokości, w jakiej obciążone są e-papierosy z grzałką elektryczną.

Nowe przepisy mają wejść w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, natomiast będą stosowane po upływie dwóch miesięcy od dnia obowiązywania ustawy.

Ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym – przyjęta przez Radę Ministrów 14 kwietnia 2026 r. (www.premier.gov.pl)

©℗

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego”

5 Ważne terminy – maj 2026 r.

5 maja

ZUS

- zapłata składek za kwiecień 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe; złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

VAT

- złożenie deklaracji VAT-14 o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych za kwiecień 2026 r.

7 maja

PDOP

- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego z tytułu udziału w zyskach osób prawnych pobranego przez płatnika w kwietniu 2026 r.

eprasa.pl df66a35dee

- przekazanie przez płatnika podatnikowi informacji CIT-7 o wysokości pobranego w kwietniu 2026 r. podatku dochodowego od dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach krajowych osób prawnych
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w kwietniu 2026 r. od zagranicznych osób prawnych niemających siedziby lub zarządu na terytorium Polski z tytułów wskazanych w art. 21 ust. 1 updop, m.in. z tytułu odsetek i należności licencyjnych
- podatek od niezrealizowanych zysków (Exit Tax): złożenie deklaracji CIT-NZ za kwiecień 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

PDOF

- podatek od niezrealizowanych zysków (Exit Tax): złożenie deklaracji PIT-NZ, PIT-NZS za kwiecień 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

AKCYZA

- deklaracja o wpłacie akcyzy pobranej i wpłaconej przez płatnika (dotyczy samochodów osobowych sprzedanych w kwietniu 2026 r.) – AKC-P

KARTA PODATKOWA

- zapłata podatku dochodowego przez podatników opodatkowanych w formie karty podatkowej za kwiecień 2026 r.

11 maja*

INTRASTAT

- złożenie zgłoszeń INTRASTAT za kwiecień 2026 r. (INTRASTAT-Przywóz, INTRASTAT-Wywóz)

15 maja

ZUS

- zapłata składek za kwiecień 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez płatników posiadających osobowość prawną oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

PODATKI LOKALNE

- zapłata przez osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej podatku od nieruchomości i podatku leśnego za maj 2026 r.
- wpłata II raty podatku rolnego - osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej
- wpłata II raty podatku od nieruchomości, podatku leśnego oraz podatku rolnego – osoby fizyczne

PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE

- wpłata do PPK za kwiecień 2026 r.

20 maja

ZUS

- zapłata składek za kwiecień 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez pozostałych płatników oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych
- przekazanie do ZUS rocznego rozliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne za 2025 r.

* Termin przesunięty, ponieważ 10 maja 2026 r. przypada w niedzielę.

eprasa.pl df66a35dee

- wpłata niedopłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne wynikającej z rocznego rozliczenia za 2025 r.

PDOP

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób prawnych za kwiecień 2026 r.
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu ukrytych zysków i dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, jeśli w kwietniu 2026 r. dokonano wypłaty lub wydatku lub wykonano świadczenie
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu zmiany wartości składników majątku, jeśli w kwietniu 2026 r. dokonano przejęcia, przekształcenia lub wniesienia wkładu niepieniężnego
- zapłata przez podatnika podatku od dochodu z tytułu udziału w zyskach osób prawnych wykorzystanego niezgodnie z oświadczeniem o jego przeznaczeniu CIT-5
- wpłata za kwiecień 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 24b updop

PDOF

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych w kwietniu 2026 r. wynagrodzeń z umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy o dzieło
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od osiągniętych w kwietniu 2026 r. dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych za kwiecień 2026 r. z tytułów określonych w art. 29, art. 30 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 13–16 oraz art. 30a ust. 1 updof
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy z tytułu wynagrodzenia ze stosunku pracy otrzymywanego z zagranicy, emerytur i rent zagranicznych otrzymywanych bez pośrednictwa banku, osobiście wykonywanej działalności, np. artystycznej, literackiej, udziału w organach stanowiących osób prawnych, działalności wykonywanej na podstawie kontraktu menedżerskiego, osobistego świadczenia usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło (dotyczy dochodów uzyskiwanych bez pośrednictwa płatników)
- wpłata za kwiecień 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 30g updof

RYCZAŁT EWIDENCJONOWANY

- wpłata ryczałtu ewidencjonowanego za kwiecień 2026 r.

PFRON

- zapłata składki na PFRON i złożenie deklaracji (DEK-I-o, DEK-I-a, DEK-I-b, DEK-II-a, DEK-W) za kwiecień 2026 r.

25 maja

VAT

- zapłata VAT i przesłanie pliku JPK_V7M za kwiecień 2026 r.
- przesłanie pliku JPK_V7K (część ewidencyjna) za kwiecień 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-8 przez podatników zarejestrowanych jako VAT UE do celów dokonywania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów – innych niż zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni, oraz osoby prawne niebędące podatnikami w rozumieniu art. 15 ustawy o VAT
- złożenie deklaracji VAT-9M oraz zapłata podatku przez podatników niemających obowiązku składania innych deklaracji VAT, którzy są zobowiązani do zapłaty podatku z tytułu importu usług oraz dostawy towarów i świadczenia usług opodatkowanych u nabywcy (dotyczy czynności, dla których obowiązek podatkowy powstał w kwietniu 2026 r.)
- zapłata VAT i złożenie skróconej deklaracji VAT-12 w zakresie usług taksówek osobowych opodatkowanych w formie ryczałtu za kwiecień 2026 r.
- złożenie informacji podsumowującej VAT-UE za kwiecień 2026 r.

eprasa.pl df66a35dee

- złożenie deklaracji VAT-13 przez przedstawiciela podatkowego za kwiecień 2026 r.

AKCYZA
- zapłata podatku akcyzowego i złożenie deklaracji AKC-4/AKC-4zo, AKC-4/A–AKC-4/F, AKC-4/H–AKC-4/N, AKC-WW, AKC-WG, AKC-EN, AKC-ST/AKC-STn

PFRON
- złożenie dokumentów dotyczących dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników za kwiecień 2026 r.

INNE OBOWIĄZKI
- rozliczenie podatku cukrowego należnego za kwiecień 2026 r.
- rozliczenie podatku od sprzedaży detalicznej i złożenie deklaracji PSD-1 za kwiecień 2026 r.

28 maja

INNE OBOWIĄZKI
- wpłata z zysku w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz złożenie deklaracji WZP-1M – przedsiębiorstwa i WZS-1M– spółki

31 maja**

VAT
- złożenie deklaracji VII-DO za kwiecień 2026 r. dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury importu (IOSS) przez podatnika (lub przez pośrednika – gdy państwem identyfikacji jest Polska)

ZFŚS
- pracodawca tworzący obligatoryjnie ZFŚS jest zobowiązany do wpłacenia co najmniej 75% równowartości odpisów podstawowych na wyodrębniony rachunek bankowy ZFŚS

1 czerwca***

AKCYZA
- deklaracja w sprawie przedpłaty akcyzy (AKC-PA)

ZUS
- przekazanie ZUS informacji o wysokości przychodu z pracy zarobkowej uzyskanego w okresie od 1 marca 2025 r. do 28 lutego 2026 r. przez osoby pobierające świadczenia (zasiłki) przedemerytalne

KRUS
- złożenie przez rolnika lub domownika prowadzącego działalność gospodarczą zaświadczenia albo oświadczenia do KRUS, że nie została przekroczona kwota graniczna podatku dochodowego od przychodów z tej działalności za 2025 r.

PFRON
- przekazanie przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą wniosku o refundację zapłaconych składek emerytalno-rentowych za marzec 2026 r.

©℗

oprac. **Ewa Sławińska**

** Termin przypada w niedzielę, ale nie ulega przesunięciu.

*** Termin przesunięty, ponieważ 31 maja 2026 r. przypada w niedzielę.

eprasa.pl df66a35dee

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1 Usługi wynajmu miejsc parkingowych ze zwolnieniem z obowiązku ewidencjonowania – zmiana stanowiska MF

Od 1 kwietnia 2026 r. usługi parkingowe dla samochodów i innych pojazdów powinny być obowiązkowo ewidencjonowane na kasach rejestrujących. MF ostatecznie zmienił jednak zdanie w sprawie wynajmu miejsc postojowych, uznając, że obowiązek ewidencjonowania nie obejmuje tych usług.

Przedstawiamy pełną treść wyjaśnień MF z 1 kwietnia 2026 r. w sprawie usług parkingowych, obowiązku ich ewidencjonowania oraz zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania usług wynajmu miejsc postojowych.

MF

Usługa parkingowa

Usługi parkingowe to krótkotrwałe udostępnianie miejsca do postoju pojazdu, z którego może skorzystać każdy zainteresowany. Miejsca te nie są przypisane do konkretnej osoby ani pojazdu, a korzystanie z parkingu odbywa się poprzez akceptację regulaminu. Każda wydzielona przestrzeń z wyznaczonymi stanowiskami, udostępniana za opłatą zależną od czasu postoju, jest traktowana jako usługa parkingowa.

Usługi parkingowe mieszczą się w:

- *PKWiU 52.21.24.0 – Usługi parkingowe,*
- *PKWiU 96.09.19.0 – Pozostałe różnorodne usługi, gdzie indziej niesklasyfikowane (jako usługa parkingowa dla gości hotelu/restauracji).*

Zwolnienie z ewidencji

Zwolnione z prowadzenia ewidencji sprzedaży za pomocą kas rejestrujących zostają usługi parkingu samochodów i innych pojazdów świadczone przez:

1) podatnika na rzecz jego pracowników,
2) spółdzielnie mieszkaniowe na rzecz członków lub innych osób, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu lub które są właścicielami lokali położonych w budynkach administrowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, jak również przez wspólnoty mieszkaniowe na rzecz właścicieli lokali,
3) spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe na rzecz podmiotów zamieszkujących na ich terenie na podstawie:
a) umowy najmu lub
b) umowy dzierżawy, lub

eprasa.pl df66a35dee

c) innej umowy o podobnym charakterze dotyczącej lokali mieszkalnych na cele mieszkaniowe

– lokali mieszkalnych na cele mieszkaniowe.

Wynajem miejsca postojowego

Wynajem miejsca postojowego jest klasyfikowany w PKWiU 68.20.1, jeśli ma charakter rzeczywistego najmu nieruchomości. Oznacza to, że miejsce jest oddane do wyłącznego korzystania konkretnego najemcy, istnieje umowa najmu, nie występuje rotacja użytkowników, a opłata ma stały charakter (nie zależy od czasu postoju). Zasady te dotyczą również prywatnego najmu nieruchomości przeznaczonych na cele parkowania.

Usługa ta korzystała i nadal korzysta ze zwolnienia z prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących. Warunkiem skorzystania z tego zwolnienia jest:

- *udokumentowanie tej usługi w całości fakturą, lub*
- *ujęcie w ewidencji tej usługi w taki sposób, aby jednoznacznie wynikało, jakiej konkretnie usługi dotyczyła oraz otrzymanie w całości zapłaty za tę usługę za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podatnika lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a dowód zapłaty musi również jednoznacznie określać, jakiej konkretnie usługi dotyczy.*

MF zapewnił w komunikacie, że interpretacje indywidualne dotychczas wydane w ww. zakresie zostaną poddane weryfikacji. Stanowisko MF w sprawie wynajmu miejsc postojowych oraz ich zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania zmieniło się dopiero 1 kwietnia 2026 r., czyli w dniu wejścia w życie obowiązku ewidencjonowania usług parkingowych, oraz po publikacji kwietniowego numeru „MONITORA księgowego" z artykułem pt. „Dokumentowanie usług parkingowych oraz usług wynajmu miejsc parkingowych – po zmianach od 1 kwietnia 2026 r.". W związku ze zmianą stanowiska MF informacje podane w artykule zdezaktualizowały się w części wynikającej z zacytowanego komunikatu MF.

ŹRÓDŁO:

- komunikat MF z 1 kwietnia 2026 r. pt. „Ewidencja sprzedaży dla usług parkingowych od 1 kwietnia 2026 r." – opubl. na www.mf.gov.pl

©℗

oprac. **Ewa Sławińska**

2 Obowiązek wystawiania faktur w KSeF w przypadku świadczenia usług najmu prywatnego – stanowisko MF

W związku z wprowadzeniem obowiązkowego KSeF pojawiają się wątpliwości, czy osoby wynajmujące prywatnie nieruchomości mają obowiązek

eprasa.pl df66a35dee

wystawiać faktury w KSeF. Ministerstwo Finansów zajęło stanowisko w tej sprawie.

MF *Informujemy, że uzyskanie statusu podatnika w podatku VAT nie jest uzależnione od spełnienia przesłanki zarejestrowania przez osobę fizyczną działalności gospodarczej w odpowiednim rejestrze, np. w CEIDG. Definicja działalności gospodarczej na gruncie podatku VAT jest bowiem znacznie szersza niż definicja działalności gospodarczej wynikająca z art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców (zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 6 marca 20218 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2025 r. poz. 1480 ze zm.) działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły). Na gruncie podatku VAT podatnikiem jest także m.in.:*

- *osoba fizyczna prowadząca tzw. najem prywatny – ponieważ, zgodnie z art. 659 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz.*

Tym samym najem stanowi umowę dwustronnie obowiązującą i wzajemną. W zamian za oddanie rzeczy do używania, najemca zobowiązuje się do płacenia umówionego czynszu. Oznacza to, że usługa najmu lokalu wyczerpuje znamiona działalności gospodarczej, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, gdyż jest świadczona w sposób ciągły do celów zarobkowych (zawierane umowy najmu mają zazwyczaj długotrwały charakter, a uzyskiwane benefity z tego tytułu mają charakter stały). Osoby fizyczne prowadzące wyłącznie tzw. najem prywatny nie mają jednak obowiązku rejestracji jako podatnik VAT czynny. Zgodnie bowiem z art. 113 ust. 1 i 9 ustawy, podatnicy, u których wartość sprzedaży, z wyłączeniem podatku, nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty 240 000 zł, mogą korzystać z tzw. zwolnienia podmiotowego z VAT. Zwolnieniem przedmiotowym, na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy, objęte są z kolei usługi w zakresie wynajmowania lub wydzierżawiania nieruchomości o charakterze mieszkalnym lub części nieruchomości, na własny rachunek, wyłącznie na cele mieszkaniowe lub na rzecz społecznych agencji najmu, o których mowa w art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa.

Zgodnie z ustawą o NIP, podatnik VAT czynny musi posługiwać się identyfikatorem podatkowym NIP, natomiast w przypadku podatników, którzy są osobami fizycznymi i nie są zarejestrowanymi podatnikami VAT, w tym prowadzącymi najem prywatny, występuje obowiązek posługiwania się nr PESEL.

Wyjątek stanowi przypadek osoby fizycznej wykonującej działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (działalność nierejestrowana) i która jest zarejestrowanym podatnikiem VAT lub prowadzi ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących. W tych przypadkach identyfikatorem podatkowym jest NIP.

Najem prywatny, jak również działalność nierejestrowana mogą prowadzić podmioty zwolnione z VAT, które nie mają obowiązku rejestrowania się do VAT.

Osoby fizyczne prowadzące najem prywatny, które są zobligowane do wystawienia faktury, będą mogły uzyskać identyfikator podatkowy NIP, pod warunkiem, że wraz z wnioskiem

eprasa.pl df66a35dee

o nadanie identyfikatora podatkowego NIP dokonają zgłoszenia VAT-R, tj. podatnik nierejestrowy po złożeniu formularza VAT-R, wraz z NIP-7, otrzyma NIP.

Posiadanie identyfikatora podatkowego NIP jest niezbędne do wystawiania faktur w KSeF. Dotyczy to również podatników, którzy wykonują np. najem prywatny i w związku z żądaniem wystawienia faktury na rzecz innego podatnika będą zobowiązani do wystawienia tej faktury w KSeF.

Należy podkreślić, że wraz z wejściem w życie obowiązkowego e-fakturowania nie ulegają zmianie zasady wystawiania faktur określone w art. 106b ustawy o VAT. Zgodnie z art. 106b ust. 3 pkt 2 ustawy o VAT podatnik korzystający ze zwolnienia przedmiotowego (art. 43 ust. 1 pkt 36) lub podmiotowego (art. 113 ust. 1 i 9) nadal będzie wystawiał fakturę wyłącznie na żądanie nabywcy. Będzie to dotyczyło m.in. podatników, którzy prowadzą najem prywatny.

W przypadku natomiast świadczenia usług najmu:

- *na cele mieszkaniowe (czynność zwolniona na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy o VAT) lub na cele użytkowe (zwolnienie na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT), dokonywanego przez osobę fizyczną na rzecz innej osoby fizycznej – zgodnie z art. 106b ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy o VAT – nie wystąpi obowiązek wystawienia faktury nawet na żądanie nabywcy usługi; nie ma jednak przeszkód, aby w takiej sytuacji podatnik wystawił fakturę dobrowolnie – w KSeF lub poza KSeF – decyzja należy tu do podatnika (faktury B2C są wyłączone z obowiązku ich wystawiania w KSeF, ale z możliwością dobrowolnego ich wystawienia w systemie),*
- *na cele użytkowe, dokonywanego przez osobę fizyczną korzystającą ze zwolnienia na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT, na rzecz podatnika prowadzącego działalność gospodarczą – wystąpi obowiązek wystawienia faktury w przypadku zgłoszenia żądania nabywcy usługi, na podstawie art. 106b ust. 3 pkt 2 ustawy. Podatnik korzystający ze zwolnienia podmiotowego będzie zobowiązany wystawiać faktury w KSeF dopiero od 1 kwietnia 2026 r., a jeśli łączna wartość sprzedaży wraz z kwotą podatku u tych podatników udokumentowana fakturami elektronicznymi lub fakturami w postaci papierowej, wystawionymi w danym miesiącu, będzie mniejsza lub równa 10 000 zł – to dopiero od 1 stycznia 2027 r.*

Wdrożenie obowiązkowego KSeF nie oznacza, że wszystkie transakcje muszą być dokumentowane fakturami. W pierwszej kolejności należy ustalić, czy na podstawie obowiązujących przepisów istnieje obowiązek wystawienia faktury, a następnie, czy istnieje obowiązek wystawienia jej przy użyciu KSeF. Jak zostało wskazane wyżej, podmiot prowadzący np. najem prywatny lub działalność nierejestrowaną, jeśli wystawia faktury na rzecz konsumentów i wystawia wyłącznie faktury konsumenckie, nie musi ich wystawiać w KSeF.

ŹRÓDŁO:

- informacja Ministerstwa Finansów przekazywana do mediów na zapytania dziennikarzy (ID informacji: 685097) pt. „Obowiązek wystawiania faktur w KSeF w przypadku świadczenia usług najmu nieruchomości" – opubl. 1 kwietnia 2026 r. na www.eureka.mf.gov.pl

©℗

oprac. **Ewa Sławińska**

eprasa.pl df66a35dee

3 Jak prawidłowo rozliczyć składkę zdrowotną za 2025 r.

W 2026 r. przedsiębiorcy po raz kolejny dokonają rocznego rozliczenia składki zdrowotnej za 2025 r. Obowiązek ten dotyczy tych przedsiębiorców, którzy w 2025 r. prowadzili działalność gospodarczą i byli opodatkowani według skali podatkowej, podatkiem liniowym lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Podobnie jak w latach ubiegłych rozliczenia należy dokonać w deklaracji ZUS DRA – w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej lub ZUS RCA – jeśli przedsiębiorca opłaca składki również za inne osoby ubezpieczone. Roczne rozliczenie składki zdrowotnej wykazuje się w dokumentach składanych za kwiecień 2026 r. Termin na złożenie deklaracji oraz dokonanie rozliczenia upływa 20 maja 2026 r.

Ustalenie składki zdrowotnej zależy od formy opodatkowania wybranej przez podmiot prowadzący działalność. Przedsiębiorca może wybrać do rozliczenia działalności w podatku dochodowym:

- podatek na zasadach ogólnych, tj. według skali podatkowej,
- podatek liniowy,
- ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.

Niektórzy przedsiębiorcy mogą nadal korzystać z opodatkowania w formie karty podatkowej. Jest to jednak opcja dostępna dla przedsiębiorców, którzy korzystają z tej formy opodatkowania na zasadzie praw nabytych. Od 2022 r. nie można już jej wybrać.

Roczne rozliczenie składki zdrowotnej dotyczy płatników, którzy w 2025 r. byli opodatkowani na zasadach ogólnych, podatkiem liniowym oraz ryczałtem ewidencjonowanym. Zasady rozliczenia tej składki różnią się w zależności od formy opodatkowania.

Roczne rozliczenie składki zdrowotnej przez płatników składek rozliczających się według skali podatkowej oraz podatkiem liniowym

Roczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej dla omawianych form opodatkowania jest ustalana za okres roku składkowego trwającego od 1 lutego danego roku do 31 stycznia następnego roku. W 2026 r. rozliczamy zatem podstawę wymiaru i składkę zdrowotną za okres od 1 lutego 2025 r. do 31 stycznia 2026 r. Podstawę tę stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy (od stycznia do grudnia 2025 r.) jako:

- różnica między osiągniętymi przychodami (w rozumieniu ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof) a
- poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów (w rozumieniu updof),

pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

eprasa.pl df66a35dee

Przy ustalaniu rocznego dochodu uwzględnia się również różnice remanentowe, a także przychody zwolnione z podatku dochodowego w ramach ulg:

- na powrót,
- dla rodzin 4+,
- dla pracujących seniorów

(art. 21 ust. 1 pkt 152–154 updof).

Nie uwzględnia się natomiast przychodów:

- z odpłatnego zbycia majątku,
- osiągniętych w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz poniesionych w tym okresie kosztów uzyskania przychodu w rozumieniu updof,
- niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym na podstawie updof oraz innych przepisów (np. dotyczących zaniechania poboru podatku),
- za miesiące, w których przysługiwało płatnikowi zwolnienie z opłacania składki zdrowotnej na podstawie art. 82 ust. 8–9a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; dalej: ustawa zdrowotna) – dotyczy to emerytów, rencistów oraz osób pobierających zasiłek macierzyński nieprzekraczający kwoty świadczenia rodzicielskiego, po spełnieniu ustawowych warunków (nie należy też uwzględniać kosztów uzyskania przychodów oraz składek na ubezpieczenia społeczne za te miesiące.

Ustalona w ten sposób kwota jest roczną podstawą wymiaru składki zdrowotnej, o ile jest wyższa niż tzw. minimalna podstawa wymiaru składki zdrowotnej. W przeciwnym razie do wyliczenia rocznej składki zdrowotnej należy przyjąć minimalną roczną podstawę wymiaru. Co do zasady powinna ona być obliczana jako iloczyn liczby miesięcy podlegania ubezpieczeniu w roku składkowym oraz kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego. Jednak w 2025 r. do wyliczenia przyjmuje się 75% minimalnego wynagrodzenia (jest to kwota 3499,50 zł). Na tej podstawie w 2025 r. płatnicy opłacali minimalną składkę miesięczną w kwocie 314,96 zł.

WAŻNE! W 2025 r. minimalna roczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej wyniosła 41 994 zł (349,50 zł × 12 miesięcy), natomiast wyliczona od tej podstawy roczna składka zdrowotna wynosi 3779,46 zł (9% z 41 994 zł).

Płatnik składek po zakończeniu roku kalendarzowego powinien ustalić roczną podstawę wymiaru i składkę na ubezpieczenie zdrowotne, która wynosi 9% przy rozliczaniu podatku według skali podatkowej i 4,9% dla podatku liniowego. Następnie musi zweryfikować, czy tak ustalona kwota składki zdrowotnej różni się od sumy składek na ubezpieczenie zdrowotne wykazanych w dokumentach rozliczeniowych za poszczególne miesiące roku składkowego. Jeśli składka jest niższa niż roczna kwota składki ustalona od rocznej podstawy, należy dopłacić różnicę. Kwotę dopłaty składki wykazuje się w do-

eprasa.pl df66a35dee

kumentach rozliczeniowych składanych za kwiecień następnego roku (np. za 2025 r. będzie to kwiecień 2026 r.) w części dotyczącej rozliczenia rocznego (blok III.F raportu ZUS RCA lub blok XII deklaracji ZUS DRA).

PRZYKŁAD

Płatnik składek prowadził działalność gospodarczą opodatkowaną według skali podatkowej od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. Za ten rok uzyskał dochody w wysokości 81 600 zł. Za 2025 r. opłacił podatek dochodowy w kwocie 7920 zł.

75% minimalnego wynagrodzenia (określonego na 1 lutego 2025 r.) pomnożona przez 12 miesięcy 2025 r. wynosi 41 994 zł (12 × 3499,50 zł), dlatego jego roczna składka zdrowotna nie może być niższa od 3779,46 zł (41 994 zł × 9%). Płatnik w każdym miesiącu opłacał składkę zdrowotną w wysokości 612 zł, co rocznie dało kwotę 7344 zł (612 zł × 12 = 7344 zł), czyli wyższą niż minimalna roczna składka zdrowotna. Z tego względu płatnik jako roczną podstawę rozliczenia składki zdrowotnej wykazuje kwotę 81 600 zł oraz roczną składkę w wysokości 9% tej kwoty, czyli 7344 zł. W związku z tym że płatnik zatrudnia pracownika, dokonuje rozliczenia w raporcie ZUS RCA. Powinno ono wyglądać następująco:

Fragment ZUS RCA za kwiecień 2026 r.

III. F. ROCZNE ROZLICZENIE SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE [8]

2025 01. Rozliczenie składki zdrowotnej za rok

☐ 02. Zmiana formy opodatkowania od stycznia 2022 roku [9] ☐ 03. Zmiana formy opodatkowania od lipca 2022 roku [10]

x 04. Forma opodatkowania: zasady ogólne – podatek według skali

05. Kwota dochodu osiągniętego z działalności gospodarczej w roku, którego dotyczy roczne rozliczenie
81 600,00

☐ 06. Przy ustalaniu rocznej podstawy wymiaru składki zostały uwzględnione przychody i koszty uzyskania tych przychodów związane z odpłatnym zbyciem składników majątku (środki trwałe i wartości niematerialne i prawne) [11]

07. Kwota należnego podatku za rok, za który dokonywane jest roczne rozliczenie [12]
7 920,00

08. Roczna podstawa wymiaru składki
81 600,00

09. Roczna składka
7 344,00

10. Suma miesięcznych należnych składek wynikająca ze złożonych dokumentów za rok, którego dotyczy roczne rozliczenie
7 344,00

11. Kwota do dopłaty (p. 09 – p. 10) [13]
0,00

12. Kwota do zwrotu (p. 10 – p. 09) [14]
zł gr

Dokumenty rozliczeniowe za kwiecień należy przekazać do ZUS najpóźniej do 20 maja (np. za kwiecień 2026 r. będzie to 20 maja 2026 r.). Oprócz bieżącej składki za dany miesiąc w tym samym terminie należy uregulować również ewentualną niedopłatę. Jeżeli natomiast zapłacona suma składek zdrowotnych wynikająca z miesięcznych dokumentów rozliczeniowych jest wyższa niż roczna kwota składki ustalona od rocznej podstawy – płatnik składek ma prawo do zwrotu nadpłaty.

O zwrot płatnik składek musi wystąpić do ZUS do 1 czerwca 2026 r. wyłącznie w formie elektronicznej, za pośrednictwem PUE ZUS/eZUS. W przeciwnym wypadku ZUS pozostawi wniosek bez rozpoznania.

eprasa.pl df66a35dee

PRZYKŁAD

Suma składek na ubezpieczenie zdrowotne, które płatnik składek wpłacił za poszczególne miesiące 2025 r., okazała się wyższa niż roczna składka na ubezpieczenie zdrowotne ustalona od rocznej podstawy wymiaru. W tej sytuacji powstała kwota do zwrotu. Wniosek o zwrot płatnik składek złożył 29 maja 2026 r. w formie elektronicznej – za pośrednictwem PUE ZUS. Postępowanie płatnika jest prawidłowe. Wniosek zostanie rozpatrzony przez ZUS. Gdyby płatnik składek złożył go po terminie albo przed upływem terminu, ale w formie pisemnej, ZUS pozostawiłby wniosek bez rozpoznania. Nadpłata składki zdrowotnej byłaby wówczas rozliczona przez ZUS do końca 2026 r. Po rozliczeniu konta płatnik składek mógłby wystąpić o zwrot nadpłaty na zasadach ogólnych (wypełniając RZS-P) lub pomniejszyć o kwotę nadpłaty bieżące należności wobec ZUS.

Roczne rozliczenie składki zdrowotnej przez płatników składek rozliczających się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych

Roczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej dla tzw. ryczałtowców uzależniona jest od uzyskanych w danym roku przychodów pomniejszonych o składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe.

W rocznej podstawie składki zdrowotnej nie należy uwzględniać przychodów:

- które nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym (z wyjątkiem przychodów zwolnionych z podatku dochodowego w ramach ulg: na powrót, dla rodzin 4+, dla pracujących seniorów – art. 21 ust. 1 pkt 152–154 updof),
- osiągniętych w okresie zawieszenia działalności,
- za miesiące, w których płatnikowi przysługiwało zwolnienie z opłacania składki zdrowotnej na podstawie art. 82 ust. 8–9b ustawy zdrowotnej (dotyczy to emerytów, rencistów oraz osób pobierających zasiłek macierzyński nieprzekraczający kwoty świadczenia rodzicielskiego po spełnieniu ustawowych warunków).

Obliczony w ten sposób przychód należy porównać do progów przychodowych i na tej podstawie ustalić roczną podstawę wymiaru składki zdrowotnej.

Roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, które stosują opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, stanowi:

- iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty 60% przeciętnego wynagrodzenia (z IV kwartału roku poprzedniego), jeżeli przychody z działalności gospodarczej nie przekroczyły w tym okresie kwoty 60 000 zł (w 2025 r. 61 554,12 zł, tj. 5129,51 zł × 12 miesięcy),
- iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (z IV kwartału roku poprzedniego), jeżeli przychody z działalności gospodarczej przekroczyły w tym okresie 60 000 zł i nie przekroczyły 300 000 zł (w 2025 r. 102 590,16 zł, tj. 8549,18 zł × 12 miesięcy),

eprasa.pl df66a35dee

- iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty odpowiadającej 180% przeciętnego wynagrodzenia (z IV kwartału roku poprzedniego), jeżeli przychody z działalności gospodarczej przekroczyły 300 000 zł (w 2025 r. 184 662,24 zł, tj. 15 388,52 zł × 12 miesięcy).

Roczna składka zdrowotna wynosi 9% tej podstawy. Natomiast roczne rozliczenie składki zdrowotnej polega na odjęciu kwoty opłaconej składki zdrowotnej za dany rok od należnej kwoty tej składki.

PRZYKŁAD

Wspólnik spółki jawnej rozliczał się z podatku dochodowego w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych przez cały 2025 r. (szacował, że jego przychody zmieszczą się w przedziale 60 000 zł–300 000 zł). Jednak w 2025 r. przychody te wyniosły 347 500 zł, czyli przekroczyły 300 000 zł. W deklaracji za kwiecień 2026 r. płatnik składek ustalił roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne jako iloczyn 12 miesięcy i kwoty 180% przeciętnego wynagrodzenia z IV kwartału 2024 r. (12 × 15 388,52 zł = 184 662,24 zł). Należną roczną składkę zdrowotną w wysokości 16 619,60 zł (184 662,24 zł × 9%) należy porównać z sumą składek opłaconych za okres od stycznia do grudnia 2025 r. Suma tych składek wynosiła 10 464,24 zł. A zatem z rozliczenia rocznego składki zdrowotnej powstanie niedopłata w wysokości – 6155,36 zł (10 464,24 zł – 16 619,60 zł). Wspólnik spółki jawnej rocznego rozliczenia dokona na formularzu ZUS DRA. Poniżej przedstawiamy wypełniony fragment.

Fragment deklaracji ZUS DRA z rozliczeniem rocznym składki zdrowotnej:

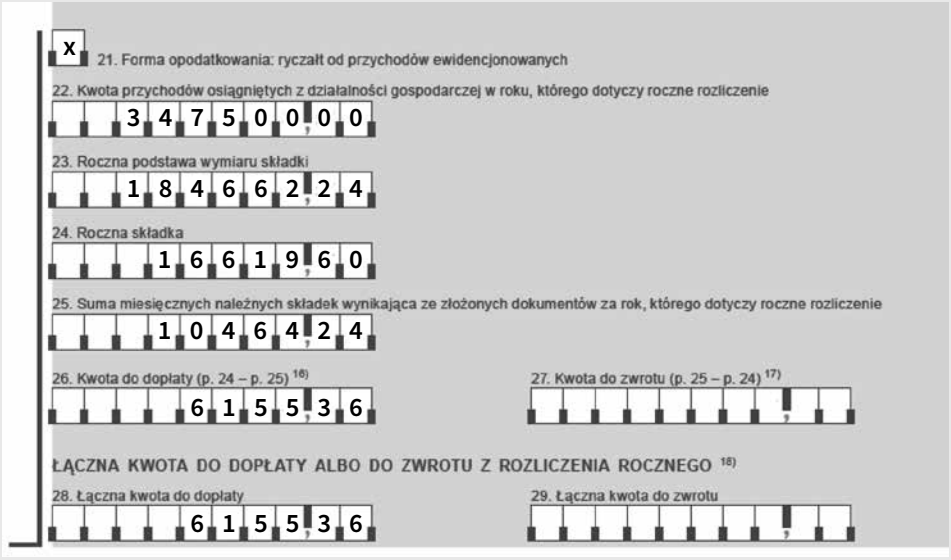

Tryb rozliczenia dopłaty oraz ubiegania się o zwrot nadpłaty jest taki sam jak w przypadku płatników składek opodatkowanych podatkiem na zasadach ogólnych (o czym pisaliśmy wcześniej).

eprasa.pl df66a35dee

Rozliczenie rocznej podstawy wymiaru i składki zdrowotnej w przypadku zmiany formy opodatkowania

W praktyce mogą zdarzyć się sytuacje, w których płatnik składek zmieni formę opodatkowania w ciągu roku (np. zakończy działalność w trakcie roku i rozpocznie nową działalność). Za taki rok również konieczne jest obliczenie i ustalenie rocznej składki od rocznej podstawy jej wymiaru – odrębnie w odniesieniu do okresów, w których stosowana była dana forma opodatkowania. Przy wyliczaniu miesięcznej oraz rocznej składki dla danej formy opodatkowania uwzględniane są przychody uzyskane w ramach działalności opodatkowanej daną formą. Jeśli płatnik składek stosował za część roku opodatkowanie podatkiem liniowym, a za drugą część opodatkowanie według innych zasad, to za okres prowadzenia działalności gospodarczej, z której przychody były opodatkowane podatkiem liniowym, stosuje stopę procentową składki zdrowotnej 4,9%, a za pozostałe miesiące prowadzenia działalności – 9%.

PRZYKŁAD

Płatnik składek 31 marca 2025 r. zakończył działalność gospodarczą, w której rozliczał podatek dochodowy ryczałtowo. Od 1 lipca 2025 r. rozpoczął nową działalność i wybrał ogólne zasady opodatkowania (według skali podatkowej). Za okres od 1 stycznia do 31 marca 2025 r. uzyskał przychód w wysokości 28 000 zł. Natomiast w okresie od 1 lipca do grudnia 2025 r. jego dochód wyniósł 35 800 zł. Z tego tytułu wpłacił składkę zdrowotną w następującej wysokości:

- z działalności opodatkowanej ryczałtem – 1384,98 zł (3 × 461,66 zł; podstawę składki stanowiła kwota 15 388,53 zł, tj. 3 × 5129,51 zł),
- z działalności opodatkowanej według skali podatkowej – 3222 zł [(2 × 540 zł) + (2 × 450 zł) + 432 zł + 810 zł]: Łączny uzyskany dochód wyniósł 35 800 zł.

Rozliczenie roczne podstawy wymiaru i składki zdrowotnej w deklaracji ZUS DRA (w podziale na formę opodatkowania) powinno wyglądać następująco:

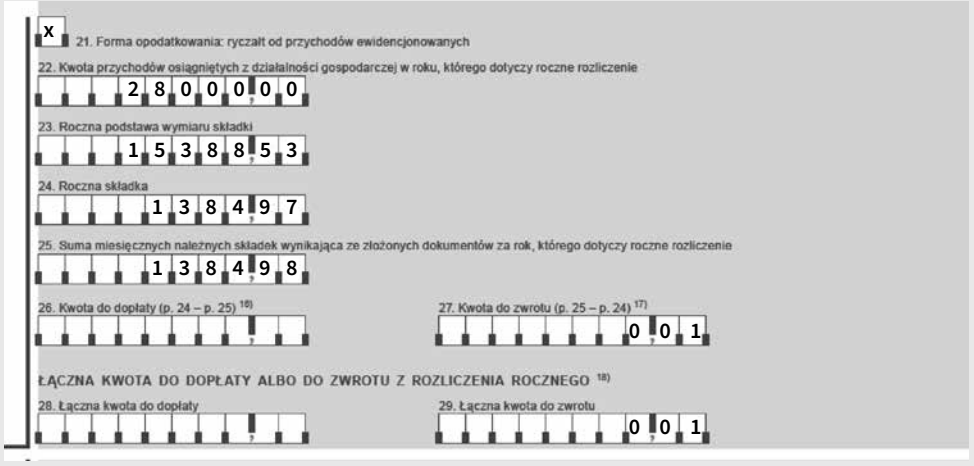

eprasa.pl df66a35dee

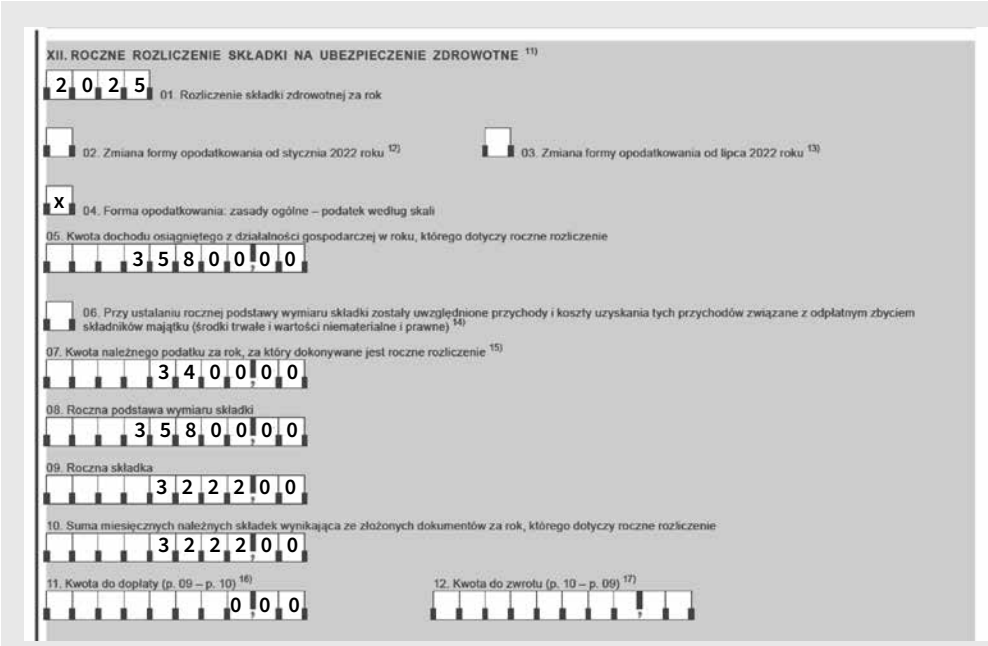

XII. ROCZNE ROZLICZENIE SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE [11]

2025 01. Rozliczenie składki zdrowotnej za rok

02. Zmiana formy opodatkowania od stycznia 2022 roku [12]

03. Zmiana formy opodatkowania od lipca 2022 roku [13]

x 04. Forma opodatkowania: zasady ogólne – podatek według skali

05. Kwota dochodu osiągniętego z działalności gospodarczej w roku, którego dotyczy roczne rozliczenie
358 000,00

06. Przy ustalaniu rocznej podstawy wymiaru składki zostały uwzględnione przychody i koszty uzyskania tych przychodów związane z odpłatnym zbyciem składników majątku (środki trwałe i wartości niematerialne i prawne) [14]

07. Kwota należnego podatku za rok, za który dokonywane jest roczne rozliczenie [15]
34 000,00

08. Roczna podstawa wymiaru składki
358 000,00

09. Roczna składka
32 220,00

10. Suma miesięcznych należnych składek wynikająca ze złożonych dokumentów za rok, którego dotyczy roczne rozliczenie
32 220,00

11. Kwota do dopłaty (p. 09 – p. 10) [16]
0,00

12. Kwota do zwrotu (p. 10 – p. 09) [17]

Zwrot nadpłaty wynikającej z rocznego rozliczenia składki zdrowotnej

Wniosek o zwrot nadpłaty z tytułu rocznego rozliczenia składki zdrowotnej (RZS-R) zostanie utworzony i udostępniony przez ZUS na profilu płatnika składek już kolejnego dnia po złożeniu dokumentów z rocznym rozliczeniem składki.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 updof wniosek o zwrot nadpłaty z tytułu rocznego rozliczenia składki zdrowotnej może być złożony w terminie miesiąca od upływu terminu złożenia zeznania podatkowego za rok poprzedni. W 2026 r. termin ten wypada 1 czerwca, ponieważ 31 maja przypada w niedzielę.

WAŻNE! Płatnik składek ma czas na uzupełnienie wniosku o zwrot nadpłaty (RZS-R) i wysłanie go przez PUE ZUS/eZUS do 1 czerwca 2026.

ZUS dokonuje zwrotu kwoty nadpłaty z tytułu rocznego rozliczenia składki zdrowotnej po złożeniu wniosku, nie później niż w terminie trzech miesięcy od upływu terminu złożenia zeznania podatkowego za rok poprzedni. Oznacza to, że w 2026 r. ZUS dokona zwrotów do 31 lipca 2026 r. Jeżeli jednak wniosek o zwrot nadpłaconej składki zdrowotnej nie zostanie złożony przez płatnika (lub zostanie złożony po terminie), wówczas ZUS rozliczy nadpłatę na koncie płatnika składek najpóźniej do końca 2026 r.

eprasa.pl df66a35dee

PRZYKŁAD

Płatnik składek dokonał rocznego rozliczenia składki zdrowotnej w 2026 r., w deklaracji kwietniowej. Okazało się, że z tytułu rocznego rozliczenia składki zdrowotnej przysługuje mu nadpłata, w związku z czym 15 maja 2026 r. złożył wniosek o jej zwrot. Zakładając, że płatnik składek nie posiada zaległości na koncie płatnika składek z tytułu składek oraz zaległości z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, zwrot nadpłaty otrzyma z ZUS najpóźniej 31 lipca 2026 r.

Korekta rocznego rozliczenia składki zdrowotnej – terminy

Korekta podstawy wymiaru i należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne w wykazywanych w dokumentach rozliczeniowych za:

- przedsiębiorcę,
- osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu,
- wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,
- wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej,
- osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół)

za poszczególne miesiące danego roku kalendarzowego może być składana do ZUS do dnia przekazania wniosku o zwrot nadpłaty z tytułu rocznego rozliczenia składki zdrowotnej (RZS-R).

Jeżeli płatnik składek nie złożył takiego wniosku, może korygować miesięczne dokumenty rozliczeniowe mające wpływ na rozliczenie roczne składki zdrowotnej, nie później niż do końca drugiego miesiąca, licząc od upływu terminu do złożenia zeznania podatkowego za ten rok kalendarzowy (w 2026 r. będzie to 30 czerwca).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 66 ust. 1 pkt 35a, art. 79a, art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 203)
- art. 4 ustawy z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 914)
- art. 11, art. 13 pkt 5–6, art. 14 ust. 2 pkt 10 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)
- § 1, § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 15 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)
- § 1, § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1362)
- art. 6 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843)
- załączniki nr 12 i 16 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 9 kwietnia 2026 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych

eprasa.pl df66a35dee

i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów (Dz.U. z 2026 r. poz. 518)

- § 7, § 12–14 rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1771; ost. zm. Dz.U. z 2024 r. poz. 1690)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 22 stycznia 2025 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2024 r. (M.P. z 2025 r. poz. 84)

Michał Daszczyński
radca prawny, specjalista z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych

Agata Pinzuł
specjalista z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
redaktor „MONITORA księgowego”

4 Stanowisko KSR w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na szczególny dzień bilansowy

30 marca 2026 r. opublikowano stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości (dalej również jako KSR) w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na szczególny dzień bilansowy (dalej: stanowisko). Dokument ten porządkuje zasady raportowania w sytuacjach, takich jak przekształcenia, połączenia czy przejście na CIT estoński, jednoznacznie przy tym rozstrzygając, że szczególny dzień bilansowy nie przerywa ani nie kończy roku obrotowego. Przybliżamy kluczowe wytyczne standardu, w tym zasady prezentacji danych porównawczych w strukturze XML. Pełny tekst stanowiska w formie elektronicznej stanowi dodatek do bieżącego numeru „MONITORA księgowego” i dostępny jest po zalogowaniu na inforlex.pl.

Definicja szczególnego dnia bilansowego i katalog zdarzeń generujących ten dzień

Szczególny dzień bilansowy to każdy dzień bilansowy, który nie jest dniem kończącym rok obrotowy, określony w statucie lub umowie jednostki, a na który jednostka zamyka księgi i sporządza sprawozdanie finansowe albo tylko sporządza sprawozdanie finansowe. Katalog zdarzeń generujących szczególny dzień bilansowy obejmuje:

eprasa.pl df66a35dee

- dzień poprzedzający zmianę formy prawnej – art. 12 ust. 2 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor);
- w jednostce przejmowanej dzień połączenia związanego z przejęciem jednostki przez inną jednostkę (art. 12 ust. 2 pkt 4 uor);
- dzień poprzedzający dzień podziału lub połączenia jednostek, jeżeli w wyniku podziału lub połączenia powstaje nowa jednostka (art. 12 ust. 2 pkt 5 uor);
- dzień, gdy przepisy inne niż ustawa o rachunkowości nakazują zamknąć księgi lub sporządzić sprawozdanie finansowe (art. 12 ust. 2 pkt 7 oraz art. 45 ust. 1 uor), w szczególności w związku ze:
  – sporządzeniem planu przekształcenia – art. 558 § 2 k.s.h., art. 584^7 § 2 k.s.h.,
  – przejściem na opodatkowanie ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estoński CIT) – art. 28j ust. 5 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop);
- dzień wybrany przez kierownika jednostki, na który sporządza się sprawozdanie finansowe dobrowolnie, mimo że żaden przepis tego nie wymaga.

Zakres obowiązków formalnych i uproszczeń dla sprawozdania sporządzanego na szczególny dzień bilansowy

Ponieważ sprawozdanie finansowe na szczególny dzień bilansowy nie jest rocznym sprawozdaniem finansowym, stosuje się do niego odrębny reżim formalny. Oznacza to:

- brak obowiązku jego badania, tj. co do zasady nie podlega ono badaniu przez biegłego rewidenta, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej (np. art. 349 § 2 k.s.h. przy zaliczce na dywidendę w spółce akcyjnej),
- brak obowiązku jego zatwierdzania i publikacji, tj. sprawozdanie nie wymaga formalnego zatwierdzenia przez organ zatwierdzający ani składania do rejestru w trybie przewidzianym dla sprawozdań rocznych,
- brak obowiązku sporządzania sprawozdania z działalności, tj. do dokumentacji nie dołącza się sprawozdania z działalności ani sprawozdania z płatności.

WAŻNE! Mimo wymienionych uproszczeń formalnych, sprawozdanie powinno zachować pełny zakres informacyjny przewidziany w ustawie o rachunkowości. Musi być zatem sporządzone w formie elektronicznej (struktura logiczna XML dla jednostek zarejestrowanych w KRS) i opatrzone odpowiednimi podpisami elektronicznymi (tj. kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym).

W sprawozdaniach finansowych sporządzanych na szczególny dzień bilansowy obowiązują ogólne zasady sporządzania sprawozdań finansowych, w tym:

eprasa.pl df66a35dee

- stosuje się zasadę istotności wynikającą z ustawy o rachunkowości, co oznacza, że jednostka ujmuje w sprawozdaniu informacje istotne dla oceny jej sytuacji majątkowej i finansowej, natomiast informacje nieistotne mogą być pomijane lub prezentowane w uproszczonej formie,
- jednostki mikro i małe mogą stosować uproszczenia również przy sporządzaniu sprawozdań na szczególny dzień bilansowy, co oznacza możliwość zastosowania krótszej i mniej szczegółowej formy sprawozdania dostosowanej do skali jednostki, przy jednoczesnym zachowaniu wymogu rzetelnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej jednostki,
- informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym mogą być wykazywane ze szczegółowością większą niż określona w załącznikach do ustawy o rachunkowości, jeżeli wynika to z potrzeb lub specyfiki jednostki, przy czym kierownik jednostki uwzględnia potrzeby użytkowników sprawozdania finansowego oraz cel, w jakim sprawozdanie jest sporządzane.

Zakres sprawozdania finansowego na szczególny dzień bilansowy i dane porównawcze

Sprawozdanie na szczególny dzień bilansowy obejmuje taki sam zakres elementów jak roczne sprawozdanie finansowe, czyli: bilans, rachunek zysków i strat, informację dodatkową oraz – jeżeli jednostka ma taki obowiązek – rachunek przepływów pieniężnych i zestawienie zmian w kapitale własnym. Prawidłowe zestawienie danych porównawczych w pliku XML jest w praktyce najczęstszym punktem spornym. Stanowisko KSR precyzuje go w sposób przedstawiony w tabeli.

Tabela. **Dane bieżące i porównawcze w sprawozdaniu finansowym na szczególny dzień bilansowy**

Element sprawozdania	Dane bieżące	Dane porównawcze
Bilans	Na szczególny dzień bilansowy	Na dzień kończący rok obrotowy bezpośrednio poprzedzający szczególny dzień bilansowy
Rachunek zysków i strat	Od początku roku obrotowego do szczególnego dnia bilansowego	Za analogiczny okres poprzedniego roku obrotowego, tj. od początku poprzedniego roku obrotowego do analogicznego dnia w poprzednim roku obrotowym
Rachunek przepływów pieniężnych	Od początku roku obrotowego do szczególnego dnia bilansowego	Za analogiczny okres poprzedniego roku obrotowego, tj. od początku poprzedniego roku obrotowego do analogicznego dnia w poprzednim roku obrotowym
Zestawienie zmian w kapitale własnym	Od początku roku obrotowego do szczególnego dnia bilansowego	Za poprzedni rok obrotowy (cały)

eprasa.pl df66a35dee

Komitet Standardów Rachunkowości w wydanym stanowisku przyznaje, że ustalenie danych porównawczych za nietypowe okresy (np. 13 dni miesiąca) może być trudne. W takich przypadkach dopuszcza stosowanie racjonalnych oszacowań, np. przez proporcjonalne wyliczenie przychodów i kosztów na podstawie danych z porównywalnych okresów poprzedniego roku obrotowego. Jeżeli przygotowanie danych porównawczych zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości byłoby praktycznie niewykonalne lub wiązałoby się z kosztami niewspółmiernymi do korzyści informacyjnych, możliwe jest zastosowanie rozwiązań uproszczonych. Stanowisko dopuszcza w tym zakresie analogiczne wykorzystanie podejścia przewidzianego w KSR nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja" dotyczącego sytuacji, w których korekta danych porównawczych jest niewykonalna w praktyce. Każde takie odstępstwo powinno zostać jednak odpowiednio uzasadnione i ujawnione w informacji dodatkowej. Jednocześnie w stanowisku jednoznacznie podkreślono, że całkowite pominięcie danych porównawczych jest niedopuszczalne, ponieważ pozbawia sprawozdanie istotnej wartości informacyjnej i byłoby niezgodne z ustawą o rachunkowości.

Stanowisko zawiera dwa szczegółowe przykłady liczbowe dotyczące trudności w ustaleniu danych porównawczych. Jeden odnosi się do sytuacji, gdy dane za niepełny miesiąc są bardzo trudne do ustalenia, drugi – gdy przygotowanie danych porównawczych jest całkowicie niemożliwe, nawet przy zastosowaniu oszacowań.

Pierwsze roczne sprawozdanie po szczególnym dniu bilansowym

Sporządzenie sprawozdania na szczególny dzień bilansowy często wiąże się z technicznym zamknięciem i otwarciem ksiąg – np. przy przekształceniu spółki – ale nie oznacza to ich ostatecznego zamknięcia w sensie rocznym. Rok obrotowy trwa nadal, a ewidencja jest kontynuowana. Dane ze sprawozdania sporządzonego na szczególny dzień bilansowy stanowią punkt wyjścia do dalszego prowadzenia ksiąg. Kluczowe jest prawidłowe techniczne otwarcie ksiąg po szczególnym dniu bilansowym oraz zapewnienie spójności sald z danymi wykazanymi w sprawozdaniu. Pierwsze roczne sprawozdanie sporządzone po wystąpieniu szczególnego dnia bilansowego obejmuje cały rok obrotowy – bazując na połączonych danych z okresów przed i po szczególnym dniu bilansowym. W danych porównawczych wykazuje się standardowo dane za cały poprzedni rok obrotowy (art. 46 ust. 1, art. 47 ust. 1, art. 48a ust. 1, art. 48b ust. 1 uor). KSR w wydanym stanowisku zaleca zamieszczenie w informacji dodatkowej danych za okresy cząstkowe, jeśli jest to istotne, w szczególności w przypadku gdy:

- rok obrotowy obejmuje dwa lata podatkowe,
- nastąpiło rozliczenie właścicielskie,

eprasa.pl df66a35dee

- zdarzenie wywołujące szczególny dzień bilansowy (np. przekształcenie) wymaga identyfikacji spółki przekształcanej.

PODSTAWA PRAWNA:

- stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na szczególny dzień bilansowy, inny niż dzień kończący rok obrotowy oraz w sprawie pierwszego sporządzanego po nim rocznego sprawozdania finansowego (Dz.Urz. MFiG z 2026 r. poz. 47)
- art. 46 ust. 1, art. 47 ust. 1, art. 48a ust. 1, art. 48b ust. 1, art. 12 ust. 2 pkt 3–5, art. 12 ust. 2 pkt 7 oraz art. 45 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2023 r. poz. 120; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 333)
- art. 349 § 2 , art. art. 558 § 2, art. 584^7 ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 18; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 187)
- art. 28j ust. 5 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 331)

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego”

5 Zapobieganie kradzieży spółek – dostęp do newslettera KRS przez aplikację mObywatel

31 maja 2026 r. wejdzie w życie zmiana art. 10a ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: ustawa o KRS). Polega ona na uregulowaniu kwestii pozyskiwania tzw. newslettera KRS przez aplikację mObywatel. Jest to dodatkowe rozwiązanie skierowane do podmiotów zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym, wprowadzone w celu zapobiegania procederowi tzw. kradzieży spółek.

Po zmianach użytkownik aplikacji mObywatel będzie mógł pozyskiwać informacje o:

- zarejestrowaniu w systemie teleinformatycznym sprawy, obejmujące numer w KRS, sygnaturę sprawy i datę jej wprowadzenia, albo
- dokonaniu wpisu w pozycji Rejestru, obejmujące numer w KRS, sygnaturę sprawy, datę dokonania wpisu i numer wpisu, dotyczące podmiotu wpisanego do rejestru przedsiębiorców oraz rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Informacja będzie automatycznie – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – przesyłana każdemu, kto za pośrednictwem tego systemu wskazał w Rejestrze numer podmiotu, którego informacja ta ma dotyczyć. Użytkownik będzie otrzymywał powiadomienia w aplikacji o żądanych danych przez rok, z możliwością przedłużenia. Ograniczenie przesyłania danych do nie więcej niż 50 podmiotów będzie obowiązywało odręb-

eprasa.pl df66a35dee

nie w odniesieniu do wniosków składanych przez system teleinformatyczny i odrębnie dla wniosków składanych przez aplikację mObywatel.

Newsletter KRS jako metoda zapobiegania kradzieży spółek

Możliwość pozyskiwania informacji z KRS w formie automatycznego przesyłania danych o wpisach (tzw. newsletter KRS) została wprowadzona 21 czerwca 2022 r. w celu przeciwdziałania zjawisku tzw. kradzieży spółek. Proceder ten polega na podstępnym doprowadzaniu do zmiany wpisów w rubrykach Krajowego Rejestru Sądowego dotyczących reprezentacji podmiotu w oparciu o wnioski, których podstawą są sfałszowane dokumenty. Osoby dopuszczające się tzw. kradzieży spółek wykorzystują niewiedzę prawowitych członków organów i wspólników spółek o złożeniu w sądzie rejestrowym, w oparciu o sfałszowane dokumenty, wniosku o zmianę wpisów dotyczących reprezentacji spółki oraz o zmianę danych w KRS.

Artykuł 10a ustawy o KRS został wprowadzony jako rozwiązanie zapobiegające temu procederowi. Nie jest to rozwiązanie stosowane automatycznie wobec każdego podmiotu wpisanego w KRS. Aby z niego skorzystać, należy założyć konto użytkownika i wskazać podmioty, których dane użytkownik chce w ten sposób pozyskiwać. Skorzystanie z tego rozwiązania wymaga zatem podjęcia określonego działania. Można w ten sposób wskazać nie więcej niż 50 podmiotów. Należy też pamiętać, że automatyczna wysyłka będzie się odbywała przez rok po złożeniu wniosku, a później należy wniosek ponowić, jeżeli wnioskodawca nadal chce korzystać z tego ochronnego rozwiązania. Dodajmy, że z opisanej możliwości mogą korzystać zarówno podmioty wpisane do rejestru przedsiębiorców, jak i te wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Automatyczne pozyskiwanie danych o działaniach nieuprawnionych podmiotów pozwala na szybką reakcję, tak aby w porę im zapobiegać.

Przed zmianą przepisów można było otrzymywać newsletter KRS po założeniu konta użytkownika na stronie KRS i wskazaniu numeru KRS podmiotu, którego mają dotyczyć przekazywane informacje. Po zmianach dodatkowo można będzie otrzymywać taki newsletter przez aplikację mObywatel, z tym że w tym przypadku dostęp będzie ograniczony do danych podmiotów, z którymi ten konkretny użytkownik aplikacji jest powiązany przez PESEL.

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z 9 stycznia 2026 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2026 r. poz. 119)

©℗

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego”

eprasa.pl df66a35dee

Marian Szałucki
doradca podatkowy

Czy odszkodowanie za zniszczony samochód osobowy jest zwolnione z PIT

Posiadam samochód osobowy zaliczony do środków trwałych. Samochód został bardzo mocno uszkodzony w wypadku. Otrzymam z tego tytułu odszkodowanie. Czy będzie ono zwolnione z PIT?

Nie. Przepisy updof przewidują zwolnienie podatkowe dla odszkodowań z tytułu uszkodzenia albo zniszczenia środka trwałego. Niestety zwolnienie to nie obejmuje odszkodowań za samochody osobowe.

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy

Czy przestój w firmie oznacza konieczność zaprzestania amortyzacji środków trwałych

Podatnik spodziewa się kilkumiesięcznego, sezonowego przestoju w działaniu swojej firmy. Czy w tym czasie musi zaprzestać amortyzacji środków trwałych?

Nie, przestój firmy nie wyłącza możliwości naliczania odpisów amortyzacyjnych od posiadanych środków trwałych. Przestój należy odróżnić od zawieszenia działalności gospodarczej zgłaszanego przez podatnika w odpowiednich rejestrach. Tylko oficjalne zawieszenie działalności skutkuje brakiem możliwości dokonywania amortyzacji firmowych środków trwałych.

Marian Szałucki
doradca podatkowy

Czy trzeba płacić zaliczki na PIT z tytułu sprzedaży prywatnych rzeczy

Klientka biura rachunkowego sprzedała kilka należących do niej ubrań na serwisach aukcyjnych. Nastąpiło to tuż po ich zakupie. Czy w tej sytuacji powinna płacić zaliczkę na PIT od tych transakcji?

Sprzedaży rzeczy przez osobę fizyczną przed upływem 6 miesięcy liczonych od końca miesiąca, w którym nastąpiło ich nabycie, skutkuje powstaniem przychodu opodatkowanego PIT. Nie ma jednak obowiązku opłacania z tego tytułu zaliczek na podatek dochodowy w tracie roku. Przychód z tego tytułu wykazuje się dopiero w zeznaniu podatkowym składanym za rok, w którym dokonano sprzedaży.

inforlex.pl

Kompleksowa baza wiedzy

PODATKI ■ RACHUNKOWOŚĆ ■ SPRAWOZDAWCZOŚĆ
KADRY ■ PŁACE ■ HR

eprasa.pl df66a35dee

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1 Wykorzystywanie samochodu prywatnego do celów służbowych – rozliczenia podatkowe i ewidencja księgowa

Zobacz więcej inforlex.pl

Pracodawca może uzgodnić z pracownikiem, że do realizacji wyznaczonych zadań służbowych pracownik będzie wykorzystywał swój prywatny samochód. W tym celu strony powinny zawrzeć umowę, z tytułu której pracownik otrzyma zwrot kosztów ponoszonych w związku z wykorzystaniem takiego samochodu do celów służbowych. W raporcie na przykładach wyjaśniamy, jak rozliczyć takie zwroty w kosztach uzyskania przychodów pracodawcy oraz po stronie otrzymującego je pracownika. Prezentujemy również ewidencję księgową takich rozliczeń.

1. Rozliczenie zwrotu wydatków z tytułu używania przez pracowników samochodów prywatnych w kosztach podatkowych pracodawcy

Kosztami uzyskania przychodów są wydatki poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem wydatków wymienionych jako niestanowiące kosztów podatkowych – art. 15 ust. 1 w zw. z art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) oraz art. 22 ust. 1 w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof).

Wydatki ponoszone przez pracodawców z tytułu zwrotu kosztów używania przez pracowników samochodów prywatnych na potrzeby działalności pracodawcy mogą być, co do zasady, zaliczane do kosztów uzyskania przychodów pracodawców (bez konieczności przedstawiania przez pracowników dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów, gdyż nie wynika to z treści obowiązujących przepisów). W art. 23 ust. 1 pkt 36 updof oraz art. 16 ust. 1 pkt 30 updop określono jednak limity, w jakich tego rodzaju wydatki mogą być przez pracodawców zaliczane do kosztów podatkowych (szczegółowo o wysokości tych limitów piszemy w pkt 1.1. Limity, w jakich zwrot kosztów używania przez pracowników prywatnych samochodów może być kosztem podatkowym pracodawcy). Ograniczenia te obejmują nie tylko wydatki stanowiące zwrot kosztów eksploatacji samochodów, ale również wydatki, takie jak opłaty za parkingi czy przejazdy autostradami (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 8 listopada 2013 r.,

eprasa.pl df66a35dee

sygn. IPPB5/423-611/13-2/IŚ oraz interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 8 lutego 2024 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.708.2023.2.RH).

Należy podkreślić, że limity przewidziane w art. 23 ust. 1 pkt 36 updof oraz art. 16 ust. 1 pkt 30 updop można stosować tylko do zwrotu kosztów używania samochodów spalinowych. Nie mają natomiast zastosowania do zwrotu kosztów używania samochodów innych niż samochody spalinowe, w szczególności samochodów elektrycznych. Wynika to z faktu, iż w przepisach tych odwołano się do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (dalej: rozporządzenie w sprawie zwrotu kosztów używania samochodów). Rozporządzenie to dotyczy tylko samochodów spalinowych. Nie odnosi się do samochodów innych niż spalinowe. Dlatego ponoszone na rzecz pracowników zwroty wydatków z tytułu używania przez nich na potrzeby pracodawców samochodów innych niż samochody spalinowe (w szczególności samochodów elektrycznych) mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów pracodawców w całości. Nie mają do nich zastosowania ograniczenia wynikające z przepisów art. 23 ust. 1 pkt 36 updof oraz art. 16 ust. 1 pkt 30 updop. Potwierdził to Szef Krajowej Administracji Skarbowej w interpretacji zmieniającej z 18 stycznia 2026 r. (sygn. DOP12.8221.45.2025), w której czytamy:

MF *Uczelnia może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów zwrot wydatków dla pracowników w przypadku, gdy pracownicy używać będą własnych samochodów do wykonywania zadań służbowych poza miejscowością, w której znajduje się siedziba Uczelni. (…) Należy jednak wskazać, że wydatki te nie podlegają limitowi, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 30 ustawy o CIT ze względu na fakt, że odrębne przepisy, do których odwołuje się ustawodawca, w obecnym stanie prawnym nie przewidują limitów dla samochodów innych niż spalinowe. Zatem wydatki z tego tytułu mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 15 ust. 1 ustawy o CIT.*

PRZYKŁAD 1

Spółka z o.o. zwraca pracownikowi koszty używania jego prywatnego samochody elektrycznego do celów służbowych. Koszty te mogą być zaliczane przez spółkę do kosztów uzyskania przychodów bez uwzględniania limitu wynikającego z art. 16 ust. 1 pkt 30 updop. W całości są dla pracodawcy kosztem podatkowym.

1.1. Limity, w jakich zwrot kosztów używania przez pracowników prywatnych samochodów może być kosztem podatkowym pracodawcy

Ograniczenia przewidziane w art. 23 ust. 1 pkt 36 updof oraz art. 16 ust. 1 pkt 30 updop dzielą się na dwie grupy i zależą od tego, czy zwrot wydatków dotyczy podróży służbowych (jazd zamiejscowych) czy jazd lokalnych.

eprasa.pl df66a35dee

Ograniczenia dotyczące podróży służbowych. Wydatki ponoszone na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów spalinowych na potrzeby pracodawców w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) stanowią koszty uzyskania przychodów do wysokości kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za 1 km przebiegu pojazdu (art. 23 ust. 1 pkt 36 lit. a updof oraz art. 16 ust. 1 pkt 30 lit. a updop). Stawki te zostały określone w § 2 rozporządzenia w sprawie zwrotu kosztów używania samochodów. Wynoszą one:

1) 0,89 zł za kilometr – dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm^3,
2) 1,15 zł za kilometr – dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm^3.

PRZYKŁAD 2

Pracownik odbył prywatnym samochodem o pojemności skokowej silnika 1399 cm^3 podróż służbową o długości 397 km. W tej sytuacji pracodawca może zaliczyć do kosztów podatkowych wydatek ponoszony na rzecz tego pracownika z tytułu wykorzystania przez niego prywatnego samochodu do podróży służbowej w wysokości 456,55 zł (397 km × 1,15 zł/km).

Ograniczenia dotyczące jazd lokalnych. Wydatki ponoszone na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów spalinowych na potrzeby pracodawców w jazdach lokalnych stanowią koszty uzyskania przychodów do wysokości kwoty miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za 1 km przebiegu pojazdu (art. 23 ust. 1 pkt 36 lit. b updof oraz art. 16 ust. 1 pkt 30 lit. b updop). To, który z tych scenariuszy ma miejsce, zależy od tego, czy wydatki te są przyznawane pracownikowi w wysokości zryczałtowanej czy na podstawie faktycznego przebiegu. W obu przypadkach obowiązują wskazane wcześniej stawki za 1 km przebiegu.

W praktyce zwrot kosztów za jazdy lokalne prywatnym samochodem spalinowym zazwyczaj jest pracownikowi rekompensowany w postaci ryczałtu. W tym przypadku należność dla pracownika oblicza się, mnożąc stawkę za 1 km przebiegu pojazdu przez umówiony miesięczny limit kilometrów przyznany pracownikowi na załatwianie spraw służbowych. Maksymalne limity kilometrów zależą od:

- liczby mieszkańców w danej gminie lub mieście, w którym pracownik jest zatrudniony, a także
- rodzaju służb, dla których pracownik wykonuje pracę (zob. tabela).

eprasa.pl df66a35dee

Tabela. Kwoty ryczałtu za jazdy lokalne

Maksymalna wysokość miesięcznego limitu przebiegu	Maksymalna kwota ryczałtu pieniężnego w przypadku silnika o pojemności do 900 cm^3	Maksymalna kwota ryczałtu pieniężnego w przypadku silnika o pojemności powyżej 900 cm^3
300 km – w gminie lub mieście zatrudnienia pracownika o liczbie mieszkańców do 100 tys.	267 zł	345 zł
500 km – w gminie lub mieście zatrudnienia pracownika o liczbie mieszkańców ponad 100 tys. do 500 tys.	445 zł	575 zł
700 km – w gminie lub mieście zatrudnienia pracownika o liczbie mieszkańców ponad 500 tys.	623 zł	805 zł
1500 km – dla osób pracujących w służbie leśnej oraz w służbie parków narodowych	1335 zł	1725 zł
3000 km – dla zatrudnionych w służbach ratowniczych i w innych właściwych instytucjach w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową lub usuwania jej skutków albo skutków katastrofy ekologicznej	2670 zł	3450 zł

Otrzymanie przez pracownika ryczałtu każdorazowo powinno być poprzedzone złożeniem przez niego pisemnego oświadczenia, które powinno zawierać:

- oznaczenie pojazdu (pojemność silnika, marka, numer rejestracyjny),
- wskazanie liczby dni absencji pracownika w pracy w danym miesiącu spowodowanej niedyspozycją zdrowotną, urlopem, podróżą służbową lub inną przyczyną,
- informację o liczbie dni, w których właściciel pojazdu nie dysponował nim do celów służbowych.

Ryczałt ulega pomniejszeniu o 1/22 za każdy dzień roboczy, w którym pojazd nie był używany służbowo (np. pracownik w tym czasie świadczył pracę wyłącznie w domu), oraz za każdy dzień nieobecności pracownika w miejscu pracy z powodu:

- choroby,
- urlopu,
- podróży służbowej trwającej co najmniej 8 godzin lub innej nieobecności.

Przy obniżaniu ryczałtu należy uwzględnić wyłącznie dni robocze, czyli te, które są dla danego pracownika pracujące, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy lub harmonogramem.

PRZYKŁAD 3

Pracownik w ramach obowiązków pracowniczych korzysta ze swojego samochodu spalinowego o pojemności 1198 cm^3 do wykonywania zadań służbowych. Otrzymuje ryczałt pieniężny w wysokości 345 zł (300 km × 1,15 zł/km). Pracownik ten

eprasa.pl df66a35dee

w czerwcu 2026 r. odbędzie podróż służbową, która potrwa 5 dni roboczych. Obliczenie ryczałtu za czerwiec 2026 r. wygląda w tej sytuacji następująco:

- 345 zł × 1/22 = 15,68 zł,
- 15,68 zł × 5 dni = 78,40 zł,
- 345 zł – 78,40 zł = 266,60 zł.

Kwota 266,60 zł może zostać zaliczona przez pracodawcę do kosztów uzyskania przychodów.

2. Przychody pracowników a ryczałt za używanie prywatnego samochodu

Jak stanowi art. 12 ust. 1 updof, za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy (dalej łącznie nazywane przychodami z pracy) uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Sporną kwestią pozostaje to, czy na podstawie tego przepisu otrzymywane przez pracowników ryczałty za używanie prywatnych samochodów stanowią przychody z pracy (zob. pkt 2.1. Ryczałty za jazdy lokalne jako przychody z pracy).

2.1. Ryczałty za jazdy lokalne jako przychody z pracy

Zdaniem organów podatkowych ryczałty otrzymywane przez pracowników za używanie prywatnych samochodów stanowią dla nich przychody z pracy (zob. przykładowo interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 30 grudnia 2022 r., sygn. 0113-KDIPT2-3.4011.777.2022.2.GG, z 21 lipca 2023 r., sygn. 0113-KDIPT2-3.4011.430.2023.1.KKA, z 17 stycznia 2024 r., sygn. 0113-KDIPT2-3.4011.836.2023.2.GG oraz z 16 kwietnia 2025 r., sygn. 0115-KDIT1.4011.161.2025.1.JG). Jeżeli przychody te nie są zwolnione od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23b updof (szczegółowo na temat tego zwolnienia piszemy w pkt 2.2. Zwolnienie od podatku niektórych ryczałtów za jazdy lokalne), to generują one u pracowników opodatkowane dochody ze stosunku pracy, od których pracodawcy jako płatnicy są zobowiązani pobierać zaliczki na podatek dochodowy.

Stanowisko reprezentowane przez organy podatkowe podziela część sądów administracyjnych, w tym część składów Naczelnego Sądu Administracyjnego. Tytułem przykładu wskazać można wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 1 lutego 2023 r.

eprasa.pl df66a35dee

(sygn. akt II FSK 1153/21), z 6 października 2023 r. (sygn. akt II FSK 294/21), z 11 października 2024 r. (sygn. akt II FSK100/22) oraz z 30 lipca 2025 r. (sygn. akt II FSK 1434/22). Jak czytamy w drugim z przywołanych wyroków, wynikające z art. 21 ust. 1 pkt 23b updof zwolnienie obejmuje:

NSA *(...) zwrot kosztów (wypłacenie ryczałtu) tylko niektórym pracownikom, dla których wymienione ustawy przewidują możliwość przyznania prawa do zwrotu kosztów poniesionych z tytułu używania pojazdów stanowiących własność pracownika lub nakładają na pracodawcę obowiązek ich zwrotu. W pozostałych przypadkach zwrot kosztów jest opodatkowany. Świadczy o tym literalne brzmienie art. 21 ust. 1 pkt 23b u.p.d.o.f. ustalającego zamknięty krąg podmiotów uprawnionych do skorzystania ze zwolnienia od podatku zwrotu kosztów poniesionych przez pracownika z tytułu używania pojazdów stanowiących jego własność dla potrzeb zakładu pracy oraz zakaz stosowania analogii w prawie podatkowym rozumiany również jako zakaz tworzenia nowych (rozszerzania katalogu) ulg i zwolnień podatkowych.*

Z drugiej jednak strony część sądów administracyjnych orzeka, że wypłacane pracownikom ryczałty nie stanowią dla nich przychodów podlegających opodatkowaniu PIT. Stanowisko takie wiele razy zajmował także Naczelny Sąd Administracyjny. Przykładem mogą być wyroki z 16 października 2019 r. (sygn. akt II FSK 3531/17), z 1 grudnia 2020 r. (sygn. akt II FSK 1995/18), z 14 września 2023 r. (sygn. akt II FSK 2632/20) oraz z 12 czerwca 2024 r. (sygn. akt II FSK 1203/21). Jak czytamy w drugim z przywołanych wyroków:

NSA *(…) nie sposób uznać, że celem ustawodawcy było opodatkowanie należności wypłacanej tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez pracownika „za pracodawcę", gdy wypłata tej należności nie stanowi dla pracownika realnego przysporzenia, bez możliwości obliczenia dochodu z uwzględnieniem kosztów uzyskania przychodu. Z drugiej strony wypłata podobnych świadczeń adresowanych do wąskiej grupy pracowników podlega zwolnieniu od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23b updof, co może prowadzić do wniosku, że uprzednio powstał przychód. Powyższe wątpliwości należy rozstrzygać na korzyść pracowników (podatników).*

Orzeczenia sądów administracyjnych wiążą jedynie organy podatkowe w sprawach, w których zostały wydane. W pozostałym zakresie orzeczenia sądów administracyjnych stanowią jedynie wskazówkę co do właściwego sposobu interpretacji przepisów, co jednak traci na znaczeniu, gdy – tak jak rzecz się ma w omawianej kwestii – istnieją dwie odmienne linie orzecznicze.

Dlatego obecnie nie sposób wskazać prawidłowego stanowiska w tego typu sprawach. Pozostaje mieć nadzieję, że Naczelny Sąd Administracyjny jak najszybciej zdecyduje się na podjęcie uchwały w przedmiotowej kwestii. Dopiero taka uchwała rozstrzygnie, które z zaprezentowanych stanowisk jest prawidłowe.

PRZYKŁAD 4

Pracownik lokalnie wykorzystuje dla celów służbowych prywatny samochód i otrzymuje z tego tytułu od pracodawcy ryczałt za jazdy lokalne. Zdaniem organów podatkowych

eprasa.pl df66a35dee

oraz części sądów administracyjnych kwota tego ryczałtu stanowi opodatkowany przychód pracownika ze stosunku pracy. Część sądów administracyjnych uważa jednak, że kwota przedmiotowego ryczałtu nie stanowi podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym przychodu pracownika. Zdaniem redakcji to drugie stanowisko jest prawidłowe, ale jego zastosowanie wiąże się obecnie z ryzykiem podatkowym.

2.2. Zwolnienie od podatku niektórych ryczałtów za jazdy lokalne

Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23b updof zwalnia się od podatku dochodowego zwrot kosztów poniesionych przez pracownika z tytułu używania pojazdów stanowiących własność pracownika, dla potrzeb zakładu pracy, w jazdach lokalnych, jeżeli obowiązek ponoszenia tych kosztów przez zakład pracy albo możliwość przyznania prawa do zwrotu tych kosztów wynika wprost z przepisów innych ustaw. Zwolnienie to przysługuje do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego. Zwolnieniem tym objęte są w szczególności kwoty ryczałtów przyznawanych:

- pracownikom Służby Leśnej,
- listonoszom,
- kuratorom sądowym (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 sierpnia 2025 r., sygn. 0115-KDIT1.4011.527.2025.1.DB).

PRZYKŁAD 5

Listonosz używający własnego spalinowego samochodu do celów służbowych otrzymuje z tego tytułu ryczałt. Kwota tego ryczałtu jest objęta zwolnieniem od podatku dochodowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 23b updof.

Przepisy rozporządzenia w sprawie zwrotu kosztów używania samochodów nie określają stawek za 1 km przebiegu dla samochodów innych niż samochody spalinowe, w szczególności dla samochodów elektrycznych. W konsekwencji zwolnienie przysługujące na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23b updof nie ma zastosowania do kwoty ryczałtów za jazdy lokalne odbywane takimi samochodami. Takie stanowisko Ministerstwo Finansów zajęło w odpowiedzi z 17 lipca 2025 r. na interpelację poselską nr 10568 (sygn. odpowiedzi DD3.054.33.2025).

PRZYKŁAD 6

Wróćmy do poprzedniego przykładu i załóżmy, że listonosz do celów służbowych używa własnego samochodu elektrycznego. W takim przypadku otrzymywana przez listonosza kwota ryczałtu nie jest objęta zwolnieniem od podatku dochodowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 23b updof. Zgodnie ze stanowiskiem MF kwota ryczałtu powinna być doliczana do jego przychodów i opodatkowana PIT.

eprasa.pl df66a35dee

3. Przychody pracowników z tytułu zwrotu kosztów używania samochodu prywatnego w trakcie podróży służbowej

Pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub poza stałym miejscem pracy, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową (zob. art. 77^5 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy). Na podstawie tego przepisu podróżą służbową jest wykonywanie na polecenie pracodawcy zadania służbowego poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy pracownika.

Na wniosek pracownika pracodawca może wyrazić zgodę na przejazd w podróży służbowej samochodem osobowym, motocyklem lub motorowerem niebędącym własnością pracodawcy – zob. § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (dalej: rozporządzenia w sprawie podróży służbowych). W takim przypadku – o ile z układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie wynikają zasady korzystniejsze – pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów i stawki za 1 km przebiegu, ustalonej przez pracodawcę. Stawka ta nie może być jednak wyższa niż określona przepisami rozporządzenia w sprawie zwrotu kosztów używania samochodów (zob. § 3 ust. 4 rozporządzenia w sprawie podróży służbowych). Stawka ta wynosi obecnie:

1) 0,89 zł za kilometr – dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm^3,
2) 1,15 zł za kilometr – dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm^3.

Obliczona w powyższy sposób kwota zwrotu jest zwolniona z PIT na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. a updof. Ewentualne nadwyżki ponad tę kwotę, wynikające np. z korzystniejszych zasad określonych w układzie zbiorowym pracy, regulaminie wynagradzania lub umowie o pracę, stanowią dla pracowników przychody opodatkowane PIT.

PRZYKŁAD 7

Za zgodą pracodawcy pracownik odbył podróż służbową prywatnym samochodem spalinowym o pojemności silnika 1399 cm^3. Wynikająca z umowy o pracę należna pracownikowi stawka za 1 km przebiegu wyniosła 1,30 zł, zaś liczba przejechanych w podróży służbowej kilometrów to 525. W tej sytuacji pracownikowi należy się zwrot kosztów przejazdu w kwocie 682,50 zł (525 km × 1,30 zł /km). Na skutek otrzymania zwrotu kosztów podróży służbowej samochodem prywatnym u pracownika powstał przychód:

1) zwolniony z PIT na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. a updof w kwocie 603,75 zł (525 km × 1,15 zł/km),
2) opodatkowany PIT w kwocie 78,75 zł (682,50 zł – 603,75 zł).

eprasa.pl df66a35dee

Jak wcześniej wspomniano, przepisy rozporządzenia w sprawie zwrotu kosztów używania samochodów nie określają stawek za 1 km przebiegu dla samochodów innych niż samochody spalinowe, w szczególności dla samochodów elektrycznych. Kierując się stanowiskiem zajętym przez Ministerstwo Finansów w odpowiedzi z 17 lipca 2025 r. na interpelację poselską nr 10568 (sygn. odpowiedzi DD3.054.33.2025), prowadzi to do wniosku, że zwolnienie wynikające z art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. a updof nie ma zastosowania do zwrotu kosztów używania prywatnych samochodów elektrycznych w trakcie podróży służbowej. Zastrzec jednak trzeba, że odmienne stanowisko zajął w tej kwestii Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji zmieniającej z 11 maja 2023 r. (sygn. 0115-KDIT2.4011.99.2023.1.ENB) stwierdzając, że:

MF *(…) w przypadku zwrotu kosztów przejazdu z tytułu odbycia podróży służbowej prywatnym samochodem o napędzie elektrycznym nie ma zastosowania limit wysokości iloczynu przejechanych kilometrów i stawki za jeden kilometr przebiegu z rozporządzenia Ministra Infrastruktury. Otrzymany zwrot kosztów przejazdu samochodem elektrycznym korzysta zatem w całości ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. a ustawy (nie jest ograniczony limitem).*

Przywołana interpretacja została jednak wydana 2 lata przed wydaniem przez Ministerstwo Finansów odpowiedzi na interpelację poselską. To sugeruje jej nieaktualność. Aby zyskać całkowitą pewność w tej kwestii, zalecamy wystąpić o wydanie interpretacji indywidualnej w tej sprawie.

4. Ewidencja księgowa związana z wykorzystywaniem samochodu prywatnego do celów służbowych

4.1. Zwrot kosztów za jazdy lokalne w formie ryczałtu

Z perspektywy rachunkowej rozliczenie ryczałtu za jazdy lokalne wiąże się z opisanym wcześniej istotnym dylematem dotyczącym ujęcia zobowiązań podatkowych, ponieważ trudno wskazać jedyne prawidłowe stanowisko w kwestii poboru podatku. Sytuacja w księgach rachunkowych może wyglądać zatem dwojako, zależnie od przyjętej interpretacji, tj. jednostka może przyjąć:

- **wariant bezpieczny (z poborem podatku).** Jeśli jednostka podąża za stanowiskiem organów podatkowych i części sądów, to uznaje ryczałt za przychód pracownika. W takim przypadku w ewidencji należy doliczyć ryczałt do wynagrodzenia i wykazać zobowiązanie wobec urzędu skarbowego z tytułu zaliczki na podatek dochodowy. Koszt operacyjny (konto 40-9 „Pozostałe koszty rodzajowe" i/lub konto zespołu 5, w zależności od działu, w jakim pracuje pracownik, któremu przysługuje ryczałt) obejmuje kwotę brutto świadczenia,
- **wariant bez poboru podatku.** Opierając się na przywołanych wcześniej wyrokach NSA, można uznać, że ryczałt nie jest realnym przysporzeniem majątkowym dla pra-

eprasa.pl df66a35dee

cownika, lecz jedynie zwrotem wydatków poniesionych „za pracodawcę". Podejście to naraża jednak jednostkę na spór z fiskusem, mimo że sądy sugerują rozstrzyganie wątpliwości na korzyść podatnika.

Dodatkową trudność dla służb księgowych (oprócz wskazanych sprzecznych ze sobą linii orzeczniczych) jest konieczność uwzględnienia w księgowości faktu, że w przypadku samochodów elektrycznych Ministerstwo Finansów stoi na stanowisku, że ryczałty są zawsze opodatkowane (brak stawek w rozporządzeniu uniemożliwia stosowanie zwolnień), co wymusza pobór podatku. Mając to wszystko na uwadze, w praktyce firmy skłaniają się do wyboru wariantu bezpiecznego i zaliczają ryczałt do przychodów pracownika.

PRZYKŁAD 8

Założenia:

- spółka z o.o. zawarła z pracownikiem „X" umowę, na mocy której pracownik wykorzystuje w celach służbowych do jazd lokalnych prywatny samochód osobowy o pojemności silnika powyżej 900 cm^3. Przyznany pracownikowi miesięczny ryczałt wynosi 700 km. Kwota ryczałtu za czerwiec 2026 r. wynosi: 805,00 zł (700 km × 1,15 zł/km – maksymalny ryczałt dla gminy powyżej 500 tys. mieszkańców),
- zgodnie z postanowieniami umowy zwrot kosztów używania przez pracownika samochodu prywatnego w celach służbowych do jazd lokalnych w formie ryczałtu wypłacany jest razem z wynagrodzeniem. Spółka dolicza kwotę ryczałtu do przychodów pracownika ze stosunku pracy uzyskanych w danym miesiącu i od łącznej kwoty pobiera miesięczną zaliczkę na podatek dochodowy,
- wynagrodzenie pracownika „X" wynosi 9000 zł, przysługują mu koszty uzyskania przychodów w wysokości 250 zł, a spółka jako płatnik jest uprawniona do pomniejszania zaliczki na podatek o kwotę 300 zł. Stopa procentowa składki wypadkowej w spółce wynosi 1,67%. Pracownik nie jest uczestnikiem PPK,
- z polityki rachunkowości spółki wynika, iż do ewidencji kosztów działalności operacyjnej stosuje się wyłącznie konta zespołu 4,
- rozliczenie podatkowo-składkowe pracownika za czerwiec 2026 r. przedstawia się następująco:

Wiersz	Wyszczególnienie	Wynagrodzenie za czerwiec 2026 r.
1	2	3
1	Wynagrodzenie za pracę	9000,00 zł
2	Kwota ryczałtu za używanie prywatnego pojazdu w celach służbowych do jazd lokalnych	805,00 zł
3	Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (poz. 1)	9000,00 zł

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3
4	Składki na ubezpieczenia społeczne (poz. 3 × 9,76%) + (poz. 3 × 1,5%) + (poz. 3 × 2,45%)	1233,90 zł
5	Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (poz. 1 – poz. 4)	7766,10 zł
6	Składka na ubezpieczenie zdrowotne do pobrania (poz. 5 × 9%)	698,95 zł
7	Koszty uzyskania przychodów	250,00 zł
8	Podstawa obliczenia zaliczki na podatek dochodowy, po zaokrągleniu (poz. 1 + poz. 2 – poz. 7 – poz. 4)	8321,00 zł
9	Zaliczka na podatek dochodowy (poz. 8 × 12%) – 300 zł, po zaokrągleniu	699,00 zł
10	Do wypłaty (poz. 1 + poz. 2 – poz. 4 – poz. 6 – poz. 9)	7173,15 zł
11	Obciążenia pracodawcy z tytułu składek ZUS wynoszą odpowiednio: ubezpieczenie emerytalne (9,76%) + ubezpieczenie rentowe (6,5%) + ubezpieczenie wypadkowe (1,67%) + składka na FP i FS (2,45%) + składka na FGŚP (0,1%) = 20,48%; co daje kwotę: 9000 zł × 20,48% = 1843,20 zł	1843,20 zł

Ewidencja w księgach rachunkowych:

1. LP – lista płac za czerwiec 2026 r. – wynagrodzenie brutto:

Wn konto 40-4 „Wynagrodzenia”	9 000 zł
Ma konto 23-0 „Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń”	9 000 zł

2. LP – lista płac za czerwiec 2026 r. – ryczałt pieniężny:

Wn konto 40-9 „Pozostałe koszty rodzajowe”	805 zł
Ma konto 23-0 „Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń”	805 zł

3. LP – lista płac za czerwiec 2026 r. – składki ZUS obciążające pracownika: 1 233,90 zł + 698,95 zł = 1 932,85 zł

Wn konto 23-0 „Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń”	1 932,85 zł
Ma konto 22-5 „Rozrachunki z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń”	1 932,85 zł

4. LP – lista płac za czerwiec 2026 r. – zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych :

Wn konto 23-0 „Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń”	699 zł
Ma konto 22-3 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)”	699 zł

5. PK – składki ZUS obciążające koszty pracodawcy:

Wn konto 40-5 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”	1 843,20 zł
Ma konto 22-5 „Rozrachunki z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń”	1 843,20 zł

eprasa.pl df66a35dee

6. WB – wypłata wynagrodzenia wraz z ryczałtem za jazdy lokalne:
   Wn konto 23-0 „Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń" 7 173,15 zł
   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 7 173,15 zł

***13-1** – Rachunek bieżący*

(Sp)	xxx	7 173,15	(6)		

***23-0** – Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń*

(3)	1 932,85	9 000,00	(1)		
(4)	699,00	805,00	(2)		
(6)	7 173,15				
	9 805,00	9 805,00			

***40-4** – Wynagrodzenia*

(1)	9 000,00				

***22-5** – Rozrachunki z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń*

		1 932,85	(3)		
		1 843,20	(5)		

***22-3** – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)*

		699,00	(4)		

***40-9** – Pozostałe koszty rodzajowe*

(2)	805,00				

***40-5** – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia*

(5)	1 843,20				

4.2. Rozliczenie wydatków na prywatny samochód w podróży służbowej

Koszty podróży służbowych ujmuje się w księgach rachunkowych jako koszty działalności operacyjnej – najczęściej na koncie 40-9 „Pozostałe koszty rodzajowe" lub na odpowiednim koncie zespołu 5. W polityce rachunkowości jednostka może przewidzieć ich ewidencję na specjalnie wydzielonym koncie analitycznym (np. „Koszty podróży służbowych") albo na odrębnym koncie syntetycznym (np. 40-6 „Koszty podróży służbowych"), co ułatwia kontrolę i analizę tych wydatków. W przypadku wykorzystania prywatnego samochodu pracownika podstawą ujęcia kosztu jest prawidłowo sporządzone rozliczenie podróży służbowej wraz z ewidencją przebiegu pojazdu (tzw. kilometrówką). Dokumenty te – jeżeli spełniają wymogi dowodu księgowego – stanowią podstawę zapisu w księgach rachunkowych. Koszt przejazdu ustala się jako iloczyn liczby faktycznie przejechanych kilometrów i stawki za 1 km określonej przez pracodawcę (nie wyższej niż stawki wynikające z przepisów). W ramach tej kwoty mieszczą się wydatki eksploatacyjne, w tym paliwo, bez konieczności dokumentowania ich fakturami. Jeżeli pracodawca zastosuje stawkę wyższą niż dopuszczalna, nadwyżka ponad limit nie stanowi kosztu podróży służbowej w sensie bilansowym, lecz jest traktowana jak element wynagrodzenia pracownika – podlega opodatkowaniu i oskładkowaniu, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w ewidencji księgowej (np. przeniesienie części kosztu na konto wynagrodzeń).

eprasa.pl df66a35dee

PRZYKŁAD 9

Założenia:

- pracownik spółki z o.o. odbył podróż służbową w czerwcu 2026 r. na trasie Gdańsk–Kraków prywatnym samochodem osobowym o pojemności silnika 2000 cm^3 (nr rej. GD 12345),
- pracodawca wyraził zgodę na przejazd i zwrócił koszty według stawki 1,15 zł/km (stawka dla samochodów o pojemności powyżej 900 cm^3),
- pracownik przejechał łącznie 1200 km. Kwota zwrotu wyniosła 1380,00 zł (1200 km × 1,15 zł/km).

Zgodnie z polityką firmy koszty księgowane są na koncie 40-9 „Pozostałe koszty rodzajowe".

Nr	Data wyjazdu	Opis trasy	Cel wyjazdu	Liczba km	Stawka (zł/km)	Wartość (zł)
1.	08.06.2026	Gdańsk–Kraków	Konferencja branżowa	600	1,15	690,00
2.	10.06.2026	Kraków–Gdańsk	Powrót z konferencji	600	1,15	690,00
			Razem	1200		1380,00

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Rozliczenie kosztów podróży służbowej (kilometrówka):
   Wn konto 40-9 „Pozostałe koszty rodzajowe" 1 380 zł
   Ma konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami" 1 380 zł
2. WB - wypłata zwrotu pracownikowi:
   Wn konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami" 1 380 zł
   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 1 380 zł

13-1 *– Rachunek bieżący*				***23-4*** *– Pozostałe rozrachunki z pracownikami*				***40-9*** *– Pozostałe koszty rodzajowe*		
(Sp)	*xxx*	*1 380,00*	*(2)*	*(2)*	*1 380,00*	*1 380,00*	*(1)*	*(1)*	*1 380,00*	

Podsumowanie

1. Pracodawca może zaliczyć do kosztów podatkowych wydatki poniesione z tytułu zwrotu kosztów używania przez pracownika samochodu prywatnego do celów służbowych. W przypadku samochodów spalinowych obowiązują go limity przewidziane w 23 ust. 1 pkt 36 updof oraz art. 16 ust. 1 pkt 30 updop. W przypadku samochodów innych niż spalinowe, w tym elektrycznych, zwrócone wydatki są kosztem podatkowym w całości.
2. Zdaniem organów podatkowych ryczałty otrzymywane przez pracowników za używanie prywatnych samochodów w jazdach lokalnych stanowią dla nich przychody

eprasa.pl df66a35dee

z pracy. Orzecznictwo sądów administracyjnych jest w tej kwestii niejednolite. Część sądów podziela stanowisko organów podatkowych, część zaś uważa, że wypłacane pracownikom ryczałty nie stanowią dla nich przychodów podlegających opodatkowaniu PIT.

3. W przypadku gdy są spełnione warunki wskazane w art. 21 ust. 1 pkt 23b updof, ryczałty za jazdy lokalne objęte są zwolnieniem z PIT. Przy czym, zdaniem Ministerstwa Finansów, zwolnienie to obejmuje wyłącznie ryczałty wypłacane za korzystanie z prywatnych samochodów spalinowych. Nie dotyczy ono samochodów elektrycznych.
4. W księgach rachunkowych wydatki związane z wykorzystaniem prywatnego samochodu pracownika ujmuje się albo jako element wynagrodzenia (ryczałt rozliczany przez listę płac, podlegający PIT i ZUS), albo jako zwrot kosztów podróży służbowej (kilometrówka ewidencjonowana jako koszt działalności i rozliczana z pracownikiem na podstawie ewidencji przejazdów).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 1, art. 21 ust. 1 pkt 16 i pkt 23b, art. 22 ust. 1 oraz art. 23 ust. 1 pkt 36 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz. U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)
- art. 15 ust. 1 oraz art. 16 ust. 1 pkt 30 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 331)
- § 2–§ 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271; ost.zm. Dz.U. z 2023 r. poz. 5)
- § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

POWOŁANE INTERPRTACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 8 listopada 2013 r. (sygn. IPPB5/423-611/13-2/IŚ)
- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 30 grudnia 2022 r. (sygn. 0113--KDIPT2-3.4011.777.2022.2.GG), z 11 maja 2023 r. (sygn.0115-KDIT2.4011.99.2023.1.ENB), z 21 lipca 2023 r. (sygn. 0113-KDIPT2-3.4011.430.2023.1.KKA), z 17 stycznia 2024 r. (sygn. 0113-KDIPT2-3.4011. 836.2023.2.GG), z 16 kwietnia 2025 r. (sygn. 0115-KDIT1.4011.161.2025.1.JG) oraz z 22 sierpnia 2025 r. (sygn. 0115-KDIT1.4011.527.2025.1.DB)
- interpretacja zmieniająca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z 18 stycznia 2026 r. (sygn. DOP12.8221.45.2025)
- odpowiedź MF z 17 lipca 2025 r. na interpelację poselską nr 10568 (sygn. odpowiedzi DD3.054.33.2025)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 października 2019 r. (sygn. akt II FSK 3531/17), z 1 grudnia 2020 r. (sygn. akt II FSK 1995/18), z 1 lutego 2023 r. (sygn. akt II FSK 1153/21), z 14 września 2023 r. (sygn. akt II FSK 2632/20), z 6 października 2023 r. (sygn. akt II FSK 294/21), z 12 czerwca 2024 r. (sygn. akt II FSK 1203/21), z 11 października 2024 r. (sygn. akt II FSK100/22) oraz z 30 lipca 2025 r. (sygn. akt II FSK 1434/22)

©℗

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl df66a35dee

IV. VAT

1 Czy usługi budowlane dla osób fizycznych muszą być ewidencjonowane na kasie rejestrującej

PROBLEM

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuję się świadczeniem usług budowlanych o charakterze wykończeniowym. Usługi wykonuję na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz firm. Wszystkie prace realizuję w ramach indywidualnych zleceń, a zapłata za ich wykonanie odbywa się w całości w formie bezgotówkowej – przelewem na rachunek bankowy firmy. Czy w przypadku świadczenia tego rodzaju usług na rzecz osób prywatnych, po przekroczeniu określonego limitu sprzedaży, mam obowiązek stosowania kasy fiskalnej? Czy w takiej sytuacji przewidziane jest jakieś zwolnienie z tego obowiązku? Czy w sytuacji, gdybym świadczył usługi tylko na rzecz firm, muszę instalować kasę?

RADA

W Pana sytuacji istnieje możliwość skorzystania ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej – niezależnie od wysokości obrotu. Świadcząc usługi budowlane na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, nie ma Pan obowiązku stosowania kasy fiskalnej, pod warunkiem że zapłata za wykonaną usługę wpływa w całości przelewem na Pana rachunek bankowy, a z prowadzonej ewidencji jasno wynika, jakiej transakcji dotyczyła dana płatność. Gdyby wykonywał Pan usługi wyłącznie na rzecz firm, instalacja kasy nie byłaby konieczna. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) podatnicy dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych są obowiązani do prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących. Zatem zasadą jest obowiązek ewidencjonowania na kasie rejestrującej sprzedaży realizowanej na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej.

eprasa.pl df66a35dee

Zwolnienia z obowiązku stosowania kas rejestrujących

Zwolnienia z obowiązku stosowania kasy rejestrującej określa Minister Finansów w kolejno wydawanych okresowych rozporządzeniach w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących. W okresie obejmującym lata 2025–2027 obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów z 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (dalej: rozporządzenie), które zwalnia z obowiązku ewidencjonowania w danym roku podatkowym, nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2027 r., podatników, u których obrót zrealizowany na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych nie przekroczył w poprzednim roku podatkowym kwoty 20 000 zł. O tym limicie zapewne wspominał Czytelnik w pytaniu. Jednak w przypadku opisanym przez Czytelnika może on skorzystać ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania, o którym mowa w § 2 ust. 1 w powiązaniu z poz. 42 załącznika do rozporządzenia.

Na podstawie tego przepisu zwalnia się z obowiązku prowadzenia ewidencji w danym roku podatkowym, nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2027 r., świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, jeżeli:

- świadczący usługę otrzyma w całości zapłatę za wykonaną czynność za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej odpowiednio na rachunek bankowy podatnika lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem,
- z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła,
- przedmiotem świadczenia nie są usługi wymienione w § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia objęte na podstawie tego przepisu bezwzględnym obowiązkiem ewidencjonowania.

Jeżeli zatem wpłaty za świadczone przez Pana usługi w całości będą dokonywane na rachunek bankowy, to sprzedaż, o której mowa w pytaniu, może korzystać ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania. Stanowisko takie potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 22 sierpnia 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.404.2024.2.LM).

Usługi na rzecz firm bez kasy fiskalnej

Obowiązek stosowania kasy fiskalnej w ogóle nie powstaje, jeżeli świadczy Pan usługi wyłącznie na rzecz firm, np. jako podwykonawca. Wynika to z faktu, że podstawowym kryterium decydującym o konieczności prowadzenia ewidencji za pomocą kas rejestrujących jest status nabywcy świadczonych usług. Jeżeli nabywcą danej usługi jest podmiot inny niż wskazany w art. 111 ust. 1 ustawy o VAT, sprzedaż ta nie podlega obowiązkowi ewidencjonowania przy użyciu kasy fiskalnej. Tym samym obowiązek stosowania

eprasa.pl df66a35dee

kasy rejestrującej powstaje wyłącznie w przypadku sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych.

Stanowisko takie potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 4 marca 2022 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.23.2022.2.JG), w której czytamy:

MF *We wniosku jednoznacznie Pani wskazała, że nie będzie przyjmować zleceń, a tym samym wykonywać robót budowlanych na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej i rolników ryczałtowych, a tylko i wyłącznie na rzecz podmiotów gospodarczych.*

Zatem, jeżeli we wskazanym przypadku, nie wystąpi odpłatna dostawa towarów lub odpłatne świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz na rzecz rolników ryczałtowych, to nie wystąpi również obowiązek ewidencjonowania takiej sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1811)
- § 2 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 lit. b poz. 42 załącznika do rozporządzenia Ministra Finansów z 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2024 r. poz. 1902; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 420)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 sierpnia 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1--3.4012.404.2024.2.LM) i z 4 marca 2022 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.23.2022.2.JG)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

2 Czy po zawieszeniu działalności trzeba składać JPK_VAT na najem prywatny

PROBLEM

Prowadzę działalność gospodarczą oraz dokonuję najmu prywatnego nieruchomości na cele mieszkaniowe. Najem prywatny wykazuję w pliku JPK. Czy jeśli zawieszę działalność, będę musiał składać plik JPK i wykazywać tam najem prywatny?

RADA

Nie musi Pan wykazywać najmu w JPK_VAT oraz składać tego pliku w okresie, w którym jednoosobowa działalność gospodarcza została zawieszona,

eprasa.pl df66a35dee

skoro jest to najem na cele mieszkaniowe korzystający ze zwolnienia z VAT. Inaczej byłoby, gdyby chodziło o najem, który nie korzysta ze zwolnienia z VAT. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 99 ust. 7a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) podatnicy, którzy zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie mają obowiązku składania deklaracji VAT za okresy rozliczeniowe, których to zawieszenie dotyczy.

Należy jednak rozróżnić sytuację, w której zawieszenie działalności gospodarczej oznacza całkowite zaprzestanie wykonywania czynności opodatkowanych VAT, od sytuacji, w której, mimo zawieszenia działalności, podatnik nadal wykonuje inne czynności podlegające opodatkowaniu VAT, takie jak prywatny najem nieruchomości. W tym przypadku obowiązek składania JPK_VAT będzie uzależniony od charakteru tego najmu.

Jeżeli przedsiębiorca podczas zawieszenia działalności gospodarczej wynajmuje jedynie mieszkanie i jest to najem prywatny, a czynność ta jest zwolniona z VAT (zob. art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy o VAT), to nie ma obowiązku składania deklaracji JPK_VAT w okresie zawieszenia działalności gospodarczej.

Stanowisko takie potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 14 października 2022 r. (sygn. 0112-KDIL1-2.4012.348.2022.2.PM), w której możemy przeczytać:

MF *Skoro zatem Wnioskodawca podczas zawieszenia działalności gospodarczej wynajmuje jedynie mieszkanie, a czynność ta jest zwolniona od podatku VAT (nie jest on zobowiązany do rozliczenia podatku) to nie ma obowiązku składania deklaracji JPK_VAT za okresy rozliczeniowe, których dotyczy zawieszenie działalności gospodarczej.*

Natomiast, w sytuacji gdyby najem podlegał opodatkowaniu VAT, przykładowo byłby to najem na cele działalności gospodarczej, to należałoby składać JPK_VAT. Stanowisko takie potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 29 września 2021 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.543.2021.2.AB), w której możemy przeczytać:

MF *Z przepisu art. 96 ust. 9b ustawy wynika, że w przypadku gdy podatnik w okresie zawieszenia działalności gospodarczej będzie wykonywał czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1 jest on obowiązany przed dniem rozpoczęcia wykonywania takich czynności w okresie zawieszenia działalności gospodarczej – zawiadomić o tym właściwego naczelnika urzędu skarbowego, wskazując okres, w którym będzie wykonywał te czynności.*

Mając zatem na uwadze powołany przepis oraz przedstawione okoliczności sprawy, należy stwierdzić, że skoro Wnioskodawca w okresie zawieszenia działalności gospodarczej będzie wykonywał czynności podlegające opodatkowaniu, tj. najem nieruchomości, to będzie zobowiązany przed dniem rozpoczęcia wykonywania tych czynności do zawiado-

eprasa.pl df66a35dee

mienia o tym naczelnika urzędu skarbowego. W przypadku złożenia zawiadomienia naczelnik urzędu skarbowego przywraca zarejestrowanie podatnika VAT na okres wskazany w zawiadomieniu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 43 ust. 1 pkt 36, art. 96 ust. 9b, art. 99 ust. 7a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1811)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 września 2021 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.543.2021.2.AB) oraz z 14 października 2022 r. (sygn. 0112-KDIL1-2.4012.348.2022.2.PM)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

3 Jak wskazywać datę sprzedaży na fakturach zbiorczych

PROBLEM

Proszę o informację na temat wykazywania właściwej daty sprzedaży na fakturze VAT zbiorczej. Wydajemy towary naszym kontrahentom (B2B), generując przy tym dokumenty WZ. Następnie, na podstawie dokumentów WZ, wystawiamy fakturę zbiorczą. Jak w takim przypadku należy prawidłowo wskazać datę sprzedaży? Czy będzie to data ostatniego wydania towaru spośród wszystkich WZ? Czy taka faktura zbiorcza może dotyczyć tylko okresu jednego miesiąca obrachunkowego, czy może dotyczyć np. dwóch kolejnych miesięcy (przykładowo marca i kwietnia)? Od prawidłowego rozpoznania daty sprzedaży faktury zbiorczej zależy też termin wystawienia takiej faktury, czyli do 15. dnia następnego miesiąca po miesiącu dokonania ostatniej dostawy. Dlatego kluczowe dla nas pytanie, jakiego okresu może dotyczyć taka faktura zbiorcza i czy są jakieś szczegółowe regulacje tej kwestii?

RADA

Sposób wskazywania daty dokonania dostawy towarów (daty sprzedaży) zależy od tego, czy dostawy dokumentowane fakturami zbiorczymi uznaje się za dokonane z upływem danego okresu rozliczeniowego. Jeżeli tak, faktury zbiorcze należy wystawiać ze wskazaniem jako daty dokonania dostawy towarów ostatniego dnia okresu rozliczeniowego, którego dotyczy faktura zbiorcza. W przeciwnym razie faktury zbiorcze powinny być wystawiane ze wskazaniem dat dokonania poszczególnych dostaw towarów dokumentowanych tą fakturą.

eprasa.pl df66a35dee

UZASADNIENIE

Obowiązujące przepisy nie przewidują wprost wystawiania faktur zbiorczych, tj. faktur dokumentujących dwie lub więcej czynności podlegające opodatkowaniu VAT. Tym niemniej nie ulega wątpliwości, że możliwość wystawiania takich faktur istnieje. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 8 kwietnia 2022 r. (sygn. 0112-KDIL1-2.4012.500.2021.2.ST):

MF *(...) przepisy ustawy umożliwiają wystawienie przez podatnika faktur zbiorczych.*

Z art. 106e ust. 1 pkt 6 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) wynika przy tym, że faktura powinna zawierać datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi (lub – w przypadku tzw. faktur zaliczkowych – datę otrzymania zapłaty, o której mowa w art. 106b ust. 1 pkt 4 ustawy o VAT), o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury. Potocznie data ta nazywana jest datą sprzedaży.

Co do zasady data dokonania dostawy musi być wskazywana dla każdej dostawy towarów dokumentowanej daną fakturą. Wyjątek od tej zasady ma miejsce, jeżeli na podstawie art. 19a ust. 4 ustawy o VAT w zw. z art. 19a ust. 3 ustawy o VAT wszystkie dokumentowane daną fakturą dostawy towarów uznaje się za dokonane z upływem danego okresu rozliczeniowego (wówczas datą dokonania wszystkich dostaw towarów jest ten ostatni dzień okresu rozliczeniowego). Dotyczy to dostaw o charakterze ciągłym, przez które rozumie się ciąg kolejnych, odrębnych dostaw dokonywanych w dłuższym niż miesiąc okresie, będącym wynikiem ustaleń poczynionych między kontrahentami czy zawartych między nimi umów, w ramach których dostawca zobowiązuje się wobec nabywcy do dostarczania na jego rzecz ściśle określonych towarów, według ustalonego planu – zob. przykładowo wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 12 lipca 2017 r. (sygn. akt I FSK 1714/15), z 2 lutego 2018 r. (sygn. akt I FSK 1906/15) oraz z 12 czerwca 2018 r. (sygn. akt I FSK 1333/16).

Biorąc pod uwagę przytoczone regulacje, odpowiedź na pytanie zależy od tego, czy w przedstawionej sytuacji ma zastosowanie art. 19a ust. 4 ustawy o VAT w zw. z art. 19a ust. 3 ustawy o VAT, a więc dostawy dokumentowane fakturami zbiorczymi uznaje się za dokonane z upływem danego okresu rozliczeniowego. Jeżeli tak, faktury zbiorcze należy wystawiać ze wskazaniem jako daty dokonania dostawy towarów ostatniego dnia okresu rozliczeniowego, którego dotyczy faktura zbiorcza. W przeciwnym razie faktury zbiorcze powinny być wystawiane ze wskazaniem dat dokonania poszczególnych dostaw towarów dokumentowanych tą fakturą.

Niezależnie od scenariusza nie jest prawidłowe wskazywanie jako daty dokonania dostawy towarów (daty sprzedaży) daty dokonania ostatniej z dokumentowanych daną fakturą zbiorczą dostaw towarów (chyba że jest to jednocześnie ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy faktura zbiorcza). Przepisy VAT nie przewidują tego typu uproszczenia przy wystawianiu faktur zbiorczych.

eprasa.pl df66a35dee

Odnośnie pytania o możliwość wystawiania faktur zbiorczych dotyczących np. dwóch kolejnych miesięcy, należy wyjaśnić, że możliwość taka istnieje w przypadku, gdy dostawy dokumentowane fakturami zbiorczymi uznaje się za dokonane z upływem danego okresu rozliczeniowego. Nie ma bowiem przeszkód, aby strony ustaliły stosowanie dwumiesięcznych (czy jeszcze dłuższych) okresów rozliczeniowych.

W innych przypadkach możliwość wystawiania faktur zbiorczych ogranicza najczęściej termin wystawiania faktur, który upływa co do zasady 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towaru lub wykonano usługę (zob. art. 106i ust. 1 ustawy o VAT). Dla dostaw dokonanych w danym miesiącu termin wystawienia faktury upływa zatem 15. dnia kolejnego miesiąca, co uniemożliwia zgodne z przepisami wystawienie faktury zbiorczej dokumentującej dostawy towarów dokonane w danym miesiącu, oraz po 15. dniu kolejnego miesiąca.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19a, art. 106e ust. 1 pkt 6, art. 106i ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1811)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych,
w tym komentarza VAT 2026, wydanego nakładem INFOR PL S.A.

4 Polskie przepisy określające moment powstania prawa do odliczenia niezgodne z przepisami unijnymi – skutki wyroku TSUE

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) uznał za niezgodne z przepisami unijnymi polskie przepisy określające moment powstania prawa do odliczenia. Zgodnie ze stanowiskiem TSUE podatnicy mogą korzystać z prawa do odliczenia wcześniej niż wynika to z przepisów ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) – wyrok TSUE z 11 lutego 2026 r. w sprawie T-689/24.

Treść polskich przepisów ocenianych przez TSUE

Z art. 86 ust. 10 ustawy o VAT wynika, że prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (dalej nazywane prawem do odliczenia) powstaje w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych lub importowanych przez podatnika towarów i usług powstał obowiązek podatkowy. Przepis ten jest implementacją art. 167 dyrektywy 2006/112 z 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (dalej: dyrektywa 2006/112/WE), który stanowi, że

eprasa.pl df66a35dee

prawo do odliczenia powstaje w momencie, gdy podatek, który podlega odliczeniu, staje się wymagalny.

Z art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT wynika przy tym, że prawo do odliczenia, w przypadkach gdy kwota podatku naliczonego wynika z faktury lub dokumentu celnego, powstaje nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym podatnik otrzymał fakturę lub dokument celny. Według tego przepisu prawo do odliczenia podatku naliczonego na podstawie faktur powstaje u nabywcy w rozliczeniu za okres powstania u sprzedawcy obowiązku podatkowego tylko jeżeli najpóźniej w tym okresie nabywca otrzymał fakturę. W przypadku późniejszego otrzymania faktury prawo do odliczenia powstaje w kolejnym lub jeszcze późniejszym okresie rozliczeniowym.

Pytanie prejudycjalne

Brzmienie art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT wyłącza możliwość korzystania z prawa do odliczenia w okresie rozliczeniowym powstania u sprzedawcy obowiązku podatkowego również wtedy, gdy nabywca otrzymał fakturę po zakończeniu tego okresu, ale przed złożeniem deklaracji za ten okres. Jeden ze składów Naczelnego Sądu Administracyjnego powziął wątpliwość, czy jest to zgodne z przepisami unijnymi – zob. postanowienie z 2 października 2024 r. (sygn. akt I FSK 169/21) i skierował do TSUE pytanie prejudycjalne w tym zakresie.

Teza wyroku TSUE

Wątpliwość powzięta przez Naczelny Sąd Administracyjny okazała się zasadna. Efektem przedmiotowego pytania prejudycjalnego było bowiem wydanie przez TSUE wyroku z 11 lutego 2026 r. w sprawie T-689/24, w którym czytamy, że przepisy unijne (konkretnie art. 167, art. 168 lit. a oraz art. 178 lit. a dyrektywy 2006/112/WE):

TSUE *(...) stoją (…) na przeszkodzie przepisom krajowym, z których wynika, że podatnik nie może skorzystać z prawa do odliczenia podatku naliczonego w deklaracji składanej za okres, w którym spełnił warunki materialne skorzystania z tego prawa, jeżeli w okresie tym nie otrzymał odpowiedniej faktury, pomimo że fakturę tę otrzymał jeszcze przed złożeniem tej deklaracji.*

Z wyroku tego wynika, że treść art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT jest częściowo niezgodna z przepisami unijnymi. Niezgodność ta ma miejsce w przypadkach, gdy faktura otrzymywana jest po okresie rozliczeniowym powstania obowiązku podatkowego u sprzedawcy, jednak przed przesłaniem pliku JPK_VAT (zawierającego deklarację VAT) za ten okres.

Skutki wyroku TSUE

Co prawda dyrektywy unijne kierowane są do państw członkowskich (a nie do podatników), to jednak z orzecznictwa TSUE wynika prawo podatników do powoływania się bezpośrednio na przepisy dyrektyw (o ile spełnione są warunki wskazane w wyroku TSUE z 14 lipca 1994 r. w sprawie C-91/92). W konsekwencji w grę wchodzi powoływa-

eprasa.pl df66a35dee

nie się przez podatników na przepisy dyrektywy 2006/112/WE (zob. przykładowo wyrok TSUE z 26 kwietnia 2012 r. w sprawie C-621/10).

Dotyczy to również omawianego przypadku. W konsekwencji na podstawie omawianego wyroku TSUE podatnicy niekiedy mogą – opierając się na przepisach unijnych – odliczać VAT na podstawie faktur wcześniej niż wynika to z treści art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT. Jest tak, jeżeli fakturę dokumentującą zakup towaru lub usługi otrzymali po okresie rozliczeniowym powstania obowiązku podatkowego u sprzedawcy, lecz przed przesłaniem pliku JPK_VAT (zawierającego deklarację VAT) za ten okres.

PRZYKŁAD

Podatnik ABC zamówił towary u podatnika XYZ. Zamówione towary zostały dostarczone pod koniec marca 2026 r., natomiast fakturę dokumentującą dostawę podatnik ABC otrzymał 1 kwietnia 2026 r. Faktura ta została przez podatnika ABC opłacona 10 kwietnia 2026 r.
Plik JPK_VAT za marzec 2026 r. podatnik przesłał 20 kwietnia 2026 r. Na podstawie omawianego wyroku TSUE oraz przepisów unijnych podatnik może w ramach tego pliku JPK_VAT odliczyć podatek naliczony wynikający z otrzymanej 1 kwietnia 2026 r. faktury (pomijając treść art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT niezgodnego w tym zakresie z przepisami unijnymi).

Podkreślić należy, że omawiany wyrok TSUE nie pozwala na wcześniejsze odliczenie VAT w przypadkach, gdy faktura zostanie otrzymana po przesłaniu pliku JPK_VAT (zawierającego deklarację VAT) za okres rozliczeniowy powstania obowiązku podatkowego u sprzedawcy. W takich przypadkach okres rozliczeniowy powstania prawa do odliczenia u nabywcy należy określić z uwzględnieniem art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT.

PRZYKŁAD

Podatnik A nabył usługę doradczą od podatnika B. Usługa ta została wykonana 31 marca 2026 r., natomiast fakturę dokumentującą jej wykonanie podatnik A otrzymał dopiero 20 kwietnia 2026 r. Wcześniej, tj. 16 kwietnia 2026 r., podatnik A przesłał plik JPK_VAT za marzec 2026 r.
Omawiany wyrok nie pozwala podatnikowi na odliczenie VAT w ramach pliku JPK_VAT za marzec 2026 r. Z prawa do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z przedmiotowej faktury podatnik może, co do zasady, skorzystać dopiero w ramach pliku JPK_VAT za kwiecień 2026 r.

W ocenie autora na podstawie omawianego wyroku można przyjąć, że po otrzymaniu faktury istnieje możliwość korzystania przez podatników z prawa do odliczenia w drodze korekty pliku JPK_VAT przesłanego za okres rozliczeniowy powstania u sprzedawcy obowiązku podatkowego (zwłaszcza jeżeli nie upłynął jeszcze termin do przesłania tego pliku JPK_VAT). Prawidłowość takiego stanowiska nie jest jednak obecnie oczywista, a w konsekwencji stosowanie się do niego jest obarczone zwiększonym ryzykiem podatkowym.

eprasa.pl df66a35dee

PRZYKŁAD

Wróćmy do poprzedniego przykładu. W ocenie autora, w przedstawionym w nim stanie faktycznym, podatnik A po otrzymaniu faktury 20 kwietnia 2026 r. jest uprawniony do skorzystania z prawa do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z tej faktury w drodze korekty pliku JPK_VAT przesłanego za marzec 2026 r. Decyzja taka wiązać się jednak będzie ze zwiększonym ryzykiem podatkowym.

W art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT mowa jest nie tylko o otrzymaniu faktury, ale również o otrzymaniu dokumentu celnego. Według autora omawiany wyrok TSUE ma w tym zakresie odpowiednie zastosowanie. A zatem, zdaniem autora, podatnicy niekiedy również mogą – opierając się na przepisach unijnych – odliczać VAT na podstawie dokumentów celnych wcześniej niż wynika to z treści art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT. Jest tak, jeżeli dokument celny otrzymali po okresie rozliczeniowym powstania obowiązku podatkowego z tytułu importu towarów, lecz przed przesłaniem pliku JPK_VAT (zawierającego deklarację VAT) za ten okres. Prawidłowość tego stanowiska nie jest jednak obecnie oczywista, a w konsekwencji stosowanie się do niego jest obarczone zwiększonym ryzykiem podatkowym.

PRZYKŁAD

Podatnik dokonał importu towarów, dla którego obowiązek podatkowy (dług celny) powstał 31 marca 2026 r. Natomiast dokument celny (poświadczone zgłoszenie celne – PZC) podatnik otrzymał 1 kwietnia 2026 r.

Plik JPK_VAT za marzec 2026 r. podatnik przesłał 15 kwietnia 2026 r. Zdaniem autora, na podstawie omawianego wyroku TSUE oraz przepisów unijnych, podatnik mógł w ramach tego pliku JPK_VAT odliczyć podatek naliczony wynikający z otrzymanego 1 kwietnia 2026 r. dokumentu celnego (pomijając treść art. 86 ust. 10b pkt 1 ustawy o VAT, niezgodnego w tym zakresie z przepisami unijnymi). Decyzja taka wiązać się jednak będzie ze zwiększonym ryzykiem podatkowym.

Kontrola nadzwyczajna wyroku na wniosek rzecznika TSUE

Wydawało się, że wydanie przez TSUE komentowanego wyroku ostatecznie rozstrzygnęło powziętą przez Naczelny Sąd Administracyjny wątpliwość, jednak w połowie marca 2026 r. okazało się, że tak nie jest. Pierwszy rzecznik generalny TSUE zdecydował się bowiem na złożenie wniosku w sprawie poddania tego orzeczenia szczególnej procedurze kontroli. Oznacza to, że wyrok TSUE z 11 lutego 2026 r. zostanie poddany ocenie przez specjalną izbę TSUE. Trudno ocenić, jakie będą konsekwencje tego stanu rzeczy. Przepisy dotyczące szczególnej procedury kontroli są dość ogólne, a jednocześnie sprawa jest precedensowa (omawiany wyrok jest pierwszym wyrokiem TSUE, który zostanie poddany szczególnej procedurze kontroli).

eprasa.pl df66a35dee

W ocenie autora przynajmniej do czasu wydania orzeczenia przez specjalną izbę TSUE podatnikom przysługuje prawo do rozpoznawania okresu powstania prawa do odliczenia na omawianych zasadach (a więc z uwzględnieniem omawianego wyroku TSUE oraz przepisów unijnych). Jednak podatnicy, których priorytetem jest uniknięcie ryzyka podatkowego, powinni poczekać do wydania orzeczenia przez specjalną izbę TSUE.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 167, art. 168 lit. a, art. 178 lit. a dyrektywy 2006/112/WE z 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. UE L 2006.347.1; ost.zm. Dz.Urz. UE L 2025.516.1)
- art. 86 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1811)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych,
w tym komentarza VAT 2026, wydanego nakładem INFOR PL S.A.

5 Podstawa opodatkowania VAT od odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości – wyrok NSA

Podatnik, który otrzyma odszkodowanie za wywłaszczenie nieruchomości, nie może doliczyć do niego VAT. Odszkodowanie jest kwotą brutto i zawiera już VAT. Podatek ten należy naliczyć metodą „w stu". Takie stanowisko potwierdził NSA w wyroku z 11 marca 2025 r. (sygn. akt I FSK 2065/21).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła podatnika będącego czynnym podatnikiem VAT, którego nieruchomości zostały przejęte z mocy prawa przez Skarb Państwa pod budowę dróg publicznych. Wojewoda ustalił wysokość odszkodowania na kwotę ponad 1,3 mln zł. Podatnik, stojąc na stanowisku, że odszkodowanie powinno być kwotą netto, wystawił fakturę VAT, doliczając podatek do kwoty przyznanej w decyzji. Wystąpił o interpretację indywidualną, aby potwierdzić, że przyznane odszkodowanie nie zawiera w sobie VAT i powinno zostać o niego powiększone, tak aby realnie otrzymana kwota odpowiadała wartości rynkowej nieruchomości określonej przez rzeczoznawcę.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał stanowisko podatnika za nieprawidłowe w części dotyczącej charakteru kwoty odszkodowania. Organ wyjaśnił, że jeśli odszkodowanie jest jedynym wynagrodzeniem należnym zbywcy, to należy je traktować jako kwotę brutto. Oznacza to, że VAT jest już w niej zawarty i należy go wyliczyć metodą „w stu". Fiskus argumentował, że przepisy podatkowe nie regulują wysokości odszkodowań, a jedynie sposób ich opodatkowania – podstawą opodatkowania jest zatem kwota otrzymana od nabywcy pomniejszona o należny podatek.

eprasa.pl df66a35dee

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie oddalił skargę podatnika, podzielając argumentację organu. Sąd wskazał, że zgodnie z ustawą o informowaniu o cenach towarów i usług, cena zawsze uwzględnia VAT, jeżeli dana sprzedaż mu podlega. Ponieważ odszkodowanie za wywłaszczenie jest według ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) traktowane jako zapłata za dostawę towarów, przyznana kwota stanowi całość świadczenia należnego od nabywcy. WSA podkreślił, że rzeczoznawca majątkowy szacuje wartość rynkową, która jest odpowiednikiem ceny, jaką można uzyskać w obrocie, a ta z definicji jest wartością brutto.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną i potwierdził, że odszkodowanie należy traktować jako kwotę brutto.

NSA podkreślił, że przepisy VAT odnoszą się do podstawy opodatkowania, a nie do ustalania wysokości odszkodowania. Skoro odszkodowanie stanowi całość należnego świadczenia, to obejmuje ono również VAT.

Sąd zwrócił uwagę, że brak wyraźnego rozróżnienia kwoty netto i VAT oznacza konieczność uznania, że podatek jest elementem tej kwoty. Argumenty dotyczące „zaniżenia" odszkodowania nie mają znaczenia na podstawie przepisów prawa podatkowego, gdyż dotyczą relacji cywilnoprawnych.

Od redakcji

Wyrok potwierdza istotną zasadę w VAT: jeżeli wynagrodzenie (w tym odszkodowanie) jest określone jedną kwotą i stanowi całość świadczenia, to co do zasady należy je traktować jako kwotę brutto.

Dla podatników oznacza to konieczność ostrożnego podejścia do rozliczeń odszkodowań, zwłaszcza gdy są one ustalane decyzją administracyjną bez wskazania kwoty netto i VAT. W takich przypadkach podatek należy wyliczyć metodą „w stu", co w praktyce obniża kwotę pozostającą do dyspozycji podatnika.

Kluczowy wniosek jest taki, że przepisy podatkowe nie wpływają na wysokość odszkodowania – regulują jedynie sposób jego opodatkowania. Ewentualne spory co do wysokości świadczenia powinny być rozstrzygane według prawa cywilnego lub administracyjnego, a nie podatkowego.

Dlatego też spór o wyższe odszkodowanie powinien toczyć się na etapie kwestionowania operatu szacunkowego lub samej decyzji odszkodowawczej przed organami administracji, a nie przez próby interpretacji przepisów podatkowych. Sam fakt, że Skarb Państwa staje się nabywcą nieruchomości, nie zmienia ogólnej zasady, że cena (w tym przypadku odszkodowanie) zawiera w sobie podatek od towarów i usług.

©℗

Rafał Styczyński
prawnik, doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

eprasa.pl df66a35dee

V. RACHUNKOWOŚĆ

1 Jak ująć w księgach korektę zaległego CIT i odsetek wykrytą po sporządzeniu sprawozdania za 2025 r.

PROBLEM

Spółka z o.o. (rok obrotowy = rok kalendarzowy) sporządziła sprawozdanie finansowe za 2025 r. 10 marca 2026 r. sprawozdanie nie zostało jeszcze zatwierdzone przez zgromadzenie wspólników. W maju 2026 r. spółka wykryła, że w 2024 r. nieprawidłowo kwalifikowała część przychodów dla celów podatkowych, przez co zaniżyła podstawę opodatkowania. W konsekwencji złożyła korygujące zeznanie CIT-8 i uregulowała zaległość wraz z naliczonymi odsetkami. Łączna kwota dopłaconego podatku wynosi 18 000 zł, a odsetki – 5200 zł (w tym 3600 zł za lata poprzednie, 1100 zł za 2025 r. i 500 zł za pierwsze miesiące 2026 r.). Jak prawidłowo zaksięgować te zdarzenia? Czy należy korygować już sporządzone sprawozdanie za 2025 r.?

RADA

Sposób ujęcia zależy od oceny istotności błędu. Jeżeli kwota korekty jest istotna – skutki odnosi się na kapitał własny (konto 82) w księgach 2025 r. i sporządza nową wersję sprawozdania finansowego. Jeżeli błąd jest nieistotny – całość ujmuje się na bieżąco w księgach 2026 r., a sprawozdanie za 2025 r. pozostaje bez zmian. Szczegóły wraz z dekretacją w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Kwestię błędów wykrytych po sporządzeniu sprawozdania reguluje art. 54 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) oraz Krajowy Standard Rachunkowości nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja" (rozdział V). Z ich treści wynika, że jeśli wykryty błąd sprawia, iż sprawozdanie nie prezentuje rzetelnie sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, kwotę korekty należy odnieść na pozycję „zysk (strata) z lat ubiegłych" w kapitałach własnych. Jeżeli natomiast błąd ma charakter nieistotny, korektę ujmuje się w bieżącym roku obrotowym – bez zmiany sprawozdania. Ocena istotności powinna być przeprowadzona łącznie dla wszystkich wykrytych nieprawidłowości. Nawet jeśli każda z nich z osobna jest niewielka, razem mogą zniekształcić obraz jednostki w stopniu wpływającym na decyzje gospodarcze użytkowników sprawozdania. Szerzej na temat stosowania zasady istotności i ustalania jej progów pisaliśmy w „Mk" nr 4/2026 w artykule pt. „Ujmowanie w księgach rachunkowych zda-

eprasa.pl df66a35dee

rzeń po sporządzeniu, a przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego" – dostępnym na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty).

PRZYKŁAD

Spółka z o.o. (rok obrotowy = rok kalendarzowy) sporządziła sprawozdanie finansowe za 2025 r. 10 marca 2026 r. Sprawozdanie nie zostało jeszcze zatwierdzone przez zgromadzenie wspólników. W maju 2026 r. spółka wykryła, że w 2024 r. nieprawidłowo kwalifikowała część przychodów dla celów podatkowych, przez co zaniżyła podstawę opodatkowania. W konsekwencji złożyła korygujące zeznanie CIT-8 i uregulowała zaległość wraz z naliczonymi odsetkami. Łączna kwota dopłaconego podatku wynosi 18 000 zł, a odsetki 5200 zł (w tym 3600 zł za 2024 r., 1100 zł za 2025 r. i 500 zł za pierwsze miesiące 2026 r.).

Wariant 1 – błąd istotny

Spółka uznaje, że łączna kwota zaległego podatku i odsetek (23 200 zł) stanowi istotne zniekształcenie. Skutki korekty należy ująć zatem w księgach 2025 r. za pośrednictwem konta 82 „Rozliczenie wyniku finansowego" (analityka: Skutki korekt błędów z lat ubiegłych), a sprawozdanie finansowe za 2025 r. należy sporządzić ponownie. Odsetki przypadające wyłącznie na rok 2025 (1100 zł) obciążają koszty finansowe tego roku (konto 75-1). Odsetki naliczone już w 2026 r. (500 zł) zaksięgowane zostaną w bieżącym roku (2026).

Ewidencja w księgach rachunkowych roku 2025

1. PK – korekta zaległego podatku za 2024 r.:

   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego" (w analityce: Skutki błędów z lat ubiegłych) 18 000 zł

   Ma konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)" 18 000 zł

2. **PK –** odsetki od zaległości za rok 2024:

   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego" (w analityce: Skutki błędów z lat ubiegłych) 3 600 zł

   Ma konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)" 3 600 zł

3. PK – odsetki przypadające na rok 2025:

   Wn konto 75-1 „Koszty finansowe" 1 100 zł

   Ma konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)" 1 100 zł

***22-4** – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)*			***82** – Rozliczenie wyniku finansowego (w analityce: Skutki błędów z lat ubiegłych)*			***75-1** – Koszty finansowe*		
	18 000,00	*(1)*	*(1)*	*18 000,00*		*(3)*	*1 100,00*	
	3 600,00	*(2)*	*(2)*	*3 600,00*				
	1 100,00	*(3)*						
	22 700,00							

eprasa.pl df66a35dee

Ewidencja w księgach rachunkowych 2026 r.

1. PK – odsetki przypadające na rok 2026:

   Wn konto 75-1 „Koszty finansowe” 500 zł

   Ma konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)” 500 zł

2. WB – zapłata zaległości podatkowej wraz z odsetkami (18 000 zł + 5200 zł):

   Wn konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)” 23 200 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący” 23 200 zł

***13-1** – Rachunek bieżący*

(Sp)	*xxx*	*23 200,00*	*(2)*

***22-4** – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)*

(2)	*23 200,00*	*22 700,00*	*(Sp)*
		500,00	*(1)*
	23 200,00	*23 200,00*	

***75-1** – Koszty finansowe*

(1)	*500,00*	

Wariant 2 – błąd nieistotny

Przy założeniu, że spółka zakwalifikowała stwierdzoną nieprawidłowość jako nieistotną, całość skutków – tj. zaległy podatek oraz odsetki za lata 2024–2026 – należy odnieść do ksiąg 2026 r. Sprawozdanie za 2025 r. pozostaje bez zmian. Zaległy podatek zwiększy bieżące zobowiązanie podatkowe (konto 87-1), natomiast wszelkie odsetki zostaną zaliczone do kosztów finansowych roku, w którym dokonano korekty (konto 75-1).

Ewidencja w księgach rachunkowych roku 2026

1. PK – zaległy podatek dochodowy:

   Wn konto 87-1 „Bieżący podatek dochodowy” 18 000 zł

   Ma konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)” 18 000 zł

2. PK – odsetki od zaległości podatkowych:

   Wn konto 75-1 „Koszty finansowe” 5 200 zł

   Ma konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)” 5 200 zł

3. WB – zapłata zaległości podatkowej wraz z odsetkami (18 000 zł + 5 200 zł):

   Wn konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)” 23 200 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący” 23 200 zł

***13-1** – Rachunek bieżący*

(Sp)	*xxx*	*23 200,00*	*(3)*

***22-4** – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)*

(3)	*23 200,00*	*18 000,00*	*(1)*
		5 200,00	*(2)*
	23 200,00	*23 200,00*	

***87-1** – Bieżący podatek dochodowy*

(1)	*18 000,00*	

eprasa.pl df66a35dee

75-1– Koszty finansowe	
(2) 5 200,00	

Ujawnienia w sprawozdaniu finansowym. Niezależnie od tego, czy błąd został uznany za istotny czy nie, w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do sprawozdania finansowego należy ujawnić jego rodzaj, kwotę korekty przypadającą na poszczególne okresy oraz wpływ na pozycje sprawozdania. W przypadku błędu istotnego konieczne jest ponadto retrospektywne przekształcenie danych porównawczych – chyba że jest to praktycznie niewykonalne.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 54 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2026 r. poz. 522)
- rozdział V Krajowego Standardu Rachunkowości nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja" (Dz.Urz. Min. Fin. z 2019 r. poz. 2)

©℗

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego"

2 Jak rozliczyć w księgach rachunkowych darowiznę drobnych aktywów o niskiej wartości

PROBLEM

Firma produkcyjna przekazała w darowiźnie warsztatowi szkolnemu zestaw drobnych narzędzi ręcznych (młotki, śrubokręty, klucze) o niskiej wartości jednostkowej, które w momencie nabycia zostały ujęte bezpośrednio w koszty materiałów. Darowizna została potwierdzona protokołem, w którym określono wartość każdego narzędzia. Jak w księgach rachunkowych należy ująć przekazanie tych narzędzi? Czy jednostka musi naliczyć VAT, jeśli przy ich zakupie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego?

RADA

Darowizna wyposażenia o niskiej wartości, wcześniej ujętego bezpośrednio w kosztach, wymaga korekty – należy zmniejszyć koszty na koncie 40-1 „Koszty zużycia materiałów i energii" i przenieść ich wartość na konto 76-1 jako pozostałe koszty operacyjne. Tego typu przekazanie traktuje się jako

eprasa.pl df66a35dee

koszt pośrednio związany z działalnością operacyjną jednostki. Jeśli przy zakupie przysługiwało prawo do odliczenia VAT, darowizna podlega opodatkowaniu VAT jak nieodpłatna dostawa towarów. Podstawą opodatkowania jest aktualna cena nabycia (wartość rynkowa) przekazywanego wyposażenia.

UZASADNIENIE

W praktyce jednostki często ujmują wydatki na zakup narzędzi bezpośrednio w kosztach, choć – zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) – mogą one być zaliczane do środków trwałych. Pomimo spełniania tych kryteriów przepisy prawa (w szczególności ustawy o podatku dochodowym, ale i ustawy o rachunkowości) przewidują stosowanie uproszczeń w zakresie ujmowania niskocennych składników majątku. Na podstawie art. 16d ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) podatnik może zrezygnować z amortyzacji i zaliczyć wydatek bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów w miesiącu oddania do używania – w przypadku składników o wartości nieprzekraczającej 10 000 zł. Alternatywnie, zgodnie z art. 16f ust. 3 updop, możliwe jest wprowadzenie składnika do ewidencji środków trwałych i dokonanie jednorazowego odpisu amortyzacyjnego. Oba rozwiązania pozwalają na szybkie ujęcie wydatku w kosztach podatkowych.

Przekazanie w darowiźnie narzędzi o niskiej wartości uprzednio zaliczonych bezpośrednio w koszty – ewidencja księgowa

Koszty i przychody związane z nieodpłatnym przekazaniem aktywów, w tym z darowiznami, kwalifikują się do pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 32 lit. h uor. W praktyce oznacza to, że darowizny składników majątku jednostki należy ujmować jako koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną i księgować na koncie 76-1 „Pozostałe koszty operacyjne".

W przypadku gdy narzędzia lub inne składniki aktywów o niskiej wartości zostały wcześniej zaliczone bezpośrednio w koszty zużycia materiałów (konto 40-1), przekazanie ich w formie darowizny wymaga korekty pierwotnego ich ujęcia w księgach. Należy zmniejszyć koszty zapisane po stronie Wn konta 40-1, a równocześnie przenieść tę wartość na stronę Wn konta 76-1, odzwierciedlając w ten sposób rzeczywisty koszt darowizny w księgach rachunkowych jednostki.

Przekazanie w darowiźnie narzędzi o niskiej wartości uprzednio zaliczonych bezpośrednio w koszty – VAT

W praktyce obrotu gospodarczego często spotyka się błędne przekonanie, że przekazanie składników majątku w formie darowizny – jako czynności nieodpłatnej – nie wywo-

eprasa.pl df66a35dee

łuje skutków w podatku od towarów i usług. Tymczasem zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT):

§ *Nieodpłatne przekazanie towarów przez podatnika, któremu przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu tych towarów lub ich części składowych, traktuje się jak odpłatną dostawę towarów.*

Oznacza to, że obowiązek podatkowy powstaje niezależnie od odpłatności, a kluczowe jest wyłącznie to, czy podatnik mógł odliczyć VAT naliczony w momencie zakupu. Tym samym, jeżeli narzędzia zostały zakupione od osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej lub od podatnika zwolnionego z VAT, nie powstał VAT naliczony przy nabyciu, a przekazanie darowizny jest neutralne podatkowo – nie powstaje obowiązek VAT. W pozostałych przypadkach, zgodnie z art. 29a ust. 2 ustawy o VAT:

§ *Podstawą opodatkowania dostawy towarów, o której mowa w art. 7 ust. 2, jest cena nabycia towarów lub towarów podobnych, a gdy nie można jej ustalić – koszt wytworzenia określony w momencie dokonania dostawy towarów.*

Oznacza to, że podstawa opodatkowania nie jest ceną zapłaconą przy pierwotnym zakupie, a jednostka musi oszacować aktualny koszt nabycia porównywalnych narzędzi. Zaniżenie wartości może skutkować zakwestionowaniem podstawy opodatkowania przez organy podatkowe. W efekcie, jeżeli w rozpatrywanym przypadku spółka miała prawo do odliczenia VAT przy nabyciu wyposażenia, przekazanie go w formie darowizny generuje obowiązek opodatkowania VAT według wartości rynkowej przekazywanych składników majątku. Podstawa ta powinna odpowiadać cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia na dzień darowizny, co potwierdza interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 sierpnia 2021 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.401.2021.1.MPE). Ewidencja księgowa VAT należnego w takim przypadku przebiega zapisem:

Wn konta 76-1 „Pozostałe koszty operacyjne"

Ma konto 22-2 „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego".

Jeżeli natomiast podatnik nie miał prawa do odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu towarów, nieodpłatne przekazanie pozostaje poza zakresem VAT – niezależnie od celu darowizny (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 lipca 2024 r., sygn. 0112-KDIL1-2.4012.233.2024.3.NF).

Przekazanie w darowiźnie narzędzi o niskiej wartości uprzednio zaliczonych bezpośrednio w koszty – podatek dochodowy

Darowizna wykorzystywanych w działalności składników majątku, niezaliczonych do środków trwałych, nie skutkuje koniecznością bezwarunkowego skorygowania kosztów uzyskania przychodów w związku z uprzednim zaliczeniem do tych kosztów wydatków poniesionych na nabycie tych składników. Jeżeli podatnik wykaże, że darowane skład-

eprasa.pl df66a35dee

niki majątku były faktycznie wykorzystywane w działalności gospodarczej i przyczyniły się do osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, to ma prawo wydatki na ich nabycie pozostawić w kosztach uzyskania przychodów, mimo nieodpłatnego przekazania ich innej osobie. Wyłączenie z kosztów podatkowych wydatków może zatem mieć miejsce jedynie wówczas, gdy składnik majątku podatnika nie jest wykorzystywany dla celów działalności prowadzonej przez podatnika, lecz służy osobistym celom osób fizycznych lub bez uzasadnienia znajduje się poza siedzibą podatnika. Darowizna lub nieodpłatne przekazanie składników wykorzystywanych w działalności gospodarczej nie skutkuje w każdym przypadku koniecznością skorygowania kosztów uzyskania przychodów o wartość składników majątkowych. Potwierdzenie takiego stanowiska można znaleźć w interpretacjach Dyrektora KIS z 21 kwietnia 2017 r. (sygn.0461-ITPB1.4511.117.2017.1.PSZ), z 26 lutego 2019 r. (sygn. 0113-KDIPT2--3.4011.126.2019.1.KS) czy z 17 maja 2023 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.874.2022.2.DP).

PRZYKŁAD

Firma produkcyjna „ALFA" sp. z o.o. przekazała w kwietniu 2026 r. lokalnemu warsztatowi szkolnemu zestaw 10 kompletów kluczy nasadowych. Narzędzia kupiono rok wcześniej za łączną kwotę 2000 zł netto i od razu zaliczono w koszty. Przy zakupie odliczono 23% VAT (460 zł). Zgodnie z protokołem wartość rynkowa używanych narzędzi wynosi w dniu darowizny 1200 zł netto.

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Przekazanie w darowiźnie narzędzi o niskiej wartości – korekta kosztów pierwotnie ujętych na 40-1:

Wn konto 76-1	„Pozostałe koszty operacyjne"	2 000 zł
Ma konto 40-1	„Zużycie materiałów i energii"	2 000 zł

2. VAT należny od nieodpłatnego przekazania narzędzi – darowizna (1 200 zł × 23% = 276 zł):

Wn konto 76-1	„Pozostałe koszty operacyjne"	276 zł
Ma konto 22-2	„Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego"	276 zł

***40-1** – Zużycie materiałów i energii*				***22-2** – Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego*			***76-1** – Pozostałe koszty operacyjne*			
(Sp)	*xxx*	*2 000,00*	*(1)*		*276,00*	*(2)*	*(1)*	*2 000,00*		
							(2)	*276,00*		

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522)
- art. 16 ust. 1, art. 16f ust. 3 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278; ost.zm. Dz.U z 2026 r. poz. 331)
- art. 7 ust. 2, art. 7 ust. 4, art. 29a ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U z 2025 r. poz. 1811)

©℗
Dorota Pietrasz
księgowa

eprasa.pl df66a35dee

3 Czy zgromadzenie wspólników może zatwierdzić sprawozdanie finansowe, wobec którego biegły rewident wydał negatywną opinię

PROBLEM

Spółka z o.o. sporządziła sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2025, które zostało poddane obowiązkowemu badaniu. Biegły rewident wydał opinię negatywną, stwierdzając rozległe i istotne zniekształcenia. Mimo to zarząd zwołał Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników z porządkiem obrad obejmującym zatwierdzenie sprawozdania oraz podjęcie uchwały o podziale zysku. Wspólnicy pytają, czy takie zatwierdzenie jest dopuszczalne.

RADA

Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) nie zakazuje zatwierdzenia sprawozdania finansowego z opinią negatywną – zatwierdzenie jest zatem formalnie możliwe. Jednak w jednostkach objętych obowiązkowym badaniem podjęcie uchwały o podziale zysku lub pokryciu straty przy takiej opinii będzie z mocy prawa nieważne.

UZASADNIENIE

Ustawa z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej: ustawa o biegłych rewidentach) wskazuje w art. 83, że opinia może przybrać jedną z trzech form, mianowicie:

- opinia bez zastrzeżeń potwierdza, że sprawozdanie finansowe rzetelnie odzwierciedla sytuację majątkową i finansową jednostki,
- opinia z zastrzeżeniami wskazuje na nieprawidłowości mające istotny wpływ na obraz sytuacji finansowej spółki, jednak wpływ ten nie jest rozległy i nie dotyczy wielu kluczowych aspektów,
- opinia negatywna z kolei oznacza, że stwierdzone nieprawidłowości są zarówno istotne, jak i rozległe, przez co sprawozdanie finansowe jako całość nie spełnia wymogów ustawy o rachunkowości; w konsekwencji takie sprawozdanie nie powinno być traktowane przez odbiorców jako wiarygodne źródło wiedzy o kondycji finansowej jednostki.

W przypadku opinii negatywnej biegły rewident jest zobowiązany zamieścić w sprawozdaniu z badania stosowne uzasadnienie.

eprasa.pl df66a35dee

Zatwierdzenie sprawozdania z opinią negatywną

Przepisy ustawy o rachunkowości nie zawierają zakazu zatwierdzenia sprawozdania, wobec którego wydano opinię negatywną. Zgromadzenie wspólników może więc podjąć stosowną uchwałę. Kluczowe jest jednak rozróżnienie między samym zatwierdzeniem sprawozdania a możliwością podziału wyniku finansowego. Z art. 53 ust. 3 uor wynika, że podział lub pokrycie wyniku finansowego netto w jednostkach zobowiązanych do obowiązkowego badania może nastąpić dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania, któremu towarzyszy opinia biegłego wydana bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami. Podział lub pokrycie wyniku dokonane bez spełnienia tego warunku jest nieważne z mocy prawa. Dlatego przed zwoływaniem zgromadzenia zarząd powinien rozważyć korektę sprawozdania w zakresie wskazanym przez biegłego i poddanie go ponownemu badaniu. Wyłącznie opinia bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami otwiera drogę do skutecznego podziału wyniku finansowego.

PRZYKŁAD

X sp. z o.o. objęta obowiązkowym badaniem sprawozdań finansowych w maju 2026 r. otrzymała negatywną opinię biegłego rewidenta za 2025 r. Zgromadzenie wspólników zebrało się 28 maja 2026 r. i podjęto dwie uchwały: o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego oraz o wypłacie dywidendy. Pierwsza uchwała jest prawnie skuteczna. Druga – nieważna z mocy prawa na podstawie art. 53 ust. 3 uor.

Należy przy tym również wskazać inne konsekwencje negatywnej opinii, takie jak:

- **ryzyko odpowiedzialności karnej zarządu** – sporządzenie nierzetelnego sprawozdania finansowego wypełnia przesłanki odpowiedzialności karnej przewidziane w rozdziale 9 uor; opinia negatywna stanowi formalny, udokumentowany dowód, że sprawozdanie zawiera istotne zniekształcenia,
- **problemy z finansowaniem bankowym** – negatywna opinia może być powodem wypowiedzenia przez banki już zawartych umów kredytowych; instytucje finansowe standardowo wymagają opinii co najmniej z zastrzeżeniami – jako warunku udzielenia lub utrzymania finansowania,
- **utrata zaufania rynku i kontrahentów** – negatywna opinia może skutkować utratą zaufania inwestorów, kontrahentów i banków oraz trudnościami w pozyskaniu finansowania; dla spółek giełdowych oznacza to dodatkowo wpis na listę ostrzeżeń, sygnalizującą inwestorom podwyższone ryzyko związane z papierami wartościowymi danego emitenta,
- **sygnał o zagrożeniu kontynuacji działalności** – rozległe zniekształcenia stwierdzone przez biegłego mogą skłonić wierzycieli, kontrahentów i organy nadzoru do zakwestionowania założenia kontynuacji działalności, co może uruchomić lawinę dalszych negatywnych konsekwencji prawnych i finansowych,

eprasa.pl df66a35dee

- **trwały uszczerbek reputacyjny** – fakt wydania opinii negatywnej pozostaje w dokumentach złożonych do KRS na stałe; nawet po naprawieniu nieprawidłowości przyszli inwestorzy, banki i partnerzy biznesowi mogą go uwzględniać przy ocenie wiarygodności jednostki.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 53 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. 2026 r. poz. 522)
- art. 83 ust. 5 ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1891)

©℗

Joanna Gawrońska
biegły rewident

4 Jak zaksięgować blokadę środków pieniężnych na rachunku bankowym w związku z gwarancją bankową

PROBLEM

W marcu 2026 r. nasza jednostka zawarła z bankiem umowę o gwarancję bankową na potrzeby realizacji kontraktu na zakup nowej linii produkcyjnej. W ramach tej umowy bank zablokował określoną kwotę środków pieniężnych na naszym rachunku bankowym. W jaki sposób powinniśmy zaksięgować w księgach rachunkowych tę blokadę?

RADA

Zablokowane środki należy przeksięgować z rachunku bieżącego na odrębne konto analityczne w zespole 1 zapisem: Wn konto 13-5 „Inne rachunki bankowe” / Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący”. Pobraną (ewentualnie) przez bank prowizję można odnieść w ciężar kosztów operacyjnych (konto 40-2 „Usługi obce” i/lub 55 „Koszty ogólnego zarządu”) albo kosztów finansowych (konto 75-1), zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości. W bilansie zablokowane środki prezentuje się jako aktywa obrotowe lub długoterminowe – zależnie od tego, czy termin trwania gwarancji przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

UZASADNIENIE

Gwarancja udzielana przez bank to standardowa praktyka przy zamówieniach opiewających na znaczną sumę pieniędzy. W przypadku linii produkcyjnej dodatkowo docho-

eprasa.pl df66a35dee

dzi personalizacja produktu pod konkretne potrzeby klienta. To sprawia, że sprzedawca ponosi największe ryzyko – a w przypadku braku zapłaty ze strony klienta bardzo trudno będzie sprzedać to komuś innemu. Dlatego producent linii często wymaga od spółki dodatkowego zabezpieczenia, czyli gwarancji banku, który zobowiązuje się do wypłaty umówionej sumy, gdy z jakiegokolwiek powodu spółka nie będzie w stanie opłacić zobowiązania. W takiej sytuacji środki nadal pozostają własnością firmy, lecz są wyłączone z bieżącego obrotu. Nie można nimi regulować innych zobowiązań, co więcej, obniża to bieżącą płynność spółki.

Ewidencja blokady środków pieniężnych na rachunku bankowym w związku z gwarancją bankową

Środki pieniężne zablokowane przez bank jako zabezpieczenie gwarancji przeksięgowuje się z rachunku bieżącego na odrębne konto w zespole 1, niezależnie od tego, czy bank dokonuje formalnego przelewu na wyodrębnione subkonto, czy jedynie technicznie blokuje środki na rachunku bieżącym:

Wn konto 13-5 „Inne rachunki bankowe" (w analityce: Zabezpieczenie udzielonej gwarancji bankowej)

Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący".

Podstawą do ujęcia operacji w księgach jest umowa o gwarancję bankową oraz dokument potwierdzający ustanowienie blokady (często w formie potwierdzenia z systemu bankowego lub wyciągu bankowego z adnotacją o blokadzie).

Koszty towarzyszące blokadzie – prowizja bankowa. Wystawienie gwarancji bankowej zazwyczaj stanowi usługę odpłatną. Bank pobiera prowizję, która – w zależności od warunków umownych – może mieć charakter jednorazowy albo procentowy. Do ujmowania prowizji pobieranej przez bank za udzielenie gwarancji można zastosować dwa alternatywne podejścia rachunkowe, a wybór jednego z nich zapisać w polityce rachunkowości. I tak:

a) jeżeli jednostka odnosi jej wartość w ciężar kosztów podstawowej działalności operacyjnej:

   Wn konto 40-2 „Usługi obce" lub **konto 55** „Koszty ogólnego zarządu"

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący",

b) jeżeli jednostka odnosi jej wartość w ciężar kosztów finansowych:

   Wn konto 75-1 „Koszty finansowe"

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący".

Jeśli wysokość pobranej przez bank prowizji jest w ocenie jednostki istotna, wskazane jest rozliczać jej kwotę za pośrednictwem czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor).

eprasa.pl df66a35dee

W przypadku gdy gwarancja bankowa służy finansowaniu środka trwałego w budowie, prowizja – zgodnie z art. 28 ust. 8 uor – powinna zwiększać wartość początkową tego środka trwałego, jeżeli została poniesiona w okresie jego budowy, montażu lub przygotowania do używania. Potwierdza to też KSR nr 11 „Środki trwałe", zgodnie z którym warunkiem zaliczenia kosztów finansowania zewnętrznego do wartości początkowej środka trwałego jest ich wiarygodne przyporządkowanie do pojedynczego obiektu środka trwałego na podstawie relacji przyczynowo-skutkowej – są to koszty finansowania zewnętrznego, których można byłoby uniknąć, gdyby nie zostały poniesione nakłady na pozyskanie środka trwałego.

Ewidencja w księgach rachunkowych zwolnienia blokady. W momencie uregulowania zobowiązania wobec dostawcy lub wygaśnięcia gwarancji bank zwalnia blokadę środków, które ponownie stają się dostępne. Wymaga to dokonania zapisu odwrotnego:

Wn konto 13-1 „Rachunek bieżący"

Ma konto 13-5 „Inne rachunki bankowe".

PRZYKŁAD

W marcu 2026 r. jednostka zawarła z bankiem umowę o gwarancję bankową na kwotę 1 000 000 zł, stanowiącą równowartość kontraktu na zakup nowej linii produkcyjnej. W ramach tej umowy bank zablokował na rachunku bankowym jednostki 20% środków pieniężnych, przez co przestały być one dostępne do bieżącego obrotu. Dodatkowo bank pobrał z rachunku bieżącego jednostki prowizję za udzielenie gwarancji w wysokości 6000 zł.

1. WB – blokada środków pieniężnych (marzec 2026 r.):
   Wn konto 13-5 „Inne rachunki bankowe" 200 000 zł
   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 200 000 zł
2. WB – prowizja bankowa za udzielenie gwarancji:
   Wn konto 08 „Środki trwałe w budowie" 6 000 zł
   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 6 000 zł
3. WB – zapłata dostawcy z rachunku bieżącego:
   Wn konto 20-2 „Rozrachunki z dostawcami" 1 000 000 zł
   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 1 000 000 zł
4. WB – zwolnienie blokady środków przez bank:
   Wn konto 13-1 „Rachunek bieżący" 200 000 zł
   Ma konto 13-5 „Inne rachunki bankowe" 200 000 zł

***13-1** – Rachunek bieżący*

(Sp)	xxx		200 000,00	(1)	
(4)	200 000,00		6 000,00	(2)	
			1 000 000,00	(3)	

***13-5** – Inne rachunki bankowe*

(1)	200 000,00		200 000,00	(4)	

***08** – Środki trwałe w budowie*

(Sp)	xxx				
(2)	6 000,00				

***20-2** – Rozrachunki z dostawcami*

			(3)	1 000 000,00	

eprasa.pl df66a35dee

Klasyfikacja bilansowa i prezentacja w sprawozdaniu finansowym

Klasyfikacja blokady w bilansie zależy od długości jej trwania. Jeżeli jest krótsza niż 12 miesięcy (licząc od dnia bilansowego), należy ją zakwalifikować jako aktyw obrotowy, a dokładnie jako inwestycję krótkoterminową. W przeciwnym wypadku zaliczana jest do inwestycji długoterminowych (pozycja A.IV.3 lit. c) „Inne długoterminowe aktywa finansowe").

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych środki pieniężne zablokowane w związku z zawartą umową o gwarancję bankową należy klasyfikować jako środki pieniężne. Oznacza to, że operacja przesunięcia środków na subkonto i ich późniejszy zwrot na rachunek bieżący traktowane są jako operacje niewykazywane w rachunku przepływów pieniężnych – nie powodują bowiem zmiany stanu środków pieniężnych ani ich ekwiwalentów. Kwota zablokowanych środków pojawia się wyłącznie w pozycjach F i G rachunku przepływów pieniężnych (środki na początek i koniec okresu), a w pozycji G dodatkowo w wierszu „w tym o ograniczonej możliwości dysponowania". Zgodnie z KSR nr 1 (Rachunek przepływów pieniężnych), w tej pozycji wykazuje się środki, którymi możliwość dysponowania jest ograniczona na dłużej niż 3 miesiące od dnia bilansowego. Załącznik nr 1 do ustawy o rachunkowości (Dodatkowe informacje i objaśnienia) w ust. 1 pkt 16 uor nakazuje spółkom zawarcie informacji o kwocie zabezpieczonej na rachunku blokady, jej charakterze oraz formie. Warto również zawrzeć szacowany termin odblokowania środków. Jednostki małe oraz mikro również są zobowiązane do udzielenia takich informacji – wynika to kolejno z załączników nr 5 oraz nr 4 uor.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 28 ust. 8 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522)
- pkt 8.8 Krajowego Standardu Rachunkowości nr 1 „Rachunek przepływów pieniężnych" (Dz.Urz. MRiF z 2017 r. poz. 216)
- pkt 6.6 Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe" (Dz.Urz. MRiF z 2017 r. poz. 105)

Dorota Pietrasz
księgowa

5 Jak rozliczyć pracownikowi zwrot wydatku za fakturę w euro opłaconą z prywatnego rachunku bankowego

PROBLEM

W marcu 2026 r. jednostka skierowała dwóch pracowników na międzynarodową konferencję branżową w Niemczech. Organizator wystawił fakturę obejmującą opłatę rejestracyjną i materiały konferencyjne na łączną kwotę

eprasa.pl df66a35dee

500 euro. Faktura wystawiona została 10 marca 2026 r. na dane jednostki jako nabywcy. Jeden z pracowników – działając z upoważnienia pracodawcy – opłacił fakturę przelewem ze swojego prywatnego rachunku bankowego prowadzonego w złotych polskich. Jaką kwotę należy zwrócić pracownikowi oraz jak prawidłowo ująć tę operację w księgach rachunkowych, w szczególności w zakresie zastosowania kursów walut i ewidencji różnic.

RADA

Pracownikowi należy zwrócić kwotę faktycznie poniesioną, wynikającą z potwierdzenia przelewu z jego rachunku bankowego. Koszt ujmuje się w księgach rachunkowych według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktury. Różnice między tymi wartościami rozlicza się bilansowo jako koszty lub przychody finansowe. Szczegóły w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Obowiązek zwrotu wydatków poniesionych przez pracownika wynika z art. 77^5 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (dalej: k.p.), zgodnie z którym pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej. Z kolei § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej wskazuje, że pracownikowi przysługuje zwrot innych niezbędnych, udokumentowanych wydatków. Oznacza to, że pracodawca powinien zwrócić pracownikowi rzeczywiście poniesiony wydatek.

Kwota zwrotu dla pracownika. W sytuacji gdy pracownik ponosi koszt podróży służbowej ze środków własnych i nie otrzymał wcześniej zaliczki od pracodawcy, zwrot powinien obejmować dokładnie te wydatki, które rzeczywiście zostały poniesione. Oznacza to, że kwota do wypłaty odpowiada sumie opłaconej faktury lub innego udokumentowanego kosztu, przeliczona na złote według faktycznego kursu zastosowanego przez bank przy płatności. Takie podejście jest logiczne z punktu widzenia sprawiedliwości finansowej – pracownik nie ponosi dodatkowych kosztów z tytułu wyjazdu, a jednocześnie nie osiąga dodatkowej korzyści wynikającej z różnic kursowych lub innego przeliczenia.

Ewidencja zwrotu kosztu w księgach rachunkowych. W celu prawidłowego ujęcia w księgach rachunkowych kosztu udziału pracownika w zagranicznej konferencji należy zastosować przepisy ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor), a w szczególności art. 30 ust. 2 pkt 2 uor. Przepis ten nakazuje, aby wydatki w walutach obcych przeliczać na złote według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia poprzedzającego ich poniesienie. Dzięki temu wartość kosztu w księgach odzwierciedla realną kwotę poniesioną w walucie jednostki, niezależnie od tego, że płatność za fakturę dokonana była przez pracownika z prywatnego rachunku. Po zwrocie

eprasa.pl df66a35dee

pracownikowi rzeczywiście poniesionego wydatku w złotych mogą powstać różnice między kwotą przeliczoną na potrzeby księgowe a kwotą zwrotu. Ponieważ płatność nastąpiła w złotych, nie są to typowe różnice kursowe w rozumieniu przepisów podatkowych, ale nadal należy je uwzględnić bilansowo. Zgodnie z art. 30 ust. 4 uor różnice te ujmuje się jako koszty lub przychody finansowe, co pozwala prawidłowo odzwierciedlić wpływ operacji na sytuację finansową jednostki. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w piśmie KIS z 17 lipca 2020 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.207.2020.1.ŚS). Wskazano w nim, że w przypadku zapłaty w złotych za zobowiązanie w walucie obcej różnice nie są podatkowymi różnicami kursowymi, a jedynie różnicami bilansowymi, które należy ująć jako koszty lub przychody finansowe.

1. Ujęcie kosztu na podstawie faktury (kurs NBP):

   Wn konto 40-2 „Usługi obce" (lub inne konto zespołu 4/5)

   Ma konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami"

2. Zwrot środków pracownikowi (kwota faktyczna):

   Wn konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami"

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący"

3. Rozliczenie różnicy kursowej:

   a) gdy zwrot jest wyższy niż koszt:

      Wn konto 75-1 „Koszty finansowe"

      Ma konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami"

   b) gdy zwrot jest niższy niż koszt:

      Wn konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami"

      Ma konto 75-0 „Przychody finansowe".

Zwrot kosztu dla pracownika – podatek dochodowy. Zwrot pracownikowi wydatków poniesionych z własnych środków na potrzeby pracodawcy co do zasady może być zaliczony do kosztów uzyskania przychodów. Warunkiem kluczowym jest jednak rzetelne udokumentowanie, że poniesione koszty mają bezpośredni związek z obowiązkami służbowymi i zostały poniesione w interesie pracodawcy. Organy podatkowe podkreślają, że to właśnie dokumentacja przesądza o możliwości rozpoznania wydatku jako podatkowego kosztu. W rozpatrywanym przypadku faktura zakupu opłaty rejestracyjnej i materiałów konferencyjnych powinna być wystarczająca. Potwierdzenie takiego stanowiska – na zasadzie analogii – można wywnioskować z pisma Dyrektora KIS z 2 kwietnia 2024 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.66.2024.1.ANK). Dyrektor KIS zgodził się w nim na uwzględnienie w kosztach uzyskania przychodu wydatków na uczestnictwo w eventach i spotkaniach (np. rezerwacje hoteli, zakup biletów lotniczych) ponoszonych przez pracowników i zleceniobiorców, a następnie zwracanych im przez spółkę. Jeżeli pracownik ponosi wydatek w imieniu pracodawcy, a następnie otrzymuje jego zwrot, to oczywiście nie stanowi to dla niego przychodu, bo nie wzbogaca jego majątku – odzyskuje jedynie środki wydane na firmę.

eprasa.pl df66a35dee

PRZYKŁAD

Pracownik został skierowany na konferencję zagraniczną i opłacił fakturę wystawioną na jednostkę na kwotę 500 euro ze swojego prywatnego rachunku bankowego. Kurs banku przy płatności wynosił 4,2450 zł/euro (przykładowy kurs stosowany przez bank pracownika). Kurs średni NBP z dnia poprzedzającego wystawienie faktury: 4,28 zł/euro.

Obliczenia:

- Kwota faktycznie zapłacona przez pracownika:
  500 euro × 4,2450 zł = 2122,50 zł
- Wartość kosztu w księgach (przeliczona według kursu NBP):
  500 euro × 4,28 zł = 2140,00 zł
- Różnica: 2122,50 zł – 2140,00 zł = (–)17,50 zł (przychód finansowy dla firmy).

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Faktura – ujęcie kosztu na podstawie faktury:

Wn konto 40-2 „Usługi obce”	2 140,00 zł
Ma konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	2 140,00 zł

2. WB – zwrot środków pracownikowi:

Wn konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	2 122,50 zł
Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący”	2 122,50 zł

3. PK – rozliczenie różnicy (przychód finansowy):

Wn konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	17,50 zł
Ma konto 75-0 „Przychody finansowe”	17,50 zł

***13-1** – Rachunek bieżący*

(Sp)	*xxx*	*2 122,50*	*(2)*

***23-4** – Pozostałe rozrachunki z pracownikami*

(2)	*2 122,50*	*2 140,00*	*(1)*
(3)	*17,50*		
	2 140,00	*2 140,00*	

***40-2** – Usługi obce*

(1)	*2 140,00*		

***75-0** – Przychody finansowe*

		17,50	*(3)*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 30 ust. 2 pkt 2, art. 30 ust. 4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522)
- art. 77^5 § 1 ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 277; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 25)
- § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

©℗

Dorota Pietrasz
księgowa

eprasa.pl df66a35dee

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1 Czy należy skorygować odpisy amortyzacyjne w przypadku zwrotu środka trwałego

PROBLEM

W lipcu 2025 r. spółka kupiła fabrycznie nowe urządzenie na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Urządzenie zostało wpisane do ewidencji środków trwałych i amortyzowane wg metody liniowej. Od października 2025 r. urządzenie wielokrotnie ulegało awariom. Ponieważ dokonywane naprawy gwarancyjne były nieskuteczne, spółka podjęła decyzję o zwrocie urządzenia na podstawie przepisów o rękojmi za wady. Zwrot został zaakceptowany przez producenta. W kwietniu 2026 r. producent wystawił spółce fakturę korygującą na równowartość ceny zakupu urządzenia i zwrócił pełną kwotę odpowiadającą cenie jego zakupu. Co należy zrobić z odpisami amortyzacyjnymi dokonanymi do tego czasu? Czy należy dokonać ich korekty?

RADA

Tak, spółka powinna dokonać korekty kosztów uzyskania przychodów o dokonane odpisy amortyzacyjne. Korekty należy dokonać na bieżąco, tj. w dacie otrzymania przez spółkę faktury korygującej. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Zasady dotyczące korygowania kosztów uzyskania przychodów, w tym odpisów amortyzacyjnych, określone zostały w art. 15 ust. 4i–ust. 4l ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop). W myśl art. 15 ust. 4i updop, jeżeli korekta kosztu uzyskania przychodów, w tym odpisu amortyzacyjnego, nie jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką, korekty dokonuje się przez zmniejszenie lub zwiększenie kosztów uzyskania przychodów poniesionych w okresie rozliczeniowym, w którym została otrzymana faktura korygująca. Jeżeli w okresie rozliczeniowym, w którym ma zostać dokonana korekta, podatnik nie poniósł kosztów uzyskania przychodów lub kwota poniesionych kosztów uzyskania przychodów jest niższa niż kwota zmniejszenia, to jest obowiązany zwiększyć przychody o kwotę, o którą nie zostały zmniejszone koszty uzyskania przychodów (art. 15 ust. 4j updop).

eprasa.pl df66a35dee

Moment ujęcia faktury korygującej jest uzależniony od okoliczności, jakich dotyczy ta faktura. Jeżeli pierwotnie sporządzona faktura błędnie dokumentowała stan faktyczny, a więc korekta jest wynikiem błędu (zawierała pomyłki, np. w ilości, cenie lub kwocie VAT), wówczas korekta powinna być przyporządkowana wstecznie do okresu, którego dotyczy, czyli do daty poniesienia kosztu wynikającego z faktury pierwotnej. Natomiast w przypadku gdy faktura pierwotna prawidłowo dokumentowała zdarzenie gospodarcze, które miało miejsce w dacie jej wystawienia, a faktura korygująca została wystawiona przez sprzedawcę z powodu późniejszych zdarzeń, a więc okoliczności mających wpływ na zmianę przychodów powstałych już po wystawieniu faktury pierwotnej, takich jak np. obniżenie ceny, udzielenie rabatu czy zwrot towaru, fakturę korygującą należy rozliczyć na bieżąco. Stanowisko to potwierdzają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 6 czerwca 2023 r., sygn. 0114-KDIP2-2.4010.197.2023.1.AP, oraz z 4 stycznia 2024 r., sygn. 0111-KDIB2-1.4010.414.2023.2.BJ).

Kiedy mamy do czynienia z błędem rachunkowym lub oczywistą pomyłką

Ustawodawca nie wskazuje, co należy rozumieć pod pojęciem „błąd rachunkowy" oraz „inna oczywista omyłka". W związku z tym pojęcia te należy rozumieć zgodnie z ich potocznym znaczeniem.

Za „błąd rachunkowy" należy uznać sytuację, gdy koszt został niewłaściwie ujęty ze względu na błąd w toku wykonywania obliczeń. Może to dotyczyć zarówno okoliczności leżących po stronie wystawcy faktury (np. błędne podanie na fakturze cen lub wartości towarów), jak i po stronie odbiorcy takiego dokumentu (np. wprowadzenie do ksiąg rachunkowych nieprawidłowej cyfry, zastosowanie wadliwego kursu waluty obcej przy przeliczaniu wartości kosztu na złote etc.).

Zgodnie ze „Słownikiem Języka Polskiego PWN" przez „omyłkę" należy rozumieć „spostrzeżenie, sąd niezgodny z rzeczywistością, niewłaściwe postępowanie, posunięcie". W konsekwencji za „inną oczywistą omyłkę" należy uznać inny oczywisty błąd, który nie jest jednocześnie błędem rachunkowym. Takim błędem będzie np. ujęcie w kosztach podatkowych faktury wystawionej na podmiot inny niż faktyczny nabywca towaru. „Omyłka" będzie się również wiązać z błędem polegającym albo na nieprawidłowym wystawieniu, albo nieprawidłowym ujęciu dowodu księgowego. Okoliczność taka musi mieć zatem charakter „pierwotny".

Kiedy dokonać korekty kosztów w przypadku zwrotu środka trwałego

W przedstawionym przypadku przyczyną wystawienia faktury korygującej nie był błąd popełniony na fakturze pierwotnej ani inna oczywista omyłka, ponieważ pierwotna trans-

eprasa.pl df66a35dee

akcja została prawidłowo udokumentowana wystawioną fakturą. Przyczyną korekty w tym przypadku było odstąpienie od umowy i zwrot urządzenia na podstawie przepisów o rękojmi za wady. W związku z tym spółka powinna dokonać korekty kosztów uzyskania przychodów na bieżąco, tj. w dacie, w której otrzymała fakturę korygującą, stosownie do art. 15 ust. 4i updop. Stanowisko to potwierdzają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 stycznia 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.1.2026.1.KP; interpretacja ta została wydana na podstawie przepisów ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Z uwagi na takie samo brzmienie przepisów dotyczących korekty kosztów podatkowych, zachowuje aktualność w omawianym stanie faktycznym).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ust. 4i–ust. 4l ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 331)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 6 czerwca 2023 r. (sygn. 0114-KDIP2-2.4010.197.2023.1.AP), z 4 stycznia 2024 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.414.2023.2.BJ) oraz z 21 stycznia 2026 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.1.2026.1.KP)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

2 Czy można zaliczyć do kosztów odszkodowanie zapłacone za niezwrócenie powierzonego sprzętu

PROBLEM

Kontrahent nałożył na naszą spółkę „Odszkodowanie za niedokonanie zwrotu powierzonego sprzętu". Czy zastosowane przez niego na dokumencie obciążeniowym określenie „odszkodowanie" wyklucza możliwość zaliczenia zapłaconej kwoty do kosztów uzyskania przychodów? Czy gdyby w tytule dokumentu użyto słowa „kara", moglibyśmy zapłaconą kwotę zaliczyć do kosztów podatkowych?

RADA

Fakt obciążenia Państwa odszkodowaniem, o którym mowa w pytaniu, nie wyłącza automatycznie możliwości zaliczenia tego wydatku do kosztów uzyskania przychodów. W uzasadnieniu wyjaśniamy, kiedy mógłby stanowić dla Państwa koszt podatkowy.

eprasa.pl df66a35dee

UZASADNIENIE

Kosztami uzyskania przychodów są wydatki poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem wydatków wymienionych jako niestanowiące kosztów podatkowych (art. 15 ust. 1 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop).

Do wydatków wymienionych jako niestanowiące kosztów uzyskania przychodów zalicza się kary umowne i odszkodowania z tytułu:

- wad dostarczonych towarów,
- wykonanych robót i usług oraz
- zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodu

– art. 16 ust. 1 pkt 22 updop.

Jest to jedyny określony wprost w przepisach updop przypadek wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów kar umownych i odszkodowań. Powoduje to, że kary umowne i odszkodowania wypłacane z tytułów innych niż wymienione w tym przepisie mogą stanowić koszty uzyskania przychodów, pod warunkiem że są ponoszone przez podatnika w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Potwierdził to Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 4 kwietnia 2012 r. (sygn. akt II FSK 1770/10), w którym czytamy, że:

NSA *(…) kary umowne i odszkodowania wypłacane z tytułów innych niż określone w art. 16 ust. 1 pkt 22 updop – co do zasady, jeżeli tylko miałyby związek z przychodem lub miałyby na celu zachowanie lub zabezpieczenie źródła przychodów, będą stanowić koszt uzyskania przychodów.*

Takie samo stanowisko zajmują w tej kwestii organy podatkowe. Odpowiednie zastosowanie ma w tym przypadku interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 listopada 2020 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.559.2020.2.EC). Interpretacja ta została wydana na podstawie przepisów ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Z uwagi na takie samo brzmienie przepisów dotyczących kar umownych i odszkodowań wyłączonych z kosztów podatkowych zachowuje aktualność w omawianym stanie faktycznym. Czytamy w niej, że:

MF *(…) samo negatywne wyliczenie kosztów, które zostało uregulowane w art. 23 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, nie przesądza jeszcze o tym, że wydatek niewskazany w tym przepisie staje się automatycznie kosztem uzyskania przychodów. Zatem do uznania przedmiotowego wydatku za koszt uzyskania przychodów niezbędne jest wykazanie, że został on poniesiony w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, a więc winien być spełniony ogólny warunek określony w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.*

Zapłacone przez Państwa odszkodowanie należy do innych kar i odszkodowań niż te wymienione w art. 16 ust. 1 pkt 22 updop. Fakt obciążenia Państwa tym „odszkodowa-

eprasa.pl df66a35dee

niem" nie powoduje automatycznie, że można ten wydatek zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów. Jest tak, jeżeli został on przez Państwa poniesiony w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Zdaniem autora taka sytuacja jest wysoce prawdopodobna. Nie jest bowiem wykluczone, iż mogło Państwu z jakiegoś powodu zależeć na pozostawieniu sprzętu, ponieważ mają Państwo zamiar nadal w jakiś sposób z niego korzystać w prowadzonej działalności w celu osiągnięcia przychodów albo zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów. W takim przypadku można uznać, że koszt zapłaconego odszkodowania został przez Państwa poniesiony w celu osiągania przychodów. W konsekwencji może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodów.

Nie można również wykluczyć, że niezwrócenie sprzętu nastąpiło z przyczyn niezależnych od Państwa, a więc było niezawinione (np. dlatego że sprzęt ten został Państwu skradziony). Również w takim przypadku należy uznać, że koszt odszkodowania został przez Państwa poniesiony w celu osiągania przychodów. W konsekwencji może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodów.

Dla udzielonej odpowiedzi bez znaczenia byłoby zastąpienie przez kontrahenta na wystawionym dokumencie obciążeniowym słowa „odszkodowanie" słowem „kara". Wynikający z takiego dokumentu koszt nadal stanowiłby w istocie odszkodowanie. W konsekwencji obowiązywałyby Państwa analogiczne warunki kwalifikowania go do kosztów podatkowych jak omówione powyżej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 331)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 listopada 2020 r. (sygn. 0114-KDIP3--1.4011.559.2020.2.EC)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 4 kwietnia 2012 r. (sygn. akt II FSK 1770/10)

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

3 Jakie są skutki udzielenia nieoprocentowanej pożyczki udziałowcom

PROBLEM

Spółka z o.o. planuje udzielić udziałowcom pożyczki na okres 12 miesięcy bez oprocentowania. Następnie za rok spółka wypłaciłaby udziałowcom dywidendę z zysku wypracowanego w 2026 r. Jakie jest ryzyko podatkowe

eprasa.pl df66a35dee

braku oprocentowania udzielonej pożyczki? Czy możliwa byłaby kompensata pożyczki z wypłacaną dywidendą?

RADA

Brak oprocentowania pożyczki może skutkować ustaleniem przez organy podatkowe przychodu z tytułu nieodpłatnego świadczenia po stronie pożyczkobiorcy. Potrącenie pożyczki z dywidendą jest prawnie dopuszczalną formą kompensaty. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny). Nie ma przeszkód prawnych, aby pożyczka była udzielona nieodpłatnie. Takie postępowanie ma jednak określone skutki podatkowe po stronie pożyczkobiorców. W interpretacji indywidualnej z 19 stycznia 2018 r. (sygn. 0114-KDIP3-2.4011.318.2017.1.KW1, w systemie KIS nadal widnieje jako aktualna) Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie podkreślił, że:

MF *(…) jeżeli strony w umowie pożyczki zastrzegą brak odpłatności w postaci odsetek, to fakt ten nie będzie rodził skutków podatkowych w postaci uzyskania przez pożyczkobiorcę nieodpłatnego świadczenia. W konsekwencji na gruncie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych otrzymanie nieoprocentowanej pożyczki jest obojętne podatkowo.*

To korzystne dla podatników stanowisko zostało wypracowane przez organy podatkowe na podstawie przepisów ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). W przypadku pożyczkobiorców będących podatnikami CIT stanowisko fiskusa jest niestety dla nich niekorzystne. Przykładowo, w interpretacji indywidualnej z 18 grudnia 2023 r. (sygn. 0114-KDIP2-2.4010.582.2023.1.SP) Dyrektor KIS stwierdził, że:

MF *Korzystanie z obcego kapitału wiąże się zatem zasadniczo z koniecznością poniesienia przez korzystającego z tego kapitału określonych kosztów. Brak obowiązku zapłaty odsetek od udostępnionych środków skutkuje tym, że podmiot korzystający z cudzego kapitału nieodpłatnie znajduje się w korzystniejszej sytuacji niż taki sam podmiot, który korzysta z kapitału za wynagrodzeniem. Na gruncie regulacji ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, w przypadku nienaliczenia lub umorzenia przez pożyczkodawcę odsetek od pożyczki po stronie pożyczkobiorcy dochodzi do powstania przychodu podatkowego na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2.*

W efekcie Dyrektor KIS uznał:

MF *Mając na uwadze przedstawiony opis stanu faktycznego/zdarzenia przyszłego, z którego wynika, że w wyniku zawarcia umowy pożyczki nie będą Państwo zobo-*

eprasa.pl df66a35dee

wiązani do zapłaty odsetek na rzecz Sprzedającego udziały, należy stwierdzić, że uzyskają Państwo w ten sposób świadczenie, które należy kwalifikować jako nieodpłatne świadczenie.(…) Podstawą opodatkowania będzie wysokość odsetek, jakie zobowiązani byliby Państwo zapłacić w przypadku pozyskania pożyczki na warunkach rynkowych od innego podmiotu działającego na rynku (art. 12 ust. 6 pkt 4 ustawy). Zatem w przedmiotowej sytuacji podstawą opodatkowania będzie wysokość odsetek wyliczona zgodnie z zasadami naliczenia odsetek kapitałowych przewidzianymi według cen rynkowych z daty zawarcia umowy pożyczki.

Te rozbieżne stanowiska organów podatkowych dotyczą przepisów dwóch różnych ustaw, tj. przepisów updof oraz ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop). W praktyce jednak odnoszą się do wykładni tego samego pojęcia, tj. „nieodpłatnego świadczenia", którym posługują się obie te ustawy. Zdaniem autora, argumenty przedstawione w interpretacji dotyczącej PIT można zastosować również w stosunku do udziałowców (pożyczkobiorców) będących podatnikami CIT. Z uwagi na ryzyko sporu z organem podatkowym, zalecamy w tym przypadku wystąpienie o własną interpretację indywidualną.

Czy jest dopuszczalna kompensata pożyczki z dywidendą

Wygaśnięcie zobowiązania przez potrącenie następuje wówczas, gdy jedna strona jest w stosunku do drugiej strony dłużnikiem i jednocześnie wierzycielem. Na skutek potrącenia wierzytelności obydwu stron umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Potrącenie pożyczki z dywidendą jest prawnie dopuszczalną formą kompensaty. Pozwala na rozliczenie długu wspólnika wobec spółki bez przepływów pieniężnych. Wymaga formalnej umowy kompensaty po podjęciu uchwały o podziale zysku.

Potrącenie pożyczki z należną udziałowcowi dywidendą jest traktowane według przepisów updof i updop analogicznie do wypłaty gotówkowej lub przelewu. Spółka jako płatnik ma obowiązek pobrać 19% zryczałtowany podatek dochodowy od dywidendy w momencie jej potrącenia i wpłacić go do urzędu skarbowego. Stanowisko takie potwierdzają również organy podatkowe. Przykładowo, w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 20 sierpnia 2012 r. (sygn. IPPB2/415–501/12-5/MK, w systemie KIS widnieje jako aktualna) czytamy, że:

MF *Oceniając skutki, jakie wspomniana wyżej kompensata spowoduje po stronie spółki, wskazać należy, iż kompensata wzajemnych zobowiązań pieniężnych stanowi jedną z dopuszczalnych przez przepisy prawa form regulowania zobowiązań. Nie powinno więc budzić wątpliwości, że jeżeli Spółka potrąci wierzytelności wynikające z tytułu niewypłaconej częściowo dywidendy w wyniku złożonego przez udziałowca, oświadczenia o potrąceniu, któremu przysługuje wierzytelność lecz zarazem występującego w roli dłużnika spółki, w związku ze zobowiązaniem do dokonania dopłat do spółki, to w następstwie tych czynności dojdzie do spłaty tych zobowiązań. Potrącenie jest więc formą*

eprasa.pl df66a35dee

wykonania zobowiązania, do którego w myśl art. 503 Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy o zaliczeniu zapłaty.

Wobec powyższego część dywidendy rozliczoną poprzez kompensatę (potrącenie) uznać należy za otrzymaną przez wspólnika (zapłaconą) a zatem generującą przychód. W konsekwencji na Spółce dokonującej ww. potrącenia będą ciążyć obowiązki płatnika związane z pobraniem i odprowadzeniem podatku do właściwego urzędu skarbowego.

W przypadku kompensaty praktycznym problem jest rozliczenie faktycznego ciężaru podatku należnego od dywidendy. Podatnikiem jest bowiem udziałowiec, ale podatek pobiera spółka wypłacająca dywidendę. W praktyce można zastosować dwa rozwiązania. W jednym do kompensaty brana jest pod uwagę kwota po potrąceniu podatku, a ciężar podatku ponosi spółka. Przykładowo, dywidenda wynosi 10 000 zł. Kompensata następuje po potrąceniu 19% podatku, tj. 1900 zł. Do kompensaty przeznaczona zostanie kwota 8100 zł. W drugim przypadku udziałowiec wpłaci spółce należny podatek, a do potrącenia będzie kwota brutto dywidendy, czyli 10 000 zł.

Warto dodać, że w przypadku udziałowców będących podatnikami CIT dywidenda może korzystać ze zwolnienia od podatku dochodowego, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 22 updop.

PODSTAWA PRAWNA

- art. 12 ust. 1 pkt 2, art. 22 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 331)
- art. 11 ust. 1, art. 30a ust. 1 pkt 4 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)
- art. 720 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 184)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 19 stycznia 2018 r. (sygn. 0114-KDIP3--2.4011.318.2017.1.KW1) oraz z 20 sierpnia 2012 r. (sygn. IPPB2/415-501/12-5/MK)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 18 grudnia 2023 r. (sygn. 0114-KDIP2--2.4010.582.2023.1.SP)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków
oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL

4 Czy opłata przyłączeniowa stanowi koszt wytworzenia budynku – wyrok NSA

Opłata przyłączeniowa nie stanowi kosztu wytworzenia budynku będącego środkiem trwałym. Wydatek na opłatę przyłączeniową należy rozliczyć

eprasa.pl df66a35dee

w kosztach podatkowych bezpośrednio – wyrok NSA z 23 kwietnia 2025 r. (sygn. akt II FSK 959/22).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła inwestora (uczelni wyższej), który realizował budowę nowego budynku dydaktycznego na niezabudowanej wcześniej działce. W ramach inwestycji konieczne było wykonanie przyłącza energetycznego. Inwestor zawarł umowę z zakładem energetycznym, na mocy której przyłącze zostało wykonane przez zakład i pozostało jego własnością. Inwestor został jednak obciążony opłatą przyłączeniową w wysokości blisko 10 000 zł. Wydatki te zostały poniesione jeszcze przed oficjalnym oddaniem budynku do użytkowania. Inwestor stanął na stanowisku, że opłata ta powinna zwiększyć wartość początkową budynku (środka trwałego) i być rozliczana w czasie przez odpisy amortyzacyjne, ponieważ bez prądu budynek nie jest kompletny ani zdatny do użytku.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał to stanowisko za nieprawidłowe. Organ wyjaśnił, że opłata przyłączeniowa nie jest kosztem wytworzenia samego budynku. Argumentował, że wydatek ten ma charakter kosztu „pośredniego", który powinien być zaliczony do kosztów uzyskania przychodów jednorazowo w dacie poniesienia. Według fiskusa proces wytworzenia środka trwałego (budynku) kończy się z chwilą spełnienia wymogów techniczno-budowlanych, a opłata za przyłączenie do sieci energetycznej jest jedynie kosztem umożliwiającym korzystanie z mediów, a nie kosztem „budowy" ścian czy dachu.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku oddalił skargę inwestora. Sąd wskazał, że przyłącza energetyczne stanowią zazwyczaj własność przedsiębiorstwa energetycznego i to u niego figurują jako środki trwałe. Gdyby inwestor również włączył opłatę przyłączeniową do wartości swojego budynku, doszłoby do sytuacji, w której te same nakłady są amortyzowane przez dwa różne podmioty. WSA podkreślił, że opłata przyłączeniowa służy uzyskaniu możliwości poboru energii, a nie samemu procesowi konstrukcyjnemu budynku. Fakt, że opłatę uiszczono przed oddaniem obiektu do użytku, nie zmienia – zdaniem sądu – charakteru tego wydatku.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny, oddalając skargę kasacyjną, w pełni podzielił argumentację organu podatkowego oraz sądu pierwszej instancji, rozstrzygając ostatecznie spór o kwalifikację opłaty przyłączeniowej według ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku do-

eprasa.pl df66a35dee

chodowym od osób prawnych (dalej: updop). Sąd uznał, że wydatek ten nie może być traktowany jako element kosztu wytworzenia środka trwałego, o którym mowa w art. 16g ust. 4 updop, co oznacza, że nie powinien on powiększać wartości początkowej budynku podlegającej amortyzacji.

W uzasadnieniu wyroku NSA wskazał, że pojęcie kosztu wytworzenia, choć ma charakter otwarty, obejmuje wyłącznie te nakłady, które pozostają w bezpośrednim związku z procesem fizycznego powstania obiektu. Opłata przyłączeniowa natomiast jest wydatkiem o charakterze administracyjno-prawnym, wynikającym z przepisów ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, i służy uzyskaniu samej możliwości poboru mediów, a nie budowie substancji obiektu. Sąd podkreślił, że infrastruktura energetyczna (przyłącze) zazwyczaj pozostaje własnością przedsiębiorstwa przesyłowego i to u niego stanowi środek trwały. Gdyby zatem inwestor również włączył tę opłatę do wartości swojego budynku, doszłoby do niedopuszczalnego w systemie podatkowym podwójnego amortyzowania tych samych nakładów przez dwa różne podmioty.

Jednocześnie NSA wyjaśnił, że dla oceny charakteru tego kosztu bez znaczenia pozostaje moment jego poniesienia. Fakt, że opłata została uiszczona jeszcze w trakcie trwania inwestycji (przed oddaniem budynku do użytkowania), nie zmienia jej natury prawnej. Sąd uznał, że budynek może zostać uznany za kompletny i zdatny do użytku w rozumieniu podatkowym, nawet jeśli proces przyłączania go do sieci zewnętrznych jest rozliczany odrębnie. W konsekwencji opłata przyłączeniowa powinna być kwalifikowana jako koszt uzyskania przychodów o charakterze pośrednim, co pozwala podatnikowi na jej jednorazowe zaliczenie do kosztów podatkowych w dacie poniesienia, zamiast długoletniego rozliczania jej poprzez odpisy amortyzacyjne od wartości budynku.

Od redakcji

Wyrok ten rozwiewa wątpliwości dotyczące kwalifikacji podatkowej kosztów przyłączeniowych przy inwestycjach budowlanych. Orzeczenie jest korzystne dla podatników, którzy chcą szybko rozliczyć wydatki inwestycyjne w kosztach uzyskania przychodów. Zamiast rozliczać opłatę przyłączeniową przez kilkadziesiąt lat (przez 2,5% amortyzację budynku), inwestor może zaliczyć ją do kosztów uzyskania przychodów jednorazowo. Wyrok rozwiewa również wątpliwości dotyczące definicji „kompletności i zdatności do użytku". NSA uznał, że brak mediów w momencie zakończenia budowy nie stoi na przeszkodzie uznaniu budynku za wytworzony, a same koszty podłączenia mediów traktuje się jako koszty funkcjonowania, a nie wytworzenia.

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl df66a35dee

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1 Czy mąż może amortyzować samochód kupiony przez żonę

PROBLEM

Żona mojego klienta nabyła samochód osobowy z VAT, którego nie odliczyła. Małżonkowie mają wspólność majątkową. Mąż chce wprowadzić ten samochód do firmy. Czy może to zrobić? Jeżeli tak, to jak należy ustalić wartość początkową tego samochodu i jak można go amortyzować?

RADA

Pani klient może zaliczyć do środków trwałych samochód osobowy kupiony przez żonę. Można go amortyzować metodą liniową z zastosowaniem rocznej stawki amortyzacyjnej w wysokości 20%. Jeżeli samochód spełnia warunki do uznania go za używany albo ulepszony środek trwały, to dopuszczalna jest również amortyzacja według indywidualnie ustalonej stawki amortyzacyjnej. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Z chwilą zawarcia małżeństwa z mocy ustawy powstaje między małżonkami wspólność majątkowa (wspólność ustawowa). Obejmuje ona przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków (zob. art. 31 § 1 ustawy z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy). Powoduje to, że samochód, o którym mowa w pytaniu, należy do majątku wspólnego małżonków, a więc stanowi ich współwłasność. Jest tak także wtedy, gdy w dowodzie rejestracyjnym jako właściciel tego samochodu wskazana jest tylko żona Pani klienta.

Amortyzacji podlegają środki trwałe stanowiące własność lub współwłasność podatnika – zob. art. 22a ust. 1 pkt 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). Jeżeli zatem samochód nabyty przez żonę ma być wykorzystywany na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez jej męża, może zostać przez niego zaliczony do środków trwałych i amortyzowany.

Jak ustalić wartość początkową samochodu osobowego stanowiącego współwłasność małżonków

Z art. 22g ust. 11 updof wynika, że jeżeli składnik majątku stanowi współwłasność podatnika, wartość początkową tego składnika ustala się w takiej proporcji jego wartości,

eprasa.pl df66a35dee

w jakiej pozostaje udział podatnika we własności tego składnika majątku. Zasada ta nie ma zastosowania do składników majątku stanowiących wspólność majątkową małżonków, chyba że małżonkowie wykorzystują składnik majątku w działalności gospodarczej prowadzonej odrębnie.

Z treści pytania nie wynika, aby samochód miał być wykorzystywany również w działalności gospodarczej prowadzonej przez żonę. W związku z tym jako wartość początkową samochodu mąż może przyjąć całą cenę jego nabycia (zob. art. 22g ust. 1 pkt 1 updof). Cenę tę stanowi kwota należna sprzedawcy samochodu, powiększona o kwoty związane z zakupem, takie jak koszty rejestracji samochodu naliczone do dnia przekazania samochodu do używania. Cena ta obejmuje również VAT zapłacony przy zakupie samochodu, który w przedstawionym stanie faktycznym nie podlegał odliczeniu (zob. art. 22g ust. 3 updof).

Jakimi metodami można amortyzować samochód osobowy

Samochody osobowe mogą być amortyzowane metodą liniową z zastosowaniem rocznej stawki amortyzacyjnej w wysokości 20% (zob. art. 22i ust. 1 w zw. z poz. 07 załącznika nr 1 do updof).

Jeżeli samochód osobowy ma status:

- używanego środka trwałego – tzn. jeżeli podatnik udowodni, że przed nabyciem był wykorzystywany przez podmiot inny niż podatnik co najmniej przez okres 6 miesięcy lub
- ulepszonego środka trwałego – tzn. jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji wydatki poniesione przez podatnika na jego ulepszenie stanowiły co najmniej 20% wartości początkowej

– to może być również amortyzowany z zastosowaniem indywidualnie ustalonej stawki amortyzacyjnej. Ponieważ minimalny okres amortyzacji samochodów osobowych wynosi 30 miesięcy, to roczna indywidualnie ustalana stawka amortyzacyjna nie może być wyższa niż 40% (zob. art. 22j ust. 1 pkt 2 i ust. 2 updof).

Samochody osobowe nie mogą być amortyzowane metodą degresywną (zob. art. 22k ust. 1 updof). Nie podlegają również jednorazowej amortyzacji (zob. art. 22k ust. 7 updof).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22a, art. 22g, art. 22i, art. 22j, art. 22k oraz pozycja 07 załącznika nr 1 do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)
- art. 31 ustawy z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 236)

©℗

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

eprasa.pl df66a35dee

2 Jak rozliczyć sprzedaż płodów rolnych z własnego gospodarstwa

PROBLEM

Jestem rolnikiem, czynnym podatnikiem VAT. Uprawiam i sprzedaję innym przedsiębiorcom kapustę – płód rolny pochodzący z mojego gospodarstwa. Chciałbym im również sprzedawać kapustę kiszoną, czyli płód rolny, który został przetworzony. Jak rozliczyć taką sprzedaż w podatku dochodowym? Czy muszę założyć działalność gospodarczą? Czy mogę, tak jak do tej pory, sprzedawać kapustę kiszoną jako płód rolny na fakturę?

RADA

Sprzedaż kapusty kiszonej pochodzącej z własnych upraw podlega opodatkowaniu PIT, lecz może korzystać ze zwolnienia z tego podatku. W przypadku gdy kiszenie kapusty będzie się odbywało w sposób nieprzemysłowy, rolnik może korzystać ze zwolnienia do kwoty 100 000 zł rocznie. Jeżeli kiszenie kapusty będzie się odbywało w sposób przemysłowy, zwolnienie z PIT przysługuje bez limitu. Rolnik nie musi w tym zakresie rozpoczynać działalności gospodarczej. Sprzedając kapustę dla przedsiębiorców, powinien wystawiać faktury VAT. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Jeżeli rolnik prowadzi działalność rolniczą, to taka działalność nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym, tylko podatkiem rolnym (art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof). Podstawową cechą działalności rolniczej jest wytwarzanie produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) z własnych upraw albo hodowli lub chowu (art. 2 ust. 2 updof). Takim nieprzetworzonym produktem jest np. kapusta pochodząca z własnych upraw. Dlatego Czytelnik nie podlegał do tej pory opodatkowaniu PIT, tylko podatkiem rolnym. Teraz zamierza również sprzedawać kapustę kiszoną, czyli produkt przetworzony we własnym zakresie. Tego rodzaju sprzedaż nie stanowi działalności rolniczej wyłączonej spod opodatkowania PIT. Podlega opodatkowaniu tym podatkiem. W zależności od tego, czy rolnik będzie dokonywał kiszenia kapusty w sposób przemysłowy czy nieprzemysłowy, odmiennie przedstawia się sposób rozliczenia przychodów osiągniętych z tego tytułu. Ponieważ w pytaniu nie wskazano sposobu przerabiania kapusty, wyjaśniamy oba te zagadnienia.

eprasa.pl df66a35dee

Jak rozliczyć przychody ze sprzedaży produktów przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy

W przypadku gdy podatnik osiąga przychody ze sprzedaży przetworzonych – w sposób inny niż przemysłowy – produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, to takie przychody stanowią przychody z innych źródeł. Jest tak, jeżeli:

- przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych oraz ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze, z wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż, wytłoczenia oleju lub soku oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszów,
- prowadzona jest ewidencja sprzedaży,
- ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu (nie licząc wody) – art. 20 ust. 1c updof.

Za produkt roślinny pochodzący z własnej uprawy uważa się również mąkę, kaszę, płatki, otręby, oleje i soki wytworzone z surowców pochodzących z własnej uprawy.

Podstawową formą opodatkowania tych przychodów jest skala podatkowa. Podatnicy mogą ewentualnie wybrać opodatkowanie takich przychodów w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (art. 6 ust. 1d ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne; dalej: uzpd). Ryczałt wynosi 2% uzyskanych przychodów (art. 12 ust. 1 pkt 8 uzpd). Warunkiem opodatkowania ryczałtem jest złożenie do urzędu skarbowego oświadczenia o wyborze ryczałtu (art. 9 ust. 1 uzpd).

Podatnicy osiągający wymienione przychody są obowiązani prowadzić odrębnie za każdy rok podatkowy ewidencję sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych zawierającą co najmniej:

- numer kolejnego wpisu,
- datę uzyskania przychodu,
- kwotę przychodu,
- przychód narastająco od początku roku oraz ilość i rodzaj przetworzonych produktów.

Dzienne przychody są ewidencjonowane w dniu sprzedaży. Ewidencję sprzedaży należy posiadać w miejscu sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych, np. na targowisku. Dla tego rodzaju przychodów ustawodawca przewidział zwolnienie z PIT do kwoty 100 000 zł rocznie (art. 21 ust. 1 pkt 71a updof).

eprasa.pl df66a35dee

Jeżeli rolnik będzie osiągał przychody ze sprzedaży kapusty kiszonej przetworzonej w sposób nieprzemysłowy i spełniał wymienione wcześniej warunki, to przychody te powinien zaliczać do przychodów z innych źródeł. Przychody takie do kwoty 100 000 zł rocznie są zwolnione z PIT.

Jak rozliczyć przychody ze sprzedaży produktów przetworzonych w sposób przemysłowy

Podatnik, który osiąga przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnych upraw lub hodowli, niestanowiących działów specjalnych produkcji rolnej, przerobionych sposobem przemysłowym, jeżeli przerób polega na kiszeniu produktów roślinnych lub przetwórstwie mleka, uboju zwierząt rzeźnych i obróbce poubojowej, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa, może korzystać ze zwolnienia z PIT na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 71 updof. Zwolnienie to przysługuje bez limitu. Jak podkreślił Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 19 czerwca 2020 r. (sygn. 0114-KDWP.4011.38.2020.KP):

MF *(…) przerób polegający na kiszeniu produktów roślinnych sposobem przemysłowym należy rozumieć jako przerabianie surowca, jakim są rośliny, na produkty gotowe (np. kiszone ogórki, kiszona kapusta) lub półprodukty z wykorzystaniem metod mających zastosowanie w przemyśle.*

Jeżeli rolnik będzie osiągał przychody ze sprzedaży kapusty kiszonej przetworzonej w sposób przemysłowy, to przychody te będą w całości zwolnione z PIT.

Rolnik nie musi w tym zakresie rozpoczynać działalności gospodarczej.

Czy sprzedaż kapusty kiszonej należy dokumentować fakturą

Sprzedaż kiszonej kapusty przez rolnika, który nie korzysta ze zwolnienia dla rolnika ryczałtowego, podlega VAT. Rolnik, sprzedając kapustę dla przedsiębiorców, powinien wystawić fakturę.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20 ust. 1c–1f, art. 21 ust. 1 pkt 71 i 71a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)
- art. 2 ust. 1b, art. 6 ust. 1d, art. 9 ust. 1, art. 12 ust. 1 pkt 8, art. 15 ust. 4 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843)
- art. 106b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1811)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 19 czerwca 2020 r. (sygn. 0114-KDWP.4011.38.2020.KP)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL

eprasa.pl df66a35dee

3 Jak rozliczyć prezenty przekazywane kontrahentom

PROBLEM

Nasza spółka zamierza przekazywać kontrahentom jednorazowe prezenty. Kontrahenci prowadzą jednoosobowe działalności gospodarcze. Prezenty będą przekazywane w celu budowania i utrzymania dobrych relacji biznesowych. Czy na spółce będą ciążyły obowiązki płatnika z tego tytułu?

RADA

W opisanej sytuacji przekazane kontrahentom prezenty stanowią dla nich przychód z działalności gospodarczej. Po stronie spółki nie powstaną z tego tytułu obowiązki płatnika. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) jednym ze źródeł przychodów jest pozarolnicza działalność gospodarcza. W myśl art. 14 ust. 2 pkt 8 updof przychodem z działalności gospodarczej jest również wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. Jeżeli osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą otrzymuje prezent w związku z prowadzoną działalnością – np. jako kontrahent innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą – to wartość tego prezentu stanowi dla niej przychód z działalności gospodarczej. Taki prezent jest przekazywany w związku ze współpracą biznesową. Pozostaje on w funkcjonalnym związku z działalnością gospodarczą obdarowanego.

Czy od prezentów przekazywanych kontrahentom prowadzącym działalność gospodarczą trzeba pobierać zaliczkę na PIT

Konsekwencją zakwalifikowania wartości prezentu otrzymanego od innego kontrahenta do przychodów z działalności gospodarczej jest brak obowiązków płatnika po stronie podmiotu przekazującego prezent. Taki podmiot nie musi z tego tytułu pobierać zaliczki na PIT. Nie musi również sporządzać dla obdarowanego kontrahenta informacji PIT-11. To kontrahent jest zobowiązany do uwzględnienia wartości otrzymanego prezentu w prowadzonych ewidencjach podatkowych (np. w pkpir) oraz do rozliczenia podatku z tego tytułu razem z innymi przychodami z działalności gospodarczej. Stanowisko to

eprasa.pl df66a35dee

potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 3 lutego 2025 r. (sygn. 0112-KDIL2-1.4011.983.2024.1.DJ). Stwierdził w niej, że:

MF *(…) w odniesieniu do przekazywania ww. prezentów na rzecz osoby fizycznej prowadzącej indywidualną działalność gospodarczą (która jest kontrahentem Spółki w związku z nabywaniem towarów od Spółki) (…) – to wartość tych prezentów stanowi dla nich przychód z działalności gospodarczej stosownie do art. 14 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Oznacza to, że w takim przypadku wartość prezentu podlega opodatkowaniu według tych samych zasad jak dochód podatnika z prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10 ust. 1 pkt 3 i art. 14 ust. 2 pkt 8 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 3 lutego 2025 r. (sygn. 0112-KDIL2-1.4011.983.2024.1.DJ)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

4 Czy można zaliczyć do kosztów wydatki poniesione na usługi dentystyczne

PROBLEM

Radca prawny prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą w formie kancelarii radcy prawnego. Świadczy usługi doradztwa prawnego oraz reprezentuje klientów w postępowaniach sądowych i administracyjnych jako pełnomocnik. Po usunięciu części uzębienia, radca planuje poddać się zabiegowi wszczepienia implantów zębowych. W ocenie radcy prawnego planowany zabieg czyni zadość wymaganiom wynikającym z kodeksu etyki radcy prawnego. Wynika z niego bowiem, że radca powinien dbać o to, aby jego zachowanie nie naruszyło powagi sądu, urzędu lub innych instytucji, przed którymi występuje. Za naruszenie zasad etyki grożą kary dyscyplinarne. Czy może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatki poniesione na usługi dentystyczne związane z uzupełnieniem uzębienia w postaci implantów zębowych?

eprasa.pl df66a35dee

RADA

Radca nie może zaliczyć do kosztów podatkowych wydatków poniesionych na usługi dentystyczne związane z uzupełnieniem uzębienia w postaci implantów zębowych. Tego rodzaju wydatki stanowią wydatki o charakterze osobistym, które są wyłączone z kosztów uzyskania przychodów. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Wydatek może zostać uznany przez podatnika za koszt uzyskania przychodów, jeżeli:

- został przez niego poniesiony, tj. w ostatecznym rozrachunku musi zostać pokryty z zasobów majątkowych podatnika; nie stanowią kosztów uzyskania przychodów podatnika wydatki, które zostały poniesione na działalność podatnika przez osoby inne niż podatnik,
- jest definitywny (rzeczywisty), tj. wartość poniesionego wydatku nie została podatnikowi w jakikolwiek sposób zwrócona,
- pozostaje w związku z prowadzoną przez podatnika działalnością gospodarczą,
- został poniesiony w celu uzyskania, zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów lub może mieć wpływ na wielkość osiągniętych przychodów,
- został właściwie udokumentowany,
- nie znajduje się w grupie wydatków, których nie uważa się za koszty uzyskania przychodów

– art. 22 ust. 1 w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

O tym, co jest celowe i potrzebne w prowadzonej działalności, decyduje podmiot prowadzący działalność gospodarczą, a nie organ podatkowy. Na podatniku spoczywa obowiązek wykazania związku poniesionych kosztów z działalnością gospodarczą, w tym okoliczności, że ich poniesienie ma wpływ na wysokość osiągniętych przychodów, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia sporu w tej kwestii. Jednak aby wydatki mogły stanowić koszt uzyskania przychodu prowadzonej przez podatnika działalności gospodarczej, muszą być poniesione wyłącznie na potrzeby tej działalności. Oznacza to, że wydatki nie mogą mieć charakteru osobistego, bowiem wydatki osobiste nie mają na celu uzyskania przychodu z działalności gospodarczej czy też zachowania lub zabezpieczenia tego źródła przychodu. W konsekwencji wydatki ponoszone w celach prywatnych (osobistych) nie mogą stanowić kosztu uzyskania przychodu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 15 kwietnia 2022 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.219.2022.1.JS).

eprasa.pl df66a35dee

Nabycie usług dentystycznych polegających na uzupełnieniu uzębienia w postaci implantów zębowych może być spowodowane np. wcześniejszym usunięciem uzębienia z uwagi na jego zły stan. Uzupełnienie braków w uzębieniu jest istotne z uwagi na aspekty zdrowotne, poprawia m.in. zdolność trawienia, jak również wykonywane jest dla celów estetycznych, niezależnie od tego, czy ktoś prowadzi działalność gospodarczą czy też takiej działalności nie prowadzi. Tego typu wydatki noszą przede wszystkim znamiona wydatków o charakterze osobistym, a te nie mogą stanowić kosztów uzyskania przychodów. Niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej każda osoba może, ale i powinna korzystać z usług dentystycznych, w tym mających na celu uzupełnienie uzębienia. Z tego powodu zakup takich usług stanowi spełnienie zwykłych, normalnych potrzeb danej osoby.

Obowiązujące zasady współżycia społecznego wymagają, aby osoby prowadzące działalność gospodarczą posiadały wygląd adekwatny do wykonywanego zawodu. Niewątpliwie w wykonywanym przez przedsiębiorcę zawodzie radcy prawnego dbałość o wygląd zewnętrzny jest bardzo istotna, jednak nie można tu mówić o sytuacji znacząco odbiegającej od ogólnie przyjętych norm społecznych. Przedsiębiorca podkreślił w pytaniu, że zasady etyki radcy prawnego nakładają na niego obowiązek dbania o to, aby zachowanie radcy prawnego nie naruszyło powagi sądu, urzędu lub innych instytucji, przed którymi występuje. Należy zauważyć, że zasady etyki radcy prawnego regulują postępowanie radców prawnych w ich zawodowej działalności. Kluczowe zasady to m.in. niezależność, tajemnica zawodowa, uczciwość, lojalność wobec klienta, przestrzeganie prawa, unikanie konfliktu interesów oraz dbałość o dobre imię zawodu. Trudno jest uznać, że wybrakowane uzębienie może spowodować naruszenie zasad etyki radcy prawnego skutkujące karami dyscyplinarnymi.

W konsekwencji należy przyjąć, że wydatki poniesione przez radcę prawnego na usługi dentystyczne związane z uzupełnieniem uzębienia w postaci implantów nie mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodu w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 lipca 2025 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.458.2025.1.RS).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 15 kwietnia 2022 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.219.2022.1.JS) oraz z 2 lipca 2025 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.458.2025.1.RS)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

eprasa.pl df66a35dee

5 Jak ustalić wartość początkową uszkodzonego samochodu, który został naprawiony

PROBLEM

Przedsiębiorca zwolniony z VAT kupił od innej firmy uszkodzony samochód osobowy. Samochód ten został sprowadzony z USA. Rozliczenia VAT, cła oraz akcyzy od importu tego samochodu dokonała firma sprzedająca samochód. Koszty te zostały uwzględnione w wystawionej fakturze. Przedsiębiorca poniósł koszt naprawy samochodu, przeglądu technicznego i rejestracji. Samochód po naprawie ma zostać wprowadzony do ewidencji środków trwałych. Czy do jego wartości początkowej należy zaliczyć wszystkie wymienione koszty, w tym koszt naprawy?

RADA

Tak, do wartości początkowej samochodu przedsiębiorca powinien zaliczyć wszystkie wydatki wymienione w pytaniu, w tym koszt naprawy samochodu. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Zasady ustalania wartości początkowej środków trwałych określa art. 22g ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). Z art. 22g ust. 1 pkt 1 updof wynika, że za wartość początkową środków trwałych nabytych odpłatnie uważa się cenę ich nabycia. Cenę tę stanowi kwota należna sprzedawcy, powiększona o kwoty związane z zakupem naliczone do dnia przekazania środka trwałego do używania. Obejmuje ona również zapłacony VAT niepodlegający odliczeniu, a w przypadku importu środka trwałego także cło i podatek akcyzowy (zob. art. 22g ust. 3 updof).

Na cenę nabycia samochodu, o którym mowa w pytaniu, składa się kwota uiszczona sprzedawcy oraz inne koszty związane z jego zakupem naliczone do dnia przekazania samochodu do używania. Należą do nich koszty naprawy, przeglądu technicznego oraz rejestracji samochodu. Przedsiębiorca musiał je ponieść, aby samochód mógł być uznany za kompletny i zdatny do użytku. Tylko składnik majątku spełniający te dwa warunki może być uznany za środek trwały i wprowadzony do ewidencji środków trwałych (zob. art. 22a ust. 1 updof). Dopiero po naprawie samochód nadaje się do używania w działalności, może przejść badanie techniczne i zostać zarejestrowany.

Podsumowując, do wartości początkowej samochodu przedsiębiorca powinien zaliczyć wszystkie wydatki wymienione w pytaniu, w tym koszty naprawy samochodu, badania technicznego oraz rejestracji. Zaprezentowane stanowisko potwierdzają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej

eprasa.pl df66a35dee

z 16 stycznia 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-2.4011.880.2025.3.IM, oraz z 30 czerwca 2025 r., sygn. 0115-KDWT.4011.46.2025.2.AK).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22a ust. 1, art. 22g ust. 1–3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 stycznia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.880.2025.3.IM) oraz z 30 czerwca 2025 r. (sygn. 0115-KDWT.4011.46.2025.2.AK)

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

6 Refakturowanie przez wynajmującego kosztów mediów a przychód w ryczałcie – wyrok NSA

Wynajmujący, który refakturuje na najemcę koszty mediów, nie osiąga przychodu opodatkowanego ryczałtem ewidencjonowanym – wyrok NSA z 27 stycznia 2026 r. (sygn. akt II FSK 559/23).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła podatniczki prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie wynajmu nieruchomości. Była ona właścicielem (użytkownikiem wieczystym) nieruchomości zabudowanej budynkami magazynowymi i magazynowo-biurowymi, które wynajmowała różnym najemcom.

Zgodnie z zawartymi umowami najmu najemcy – poza czynszem – byli zobowiązani do ponoszenia kosztów mediów (m.in. energii elektrycznej, wody, gazu, odprowadzania ścieków oraz wywozu odpadów). Faktury od dostawców mediów były wystawiane na wynajmującą, która następnie refakturowała te koszty na najemców – bez doliczania marży, w wysokości odpowiadającej rzeczywistemu zużyciu. Otrzymane od najemców kwoty były w całości przekazywane dostawcom mediów.

Podatniczka powzięła wątpliwość, czy kwoty uzyskiwane z tytułu refakturowania mediów stanowią przychód podatkowy opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał stanowisko podatniczki za nieprawidłowe. Stwierdził, że w przypadku najmu prowadzonego w ramach działalności gospodarczej każda kwota otrzymana od najemcy – niezależnie od tego, czy jest ujęta w czynszu czy

eprasa.pl df66a35dee

refakturowana osobno – stanowi przychód z tej działalności. Według fiskusa opłaty za media stanowią przysporzenie majątkowe wynajmującego, od którego należy odprowadzić podatek według stawki właściwej dla przychodów z najmu.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie uchylił interpretację organu. Uznał, że przychodem podatkowym może być wyłącznie świadczenie mające charakter definitywnego przysporzenia majątkowego. Tymczasem w analizowanej sprawie kwoty otrzymywane od najemców tytułem zwrotu kosztów mediów nie mają takiego charakteru – są jedynie zwrotem wydatków poniesionych przez wynajmującą. Sąd podkreślił również, że z umów wynikało jednoznacznie, iż to najemcy są zobowiązani do ponoszenia kosztów mediów, a wynajmująca pełni jedynie rolę pośrednika w rozliczeniach. W konsekwencji refakturowane koszty nie zwiększają majątku podatniczki i nie stanowią jej przychodu.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną organu, w pełni podzielając stanowisko sądu pierwszej instancji. NSA wskazał, że kluczowe znaczenie dla uznania danego świadczenia za przychód ma jego definitywny charakter, tj. rzeczywiste i trwałe przysporzenie majątkowe po stronie podatnika. Przychodem nie mogą być natomiast kwoty, które mają charakter zwrotny i nie zwiększają aktywów podatnika.

Sąd podkreślił, że w analizowanej sprawie wynajmująca jedynie pośredniczyła w przekazywaniu należności za media. Otrzymywane od najemców kwoty odpowiadały dokładnie ponoszonym wydatkom i były przekazywane dostawcom. W konsekwencji nie dochodziło do żadnego przyrostu majątku podatniczki.

NSA zwrócił również uwagę, że przepisy ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne odsyłają do regulacji dotyczących przychodu z działalności gospodarczej w ustawie z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, a te wymagają istnienia realnego przysporzenia. Nie ma więc podstaw do odmiennego traktowania podatników rozliczających się ryczałtem względem tych opodatkowanych na zasadach ogólnych.

Dodatkowo sąd wskazał, że także przepisy wyłączające z przychodów zwrócone wydatki potwierdzają, iż co do zasady takie kwoty nie stanowią przychodu, o ile nie zostały wcześniej zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. W konsekwencji NSA uznał, że refakturowane koszty mediów – ponoszone faktycznie przez najemców – nie stanowią przychodu podatkowego wynajmującego.

Od redakcji

Wyrok ma istotne znaczenie praktyczne dla podatników prowadzących działalność w zakresie najmu, w szczególności rozliczających się ryczałtem ewidencjonowanym.

eprasa.pl df66a35dee

Orzeczenie potwierdza, że nie każda kwota wpływająca na rachunek podatnika stanowi przychód – kluczowe jest istnienie definitywnego przysporzenia majątkowego. W przypadku refakturowania mediów wynajmujący pełni jedynie funkcję technicznego pośrednika, a otrzymywane środki nie zwiększają jego majątku. Oznacza to możliwość wyłączenia refakturowanych kosztów mediów z podstawy opodatkowania ryczałtem, co realnie obniża obciążenia podatkowe wynajmujących.

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

VIII. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1 Kiedy i na podstawie jakich dokumentów księgować w pkpir składki ZUS

PROBLEM

Od niedawna prowadzę działalność gospodarczą. Zatrudniam dwóch pracowników na pełny etat. Na podstawie jakich dokumentów należy księgować w pkpir składki ZUS płacone za pracowników i za siebie samego? W jakim miesiącu mogę zaliczyć te składki do kosztów uzyskania przychodów?

RADA

Składki ZUS księguje się w pkpir na podstawie dokumentów ZUS (DRA, raportów imiennych) oraz dowodów zapłaty. Składki przedsiębiorcy księguje się w dacie faktycznej zapłaty. Składki płacone za pracowników księguje się w miesiącu, za który należne jest wynagrodzenie, którego składki dotyczą, jeżeli zostały one zapłacone w terminie. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Prowadząc podatkową księgę przychodów i rozchodów, należy stosować przepisy rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów oraz ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). Zgodnie z § 11 tego rozporządzenia podstawą zapisów w księdze są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, którymi mogą być w szczególności dokumenty urzędowe, deklaracje

eprasa.pl df66a35dee

oraz inne dowody potwierdzające poniesienie wydatku. W przypadku składek na ubezpieczenia społeczne za dowody księgowe należy uznać:

- deklarację rozliczeniową ZUS (np. DRA wraz z raportami imiennymi RCA) oraz
- dowody zapłaty składek, takie jak potwierdzenia przelewu albo wyciągi bankowe.

Kiedy zaliczyć składki ZUS do kosztów podatkowych

Dla podatkowego rozliczenia składek ZUS kluczowe znaczenie ma ich faktyczne poniesienie, czyli zapłata. Przy czym, ustalając moment zaliczenia tych składek do kosztów uzyskania przychodów, należy odróżnić składki finansowane za pracowników od składek opłacanych przez przedsiębiorcę za siebie samego. Oba te przypadki są bowiem odrębnie regulowane przez przepisy updof.

Składki ZUS płacone za pracowników. Z art. 22 ust. 6bb updof wynika, że składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń pracowników w części finansowanej przez pracodawcę stanowią koszt uzyskania przychodów:

- w miesiącu, za który wynagrodzenia są należne – w przypadku gdy składki zostaną opłacone w terminie wynikającym z przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych,
- w dacie zapłaty – w przeciwnym razie.

Składki płacone przez przedsiębiorcę za siebie samego. Z art. 22 ust. 6b w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 55a updof wynika, że składki płacone przez przedsiębiorcę za siebie samego stanowią koszt uzyskania przychodów w dacie ich zapłaty, niezależnie od okresu, którego dotyczą. W pkpir ujmuje się je zawsze w miesiącu faktycznego uregulowania.

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca zatrudnia dwóch pracowników na umowę o pracę. Zgodnie z zawartymi umowami o pracę wynagrodzenia za dany miesiąc wypłaca do 10. dnia kolejnego miesiąca. Wynagrodzenie za kwiecień 2026 r. wypłacono 4 maja 2026 r. Składki ZUS finansowane przez przedsiębiorcę zostaną zapłacone 22 czerwca 2026 r. (termin przesunięty, ponieważ 20 czerwca przypada w sobotę). Ponieważ składki zostaną zapłacone terminowo, to przedsiębiorca może je zaliczyć do kosztów podatkowych w miesiącu, za który należne było wypłacone wynagrodzenie. Wynagrodzenie było należne za kwiecień 2026 r., zatem przedsiębiorca zaliczy składki do kosztów kwietnia. Wpisu dokona na koniec kwietnia.

20 kwietnia 2026 r. przedsiębiorca opłacił także swoje składki na ubezpieczenia społeczne (w przykładzie pomijane są składki zdrowotne). W tym przypadku składki są kosztem podatkowym w momencie ich zapłaty. Należy je zaewidencjonować w pkpir 20 kwietnia 2026 r.

eprasa.pl df66a35dee

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Numer dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Pozostałe wydatki	
				zł	gr
1	2	4	8	15	
20	20-04-2026	Potwierdzenie zapłaty z 20.04.2026	Składki właściciela	456	19
23	30-04-2026	ZUS DRA	Składki pracownicze	1254	00

PODSTAWA PRAWNA:

- § 11 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2025 r. poz. 1299)
- art. 22 ust. 6b, 6bb, art. 23 ust. 1 pkt 55a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)

Monika M. Brzostowska
doradca podatkowy

IX. ZUS

1 Kontrola zwolnień lekarskich od 13 kwietnia 2026 r. – nowe uprawnienia i obowiązki płatników składek i ubezpieczonych

Od 13 kwietnia 2026 r. ustawodawca wprowadził istotne złagodzenie rygorów dotyczących pracy na zwolnieniu lekarskim przez brak sankcjonowania tzw. czynności incydentalnych. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisów za pracę zarobkową skutkującą utratą prawa do świadczenia nie uznaje się czynności o charakterze sporadycznym, których podjęcia wymagają istotne okoliczności. Od tej daty zmieniły się również przepisy dotyczące kontroli zwolnień lekarskich, które precyzyjniej niż dotychczas określają ten proces.

Omawiana reforma stanowi jedną z najistotniejszych w ostatnim czasie modyfikacji przepisów ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (dalej: ustawa zasiłkowa). Porządkuje kwestie, które dotychczas powodowały liczne spory interpretacyjne między ubezpieczonymi a organem rentowym.

eprasa.pl df66a35dee

Nowa definicja przesłanek utraty prawa do zasiłku

Ustawodawca utrzymał ogólną zasadę utraty prawa do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia lekarskiego w przypadku wykonywania pracy zarobkowej, przy czym dokonał precyzyjnego sformułowania drugiej przesłanki. Od 13 kwietnia 2026 r. ubezpieczony traci prawo do świadczenia, jeżeli podejmuje aktywność niezgodną z celem zwolnienia (zastępując dotychczasowe sformułowanie o „wykorzystywaniu zwolnienia w sposób niezgodny z jego celem"). Wprowadzenie definicji do art. 17 ustawy zasiłkowej ma na celu wyeliminowanie niepewności ubezpieczonych co do dopuszczalnych zachowań na zwolnieniu lekarskim.

DEFINICJA

Praca zarobkowa – każda czynność mająca charakter zarobkowy, niezależnie od stosunku prawnego będącego podstawą jej wykonania, z wyłączeniem czynności incydentalnych, których podjęcia w okresie zwolnienia od pracy wymagają istotne okoliczności. Istotną okolicznością nie może być polecenie pracodawcy.

Aktywność niezgodna z celem zwolnienia – wszelkie działania utrudniające lub wydłużające proces leczenia lub rekonwalescencję, z wyłączeniem zwykłych czynności dnia codziennego lub czynności incydentalnych, których podjęcia w okresie zwolnienia od pracy wymagają istotne okoliczności.

Nowelizacja przepisów ustawy zasiłkowej wprost dopuszcza podjęcie określonych aktywności, które nie skutkują utratą zasiłku. Należą do nich:

- czynności incydentalne. Dopuszczalne są sporadyczne działania wymuszone istotnymi okolicznościami (np. podpisanie faktury lub zatwierdzenie kluczowego dokumentu, którego nie może sygnować inny pracownik), jeżeli zaniechanie w tym zakresie naraziłoby podmiot na znaczne straty. Czynności incydentalne to działania pojedyncze, doraźne i wyjątkowe, których zaniechanie mogłoby narazić płatnika składek lub kontrahenta na znaczną szkodę, np. finansową. Aby aktywność została uznana za dozwolony incydent:
  - musi istnieć obiektywna konieczność podjęcia działania w celu uniknięcia strat. Istotną okolicznością nie może być polecenie pracodawcy. Jeśli pracownik podejmie działanie na wyraźne żądanie pracodawcy, traci ochronę i ryzykuje utratę zasiłku, a pracodawca naraża się na odpowiedzialność za naruszenie przepisów BHP,
  - nie może negatywnie wpływać na proces rekonwalescencji ani utrudniać powrotu do zdrowia,
  - wymaga minimalnego nakładu sił fizycznych i intelektualnych;
- czynności dnia codziennego. Za zgodne z celem zwolnienia uznano zwykłe czynności życiowe, takie jak: wyjście do sklepu po jedzenie, pójście do apteki, wizyta lekarska, badania, rehabilitacja czy krótki spacer rekonwalescencyjny (o ile nie ma wskazania, że chory musi leżeć).

Artykuł 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej obowiązujący zarówno od 13 kwietnia 2026 r., jak i przed tą datą, musi być interpretowany precyzyjnie. Jako norma o charakterze sankcyjnym, ograniczająca prawo do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, nie może być wykładany rozszerzająco. Sąd Najwyższy w najnowszym orzecznictwie (m.in. w wyro-

eprasa.pl df66a35dee

kach: z 24 października 2023 r., sygn. akt I USKP 59/22, OSNP 2024/6/65, oraz z 25 sierpnia 2022 r., sygn. akt III USKP 137/21, OSNP 2023/8/89), konsekwentnie podkreśla, że każda decyzja organu rentowego o utracie prawa do zasiłku musi być poprzedzona wnikliwą analizą stanu faktycznego, aby nie doszło do nieuzasadnionego naruszenia gwarancji zawartych w art. 67 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z tym przepisem obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego. Zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa.

Wspomniana prokonstytucyjna wykładnia jest szczególnie istotna w przypadku przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Dla tej grupy ubezpieczonych pojęcie wykonywania pracy zarobkowej nie ogranicza się wyłącznie do wysiłku fizycznego czy świadczenia usług merytorycznych, lecz obejmuje szeroki zakres czynności zarządczych, nadzorczych i organizacyjnych. Wyzwanie interpretacyjne polega na wytyczeniu granicy między dopuszczalną aktywnością niezbędną do zachowania rzeczywistej działalności gospodarczej a aktywnością stanowiącą pracę zarobkową w rozumieniu nowego art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej.

Tabela. Zestawienie aktywności dopuszczalnych i powodujących utratę zasiłku przez przedsiębiorcę w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego

Dopuszczalne czynności formalne i incydentalne (zazwyczaj nie powodują utraty zasiłku)	Czynności powodujące utratę zasiłku (uznane za pracę zarobkową)
podpisywanie dokumentów urzędowych (np. deklaracje ZUS/US), jeśli niedopełnienie terminu skutkowałoby sankcjami prawnymi	sprawowanie stałego nadzoru nad funkcjonowaniem firmy i pracą zatrudnionych osób
czynności sporadyczne wymuszone okolicznościami, w których ubezpieczony nie może zostać zastąpiony przez inną osobę (np. nagła konieczność podpisania umowy)	dokonywanie regularnych zakupów materiałów i narzędzi niezbędnych do bieżącej działalności (nawet jeśli zakupy są dokonywane przez internet)
wystawianie faktur incydentalnych, przygotowanych przez biuro rachunkowe, jeśli jest to niezbędne do zachowania płynności finansowej	aktywne reklamowanie działalności w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram) oraz na platformach ogłoszeniowych w celu pozyskania klientów
uzyskiwanie dochodu o charakterze pasywnym, wynikającego wyłącznie z kapitału lub pracy innych osób, bez ingerencji ubezpieczonego	wynajmowanie bazy lokalowej (garaży, placów) i regularne opłacanie czynszu w celu utrzymania gotowości operacyjnej przedsiębiorstwa
czynności formalne wykonane rano, przed nagłym atakiem choroby i wystawieniem zwolnienia	osobiste wykonywanie usług merytorycznych nawet przez ułamek dnia po orzeczeniu niezdolności

Istotnym kryterium różnicującym, na które wskazuje SN, jest możliwość ustanowienia pełnomocnika. Jeśli ubezpieczony ma obiektywną możliwość przekazania spraw zarządczych innej osobie na czas choroby, a tego nie zrobi, podejmując czynności osobiście, naraża się na zarzut wykonywania pracy zarobkowej.

eprasa.pl df66a35dee

Rozszerzenie i doprecyzowanie zasad kontroli zwolnień lekarskich

Od 13 kwietnia 2026 r. weszły też w życie nowe, rygorystyczne narzędzia kontrolne dla ZUS i płatników składek w następujących obszarach:

- zakres kontroli – jednoznacznie wskazano w ustawie zasiłkowej, że kontrola prawidłowości wykorzystywania zwolnień dotyczy zarówno zaświadczeń z tytułu choroby własnej, jak i z tytułu opieki nad chorym członkiem rodziny. W tym ostatnim przypadku kontrola może obejmować ustalenie, czy poza ubezpieczonym nie ma innych członków rodziny mogących zapewnić opiekę choremu (poza dzieckiem w wieku do 2 lat),
- kontrola po ustaniu tytułu ubezpieczenia – nowe przepisy potwierdzają uprawnienie ZUS do kontrolowania osób, które pobierają świadczenia chorobowe już po rozwiązaniu stosunku pracy lub zakończeniu działalności. Ma to wyeliminować zjawisko nadużywania tzw. L-4 jako formy przedłużonego wynagrodzenia po ustaniu zatrudnienia,
- uprawnienia kontrolerów – osoby przeprowadzające kontrolę uzyskują prawo do legitymowania kontrolowanego w celu ustalenia tożsamości, wstępu do miejsca przeprowadzenia kontroli oraz odbierania wyjaśnień i informacji od osoby kontrolowanej, płatnika składek oraz lekarza leczącego.

Nowe przepisy wzmacniają transparentność procesu kontroli, umożliwiając ZUS sprawniejsze gromadzenie dowodów. Organ rentowy zyskuje lepszy dostęp do dokumentacji medycznej oraz możliwość weryfikacji, czy podejmowane przez ubezpieczonego czynności dnia codziennego rzeczywiście mieszczą się w granicach dopuszczalnej rekonwalescencji.

Ustawodawca, przenosząc przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 27 lipca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy oraz formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich (dalej: rozporządzenie w sprawie kontroli) do ustawy zasiłkowej, dodatkowo je uszczegółowił, wskazując, że procedurą kontrolną objęte są okresy, za które przysługuje (jest to katalog zamknięty):

- zasiłek chorobowy,
- świadczenie rehabilitacyjne,
- wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane przez pracodawcę na podstawie art. 92 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy,
- zasiłek opiekuńczy z tytułu konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny.

Nie są to w tym zakresie zupełnie nowe przepisy. Poprzednio kontrola obejmowała już bowiem prawidłowość wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy nie tylko z powodu choroby ubezpieczonego, ale też konieczności sprawowania przez niego opieki nad członkiem rodziny.

eprasa.pl df66a35dee

Nowe przepisy odchodzą od sztywnych harmonogramów kontroli na rzecz elastyczności. Kontrola ma być dokonywana w miarę potrzeb, bez uprzedniego ustalania stałych terminów. Przepis art. 68a ustawy zasiłkowej wprost wskazuje na konieczność nasilenia działań kontrolnych w okresach, w których statystycznie występuje zwiększona absencja chorobowa lub opiekuńcza.

WAŻNE! Kontrola zwolnień lekarskich będzie dokonywana w miarę potrzeb, bez uprzedniego ustalania stałych terminów.

Jednocześnie wprowadzony został katalog norm gwarancyjnych, które mają chronić ubezpieczonego przed nadużyciami ze strony organów kontroli (płatnika składek i ZUS). Kontrola musi być bowiem prowadzona:

- adekwatnie i proporcjonalnie do zamierzonego celu,
- z poszanowaniem prywatności kontrolowanego oraz osób trzecich przebywających w miejscu kontroli,
- w sposób bezpieczny dla zdrowia, tj. wolny od ryzyka pogorszenia stanu ubezpieczonego lub zakłócenia procesu rekonwalescencji,
- w czasie ograniczonym do niezbędnego minimum potrzebnego na dokonanie ustaleń faktycznych.

Każda kontrola przeprowadzana przez ZUS lub uprawnionego płatnika składek musi zostać sformalizowana w określony sposób:

- dokumentowanie ustaleń – ustalenia kontroli opisuje się w protokole kontroli. Oznacza to, że każda czynność kontrolna podjęta w miejscu zamieszkania, pobytu lub pracy osoby kontrolowanej powinna znaleźć swoje odzwierciedlenie w tym dokumencie,
- podstawa wszczęcia postępowania – protokół jest niezbędny, gdyż stanowi podstawę do wszczęcia przez ZUS postępowania w sprawie ustania prawa do zasiłku chorobowego, zasiłku opiekuńczego lub świadczenia rehabilitacyjnego oraz stanowi dowód w tym postępowaniu,
- treść protokołu – dokument musi zawierać m.in. opis dokonanych ustaleń, dane osoby kontrolowanej i kontrolującej, okres niezdolności do pracy oraz pouczenie o prawie do złożenia zastrzeżeń.

Obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń

Stwierdzenie przez organ rentowy naruszenia dyspozycji art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej nieuchronnie prowadzi do wszczęcia procedury zwrotu wypłaconych świadczeń na podstawie art. 84 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej: ustawa systemowa). Mechanizm ten opiera się na pojęciu „nienależnie pobranego świadczenia".

eprasa.pl df66a35dee

Za nienależnie pobrane uważa się świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego przez osobę pobierającą świadczenia (art. 84 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej). Obowiązek zwrotu obciąża tylko tego, kto przyjął świadczenie w złej wierze, wiedząc, że mu się ono nie należy (wyrok SN z 24 października 2023 r., sygn. akt I USKP 59/22).

W kontekście pracy na zwolnieniu lekarskim organ rentowy nie ma obowiązku każdorazowego i szczegółowego pouczania ubezpieczonego o skutkach pracy zarobkowej w tym czasie. Praca zarobkowa na takim zwolnieniu jest traktowana jako świadome wprowadzenie w błąd co do okoliczności warunkujących prawo do zasiłku.

PRZYKŁAD

Pan Marek, zatrudniony na stanowisku programisty, otrzymał zwolnienie lekarskie na okres 14 dni z powodu silnych dolegliwości kręgosłupa z adnotacją „chory może chodzić". W trakcie zwolnienia Pan Marek codziennie logował się do systemów klienta zewnętrznego, dla którego świadczy usługi na podstawie umowy B2B (działalność gospodarcza), korygował błędy w kodzie oraz wystawił fakturę za wykonane prace. Podczas kontroli przeprowadzonej przez ZUS Pan Marek oświadczył, że nie wiedział o zakazie zarobkowania w ramach własnej firmy, ponieważ lekarz ani pracodawca go o tym nie pouczyli. Działania Pana Marka wypełniają nową ustawową definicję pracy zarobkowej, która obejmuje każdą czynność o takim charakterze, bez względu na stosunek prawny (B2B, zlecenie, etat). Codzienna obsługa systemów i systematyczne korygowanie błędów nie jest czynnością incydentalną wymuszoną nagłymi okolicznościami. Była to zwykła aktywność operacyjna zmierzająca do uzyskania przychodu. Argumentacja o braku pouczenia jest nieskuteczna. Przyjmuje się, że ubezpieczony, przedkładając zaświadczenie o niezdolności do pracy w celu uzyskania zasiłku, a jednocześnie kontynuując pracę, świadomie wprowadza ZUS w błąd co do wystąpienia ryzyka ubezpieczeniowego (utraty dochodu). Organ rentowy wydał decyzję o utracie prawa do zasiłku chorobowego za cały okres, tj. 14 dni. Jeśli zasiłek został już wypłacony, Pan Marek zostanie zobowiązany do jego zwrotu jako świadczenia nienależnie pobranego wraz z odsetkami.

Okoliczności, w których ZUS może skutecznie żądać zwrotu pobranych zasiłków wraz z odsetkami, to:

- ustalenie obiektywnego braku prawa do świadczenia: wykazanie, że ubezpieczony wykonywał pracę zarobkową w rozumieniu art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej (np. przez stały nadzór, zakupy, działania marketingowe),
- przypisanie ubezpieczonemu „złej wiary": wykazanie, że ubezpieczony miał świadomość, iż pobieranie zasiłku przy jednoczesnym prowadzeniu firmy jest niedopuszczalne. W sprawach przedsiębiorców przyjmuje się, że przedłożenie zwolnienia przy jednoczesnym zarządzaniu firmą jest umyślnym działaniem zainteresowanego,

eprasa.pl df66a35dee

- dochowanie terminów dochodzenia zwrotu: zgodnie z art. 84 ust. 3 ustawy systemowej ZUS nie może żądać zwrotu za okres dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy, jeśli ubezpieczony zawiadomił o okolicznościach powodujących ustanie prawa (co zdarza się rzadko w omawianym kontekście), a w pozostałych przypadkach – za okres ostatnich 3 lat.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 17 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 501; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 26)
- art. 84 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199)

POWOŁANE WYROKI SĄDÓW:

- wyrok SN z 24 października 2023 r. (sygn. akt I USKP 59/22, OSNP 2024/6/65)
- wyrok SN z 25 sierpnia 2022 r. (sygn. akt III USKP 137/21, OSNP 2023/8/89)
- wyrok SN z 19 lutego 2021 r. (sygn. akt I USKP 12/21, OSNP 2021/12/139)
- wyrok SN z 12 maja 2021 r. (sygn. akt I USKP 19/21, OSNP 2022/3/26)

Alicja Kozłowska
specjalista z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
praktyk z wieloletnim doświadczeniem w dziale kadrowo-płacowym

X. KADRY I PŁACE

1 W czerwcu 2026 r. mija termin na złożenie zaświadczeń o dochodach za zatrudnione osoby pobierające jednocześnie świadczenia przedemerytalne

Pracodawcy zatrudniający osoby pobierające świadczenia przedemerytalne mają obowiązek sporządzić dla nich zaświadczenia o wysokości uzyskanych przychodów. Dokumenty te powinny obejmować okres od 1 marca 2025 r. do 28 lutego 2026 r. Z kolei przedsiębiorcy pobierający świadczenia przedemerytalne składają w ZUS stosowne oświadczenia. Termin przekazania informacji o przychodach za ten okres upływa 1 czerwca 2026 r.

W przypadku przedsiębiorców pobierających świadczenie przedemerytalne konieczne jest złożenie oświadczenia o wysokości przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Jeśli przedsiębiorca był zwolniony z obowiązku opłacania składek (np. z powodu jednoczesnego zatrudnienia na podstawie umowy

eprasa.pl df66a35dee

o pracę), powinien wskazać kwotę, od której składki byłyby naliczane, gdyby taki obowiązek istniał.

W oświadczeniu przedsiębiorcy wykazują przychód w wysokości podstawy wymiaru składek, od której faktycznie je opłacali. Przykładowo, osoby korzystające z preferencyjnych składek ZUS podają obniżoną podstawę ich wymiaru. Wzór oświadczenia nie jest określony urzędowo, dlatego przedsiębiorca może sporządzić je samodzielnie. Dokument powinien zawierać dane identyfikacyjne firmy oraz przedsiębiorcy jako osoby ubezpieczonej, a także roczną wysokość przychodu osiągniętego we wskazanym okresie rozliczeniowym, tj. od 1 marca 2025 r. do 28 lutego 2026 r.

Pracodawcy natomiast powinni wystawiać zaświadczenia o przychodach po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego, obejmującego czas od 1 marca danego roku do końca lutego roku następnego.

W zaświadczeniach należy uwzględnić wszystkie przychody podlegające obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, a także przychody z tytułu służby (np. w wojsku, straży pożarnej czy policji) oraz pracy wykonywanej za granicą. Nie należy natomiast wykazywać świadczeń, takich jak zapomogi, diety z tytułu podróży służbowych czy odprawy.

WAŻNE! Przedsiębiorcy składają w ZUS oświadczenia z kwotą przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, natomiast pracodawcy wykazują przychody pracowników podlegające obowiązkowi oskładkowania, uzyskane w danym okresie rozliczeniowym.

Ustawowy termin na złożenie zaświadczeń i oświadczeń przypada na 31 maja roku, w którym kończy się okres rozliczeniowy. W 2026 r. dzień ten przypada w niedzielę, dlatego termin ulega przesunięciu na najbliższy dzień roboczy, czyli 1 czerwca.

Na podstawie złożonych dokumentów ZUS dokonuje rozliczenia świadczenia przedemerytalnego – w ujęciu rocznym lub miesięcznym, w zależności od tego, która forma jest korzystniejsza dla świadczeniobiorcy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 115)
- art. 104 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 425)
- art. 6, art. 9 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 252)

©℗

Agata Pinzuł

specjalista w zakresie ubezpieczeń społecznych, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl df66a35dee

XI. PRAWO GOSPODARCZE

1 Kiedy przewóz obuwia jest objęty SENT i e-TOLL

PROBLEM

Prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą, w ramach której zajmuję się sprzedażą detaliczną obuwia w wyspecjalizowanych sklepach. Towar nabywam od hurtownika w Wólce Kosowskiej, a następnie rozwożę go busem do własnych sklepów. Czy mam obowiązek rejestracji w PUESC i SENT oraz e-TOLL? Czy w przypadku przewożenia towarów między sklepami muszę rejestrować przewóz? Zaznaczam, że zawsze mam przy sobie fakturę albo jej wizualizację. Co z geolokalizacją? Czy powinienem ją zakładać? Może są jakieś wyłączenia, bo e-TOLL dotyczy samochodów powyżej 3,5 t, a bus służący do rozwozu towarów jest samochodem do 3,5 t.

RADA

Jeżeli przewóz odbywać się będzie busem o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t, to nie ma Pan obowiązku płacenia e-TOLL. Jeśli jednak do busa podłączona zostanie przyczepka, co spowoduje, że masa busa z przyczepką przekroczy dopuszczalną masę całkowitą 3,5 t, powstanie obowiązek płacenia e-TOLL.

Jeżeli jednorazowo przewożonych będzie powyżej 20 sztuk obuwia, to taki przewóz podlegać będzie regulacjom SENT. Gdy przewóz odbywać się będzie od hurtownika do swojego sklepu, to co do zasady może wystąpić obowiązek stosowania zgłoszenia SENT. Natomiast jeśli przewóz powyżej 20 sztuk obuwia odbywać się będzie między sklepami tego samego podmiotu, to – zgodnie z art. 3 ust. 7 ustawy z 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (dalej: ustawa o SENT) – zamiast zgłoszenia SENT można zastosować dokument potwierdzający przesunięcie międzymagazynowe (MM). Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

W opisanej w pytaniu sytuacji mamy do czynienia z dwoma problemami – SENT i e-TOLL, dlatego rozważamy je osobno.

eprasa.pl df66a35dee

Informacje ogólne o SENT na odzież i obuwie

Od 17 marca 2026 r. systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (SENT) zostały objęte przewozy towarów:

- z działu 61 CN – artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe z dzianin, jeżeli masa brutto przesyłki towarów objętych tym działem przekracza 10 kg,
- z działu 62 CN – artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, inne niż z dzianin, jeżeli masa brutto przesyłki towarów objętych tym działem przekracza 10 kg,
- z kodu CN 6309 00 00 – odzież używana i pozostałe artykuły używane, jeżeli masa brutto przesyłki towarów objętych tym kodem przekracza 10 kg,
- z działu 64 CN – obuwie, z wyłączeniem pozycji CN 6406 (części obuwia), jeżeli w przesyłce towarów objętych tym działem jest więcej niż 20 sztuk obuwia (co stanowi 10 par obuwia albo np. 20 sztuk prawych butów),
- objętych działem 61 lub 62 CN (artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe z dzianin lub inne niż z dzianin) lub działem 64 CN (obuwie), z wyłączeniem pozycji CN 6406 (części obuwia), jeżeli masa brutto przesyłki, w której znajdują się towary z co najmniej dwóch z tych działów, przekracza 10 kg (zob. § 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 kwietnia 2022 r. w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi; dalej: rozporządzenie wprowadzające SENT na odzież i obuwie).

Dokonując zgłoszenia przewozu towarów, na formularzu zgłoszenia w danych dotyczących towaru w rubryce „SYSTEMOWY KOD TOWARU ALBO POZYCJA CN (NOMENKLATURY SCALONEJ)" z rozwijanej listy należy wybrać:

- 6100 – artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe z dzianin z działu 61 CN,
- 6200 – artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, inne niż z dzianin z działu 62 CN,
- 6309 00 00 – odzież używana i pozostałe artykuły używane,
- 6400 – obuwie z działu 64 CN, z wyłączeniem części obuwia (pozycja CN 6406),
- 0006 – mieszaniny towarów z działów 61, 62 lub 64 CN (z wyłączeniem CN 6406), jeżeli w przesyłce znajdują się towary z co najmniej dwóch z tych działów.

W przypadku przewozów rozpoczynających się na terenie kraju (art. 5 ustawy o SENT) obowiązkiem zgłaszania towarów w postaci odzieży, odzieży używanej i obuwia do systemu SENT objęty jest tylko przewóz towarów:

- pochodzących z terytorium państwa trzeciego, po uprzednim dopuszczeniu ich w kraju do swobodnego obrotu w Unii Europejskiej (UE), i których miejsce zakończenia przewozu jest poza terytorium kraju w innym państwie członkowskim UE, czyli towary objęte procedurą dopuszczenia do swobodnego obrotu (procedura celna 42 00) w krajowych oddziałach celnych,
- którym nie towarzyszy faktura, w rozumieniu ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT), dokumentująca dostawę towarów, wewnątrzwspólnotową dostawę towarów albo eksport towarów, w rozumieniu tej ustawy, w postaci (papierowej lub elektronicznej) oraz formacie umożliwiającym zapoznanie się z jej treścią.

eprasa.pl df66a35dee

Ponadto z obowiązku zgłaszania wyłączone zostały przewozy realizowane na podstawie art. 5 albo art. 6 ustawy o VAT, gdy podmiot obowiązany do dokonania zgłoszenia to przedsiębiorca AEO (upoważniony przedsiębiorca, z ang. Authorised Economic Operator) lub strona zawartej z Szefem Krajowej Administracji Skarbowej umowy o współdziałanie, o której mowa w art. 20s ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Systemem SENT nie są objęte również towary w postaci odzieży i obuwia przewożone przez operatorów pocztowych w paczkach pocztowych w rozumieniu ustawy z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

Kolejne wyłączenia dotyczące towarów w postaci odzieży i obuwia mają miejsce gdy:

- przewóz towarów jest wykonywany przez polskich i unijnych operatorów pocztowych w przesyłkach rejestrowanych, których masa nie przekracza 31,5 kg,
- podmiot obowiązany do przesłania zgłoszenia do rejestru jest stroną umowy na świadczenie kompleksowych usług logistycznych, tzw. fulfillment (magazynowanie, przeładowywanie, konfekcjonowanie, organizacja wysyłki i obsługa zwrotów) zawartej z podmiotem świadczącym te usługi, posiadającym status upoważnionego przedsiębiorcy AEO lub będącym stroną zawartej z Szefem Krajowej Administracji Skarbowej umowy o współdziałanie.

Zastosowanie regulacji SENT do przewozu obuwia

Z przytoczonych regulacji określających obowiązki SENT wynika, że jeżeli przewożonych jest jednorazowo powyżej 20 sztuk obuwia, to przewóz taki podlega regulacjom SENT.

Gdy jest to przewóz od hurtownika do swojego sklepu, to co do zasady może wystąpić obowiązek stosowania zgłoszenia SENT.

Jeśli natomiast przewóz powyżej 20 sztuk obuwia odbywa się między sklepami tego samego podmiotu, to zgodnie z art. 3 ust. 7 ustawy o SENT zamiast zgłoszenia SENT można zastosować dokument potwierdzający przesunięcie międzymagazynowe (MM).

Dokument MM musi towarzyszyć przewożonemu obuwiu i zawierać co najmniej:

1) dane nadawcy towaru obejmujące:
   a) imię i nazwisko albo nazwę,
   b) adres zamieszkania albo siedziby;
2) numer identyfikacji podatkowej nadawcy;
3) dane dotyczące towaru będącego przedmiotem przewozu, w szczególności rodzaju towaru, pozycji CN, ilości, masy brutto lub objętości towaru;
4) dane adresowe miejsca magazynowania towaru – wysyłki;
5) dane adresowe miejsca magazynowania towaru – przyjęcia;
6) numer rejestracyjny środka transportu, o którym mowa w art. 2 pkt 11 lit. a ustawy o SENT, albo numer pociągu wraz z numerem pojazdu kolejowego bez napędu;
7) datę wystawienia.

Jeżeli występuje teoretyczna konieczność zastosowania zgłoszenia SENT przy przewozie obuwia (czyli przewóz od hurtownika do siebie lub między swoimi sklepami bez MM), to rozporządzenie wprowadzające SENT na obuwie i odzież w § 2 ust. 10 pkt 1 lit. b zawiera jeden wyjątek, który może być zastosowany w Pana przypadku.

eprasa.pl df66a35dee

Zgłoszeń SENT nie trzeba bowiem stosować do przewozów obuwia, którym towarzyszy faktura w rozumieniu ustawy o VAT, dokumentująca tę dostawę (czyli faktura wystawiona przez hurtownika). Przy czym wprowadzono jednocześnie zastrzeżenie, że w przypadku faktury elektronicznej musi być ona w formacie umożliwiającym zapoznanie się z jej treścią. W przypadku faktur wystawianych w KSeF wystarczający jest numer tej faktury w KSeF.

Jeżeli nie będzie miał Pan ze sobą faktury, należy sporządzić zgłoszenie SENT. W przypadku przewozu rozpoczynającego się na terenie Polski zgłoszenie SENT sporządza ten, od kogo jedzie towar (czyli w sytuacji opisanej w pytaniu jest to hurtownik z Wólki Kosowskiej sprzedający buty). Ten, kto przewozi, czyli Pan, musi uzupełnić zgłoszenie o swoje dane. Jeśli chce Pan przewozić buty między swoimi sklepami bez MM lub bez faktury, to wtedy sam sporządza Pan pełne zgłoszenie SENT, podając swoje dane jako nadawca i odbiorca oraz jako przewoźnik.

Za każdym razem, gdy stosujemy zgłoszenie SENT, przewożący musi w ramach uzupełnienia zgłoszenia wpisać m.in. dane geolokalizatora, którym może być zarówno tzw. ZSL zainstalowany na stałe w pojeździe (w tym np. zintegrowane urządzenie stosowane dla celów e-TOLL), jak i zarejestrowana bezpłatna aplikacja udostępniana przez KAS. Geolokalizator musi być włączony przez cały czas przejazdu.

e-TOLL

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych opłaty te ponoszone są tylko za przejazdy po wyznaczonych drogach krajowych pojazdami, w tym zespołami pojazdów składającymi się z pojazdu oraz przyczepy lub naczepy, o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t.

Jeżeli zatem przewóz odbywać się będzie busem o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t, to nie ma Pan obowiązku płacenia e-TOLL. Jeśli jednak do tego busa dołączona zostanie przyczepka i w sumie bus z przyczepką będą miały łączną dopuszczalną masę całkowitą przekraczającą 3,5 t, to wtedy podlega Pan pod e-TOLL.

Szczegóły rejestracji w e-TOLL i zasady uiszczania opłat znaleźć można na stronie www.etoll.gov.pl.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 13 ust. 1 pkt 3, art. 13ha–13p ustawy z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 889)
- art. 3 ust. 7 ustawy z 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1218)
- § 1 pkt 10 i § 2 ust. 10 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z 25 kwietnia 2022 r. w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1157; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1704)
- rozporządzenie Ministra Finansów z 28 sierpnia 2019 r. w sprawie zgłoszeń przewozu towarów oraz zgłoszeń obrotu paliwami opałowymi (j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1345; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 293)
- § 2 ust. 1 pkt 7 i ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 sierpnia 2019 r. w sprawie wyłączenia niektórych obowiązków w zakresie zgłoszeń przewozu towarów (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 1276; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 339)

©℗

Dorota Kowalczyk
ekspert w zakresie akcyzy

eprasa.pl df66a35dee

POLECAMY

w następnych numerach MONITORA księgowego:

- Umowne przejęcie obowiązków płatnika przez pracowników
- Dywidenda w spółce opodatkowanej estońskim CIT
- Jak ująć w księgach rachunkowych spółki z o.o. nabycie udziałów własnych w celu ich umorzenia w związku z rezygnacją wspólnika z uczestnictwa w spółce
- Rolnicy – wszystko o rozliczeniach podatkowych, ulgach i zwolnieniach
- Prywatny najem nieruchomości – rozliczenie podatkowe
- IKZE przewodnik krok po kroku

Nowości w INFORLEX:

- Komentarz do ZFŚS 2026 – Pytania i odpowiedzi
- Książka: „Zatrudnianie i zwalnianie pracowników. Obowiązki pracodawców 2026"
- „Poradnik Gazety Prawnej" nr 4: Fundacja rodzinna w praktyce
- „Biuletyn VAT" nr 4: Jak dokumentować i ewidencjonować sprzedaż na rzecz konsumentów po wprowadzeniu KSeF
- webinarium: Składniki wynagrodzenia w podstawie zasiłku
- webinarium: JPK PIT i JPK CIT dla małych i średnich przedsiębiorstw
- wideoporada: Które dokumenty w postaci elektronicznej nie muszą mieć podpisu elektronicznego

PRENUMERATA 2026

MONITOR księgowego
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1315 zł
w wersji STANDARD (e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1150 zł

POLECAMY RÓWNIEŻ miesięczniki:

MONITOR prawa pracy i ubezpieczeń
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1205 zł

BIULETYN VAT
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1205 zł

www.sklep.infor.pl
801 626 666, 22 761 30 30
bok@infor.pl

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
www.infor.pl

Dyrektor Centrum Wydawniczego
Grzegorz Błażejczyk
grzegorz.blazejczyk@infor.pl

Redaktor naczelna
Ewa Sławińska
ewa.slawinska@infor.pl

Zespół redakcyjny
Paweł Muż – zastępca redaktora naczelnego
Agata Pinzuł – redaktor
Katarzyna Wojciechowska – redaktor
Edyta Wojtecka – redaktor graficzna
Agnieszka Wójcik – sekretarz redakcji, korekta

Adres redakcji:
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
www.inforlex.pl/ewydania

Biuro Reklamy:
Ewa Gromek
e-mail: ewa.gromek@infor.pl
tel. 510 024 764

Zamówienia na prenumeratę:
Biuro Obsługi Klienta
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
tel. 22 761 30 30, 801 626 666
e-mail: bok@infor.pl
www.sklep.infor.pl

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.
Ⓒ – znak zastrzeżenia praw autorskich;
Ⓟ – znak odpłatności;
ⒸⓅ – dwa znaki przy artykule oznaczają możliwość jego dalszego wykorzystania wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem (www.infor.pl/licencje) i w zgodzie z Regulaminem korzystania z artykułów redakcyjnych.

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT
NIP 118-00-93-066

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu materiałów zamówionych, a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Nakład 14 200 egz.

eprasa.pl df66a35dee

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Nowe obowiązki w sprawozdawczości finansowej

W komentarzu omówiono znowelizowane w 2025 i 2026 r. regulacje prawne dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych i składania sprawozdań finansowych. W opracowaniu uwzględniono najnowsze zmiany ustawy, które zobowiązują firmy do sporządzania sprawozdania o zrównoważonym rozwoju.

W publikacji omówione zostały m.in.:

- zmiany w definicji różnych wielkości jednostek gospodarczych – mikro, małych i średnich i jej skutki
- zasady sporządzania sprawozdania o zrównoważonym rozwoju (raport ESG)
- dopuszczalne uproszczenia dla mikro- i małych jednostek
- zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych przez fundacje i stowarzyszenia
- sposób podpisywania i składania e-sprawozdań finansowych i ich poszczególnych elementów

Szczegóły na:
sklep.infor.pl

POLECAMY RÓWNIEŻ

VAT 2026. Komentarz

PIT 2026. Komentarz

CIT 2026. Komentarz

Biuro Obsługi Klienta: 22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl

eprasa.pl df66a35dee

Zintegrowane z KSeF

Nowoczesne Biuro Rachunkowe z Systim

Wypróbuj, jak działa prowadzenie biura rachunkowego z Systim:

- Bezpłatne szkolenie dla biur rachunkowych!
- Księgi Handlowe, KPiR, ryczałt
- Umowy, listy płac, rachunki
- Wysyłanie deklaracji do US i ZUS prosto z programu
- Generowanie sprawozdań finansowych
- Wszystko w jednym programie

Specjalna oferta dla biur rachunkowych!

Zadzwoń lub napisz do nas, aby dowiedzieć się więcej!

SYSTIM
Twoja firma zawsze pod ręką

www.Systim.pl | 22 350 64 30

Uwaga!
Przetestowane na księgowych

eprasa.pl df66a35dee

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

MONITOR księgowego nr **5** (441) maj 2026

e-dodatek

Przegląd orzecznictwa i interpretacji

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

Amortyzacja środków trwałych – stawki, metody, korekta

1. Podstawowe informacje o amortyzacji 3
   1.1. Co podlega amortyzacji 3
   1.2. Czego nie można amortyzować 3
   1.3. Jakimi metodami można amortyzować środki trwałe 4
2. Zakaz amortyzacji nieruchomości mieszkalnych 6
3. Amortyzacja środków trwałych otrzymanych w darowiźnie 7
4. Brak możliwości wstecznej amortyzacji środków trwałych 8
5. Metoda liniowa 9
   5.1. Sieci elektryczne, linie kablowe oraz elektryczne instalacje grzewcze 9
   5.2. Hale magazynowe 9
   5.3. Nakładki do odczytu wodomierzy 10
   5.4. Wodomierze 10
   5.5. Budynki i budowle używane w warunkach pogorszonych lub złych 10
6. Amortyzacja według stawek indywidualnie ustalonych 11
   6.1. Budynki przemysłowe 11

eprasa.pl df66a35dee

6.2. Przyczepy kempingowe 11
6.3. Restauracje 12
6.4. Budynki handlowo-usługowe 12
7. Amortyzacja jednorazowa 12
7.1. Motocykle 12
7.2. Przyczepy kempingowe 14
7.3. Jurty 14
7.4. Maszyny 15
8. Korekta amortyzacji 15
8.1. Zwrot środka trwałego 15
8.2. Otrzymanie dofinansowania do zakupu środka trwałego 16
9. Podsumowanie 17

eprasa.pl df66a35dee

1. Podstawowe informacje o amortyzacji

1.1. Co podlega amortyzacji

Amortyzacji podlegają środki trwałe i wartości niematerialne i prawne.

Za środki trwałe uważa się stanowiące własność lub współwłasność podatnika, nabyte lub wytworzone we własnym zakresie, kompletne i zdatne do użytku w dniu przyjęcia do używania:

1) budowle, budynki oraz lokale będące odrębną własnością,

2) maszyny, urządzenia i środki transportu,

3) inne przedmioty

– o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą albo oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy leasingu.

Środkami trwałymi podlegającymi amortyzacji – niezależnie od przewidywanego okresu używania – są również m.in. przyjęte do używania inwestycje w obcych środkach trwałych oraz budynki i budowle wybudowane na cudzym gruncie.

Za wartości niematerialne i prawne uważa się nabyte od innego podmiotu, nadające się do gospodarczego wykorzystania w dniu przyjęcia do używania:

1) spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,

2) autorskie lub pokrewne prawa majątkowe,

3) licencje,

4) prawa określone w ustawie z 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej,

5) wartość stanowiącą równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how)

– o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą albo oddane przez niego do używania na podstawie umowy licencyjnej (sublicencji), umowy najmu, dzierżawy lub umowy leasingu.

Wartością niematerialną i prawną – niezależnie od okresu używania – jest także m.in.: wartość firmy, jeżeli powstała w wyniku nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w drodze kupna albo przyjęcia do odpłatnego korzystania, a odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający.

1.2. Czego nie można amortyzować

Amortyzacji nie podlegają:

1) grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntów,

2) budynki mieszkalne wraz ze znajdującymi się w nich dźwigami, lokale mieszkalne stanowiące odrębną nieruchomość, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, służące

eprasa.pl df66a35dee

prowadzonej działalności gospodarczej lub wydzierżawiane albo wynajmowane na podstawie umowy,

3) dzieła sztuki i eksponaty muzealne,
4) wartość firmy, jeżeli wartość ta powstała w inny sposób niż w wyniku nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w drodze kupna albo przyjęcia do odpłatnego korzystania,
5) składniki majątku, które nie są używane na skutek zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów dotyczących zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej albo zaprzestania działalności, w której te składniki były używane; w tym przypadku składniki te nie podlegają amortyzacji od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawieszono albo zaprzestano tej działalności.

1.3. Jakimi metodami można amortyzować środki trwałe

Podatnicy mają do wyboru pięć metod amortyzacji. Są to:

- metoda liniowa,
- metoda degresywna,
- amortyzacja jednorazowa,
- amortyzacja według stawki indywidualnie ustalonej,
- jednorazowa amortyzacja fabrycznie nowych środków trwałych.

Metoda liniowa. W metodzie liniowej odpisów amortyzacyjnych dokonuje się przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych określonych w Wykazie stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) oraz do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof).

Podatnicy mogą podane w Wykazie stawek amortyzacyjnych stawki podwyższać:

1) dla budynków i budowli używanych w warunkach:
   a) pogorszonych – przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 1,2,
   b) złych – przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 1,4;
2) dla maszyn, urządzeń i środków transportu, z wyjątkiem morskiego taboru pływającego, używanych bardziej intensywnie w stosunku do warunków przeciętnych albo wymagających szczególnej sprawności technicznej – przy zastosowaniu w tym okresie współczynników nie wyższych niż 1,4;
3) dla maszyn i urządzeń zaliczonych do grupy 4–6 i 8 KŚT, poddanych szybkiemu postępowi technicznemu – przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 2,0.

Metoda degresywna. Metoda ta ma zastosowanie do maszyn i urządzeń zaliczonych do grupy 3–6 i 8 KŚT oraz środków transportu (czyli środków trwałych klasyfikowanych w grupie 7 KŚT), z wyłączeniem samochodów osobowych. W metodzie tej odpisy amortyzacyjne dokonywane są od corocznie innej podstawy, tj. od wartości początkowej środka trwałego pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne. Podatnik korzystający z metody degresywnej dokonuje amortyzacji przy zastosowaniu podwyższonych stawek amortyzacyjnych o współczynnik nie wyższy niż 2,0. Począwszy od roku podatkowego, w którym określona na powyższych zasadach roczna kwota amortyzacji miałaby być niższa od rocznej kwoty amortyzacji obliczonej przy zastosowaniu metody liniowej, podatnik powinien zacząć dokonywać dalszych odpisów amortyzacyjnych metodą liniową.

eprasa.pl df66a35dee

Amortyzacja jednorazowa. Do jednorazowej amortyzacji są uprawnieni tylko mali podatnicy albo podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą. W 2026 r. status małego podatnika PIT albo CIT posiada podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług nie przekroczyła w 2025 r. kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, tj. 8 517 000 zł. Jednorazowych odpisów amortyzacyjnych można dokonywać od środków trwałych zaliczonych do grupy 3–8 KŚT, z wyłączeniem samochodów osobowych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym równowartości kwoty 50 000 euro łącznej wartości odpisów amortyzacyjnych. W 2026 r. łączna wartość jednorazowych odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć 213 000 zł. Korzystając z jednorazowej amortyzacji, podatnicy muszą pamiętać, że stanowi ona pomoc *de minimis* udzielaną w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis*.

Amortyzacja według stawki indywidualnie ustalonej. Podatnicy mogą indywidualnie ustalać stawki amortyzacyjne dla używanych lub ulepszonych środków trwałych. W przypadku tej metody okres amortyzacji nie może być krótszy niż:

1) dla środków trwałych zaliczonych do grupy 3–6 i 8 KŚT:
   a) 24 miesiące – gdy ich wartość początkowa nie przekracza 25 000 zł,
   b) 36 miesięcy – gdy ich wartość początkowa jest wyższa od 25 000 zł i nie przekracza 50 000 zł,
   c) 60 miesięcy – w pozostałych przypadkach;
2) dla środków transportu, w tym samochodów osobowych – 30 miesięcy;
3) dla budynków (lokali) i budowli, innych niż wymienione w pkt 4 – 10 lat, z wyjątkiem:
   a) trwale związanych z gruntem budynków handlowo-usługowych wymienionych w rodzaju 103 KŚT i innych budynków niemieszkalnych wymienionych w rodzaju 109 KŚT, trwale związanych z gruntem,
   b) kiosków towarowych o kubaturze poniżej 500 m^3, domków kempingowych i budynków zastępczych

   – dla których okres amortyzacji nie może być krótszy niż 3 lata;
4) dla budynków (lokali) niemieszkalnych, dla których stawka amortyzacyjna z Wykazu stawek amortyzacyjnych wynosi 2,5% – 40 lat pomniejszone o pełną liczbę lat, które upłynęły od dnia ich oddania po raz pierwszy do używania do dnia wprowadzenia do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzonej przez podatnika, z tym że okres amortyzacji nie może być krótszy niż 10 lat.

Środki trwałe, o których mowa pkt 1 i 2, uznaje się za:

1) używane – jeżeli podatnik udowodni, że przed ich nabyciem były wykorzystywane przez podmiot inny niż podatnik co najmniej przez okres 6 miesięcy, lub
2) ulepszone – jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji wydatki poniesione przez podatnika na ich ulepszenie stanowiły co najmniej 20% wartości początkowej.

Środki trwałe, o których mowa w pkt 3, uznaje się za:

1) używane – jeżeli podatnik wykaże, że przed ich nabyciem były wykorzystywane przez podmiot inny niż podatnik co najmniej przez okres 60 miesięcy, lub
2) ulepszone – jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji wydatki poniesione przez podatnika na ulepszenie stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej.

eprasa.pl df66a35dee

Podatnicy mogą również ustalać indywidualnie stawki amortyzacyjne dla przyjętych do używania inwestycji w obcych środkach trwałych, z tym że dla:

1) inwestycji w obcych budynkach (lokalach) lub budowlach – okres amortyzacji nie może być krótszy niż 10 lat;
2) inwestycji w obcych środkach trwałych innych niż wymienione w pkt 1 – okres amortyzacji ustala się według zasad określonych w art. 22j ust. 1 pkt 1 i 2 updof albo art. 16j ust. 1 pkt 1 i 2 updop.

Jednorazowa amortyzacja fabrycznie nowych środków trwałych. Podatnicy mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej nabytych fabrycznie nowych środków trwałych zaliczonych do grupy 3–6 i 8 KŚT w roku podatkowym, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 000 zł. Kwota 100 000 zł obejmuje sumę odpisów amortyzacyjnych i wpłaty na poczet nabycia środka trwałego zaliczonej do kosztów uzyskania przychodów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22a–art. 22c, art. 22i–art. 22k ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 424)
- art. 16a–art. 16c, art. 16i–art. 16k ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 331)

2. Zakaz amortyzacji nieruchomości mieszkalnych

Teza: Podatnicy nie mogą amortyzować budynków i lokali mieszkalnych wykorzystywanych w działalności gospodarczej. Zakaz ten dotyczy budynków i lokali nabytych lub wytworzonych przed 1 stycznia 2022 r., jak i po tym dniu.

MF *Zgodnie z art. 22c pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:*

Amortyzacji nie podlegają budynki mieszkalne wraz ze znajdującymi się w nich dźwigami, lokale mieszkalne stanowiące odrębną nieruchomość, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, służące prowadzonej działalności gospodarczej lub wydzierżawiane albo wynajmowane na podstawie umowy.

Taka treść tego przepisu obowiązuje od 1 stycznia 2022 r. Przepis ten został bowiem zmieniony przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2105; dalej: ustawa zmieniająca).

Jednocześnie z art. 71 ust. 2 ustawy zmieniającej wynika, że:

Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych mogą, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 r., zaliczać do kosztów uzyskania przychodów odpisy amortyzacyjne od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych będących odpowiednio budynkami mieszkalnymi, lokalami mieszkalnymi stanowiącymi odrębną nieruchomość, spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkalnego lub prawem do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, nabytych lub wytworzonych przed dniem 1 stycznia 2022 r.

Tym samym – na podstawie przepisu przejściowego – który jest przepisem szczególnym, podatnicy wskazani w tym przepisie jeszcze przez rok (2022) mogli stosować przepisy

eprasa.pl df66a35dee

dotyczące amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obowiązujące na dzień 31 grudnia 2021 r., w odniesieniu do budynków i lokali mieszkalnych nabytych lub wytworzonych przed 1 stycznia 2022 r.

Innymi słowy – na podstawie przepisu przejściowego – podatnicy mogli do końca 2022 r. zaliczać do kosztów uzyskania przychodów odpisy amortyzacyjne od budynków i lokali mieszkalnych nabytych lub wytworzonych przed 1 stycznia 2022 r. (…)

Wskazała Pani także, że – kierując się wprowadzonymi zmianami w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych m.in. w zakresie regulacji art. 22c pkt 2 tej ustawy – zaprzestała dokonywania odpisów amortyzacyjnych wskazanych lokali mieszkalnych, poczynając od 1 stycznia 2023 r. Powzięła Pani jednak wątpliwość, czy pomimo wprowadzonej od 1 stycznia 2022 r. nowelizacji regulacji art. 22c pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jest Pani uprawniona od 1 stycznia 2023 r. do kontynuowania dokonywania i zaliczania w ciężar podatkowych kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wykorzystywanych w ramach działalności gospodarczej lokali mieszkalnych (…).

Podsumowanie: nie jest Pani uprawniona od dnia 1 stycznia 2023 r. do kontynuowania dokonywania i zaliczania w ciężar podatkowych kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wykorzystywanych w ramach działalności gospodarczej lokali mieszkalnych (…).

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 grudnia 2025 r., sygn. 0112-KDIL2-2.4011.833.2024.7.AG

Od redakcji:

Wprowadzony od 1 stycznia 2022 r. zakaz amortyzacji budynków i lokali mieszkalnych od początku budził wiele wątpliwości. Podatnicy, którzy przed tym dniem amortyzowali nieruchomości mieszkalne, w skargach do sądów administracyjnych podnosili zarzut niekonstytucyjności wprowadzonych regulacji, tj. naruszenia zasady ochrony praw nabytych. Domagali się, aby umożliwiono im dokończenie amortyzowania nieruchomości mieszkalnych nabytych przed 1 stycznia 2022 r., i tym samym zaliczanie odpisów amortyzacyjnych do kosztów uzyskania przychodów na zasadach obowiązujących 31 grudnia 2021 r., aż do momentu pełnego zamortyzowania nieruchomości. Wprowadzony przez ustawodawcę przepis przejściowy objął tylko 2022 r. Nie pozwoliło to podatnikom na dokończenie rozpoczętej przed 1 stycznia 2022 r. amortyzacji posiadanych nieruchomości mieszkalnych. Niestety, orzeczenia sądowe wydane w tej sprawie są w większości niekorzystne dla podatników. Nawet sam NSA przyznaje rację fiskusowi, twierdząc, że znowelizowane przepisy nie naruszają Konstytucji (zob. wyrok z 21 stycznia 2026 r., sygn. akt II FSK 570/23, z 16 grudnia 2025 r., sygn. akt II FSK 412/23, z 24 września 2025 r., sygn. akt II FSK 33/23).

3. Amortyzacja środków trwałych otrzymanych w darowiźnie

Teza: Podatnik, który otrzymał w darowiźnie środki trwałe niezamortyzowane w całości przez darczyńcę, może je amortyzować, stosując metodę i stawkę amortyzacji przyjętą wcześniej przez darczyńcę. Powinien również uwzględnić wysokość odpisów amortyzacyjnych dokonanych przez darczyńcę.

MF *Mając na uwadze opis sprawy oraz wyżej wskazane przepisy prawa podatkowego, stwierdzić należy, że ma Pan prawo kontynuować amortyzację otrzymanych w darowiźnie środków trwałych z grupy 3–8 wchodzących w skład ZCP, stosując metodę i stawkę*

eprasa.pl df66a35dee

amortyzacji przyjętą wcześniej przez darczyńcę (ojca) i uwzględniając wysokość dokonanych już przez niego odpisów amortyzacyjnych, na podstawie art. 22h ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 7 stycznia 2026 r., sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.728.2025.4.AP

Od redakcji:

W powołanej interpretacji Dyrektor KIS wskazał również, jak należy ustalać wartość początkową środków trwałych otrzymanych w darowiźnie, jeżeli darowane środki trwałe pochodzą z prywatnego majątku darczyńcy, czyli nie były wpisane do jego ewidencji środków trwałych. Zdaniem Dyrektora KIS:

MF *(…) w zakresie otrzymanych w ramach darowizny środków trwałych z prywatnego majątku ojca (budynek magazynowy, budynek hydroforowni, budynek garażowy, budynek wagowy), niewprowadzonych do tej pory do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, wycenionych przez rzeczoznawcę w cenach rynkowych, ma Pan prawo przyjąć je do swojej ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w wartości rynkowej wynikającej z operatu szacunkowego, zgodnie z art. 22g ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, chyba że umowa darowizny albo umowa o nieodpłatnym przekazaniu określa tę wartość w niższej wysokości i dokonywać ich amortyzacji przy zastosowaniu indywidualnych stawek amortyzacyjnych, na podstawie art. 22j ust. 1 pkt 3–4 ww. ustawy.*

4. Brak możliwości wstecznej amortyzacji środków trwałych

Teza: Podatnik nie może wprowadzić środka trwałego do ewidencji środków trwałych z datą wsteczną i naliczyć zaległych odpisów amortyzacyjnych.

MF *Z kolei zgodnie z art. 16d ust. 2 ustawy o CIT:*

Składniki majątku, o których mowa w art. 16a-16c, wprowadza się do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z art. 9 ust. 1, najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania. Późniejszy termin wprowadzenia uznaje się za ujawnienie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 4. (…)

W świetle powyższego, skoro w rozpatrywanej sprawie jak Państwo wskazali składniki majątku będą spełniały warunki do uznania ich za środki trwałe w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, to w miesiącu przekazania ich do używania powinny zostać wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Nie oznacza to jednak, że stosownego ujęcia w ewidencji można dokonać z datą wsteczną. W ocenie organu na brak możliwości wstecznego ujęcia środków trwałych w ewidencji wskazuje zdanie drugie art. 16d ust. 2 ustawy o CIT, w którym to ustawodawca przewidział możliwość późniejszego (niż miesiąc przekazania do używania) wprowadzenia środka trwałego do ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, traktując to zdarzenie jako ujawnienie środka trwałego. Gdyby ustawodawca przewidywał możliwość ujęcia środka trwałego w ewidencji z mocą wsteczną, zdanie drugie art. 16d ust. 2 byłoby zbędne.

eprasa.pl df66a35dee

W świetle powyższego, nie można zgodzić się z Państwa stanowiskiem zgodnie, z którym możliwa jest aktywacja środka trwałego w ewidencji z datą wsteczną i naliczenie zaległych odpisów amortyzacyjnych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 października 2025 r., sygn. 0111-KDWB.4010.112.2025.1.KP

5. Metoda liniowa

5.1. Sieci elektryczne, linie kablowe oraz elektryczne instalacje grzewcze

Teza: Sieci elektryczne, linie kablowe oraz elektryczne instalacje grzewcze sklasyfikowane w rodzaju 211 KŚT mogą być amortyzowane liniowo według rocznej stawki amortyzacyjnej w wysokości 10%.

MF *Jeżeli (…) sieci elektryczne, linie kablowe oraz elektryczne instalacje grzewcze służące wyłącznie lub w znacznej mierze celom technologicznym zostały (…) zakwalifikowane przez Państwa, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych do grupy 2, podgrupy 21 „Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne", rodzaj 211 – „Rurociągi sieci rozdzielczej oraz linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne, rozdzielcze" (…), to dla tych środków trwałych, będzie miała zastosowanie, stawka amortyzacyjna 10% w skali rocznej, wskazana w załączniku nr 1 do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych – „Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych".*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 18 marca 2026 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.28.2026.1.SH

5.2. Hale magazynowe

Teza: Hale magazynowe niezwiązane na stałe z gruntem, sklasyfikowane w rodzaju 806 KŚT, mogą być amortyzowane liniowo. Roczna stawka amortyzacyjna dla takich hal wynosi 10%.

MF *(…) skoro w opisie stanu faktycznego, wskazała Pani, że konstrukcja nośna hali (skręcana) nie jest trwale związana z gruntem, można ją w każdej chwili rozebrać bez utraty właściwości i zamontować w innym miejscu lub odsprzedać, należy uznać, że przedmiotową halę można zaliczyć do odrębnej grupy środków trwałych, tj. wolnostojących obiektów niezwiązanych trwale z gruntem (grupa 8 Klasyfikacji Środków Trwałych). Zatem przysługuje Pani prawo do amortyzacji fundamentu i hali, jako odrębnych środków trwałych w rozumieniu art. 22a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.*

Przy ustalaniu odpisów amortyzacyjnych dla hali demontowalnej, niezwiązanej na stałe z gruntem może Pani zastosować 10% stawkę amortyzacyjną z wykazu stawek amortyzacyjnych zawartej w grupie 8, rodzaju 806 KŚT, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 stycznia 2026 r., sygn. 0114-KDIP3-2.4011.1038.2025.2.MT

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor KIS zajął w interpretacji indywidualnej z 14 lutego 2025 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.928.2024.2.AWO.

eprasa.pl df66a35dee

5.3. Nakładki do odczytu wodomierzy

Teza: Podatnik może amortyzować nakładki do odczytu wodomierzy sklasyfikowane w rodzaju 663 KŚT metodą liniową z zastosowaniem rocznej stawki amortyzacyjnej w wysokości 10%.

MF *We wniosku wskazali Państwo, że ww. nakładki* [do odczytu wodomierzy – przyp. redakcji] *zostały zakwalifikowane w grupie 66 – Urządzenia pomiarowe i kontrolne i w rodzaju 663 Klasyfikacji Środków Trwałych. Zatem zgodnie z Załącznikiem 1 do ustawy o CIT – Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych – dla tego rodzaju środków trwałych właściwą stawką amortyzacyjną jest stawka w wysokości 10% w skali roku.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 19 stycznia 2026 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.571.2025.2.KM

5.4. Wodomierze

Teza: Podatnik może amortyzować liniowo wodomierze sklasyfikowane w rodzaju 800 KŚT. Roczna stawka amortyzacji liniowej wynosi w tym przypadku 20%.

MF *(…) mogą Państwo zakwalifikować składnik majątkowy (wodomierz) (…) wprowadzić do ewidencji środków trwałych, a następnie dokonywać odpisów amortyzacyjnych od jego wartości początkowej na zasadach ogólnych stawką amortyzacji 20% przewidzianą dla KŚT 800.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 18 lutego 2026 r., sygn. 0111-KDIB1-3.4010.785.2025.2.AN

5.5. Budynki i budowle używane w warunkach pogorszonych lub złych

Teza: Budynki i budowle używane w warunkach pogorszonych lub złych mogą być amortyzowane według stawek liniowych podwyższonych przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 1,2 albo 1,4.

MF *(…) należy zgodzić się z Państwa stanowiskiem, zgodnie z którym będą mieli Państwo możliwość zastosowania podwyższonych stawek amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy o CIT, tj. przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 1,2 w odniesieniu do Budynków i Budowli używanych w warunkach pogorszonych (…) oraz współczynników nie wyższych niż 1,4 w odniesieniu do Budynków i Budowli używanych w warunkach złych (…).*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 lutego 2026 r., sygn. 0111-KDWB.4010.200.2025.2.KKM

Od redakcji:

Decyzję o podwyższeniu stawki amortyzacyjnej podejmuje podatnik, uwzględniając istniejący stan faktyczny. Postępując w ten sposób, podatnik musi się liczyć z koniecznością przedstawienia dowodów potwierdzających prawidłowość tej czynności na etapie ewentualnych późniejszych postępowań podatkowych lub kontrolnych.

eprasa.pl df66a35dee

6. Amortyzacja według stawek indywidualnie ustalonych

6.1. Budynki przemysłowe

Teza: Budynki niemieszkalne sklasyfikowane do rodzaju 101 KŚT (budynki przemysłowe) mogą być amortyzowane według indywidualnie ustalonej stawki amortyzacyjnej, jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji środków trwałych podatnika były wykorzystywane przez inny podmiot przez okres co najmniej 60 miesięcy.

MF *W opisie sprawy wskazała Pani, że budynek o pow. 402 m^2 Pani mąż nabył aktem notarialnym z dnia 9 czerwca 1997 r. do swojego majątku odrębnego. Budynek zakwalifikowano jako niemieszkalny, powyżej 50% budynku stanowi powierzchnia użytkowa, jest to obiekt budowlany wykorzystywany głównie dla potrzeb niemieszkalnych. Budynek zaklasyfikowano do KŚT 101 – budynki przemysłowe. Dla celów użytkowych wykorzystuje Pani 62,19% powierzchni użytkowej budynku. Budynek wykorzystywany był przez zmarłego męża od 30 marca 2001 do 1 lipca 2025 r. – 24 lata. Budynek jest amortyzowany od 11/25 wg indywidualnej stawki amortyzacyjnej – 6,2%.*

(…) spełnione zostały przesłanki zastosowania indywidualnej stawki amortyzacyjnej dla używanego środka trwałego, tj. budynku przemysłowego, zgodnie z przepisem art. 22j ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Budynek przemysłowy, jako środek trwały został bowiem pierwszy raz wprowadzony do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dla prowadzonej przez Panią działalności gospodarczej 21 października 2025 r., a przed dniem jego wprowadzenia do ww. ewidencji był wykorzystywany przez okres dłuższy niż 60 miesięcy (5 lat). Zatem, może Pani ustalić dla niego indywidualną stawkę amortyzacyjną.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 lutego 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.973.2025.3.KP

6.2. Przyczepy kempingowe

Teza: Podatnik może amortyzować nabytą przyczepę kempingową według stawki indywidualnie ustalonej, jeżeli była używana przez innego podatnika przez okres minimum 6 miesięcy.

MF *Z opisu zdarzenia wynika, że do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej kupi Pan używaną przyczepę kempingową, która u poprzedniego właściciela była używana przez okres minimum 6 miesięcy. Przyczepę zamierza Pan wpisać do ewidencji środków trwałych a odpisy amortyzacyjne zaliczać do kosztów uzyskania przychodów.*

Wobec tego będzie Pan mógł zastosować indywidualną stawkę amortyzacji dla przyczepy kempingowej. Jednakże, zgodnie z art. 22j ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, minimalny okres amortyzacji dla tego rodzaju środka trwałego nie może być krótszy niż 30 miesięcy (2,5 roku). Zatem będzie Pan mógł przyjąć – zaproponowany przez Pana – czteroletni okres amortyzacji.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 grudnia 2025 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.843.2025.2.DP

eprasa.pl df66a35dee

6.3. Restauracje

Teza: Podatnik może ustalić indywidualną stawkę amortyzacyjną dla budynku restauracji, sklasyfikowanego w rodzaju 109 KŚT (inny budynek niemieszkalny), jeżeli przed jego nabyciem był wykorzystywany przez inny podmiot przez okres dłuższy niż 60 miesięcy.

MF *(…) stwierdzić należy, że skoro restauracja zlokalizowana w budynku stanowiącym własność Spółki cywilnej, w której jest Pan wspólnikiem, uruchomiona od 26 maja 2025 r., zostanie zaklasyfikowana, zgodnie z odrębnymi przepisami, niebędącymi przepisami prawa podatkowego, do rodzaju 109 Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) jako inny budynek niemieszkalny, trwale związany z gruntem oraz przed jego nabyciem był wykorzystywany przez okres dłuższy niż 60 miesięcy, a ponadto zostanie on po raz pierwszy wprowadzony przez Pana do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzonej działalności gospodarczej w formie Spółki cywilnej, to stosownie do art. 22j ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, można ustalić dla tego budynku indywidualny okres amortyzacji, wybierając stawkę amortyzacyjną wynoszącą maksymalnie 33,33% w skali roku.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 lutego 2026 r., sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.908.2025.2.MAP

6.4. Budynki handlowo-usługowe

Teza: Budynki sklasyfikowane w rodzaju 103 KŚT (budynki handlowo-usługowe) mogą być amortyzowane według stawki indywidualnie ustalonej. Warunkiem zastosowania tej metody amortyzacji jest, aby budynki te przed wprowadzeniem do ewidencji środków trwałych podatnika były wykorzystywane przez inny podmiot przez okres co najmniej 60 miesięcy.

MF *(…) zgodnie z aktem notarialnym, 8 sierpnia 2025 r. zakupiła Pani nieruchomość gruntową zabudowaną budynkiem, (…) zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych budynek handlowo-usługowy sklasyfikowany jest w grupie 1 Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, w podgrupie 10 Budynki niemieszkalne, symbol: 103 budynki handlowo-usługowe (…)*

(…) stwierdzam, że skoro opisany budynek handlowo-usługowy został wprowadzony przez Panią do ewidencji środków trwałych jako KŚT: 103 i budynek ten został oddany do użytkowania w latach siedemdziesiątych, to ma Pani możliwość – do opisanego środka trwałego (po raz pierwszy wprowadzonego do Pani ewidencji środków trwałych) – stosowania stawki amortyzacyjnej w wysokości ustalonej indywidualnie, w oparciu o regulację z art. 22j ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 19 grudnia 2025 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.774.2025.4.AWO

7. Amortyzacja jednorazowa

7.1. Motocykle

Teza: Motocykle są według przepisów updof i updop uznawane za samochody osobowe. Z tego powodu nie mogą być amortyzowane jednorazowo.

eprasa.pl df66a35dee

MF *Jak stanowi art. 22k ust. 7 omawianej ustawy:*

Podatnicy, w roku podatkowym, w którym rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem ust. 11, oraz mali podatnicy, mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych zaliczonych do grupy 3–8 Klasyfikacji, z wyłączeniem samochodów osobowych, w roku podatkowym, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym równowartości kwoty 50 000 euro łącznej wartości tych odpisów amortyzacyjnych. (…)

Definiując samochód osobowy na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ustawodawca posłużył się zatem odesłaniem do pojęcia pojazdu samochodowego, o którym mowa w ustawie z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1251 ze zm.).

W art. 2 pkt 32, 33 i 45 tej ustawy (Prawo o ruchu drogowym), wskazano, że:

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

32) pojazd silnikowy – pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru, pojazdu szynowego, roweru, wózka rowerowego, hulajnogi elektrycznej, urządzenia transportu osobistego i wózka inwalidzkiego,

33) pojazd samochodowy – pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h; określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego,

45) motocykl – pojazd samochodowy dwukołowy kategorii L3e albo dwukołowy z bocznym wózkiem kategorii L4e, albo trójkołowy kategorii L5e o symetrycznym rozmieszczeniu kół, spełniający kryteria klasyfikacji dla pojazdów odpowiednio dla kategorii L3e albo L4e, albo L5e, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz.Urz. UE L 60 z 02.03.2013, str. 52, z późn. zm.).

Tym samym, w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych motocykl mieści się w definicji samochodu osobowego. Z przytoczonych wyżej regulacji wynika bowiem, że „pojazd samochodowy", do którego odsyła art. 5a pkt 19a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, obejmuje również motocykle.

Zatem, dla potrzeb dokonywania odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 22k ust. 7–13 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – do motocykli – znajdują zastosowanie takie same zasady, jak do samochodów osobowych. Oznacza to brak możliwości amortyzacji motocykla przy wykorzystaniu jednorazowej amortyzacji, o której mowa w art. 22k ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 31 grudnia 2025 r., sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.881.2025.2.KD

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął w interpretacji indywidualnej z 30 grudnia 2025 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.929.2025.1.AWO.

Motocykle są klasyfikowane w rodzaju 740 KŚT. Podatnicy mogą je amortyzować m.in. metodą liniową przy zastosowaniu rocznej stawki amortyzacyjnej w wysokości 20%.

eprasa.pl df66a35dee

7.2. Przyczepy kempingowe

Teza: Przyczepy kempingowe, klasyfikowane w rodzaju 748 KŚT, mogą być amortyzowane metodą jednorazową, jeżeli zostały nabyte przez małego podatnika albo podatnika rozpoczynającego działalność gospodarczą.

MF *Przyczepa kempingowa podczepiana do auta nie spełnia definicji samochodu osobowego w rozumieniu art. 5a pkt 19a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Będzie ona traktowana jako odrębny środek trwały – przyczepa. Przyczepy (również kempingowe) zaliczane są wg klasyfikacji środków trwałych do grupy 7 – Środki transportu, podgrupa 74, symbol KŚT: 748 – Przyczepy. (…) mając na uwadze powołany uprzednio art. 22k ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, uznać należy, że spełnia Pan wszelkie przesłanki, żeby mógł Pan zastosować jednorazową amortyzację do przyczepy kempingowej, jako środka trwałego zaliczonego do grupy 7 Klasyfikacji Środków Trwałych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym równowartości kwoty 50 000 euro łącznej wartości tych odpisów amortyzacyjnych.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 grudnia 2025 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.843.2025.2.DP

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął w interpretacji indywidualnej z 16 stycznia 2026 r., sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.829.2025.4.MAP.

7.3. Jurty

Teza: Mali podatnicy oraz podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą mogą amortyzować jednorazowo jurty, klasyfikowane w rodzaju 806 KŚT.

MF *W ramach prowadzonej działalności gospodarczej posadowił Pan na własnym gruncie 4 obiekty budowlane typu Jurta. Jurta jest rodzajem namiotu. Jutra jest obiektem rekreacyjnym i miejscem tymczasowego wypoczynku. Jurta nie posiada fundamentów. Jurta jest posadowiona na drewnianej platformie o charakterze tarasu, która leży na betonowych podporach. Jurta nie jest na stałe związana z gruntem, może być zdemontowana i przeniesiona w inne miejsce. Jurty będące w Pana posiadaniu mają powierzchnię użytkową nieprzekraczającą 100 m^2 i zakwalifikowane są do grupy 8 KŚT rodzaj 806 „Kioski, budki, baraki, domki kampingowe". Proces budowlany związany z montażem Jurt został zakończony w 2024 r. W dniu 1 grudnia 2024 r. Jurty zostały wpisane do ewidencji środków trwałych. W dniu 31 grudnia 2024 r. dokonał Pan jednorazowej amortyzacji Jurt do limitu kwotowego 50 000 euro w ramach pomocy de minimis.*

Zatem skoro spełnia Pan kryteria „małego podatnika", a wybudowane Jurty stanowią środki trwałe w prowadzonej przez Pana działalności gospodarczej i zaliczone są do grupy 8 Klasyfikacji Środków Trwałych, to zgodnie z art. 22k ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, mógł Pan w 2024 r. dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego od wartości początkowej tych środków trwałych, do wysokości określonego w przepisach prawa limitu, przy jednoczesnym zachowaniu warunków pomocy de minimis.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 18 marca 2025 r., sygn. 0114-KDIP3-2.4011.122.2025.1.MT

eprasa.pl df66a35dee

7.4. Maszyny

Teza: Małemu podatnikowi oraz podatnikowi rozpoczynającemu działalność gospodarczą przysługuje prawo do dokonania jednorazowej amortyzacji maszyny zaliczonej do grupy 4 KŚT.

MF *Zatem przedsiębiorcy będący małymi podatnikami, mogą dokonywać jednorazowej amortyzacji środków trwałych zaliczonych do grupy 3–8 Klasyfikacji Środków Trwałych do wysokości określonego w ww. ustawie limitu (równowartości 50 000 euro). Wyjątek stanowią będące środkami trwałymi samochody osobowe, które nie mogą podlegać jednorazowej amortyzacji.*

Skoro zatem – jak sam wskazał Pan w opisie sprawy – posiada Pan status małego podatnika w rozumieniu art. 5a pkt 20 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a zakupiona maszyna będzie stanowiła środek trwały w prowadzonej przez Pana działalności gospodarczej i jest zaliczona do grupy 4 – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania to zgodnie z art. 22k ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, to może Pan co do zasady dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego od wartości początkowej tego środka trwałego, do wysokości określonego w przepisach prawa limitu, przy jednoczesnym zachowaniu warunków pomocy de minimis.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 19 listopada 2025 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.736.2025.2.JS

8. Korekta amortyzacji

8.1. Zwrot środka trwałego

Teza: Podatnik zwracający uszkodzony środek trwały musi skorygować koszty uzyskania przychodów o dokonane odpisy amortyzacyjne. Korekty należy dokonać na bieżąco, tj. w dacie otrzymania faktury korygującej, dokumentującej dokonany zwrot.

MF *W opisie stanu faktycznego wskazał Pan, że:*

- *Opłaca Pan podatek według skali.*
- *W marcu 2024 r. zakupił Pan fabrycznie nowe urządzenie (...) na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.*
- *Urządzenie zostało wpisane do rejestru środków trwałych i amortyzowane – amortyzacja liniowa.*
- *Od sierpnia 2024 r. urządzenie wielokrotnie ulegało awariom (dokonywane naprawy gwarancyjne były nieskuteczne).*
- *W październiku 2025 r. podjęto decyzję o zwrocie urządzenia na podstawie przepisów o rękojmi za wady (kodeks cywilny).*
- *Zwrot został zaakceptowany przez producenta, który w grudniu 2025 r. wystawił fakturę korygującą na równowartość ceny zakupu urządzenia i zwrócił pełną kwotę odpowiadającą kwocie zakupu urządzenia.*

W sytuacji, o której mowa we wniosku, przyczyną wystawienia faktury korygującej nie był błąd popełniony na fakturze pierwotnej ani inna oczywista omyłka, ponieważ pierwotna transakcja została prawidłowo udokumentowana wystawioną fakturą. Przyczyną korekty w tym przypadku było odstąpienie od umowy i zwrot urządzenia na podstawie przepisów o rękojmi za wady. W związku z tym, w przedmiotowej sprawie powinien Pan dokonać korekty kosztów

eprasa.pl df66a35dee

uzyskania przychodów na bieżąco, tj. w dacie, w której otrzymał Pan fakturę korygującą, stosownie do art. 22 ust. 7c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 stycznia 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.1.2026.1.KP

Od redakcji:

Zasady dotyczące korygowania kosztów uzyskania przychodów, w tym odpisów amortyzacyjnych, są określone w art. 15 ust. 4i–ust. 4l updop oraz w art. 22 ust. 7c–ust. 7f updof. Z przepisów tych wynika, że jeżeli korekta kosztu uzyskania przychodów, w tym odpisu amortyzacyjnego, nie jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką, korekty dokonuje się przez zmniejszenie lub zwiększenie kosztów uzyskania przychodów poniesionych w okresie rozliczeniowym, w którym została otrzymana faktura korygująca. Zatem moment ujęcia faktury korygującej koszty jest uzależniony od okoliczności, jakich dotyczy ta faktura. Jeżeli pierwotnie sporządzona faktura błędnie dokumentowała stan faktyczny, a więc korekta jest wynikiem błędu (zawierała pomyłki np. w ilości, cenie lub kwocie VAT), wówczas powinna być przyporządkowana wstecznie do okresu, którego dotyczy, czyli do daty poniesienia kosztu wynikającego z faktury pierwotnej. Natomiast w przypadku gdy faktura pierwotna prawidłowo dokumentowała zdarzenie gospodarcze, które miało miejsce w dacie jej wystawienia, a faktura korygująca została wystawiona przez sprzedawcę z powodu późniejszych zdarzeń, a więc okoliczności mających wpływ na zmianę przychodów powstałych już po wystawieniu faktury pierwotnej, takich jak np. obniżenie ceny, udzielenie rabatu czy zwrot towaru, fakturę korygującą należy rozliczyć na bieżąco.

8.2. Otrzymanie dofinansowania do zakupu środka trwałego

Teza: Podatnik, który po dokonaniu jednorazowego odpisu amortyzacyjnego od nabytego środka trwałego otrzymał dofinansowanie do jego zakupu, musi dokonać korekty tego odpisu, uwzględniając otrzymane dofinansowanie.

MF *(…) część środków na zakup środka trwałego zostanie Panu zwrócona z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.*

Zgodnie z art. 14 ust. 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:

Podatnik może zaliczyć do przychodów z działalności gospodarczej dotacje, subwencje, dopłaty, inne nieodpłatne świadczenia lub kwoty otrzymane od agencji wykonawczych, jeżeli do upływu terminu złożenia zeznania za rok podatkowy, w którym je otrzymał, określonego w art. 45 ust. 1, złoży właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego sporządzone na piśmie oświadczenie o zaliczeniu określonych dotacji, subwencji, dopłat, innych nieodpłatnych świadczeń lub kwot otrzymanych od agencji wykonawczych do przychodów. Do kosztów stanowiących odpisy amortyzacyjne od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych sfinansowanych z przychodów, których dotyczy to oświadczenie, przepisu art. 23 ust. 1 pkt 45 nie stosuje się.

Z opisu sprawy jednak nie wynika, że ma Pan zamiar złożyć oświadczenie o zaliczeniu otrzymanych środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do przychodów z działalności gospodarczej.

Jak stanowi zaś art. 23 ust. 1 pkt 45 tej ustawy:

eprasa.pl df66a35dee

Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów odpisów z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywanych, według zasad określonych w art. 22a–22o, od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie tych środków lub wartości niematerialnych i prawnych, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym albo zwróconym podatnikowi w jakiejkolwiek formie.

Tym samym, jeśli zakup środka trwałego – maszyny zostanie częściowo sfinansowany np. z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych to w tej części jaka została Panu zwrócona nie może stanowić kosztów uzyskania przychodów w ramach działalności gospodarczej.

Dlatego też po otrzymaniu dofinansowania powinien Pan dokonać korekty odpisu amortyzacyjnego, uwzględniając otrzymane dofinansowanie na zakup środka trwałego.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 19 listopada 2025 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.736.2025.2.JS

9. Podsumowanie

1. Od 1 stycznia 2022 r. obowiązuje całkowity zakaz amortyzacji nieruchomości mieszkalnych, także tych nabytych przed tym dniem. Po okresie przejściowym, który trwał od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., podatnicy nie mogą już zaliczać odpisów amortyzacyjnych od takich nieruchomości do kosztów podatkowych.
2. Podatnik, który otrzymał w darowiźnie środki trwałe, powinien kontynuować ich amortyzację według zasad przyjętych przez darczyńcę.
3. Metoda liniowa jest podstawową formą amortyzacji. Aby określić roczną stawkę amortyzacji, kluczowe znaczenie ma prawidłowa klasyfikacja środka trwałego według KŚT.
4. Indywidualne stawki amortyzacyjne mogą być stosowane dla używanych środków trwałych, jeśli spełnione są ustawowe warunki dotyczące okresu ich wcześniejszego użytkowania. Pozwala to na skrócenie okresu amortyzacji, w granicach określonych przepisami.
5. Amortyzacja jednorazowa przysługuje tylko małym podatnikom oraz podatnikom rozpoczynającym działalność gospodarczą. Dotyczy środków trwałych zaliczonych do grupy 3–8 KŚT, z wyłączeniem samochodów osobowych.
6. Jednorazowej amortyzacji nie podlegają motocykle, ponieważ według przepisów updof i updop są uznawane za samochody osobowe.
7. W niektórych sytuacjach konieczna jest korekta dokonanych odpisów amortyzacyjnych. Jest tak np. przy zwrocie środka trwałego lub otrzymaniu dofinansowania do jego zakupu.

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl df66a35dee

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl
MK MONITOR księgowego
e-dodatek
ŚCIĄGA KSIĘGOWEGO

Roczne rozliczenie składki zdrowotnej – krok po kroku

Zbliża się termin, w którym niektórzy z płatników składek mają obowiązek przekazania do ZUS rocznego rozliczenia składki zdrowotnej za 2025 r. Rozliczenia należy dokonać na deklaracji ZUS DRA, jeśli płatnik prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, lub na druku ZUS RCA, jeżeli opłaca składki także za innych ubezpieczonych.

1. Kto powinien sporządzić roczne rozliczenie składki zdrowotnej

Lp.	Roczne rozliczenie składki zdrowotnej składają płatnicy składek, którzy w poprzednim roku kalendarzowym byli opodatkowani:
1	skalą podatkową
2	podatkiem liniowym
3	ryczałtem ewidencjonowanym

2. Obliczenie rocznej składki zdrowotnej przez płatników składek opodatkowanych skalą podatkową lub podatkiem liniowym

Krok 1. Ustal roczny dochód stanowiący podstawę wymiaru składki zdrowotnej

Podstawę wymiaru rocznej składki zdrowotnej stanowi dochód z działalności gospodarczej, ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów (KUP) w rozumieniu ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof).

eprasa.pl df66a35dee

Od tak ustalonej kwoty należy odjąć opłacone składki na ubezpieczenia społeczne, jeżeli nie były zaliczone do KUP.

Tabela. Przychody powiększające podstawę wymiaru

Lp.	W podstawie wymiaru rocznej składki zdrowotnej należy uwzględnić:
1	przychody zwolnione z podatku dochodowego w ramach ulg: ■ na powrót, ■ dla rodzin 4+, ■ dla pracujących seniorów (zob. art. 21 ust. 1 pkt 152–154 updof)
2	przychody z działalności gospodarczej prowadzonej w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia oraz z realizacji nowej inwestycji określonej w decyzji o wsparciu, o której mowa w ustawie z 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji, i uzyskane na terenie określonym w tej decyzji (zob. art. 21 ust. 1 pkt 63a i 63b updof)
3	odpisy amortyzacyjne zaliczane do KUP, które obniżają dochód stanowiący podstawę składki zdrowotnej
4	różnice remanentowe, które mogą zwiększyć lub zmniejszyć dochód

Tabela. Przychody zmniejszające podstawę wymiaru rocznej składki zdrowotnej

Lp.	W podstawie wymiaru rocznej składki zdrowotnej nie należy uwzględniać:
1	przychodów, które nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym na podstawie updof oraz innych przepisów (np. dotyczących zaniechania poboru podatku)
2	przychodów osiągniętych w okresie zawieszenia działalności oraz poniesionych w tym okresie kosztów uzyskania przychodu w rozumieniu updof
3	przychodów za miesiące, w których przysługiwało płatnikowi zwolnienie z opłacania składki zdrowotnej na podstawie art. 82 ust. 8–9a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (dalej: ustawa zdrowotna) – dotyczy to emerytów, rencistów oraz osób pobierających zasiłek macierzyński nieprzekraczający kwoty świadczenia rodzicielskiego, po spełnieniu ustawowych warunków **WAŻNE!** **Nie należy również uwzględniać kosztów uzyskania przychodów oraz składek na ubezpieczenia społeczne za te miesiące.**
4	przychodów z odpłatnego zbycia składników majątku (np. samochodu, maszyny)

Krok 2. Porównaj roczny dochód z minimalną roczną podstawą wymiaru składki

Roczny dochód stanowiący podstawę wymiaru składki zdrowotnej nie może być niższy niż roczna minimalna podstawa wymiaru składki zdrowotnej. Jest ona ustalana jako iloczyn miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej w poprzednim roku i minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na pierwszy dzień roku składkowego (tj. na 1 lutego).

eprasa.pl df66a35dee

WAŻNE!
W 2025 r. minimalną podstawę wymiaru składki stanowiła kwota 75% minimalnej płacy, tj. 3499,50 zł. A zatem roczna minimalna podstawa wymiaru składki zdrowotnej za ten rok wynosi 41 994 zł (12 miesięcy × 3499,50 zł).

PRZYKŁAD

Pan Roman prowadzi działalność gospodarczą od 1 marca 2025 r. Za 2025 r. uzyskał dochód w wysokości 31 000 zł. Minimalna roczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej wynosi 34 995 zł (10 miesięcy × 3499,50 zł). W związku z tym że uzyskany przez Pana Romana roczny dochód jest niższy od minimalnej podstawy wymiaru składki zdrowotnej, do rozliczenia rocznego należy przyjąć kwotę 34 995 zł.

Krok 3. Ustal stopę procentową składki zdrowotnej

W przypadku przedsiębiorców opodatkowanych według skali podatkowej	składka zdrowotna wynosi 9% podstawy jej wymiaru
W przypadku przedsiębiorców opodatkowanych podatkiem liniowym	składka zdrowotna wynosi **4,9% podstawy** jej wymiaru Tak obliczona kwota składki nie może być jednak niższa niż 9% wysokości składki zdrowotnej obliczonej od minimalnej podstawy jej wymiaru. **WAŻNE!** **W 2025 r. minimalną podstawę składki zdrowotnej stanowiło 75% minimalnego wynagrodzenia. Roczna minimalna składka zdrowotna wynosi 3752,46 zł (314,96 zł × 12 miesięcy).**

Krok 4. Oblicz roczną składkę zdrowotną

roczna składka zdrowotna = podstawa wymiaru składki zdrowotnej (zob. krok 1 lub krok 2) × stopa procentowa składki zdrowotnej ≥ minimalna roczna składka zdrowotna (zob. krok 2)

3. Obliczenie rocznej składki zdrowotnej przez płatników składek opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych

Krok 1. Ustal roczny przychód do ustalenia rocznej podstawy wymiaru

Roczną podstawę wymiaru składki zdrowotnej stanowi roczny przychód pomniejszony o kwotę opłaconych składek na ubezpieczenia:

- emerytalne,
- rentowe,
- chorobowe,
- wypadkowe.

eprasa.pl df66a35dee

Tabela. Przychody zmniejszające podstawę wymiaru składki zdrowotnej

Lp.	W podstawie wymiaru rocznej składki zdrowotnej nie uwzględnia się:
1	przychodów, które nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym, z wyjątkiem przychodów zwolnionych z podatku dochodowego w ramach ulg: na powrót, dla rodzin 4+, dla pracujących seniorów (art. 21 ust. 1 pkt 152–154 updof)
2	przychodów osiągniętych w okresie zawieszenia działalności
3	przychodów za miesiące, w których płatnikowi przysługiwało zwolnienie z opłacania składki zdrowotnej na podstawie art. 82 ust. 8–9b ustawy zdrowotnej (dotyczy to emerytów, rencistów oraz osób pobierających zasiłek macierzyński nieprzekraczający kwoty świadczenia rodzicielskiego po spełnieniu ustawowych warunków)

Krok 2. Ustal roczną podstawę wymiaru składki zdrowotnej dla swojego progu przychodowego

Roczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej uzależniona jest od wysokości przychodu w danym progu.

Progi przychodowe	Roczny przychód za 2025 r.	Roczna podstawa wymiaru składki
I	do 60 000 zł	liczba miesięcy podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w danym roku × 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w czwartym kwartale 2025 r. włącznie z wypłatami z zysku (5129,51 zł × 12 miesięcy) = **61 554,12 zł**
II	ponad 60 000 zł do 300 000 zł	liczba miesięcy podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w danym roku × 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w czwartym kwartale 2025 r. włącznie z wypłatami z zysku (8549,18 zł × 12 miesięcy) =**102 590,16 zł**
III	ponad 300 000 zł	liczba miesięcy podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w danym roku × 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w czwartym kwartale 2025 r. włącznie z wypłatami z zysku (15 388,52 zł × 12 miesięcy) = **184 662,24 zł**

Krok 3. Oblicz roczną składkę zdrowotną

Roczna składka zdrowotna wynosi 9% podstawy wymiaru ustalonej według zasad opisanych w kroku 2.

eprasa.pl df66a35dee

4. Roczne rozliczenie składki zdrowotnej w ZUS

Krok 1. Wypełnij dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA (ZUS RCA)

Płatnicy składek dokonują rocznego rozliczenia składki zdrowotnej za 2025 r. w dokumentach rozliczeniowych za kwiecień 2026 r. (termin ich złożenia upływa 20 maja 2026 r.).

Jeżeli płatnik składek opłaca składki:	Rodzaj dokumentu rozliczeniowego i sposób jego wypełnienia
wyłącznie za siebie (jednoosobowa działalność gospodarcza)	rozliczenia rocznego składki zdrowotnej płatnik dokonuje w deklaracji ZUS DRA w bloku XII, wybierając formę opodatkowania, a następnie wpisując: ■ kwotę rocznej podstawy wymiaru składki, ■ kwotę należnej rocznej składki zdrowotnej, ■ sumę wpłaconych składek w danym roku składkowym
za siebie i innych ubezpieczonych	rozliczenia rocznego składki zdrowotnej płatnik dokonuje w raporcie rozliczeniowym ZUS RCA w bloku III.F, wybierając formę opodatkowania, a następnie wpisując: ■ kwotę rocznej podstawy wymiaru składki, ■ kwotę należnej rocznej składki zdrowotnej, ■ sumę wpłaconych składek w danym roku składkowym

Krok 2. Rozlicz dopłaty albo nadpłaty

Jeżeli należna roczna składka zdrowotna jest:	Rozliczenie
większa niż suma składek wpłaconych w trakcie roku składkowego	powstaje **niedopłata**, którą należy wpłacić ze składkami za kwiecień 2026 r. w terminie do 20 maja 2026 r.
mniejsza niż suma wpłaconych składek w trakcie roku składkowego	powstaje **nadpłata** Płatnik może złożyć elektronicznie wniosek o zwrot nadpłaty (RZS-R), który zostanie automatycznie utworzony na PUE ZUS/eZUS po przetworzeniu dokumentów rozliczeniowych (płatnik składek zostanie powiadomiony o utworzeniu wniosku). Wniosek należy uzupełnić i wysłać do 31 maja 2026 r. **WAŻNE!** **ZUS zwróci nadpłaconą kwotę na konto wskazane we wniosku, jeżeli płatnik nie posiada zaległości na koncie.** Jeżeli wniosek nie zostanie złożony w ustawowym terminie a płatnik ma nadpłatę z rocznego rozliczenia, ZUS rozliczy ją na koncie płatnika do końca 2026 r. Płatnik wówczas może zawnioskować o jej zwrot na ogólnych zasadach (złożyć wniosek RZS-P) albo pomniejszyć przelew na poczet bieżących składek.

eprasa.pl df66a35dee

5. Uważaj na termin korekty dokumentów rozliczeniowych

Lp.	Płatnik składek może korygować miesięczne dokumenty rozliczeniowe za 2025 r., które mają wpływ na roczne rozliczenie składki zdrowotnej:
1	najpóźniej do dnia, w którym złoży wniosek o zwrot nadpłaty
2	do 30 czerwca 2026 r. – jeżeli takiego wniosku nie złoży

Podstawa prawna:

- art. 81, art. 82 ust. 8–9b ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 203)

eprasa.pl df66a35dee

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

MK MONITOR księgowego

dodatek
ŚCIĄGA KSIĘGOWEGO

Rolnik prowadzący działalność gospodarczą – sprawdź warunki ubezpieczenia w KRUS

Prowadząc działalność gospodarczą, przedsiębiorca płaci – co do zasady – składki do ZUS. Rolnik prowadzący działalność gospodarczą albo współpracujący z przedsiębiorcą może zachować prawo do ubezpieczenia w KRUS, jeżeli spełnia wymagane warunki.

1. Kiedy rolnik prowadzący firmę ma prawo do ubezpieczenia w KRUS

Lp.	Rolnik, który chce **założyć firmę** albo **nawiązać współpracę** przy jej prowadzeniu (jako osoba współpracująca z przedsiębiorcą), może zachować prawo do **ubezpieczenia w KRUS, jeżeli:**
1	nieprzerwanie, z mocy ustawy (czyli obowiązkowo), **przez co najmniej 3 lata podlegał ubezpieczeniu w KRUS** w pełnym zakresie i jednocześnie **nadal prowadzi działalność rolniczą** albo stale pracuje w gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników
2	złoży **oświadczenie o kontynuowaniu ubezpieczenia w KRUS** w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej lub współpracy przy tej działalności
3	nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym (chodzi na przykład o pracę w służbach mundurowych)
4	nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty (czyli nie wydano decyzji o przyznaniu emerytury lub renty) albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych
5	kwota należnego podatku od przychodów z działalności gospodarczej za poprzedni rok podatkowy (jeśli prowadził działalność) nie przekracza **kwoty granicznej**

eprasa.pl df66a35dee

Kwota graniczna podlega corocznej waloryzacji i jest ogłaszana w formie obwieszczenia Ministra Rolnictwa i publikowana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski". W 2025 r. jest to kwota: **4576 zł.**

WAŻNE!

Oświadczenie o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników w KRUS można złożyć także na wniosku o wpis do CEIDG.

Oświadczenie o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników i oświadczenie (lub zaświadczenie z urzędu skarbowego), że w poprzednim roku podatkowym nie została przekroczona kwota graniczna podatku dochodowego, należy złożyć także w przypadku wznowienia działalności albo zmiany PKD prowadzonej działalności.

2. Jakie są składki KRUS na działalności

Lp.	Rolnik lub domownik prowadzący firmę ma obowiązek opłacać:
1	miesięczną składkę podstawową na ubezpieczenie emerytalno-rentowe **w podwójnym wymiarze**
2	składkę na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie **w pojedynczej wysokości,** tak samo jak za pozostałych ubezpieczonych, którzy nie prowadzą działalności gospodarczej

Składki na to ubezpieczenie w KRUS należy opłacać **kwartalnie.** Termin ich płatności przypada na ostatni dzień pierwszego miesiąca danego kwartału, czyli:

- 31 stycznia za I kwartał,
- 30 kwietnia za II kwartał,
- 31 lipca za III kwartał,
- 31 października za IV kwartał.

3. Jakie obowiązki ma przedsiębiorca ubezpieczony w KRUS

Rolnik lub domownik podlegający ubezpieczeniu rolniczemu, który jednocześnie prowadzi działalność gospodarczą lub współpracuje przy jej prowadzeniu, po rozliczeniu roku podatkowego **do 31 maja każdego roku** ma obowiązek złożyć w KRUS albo w CEIDG:

- **zaświadczenie naczelnika właściwego urzędu skarbowego** lub
- **oświadczenie,**

że kwota należnego podatku dochodowego od przychodów z działalności gospodarczej za poprzedni rok podatkowy **nie przekroczyła rocznej kwoty granicznej.**

W 2026 r. należy złożyć stosowne zaświadczenie lub oświadczenie w terminie do 1 czerwca 2026 r. Termin jest przesunięty, ponieważ 31 maja przypada w 2026 r. w niedzielę.
Kwota graniczna podatku dochodowego za 2025 r. od przychodów z działalności gospodarczej wynosi **4576 zł.**

WAŻNE!

Rolnik, który:

- **przekroczył w 2025 r. kwotę graniczną albo**
- **nie dopełni wymaganych obowiązków lub naruszy termin ich wypełnienia**

– ma obowiązek zarejestrować się do ubezpieczeń w ZUS z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

eprasa.pl df66a35dee

4. Kiedy nie można zostać w KRUS

Rolnik nie może pozostać w KRUS, jeżeli:
- zostanie wspólnikiem osobowych spółek prawa handlowego: spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej oraz jednoosobowej spółki z o.o.,
- prowadzi działalność wykonywaną osobiście, będącą wolnym zawodem.

Za wolne zawody KRUS uznaje pozarolniczą działalność gospodarczą wymienioną w przepisach ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

5. Czy rolnicy współpracujący z przedsiębiorcą mogą pozostać w KRUS

Prawo do pozostania w KRUS mają także rolnicy, którzy nawiążą współpracę przy prowadzeniu działalności jako osoba współpracująca z przedsiębiorcą.
Za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się:
- małżonka,
- dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione,
- rodziców,
- macochę i ojczyma oraz
- osoby przysposabiające,

jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności.

6. Jaka działalność rolnika nie jest działalnością gospodarczą

Nie każda pozarolnicza aktywność rolnika stanowi działalność gospodarczą. Nie jest przedsiębiorcą rolnik, który wykonuje działalność w zakresie:
- leśnictwa,
- rybactwa śródlądowego,
- wynajmu pokoi,
- sprzedaży domowych posiłków,
- usług związanych z pobytem turystów,
- sprzedaży produktów z gospodarstwa.

7. Jak uzyskać zaświadczenie o dochodzie i zapłaconym podatku

Zaświadczenie z urzędu skarbowego (US) o dochodzie i zapłaconym podatku za 2025 r. najszybciej uzyskasz online przez e-Urząd Skarbowy (e-US). Dokument taki jest bezpłatny, ma moc prawną taką samą jak papierowy i można go otrzymać nawet w ciągu kilku minut.

Krok 1. **Zaloguj się:** Wejdź na stronę podatki.gov.pl i zaloguj się do e-Urzędu Skarbowego (przez stronę login.gov.pl, aplikację mObywatel lub podając dane z PIT).

Krok 2. **Wyraź zgodę na e-korespondencję:** W ustawieniach profilu wyraź zgodę na doręczenie elektroniczne – jest to konieczne, aby otrzymać zaświadczenie w formie pliku.

eprasa.pl df66a35dee

Krok 3. Złóż wniosek: Wybierz zakładkę „Zaświadczenia", a następnie wniosek o zaświadczenie o wysokości dochodu/przychodu/podatku/składek.

Krok 4. Wypełnij kreator: Wskaż rok 2025 i cel wydania zaświadczenia (np. w celu przedstawienia w KRUS).

Krok 5. Odbierz dokument: Zaświadczenie w ciągu kilku chwil pojawi się w zakładce „Dokumenty otrzymane".

Wniosek o wydanie zaświadczenia można złożyć także osobiście w swoim urzędzie skarbowym. Taki wniosek podlega opłacie skarbowej 17 zł.

8. Jak przygotować oświadczenie o dochodzie i zapłaconym podatku

Dane osoby składającej oświadczenie:
imię i nazwisko .....
adres zamieszkania: .....
(ulica, nr domu, nr mieszkania, kod pocztowy, miejscowość)
powierzchnia gospodarstwa rolnego ..... ha fizyczne, z tego ..... ha przeliczeniowe*
UNO* ..... (Unikalny Numer Osoby „UNO" to numer nadawany przez KRUS przy wprowadzaniu do ewidencji KRUS)

Oświadczenie

Ja niżej podpisany/a legitymujący/a się .....
(rodzaj, seria i numer dokumentu tożsamości)
oświadczam, że .....

Oświadczam, że powyższe dane zostały podane zgodnie z prawdą i świadomy/a jestem odpowiedzialności z art. 233 § 1 Kodeksu karnego, zgodnie z którym, kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.

....
(miejscowość, rok, miesiąc, dzień) *(czytelny podpis osoby składającej oświadczenie)*

* niepotrzebne skreślić

Niniejszym stwierdzam, iż powyższe oświadczenie podpisała wyżej wymieniona osoba.

.....
(czytelny podpis oraz imienna pieczęć osoby stwierdzającej)

Źródło: KRUS UD-24B/2021_02

Podstawa prawna:

- art. 5a, art. 17 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770)

eprasa.pl df66a35dee

INFORlex
KOMPLEKSOWA BAZA WIEDZY
PROSTO O BIZNESIE

Instrukcja odzyskiwania długu

Instrukcja dla wierzyciela. Przedstawiono w niej krok po kroku proces odzyskiwania długu w polskim systemie prawnym.

KROK 1 Uzyskanie tytułu egzekucyjnego

Proces rozpoczyna się od zdobycia dokumentu urzędowego potwierdzającego Twoje roszczenie. Najczęściej wierzyciele kierują sprawę do sądu, który może rozpatrzyć ją w różnych trybach:

- **Postępowanie upominawcze:** najczęstsze w przypadku zaległych faktur
- **Postępowanie nakazowe:** jeśli posiadasz np. weksel, czek lub rachunek zaakceptowany przez dłużnika
- **Postępowanie uproszczone:** dla roszczeń do 20 000 zł
- **Inne formy:** tytułem może być również ugoda (przed sądem lub mediatorem), wyrok sądu polubownego czy akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji

Uzyskanie tytułu egzekucyjnego
Orzeczenie sądu, ugoda lub akt notarialny stwierdzający istnienie długu.

KROK 2 Uprawomocnienie się orzeczenia

Jeśli Twoim tytułem egzekucyjnym jest wyrok sądu, musi stać się **prawomocny**.

- Wyrok jest prawomocny, gdy nie przysługuje już od niego apelacja ani zażalenie

Wyjątek: Sąd może nadać wyrokowi **rygor natychmiastowej wykonalności.** Pozwala to na wszczęcie egzekucji komorniczej jeszcze przed uprawomocnieniem się wyroku.

eprasa.pl df66a35dee

KROK 3 → Uzyskanie klauzuli wykonalności (stworzenie tytułu wykonawczego)

Nadanie klauzuli wykonalności
Postanowienie sądu potwierdzające, że dokument spolnia kryteria do wszczęcia egzekucji.

Sam tytuł egzekucyjny nie pozwala komornikowi działać. Musisz go przekształcić w **tytuł wykonawczy**, czyli tytuł egzekucyjny opatrzony **klauzulą wykonalności**.

- **Wniosek do sądu:** Musisz złożyć wniosek o nadanie klauzuli wykonalności (postanowienie sądu potwierdzające, że dokument pozwala na egzekucję). Zazwyczaj musisz złożyć wniosek do sądu I instancji (lub sądu rejonowego właściwego dla dłużnika w przypadku np. ugód)

WAŻNE!
Jeśli korzystałeś z elektronicznego postępowania upominawczego (EPU), sąd nada klauzulę z urzędu po uprawomocnieniu się nakazu, bez Twojego wniosku.

KROK 4 → Wszczęcie egzekucji u komornika

Tytuł wykonawczy jako podstawa
Połączenie tytułu egzekucyjnego z klauzulą pozwala komornikowi na podjęcie działań.

Jeśli posiadasz już **tytuł wykonawczy** (tytuł egzekucyjny z pieczęcią klauzuli wykonalności), możesz udać się do komornika sądowego, który jest uprawniony do przymusowego ściągnięcia należności z majątku dłużnika.

- Dopiero na tym etapie komornik może zacząć przymusowe ściąganie należności z majątku dłużnika.

O CZYM JESZCZE WARTO WIEDZIEĆ:

Odpowiedzialność w spółkach:

- W **spółce z o.o.** najpierw pozywasz spółkę. Jeśli egzekucja będzie bezskuteczna, za długi mogą odpowiadać członkowie zarządu
- W **spółkach osobowych** (np. jawna) wspólnicy odpowiadają majątkiem prywatnym, jeśli egzekucja z majątku spółki okaże się nieskuteczna
- W **spółce cywilnej** wspólnicy odpowiadają solidarnie całym majątkiem

eprasa.pl df66a35dee

☑ **Małżeństwo i intercyza:**

- Egzekucja z **majątku wspólnego** jest możliwa, jeśli dłużnik zaciągnął zobowiązanie za zgodą małżonka (wymagany tytuł przeciwko obojgu)
- **Intercyza** chroni majątek tylko wtedy, gdy wierzyciel wiedział o jej zawarciu i zakresie w momencie powstania długu

☑ **Obowiązki informacyjne:** Dłużnik ma obowiązek udzielania wyjaśnień komornikowi. Za podawanie fałszywych informacji lub odmowę wyjaśnień komornikowi grozi grzywna do 2000 zł

☑ **Co nie jest tytułem:** Pamiętaj, że niektóre orzeczenia (np. postanowienie o nabyciu spadku) nie dają prawa do egzekucji komorniczej długu

Źródło:

- informator „Jak i od kogo można odzyskać dług" – zaktualizowany 16 lutego 2026 r. opubl. na www.biznes.gov.pl

Podstawa prawna:

- art. 185 § 3, art. 223 § 1, art. 333, art. 355, art. 4804 § 2, art. 492 § 3, art. 492 § 1, art. 505^{28} § 1, art. 762, art. 776, art. 776^{1}, art. 777, art. 778, art. 778^{1}, art. 787^{2} ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 468; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- art. 13 ustawy z 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 614; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 340)
- art. 41, art. 471 ustawy z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 236)

eprasa.pl df66a35dee

DODATEK INTERNETOWY

MK MONITOR księgowego

INFORLEX
KOMPLEKSOWA BAZA WIEDZY

MONITOR księgowego **maj 2026**

MONITOR Biur Rachunkowych

1. **Jaką kwotę powinno zapłacić biuro rachunkowe, gdy podwykonawca przestał być podatnikiem VAT** 2
2. **Czy księgowa odpowiada za prawidłowość faktury wysłanej przez klienta do KSeF, gdy dokonała jej weryfikacji przed wysyłką** 4
3. **Informator dla klientów biur rachunkowych – kalendarium wydarzeń – maj 2026 r.** 6

Zmiany w formularzu informacji o pomocy publicznej. 6
Nowe zasady naliczania stażu pracy w firmach 7
Rekompensata za pracę w święta majowe 8
Obniżka VAT i akcyzy na paliwo przedłużona do 15 maja 9
MF prowadzi konsultacje w sprawie słownika znaczników MSSF. 10
Roczne rozliczenie składki zdrowotnej przedsiębiorcy 10
Termin wpłaty I raty odpisu na ZFŚS 11
Termin złożenia przez rolników zaświadczenia o wysokości podatku dochodowego 12
Termin na złożenie w ZUS zaświadczeń o przychodach osób pobierających świadczenia przedemerytalne 13
Dostęp do newslettera KRS przez aplikację mObywatel. 13
Wpis do CEIDG przez telefon – aplikacja mObywatel z nową funkcją 14
Zgłaszanie faktur scamowych – nowa funkcjonalność w aplikacji KSeF 2.0 14
Pomyłka w danych w elemencie Podmiot3 nie wymaga korekty faktury do zera – zmiana stanowiska MF. 15
Usługi wynajmu miejsc parkingowych zwolnione z ewidencji na kasie fiskalnej – zmiana stanowiska MF 16

eprasa.pl df66a35dee

1 Jaką kwotę powinno zapłacić biuro rachunkowe, gdy podwykonawca przestał być podatnikiem VAT

PROBLEM

Zawarłam (jako biuro rachunkowe) umowę o podwykonawstwo usług księgowych z osobą prowadzącą również biuro rachunkowe. Płaciłam jej kwotę 6000 zł + VAT na podstawie wystawianych faktur. Po pewnym czasie otrzymałam od niej fakturę jako od podmiotu niebędącego podatnikiem VAT na kwotę 7380 zł. Odmówiłam zapłaty w takiej wysokości i dokonałam przelewu na kwotę 6000 zł. Podwykonawczyni zażądała ode mnie dopłaty 1380 zł, na co również się nie zgodziłam. Poinformowała mnie, że jeśli nie dokonam zapłaty, zawiadomi prokuraturę o popełnieniu oszustwa. Dodała, że sama musi płacić komuś za pracę wykonywaną na moją rzecz. Odpowiedziałam, że w umowie widnieje wyraźny zapis, zgodnie z którym mam jej płacić kwotę 6000 zł powiększoną o należny podatek VAT. Skoro jednak nie jest podatnikiem VAT i nie nalicza tego podatku, jego wartość wynosi 0 zł. Ona natomiast stwierdziła, że przy interpretacji umów należy brać pod uwagę zamiar stron i cel umowy, a nie tylko jej dosłowne brzmienie. Wskazała, że w chwili zawierania umowy była podatnikiem VAT i miała nadpłatę, którą mogła odzyskiwać z wystawianych faktur. Następnie utraciła status podatnika VAT, dlatego – jej zdaniem – powinnam zapłacić jej kwotę 7380 zł. Nigdy nie ustalałyśmy, że jej wynagrodzenie będzie uzależnione od tego, czy posiada nadpłatę VAT. Nie wyrażałam zgody na taki sposób rozliczenia. Jednoznacznie ustaliłyśmy, że wynagrodzenie wynosi 6000 zł powiększone o należny podatek VAT. Jaką kwotę powinnam zapłacić podwykonawczyni po utracie przez nią statusu podatnika VAT? Co powinnam zrobić, jeśli złoży zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przeze mnie przestępstwa?

RADA

Biorąc pod uwagę przytoczony stan faktyczny, żądanie podwykonawcy dokonania dopłaty jest bezpodstawne.

UZASADNIENIE

W rozpatrywanym przypadku umowa została sformułowana w sposób dość jednoznaczny. Podstawą wypłaty wynagrodzenia była kwota 6000 zł, do której należało doliczyć należny podatek VAT – bez względu na jego wysokość. Taki sposób określenia wynagrodzenia dobrze sprawdza się w sytuacji zmiany stawki podatku VAT. Skoro zatem podwykonaw-

eprasa.pl df66a35dee

ca nie jest już podatnikiem VAT i nie nalicza tego podatku, powinien otrzymać wyłącznie kwotę 6000 zł.

Zgodny zamiar stron i cel umowy

W odniesieniu do umów zasadnicze znaczenie ma ustalenie zgodnego zamiaru stron oraz celu umowy, a nie ograniczanie się wyłącznie do jej literalnego brzmienia. Warto jednak podkreślić, że zamiar ten powinien być wspólny dla obu stron, a nie jednostronnie zakładany przez jedną z nich. W przedmiotowej sprawie zgodny zamiar stron obejmował ustalenie wynagrodzenia w wysokości 6000 zł, powiększonego o należny VAT. Bez znaczenia dla wykładni umowy pozostaje założenie podwykonawcy, który zamierzał odzyskać nadpłacony VAT. W pierwszej kolejności źródłem ustalenia zgodnej woli stron jest treść umowy jako całość (wszystkie jej postanowienia). Jeśli treść umowy budziłaby wątpliwości – ze względu na możliwość jej różnej interpretacji – należałoby sięgnąć do innych metod wykładni niż językowa. W niniejszej sprawie treść umowy jest jednak jednoznaczna, dlatego zasadne jest poprzestanie na wykładni językowej. Potwierdzenie takiego rozumowania znajdziemy w postanowieniu Sądu Najwyższego z 15 lipca 2025 r. (sygn. akt I CSK 947/24):

SN *Wykładnia umowy nie może pomijać jej zwerbalizowanej treści ani prowadzić do wniosków z nią oczywiście sprzecznych. Nie może także służyć uzupełnianiu umowy o postanowienia pominięte przez stronę, dla niej korzystne, ani eliminowaniu tych, które okazały się dla niej niekorzystne dopiero ex post.*

Reakcja na zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa

W przedstawionej sytuacji nie zostały spełnione znamiona przestępstwa oszustwa. Do jego istoty należy bowiem doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Takie stanowisko nie wymaga pogłębionej analizy, gdyż biuro wywiązało się z umowy i dokonało zapłaty zgodnie z jej treścią. Gdyby jednak podwykonawca złożył zawiadomienie, a organy ścigania wezwały księgową do stawiennictwa w charakterze świadka, należy stawić się na wezwanie, zabrać ze sobą egzemplarz umowy oraz potwierdzenie przelewu, a następnie okazać je podczas przesłuchania, przedstawiając treść uzgodnień stron i fakt dokonania zapłaty. Prawdopodobnie po przedstawieniu takich dowodów sprawa zostałaby umorzona. Możliwe jest również, że organy ścigania odmówiłyby wszczęcia postępowania już na wstępnym etapie, uznając, że brak jest znamion czynu zabronionego, co mogłoby wynikać nawet z samej treści zawiadomienia podwykonawcy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 65 § 2 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 286 § 1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 383; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1872)

Marcin Szabłowski
adwokat

eprasa.pl df66a35dee

2 Czy księgowa odpowiada za prawidłowość faktury wysłanej przez klienta do KSeF, gdy dokonała jej weryfikacji przed wysyłką

PROBLEM

Klient poprosił mnie o sprawdzenie, czy prawidłowo wystawił fakturę, ponieważ chciał upewnić się, że tak jest przed jej wysyłką do KSeF. Faktura zawierała wszystkie wymagane dane, więc udzieliłam odpowiedzi, że została wystawiona prawidłowo. Klient wysłał fakturę do KSeF. Po upływie terminu płatności zadzwonił do kontrahenta, który stwierdził, że faktura została wystawiona niezgodnie z umową, a kwota na niej jest zdecydowanie zbyt wysoka. Kontrahent poinformował, że zapłaci fakturę dopiero wtedy, gdy zostanie wystawiona prawidłowo. Klient skontaktował się ze mną i usłyszałam, że to moja wina, ponieważ – jego zdaniem – skoro miałam w dokumentach skan umowy, powinnam była zauważyć, że faktura została wystawiona na niewłaściwą kwotę. Stwierdził również, że skoro zapytał mnie, czy faktura została wystawiona prawidłowo, oczekiwał weryfikacji każdego jej aspektu. Klient zażądał ode mnie zapłaty odsetek od tej faktury za okres od pierwotnego terminu płatności do rzeczywistego dnia zapłaty przez kontrahenta. Oświadczył, że jeśli nie zapłacę dobrowolnie, będzie dochodził roszczenia na drodze sądowej. Odmówiłam zapłaty, ponieważ nie czuję się odpowiedzialna za tę sytuację – prowadzę biuro rachunkowe, a nie odpowiadam za treść jego umów handlowych. Wypowiedziałam umowę o prowadzenie księgowości. Otrzymałam od klienta pismo z formalnym żądaniem zapłaty odsetek. Dodatkowo wskazał, że jeśli nie uregulуję należności w terminie 7 dni, będzie dochodził również kosztów zastępstwa adwokackiego, opłat sądowych oraz kosztów postępowania egzekucyjnego – w przypadku skierowania sprawy do egzekucji po ewentualnym wyroku. Ponadto poinformował, że skapitalizuje odsetki w pozwie i będzie dochodził od tej kwoty dalszych odsetek od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Następnie zadzwonił i powiedział, że konsultował sprawę z prawnikiem, który zapewnił go, że ma 100% szans na wygraną. Jednocześnie, jak stwierdził, nie chce mnie „krzywdzić", a jedynie zaspokoić swoje rzekomo słuszne roszczenie, dlatego nie wniesie sprawy do sądu, jeśli zapłacę mu jedynie żądane odsetki. Czy klient ma szansę wygrać ze mną w sądzie? Czy powinnam odpowiedzieć na jego pismo? W umowie nie ma zapisów odnoszących się do takiej sytuacji. Umowa jest prosta – określa rodzaj prowadzonej dokumentacji, terminy przekazywania dokumentów, wynagrodzenie oraz zawiera zapis, że

eprasa.pl df66a35dee

biuro rachunkowe nie jest zobowiązane do podejmowania jakichkolwiek działań, które nie zostały w niej wprost wskazane.

RADA

W przedstawionym stanie faktycznym roszczenie klienta jest bezzasadne.

UZASADNIENIE

Obowiązki biura rachunkowego w głównej mierze określa umowa o świadczenie usług księgowych. Autorka pytania napisała, że w jej treści nie było postanowienia, które zobowiązywałoby ją do tego, żeby weryfikowała poprawność merytoryczną faktury z treścią umowy zawartej pomiędzy klientem a jego kontrahentem. Takiego obowiązku nie nakładają również przepisy prawa, zasady współżycia społecznego ani ustalone zwyczaje. Klient dochodzi odszkodowania od księgowej w związku z działaniem (zaniechaniem) księgowej, do którego ona nie była zobowiązana. Zatem nie udowodni zaistnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. By nie dochodziło do takich sytuacji, księgowa, jeśli już opiniuje poprawność faktury, powinna posługiwać się sformułowaniami wskazującymi, że faktura spełnia formalne wymogi przewidziane przepisami prawa, natomiast nie została zweryfikowana pod względem merytorycznej poprawności ani zgodności ze stanem faktycznym, na podstawie którego została wystawiona. Należy również wskazać, że nie została zweryfikowana poprawność zastosowanej stawki VAT. Warto pamiętać, że taka „klauzula zabezpieczająca" powinna być dostosowana do konkretnych okoliczności.

Doradztwo podatkowe a ocena poprawności faktury

Opiniując poprawność projektu faktury, księgowa powinna zachować szczególną ostrożność, aby przypadkiem nie świadczyć usług doradztwa podatkowego, które wymagają uprawnień przewidzianych w przepisach prawa. Może zdarzyć się, że klient w rzeczywistości nie oczekuje wyłącznie sprawdzenia, czy faktura spełnia wymogi formalne, lecz przede wszystkim potwierdzenia prawidłowości zastosowanej stawki VAT innej niż 23%. Ponadto w treści faktury mogą być zawarte inne elementy, których weryfikacja wymagałaby *de facto* świadczenia usług doradztwa podatkowego.

Sugerowana reakcja na pismo klienta

Bez wątpienia należy odpowiedzieć na pismo klienta – brak odpowiedzi mógłby zostać odebrany przez sąd jako próba ukrycia okoliczności sprawy. W treści odpowiedzi należy jednoznacznie wskazać, że biuro nie było zobowiązane do weryfikacji treści projektu faktury z umową, a dokonana analiza dotyczyła wyłącznie wymogów formalnych, w związku z czym roszczenie jest całkowicie bezzasadne.

eprasa.pl df66a35dee

Należy także wskazać, że twierdzenia klienta dotyczące opinii prawnika wydają się nieprawdziwe. Mało prawdopodobne jest, aby jakikolwiek adwokat lub radca prawny poinformował klienta, że „ma sprawę wygraną na 100%". W praktyce nigdy nie wiadomo, czy klient przedstawił wszystkie okoliczności sprawy, jak będzie ona prowadzona przez sąd oraz jakie dowody i fakty zostaną podniesione przez stronę przeciwną. Ponadto takie twierdzenie byłoby nieprofesjonalne w tego rodzaju stanie faktycznym.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 56, art. 471 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 2, art. 3, art. 4 ustawy z 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 2117; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 176)

Marcin Szabłowski
adwokat

3 Informator dla klientów biur rachunkowych – kalendarium wydarzeń – maj 2026 r.

1 maja 2026 r.

Zmiany w formularzu informacji o pomocy publicznej

Podatnicy ubiegający się o pomoc publiczną są zobowiązani do przedstawienia podmiotowi udzielającemu takiej pomocy wielu informacji dotyczących prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. Zakres informacji, w tym wzór formularza informacji, przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc publiczną, został określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (dalej: rozporządzenie).

1 maja 2026 r. rozporządzenie to zostało znowelizowane. Dzięki wprowadzonym zmianom:

1) w formularzu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc publiczną, stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia, umożliwiono wskazywanie klas działalności, zgodnie z nową PKD 2025; przed zmianą podatnicy wskazywali klasy działalności według PKD 2007; w formularzu tym przeprowadzono również zmiany o charakterze porządkującym,

2) dostosowano zakres informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc do warunków udzielania pomocy określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za

eprasa.pl df66a35dee

zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.Urz. UE L 187 z 26.06.2014 z późn. zm.).

UWAGA! Podmioty ubiegające się o pomoc publiczną po 1 maja 2026 r. muszą posługiwać się nowym wzorem formularza informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o taką pomoc. W formularzu należy podawać klasy działalności zgodnie z nową PKD 2025. Jeżeli podmiot ubiegający się o pomoc nie dostosował klasy prowadzonej działalności do klasy wynikającej z PKD 2025, to do 31 grudnia 2026 r. może podawać klasę działalności, w związku z którą ubiega się o pomoc, zgodnie z PKD 2007.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Rady Ministrów z 8 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz.U. z 2026 r. poz. 523)

1 maja 2026 r.

Nowe zasady naliczania stażu pracy w firmach

Od 1 maja 2026 r. obowiązują zmiany w zasadach ustalania stażu pracy u pracodawców prywatnych. W wyniku nowelizacji do stażu pracy wlicza się obecnie także:

- okresy prowadzenia pozarolniczej działalności oraz współpracy z osobą prowadzącą działalność gospodarczą,
- okresy zawieszenia działalności gospodarczej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem,
- okresy wykonywania umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której – zgodnie z przepisami ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny – stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz pozostawania osobą współpracującą z osobami, które te umowy wykonują,
- okresy wykonywania umowy agencyjnej oraz pozostawania osobą współpracującą z osobami, które taką umowę wykonują,
- okresy pozostawania członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej albo spółdzielni kółek rolniczych,
- przebyte za granicą (udokumentowane) okresy wykonywania pracy zarobkowej.

Nowelizowane przepisy nie wskazują, do którego roku wstecz do stażu pracy można zaliczać okresy przepracowane, m.in. na podstawie umów zlecenia, czy okresy prowadzonej działalności gospodarczej. To oznacza, że zaliczeniu podlegają wszystkie udowodnione przez pracownika okresy.

Do stażu pracy nadal nie wlicza się okresów przepracowanych na podstawie umów o dzieło. Jest tak m.in. dlatego, że umowa o dzieło co do zasady nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

eprasa.pl df66a35dee

UWAGA! Pracodawcy muszą mieć na uwadze, że zmieniony staż pracy może skutkować zmianą uprawnień pracowniczych. W przypadku pracowników, którzy dzięki nowym przepisom osiągnęli 10 lat stażu pracy, należy im podnieść wymiar urlopu wypoczynkowego z 20 do 26 dni w roku kalendarzowym.
Dodatkowe lata wliczane do stażu pracy mogą mieć także wpływ m.in. na: dłuższy okres wypowiedzenia umowy o pracę, wysokość nagrody jubileuszowej czy wysokość odprawy w przypadku rozwiązania umowy o pracę. Dla służby kadrowych nowe regulacje oznaczają okres wzmożonej pracy, co należy wziąć pod uwagę m.in. przy udzielaniu pracownikom urlopów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1, art. 5 i art. 9 ustawy z 26 września 2025 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2025 r. poz. 1423)

1 i 3 maja 2026 r. **UWAGA! Trzeba oddać pracownikowi dodatkowy dzień wolny**

Rekompensata za pracę w święta majowe

W 2026 r. Święto Pracy obchodzone 1 maja przypada w piątek, a Święto Konstytucji 3 Maja w niedzielę. Za pracę w święto pracodawca ma obowiązek zapewnić pracownikowi inny dzień wolny od pracy. Pracownik jest uprawniony do całego dnia wolnego, niezależnie od tego, ile dodatkowych godzin przepracował w święto. Może to być zarówno jedna, jak i 4 godziny. Pracodawca powinien wyznaczyć dzień wolny za pracę w święto w ciągu okresu rozliczeniowego obowiązującego w zakładzie pracy. W sytuacji gdy pracownik nie będzie mógł wykorzystać dnia wolnego w tym czasie (np. z powodu choroby), przysługuje mu 100% dodatek do zwykłego wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w święto.

Jeżeli pracownik pracuje w dniu świątecznym więcej niż 8 godzin, ma prawo do wynagrodzenia i dodatku za pracę nadliczbową wynagradzanych na ogólnych zasadach, chyba że w zakładzie pracy obowiązują korzystniejsze od przepisów Kodeksu pracy rozwiązania w tym zakresie.

UWAGA! Pracodawcy powinni wiedzieć, że istnieje spór dotyczący sytuacji, w której nie udzielono dnia wolnego za pracę w niedzielę i doszło do przekroczenia normy średniotygodniowej. Zdaniem Państwowej Inspekcji Pracy oraz Ministerstwa Pracy w takim przypadku pracownikowi należą się wtedy dwa niezależne dodatki po 100%. Innego zdania jest Sąd Najwyższy, który w uchwale z 15 lutego 2006 r. (II PZP 11/05, OSNP 2006/11-12/17) wskazał, że w tym przypadku przysługuje tylko jeden taki dodatek. Decyzja w tym zakresie należy do pracodawcy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 130, art. 147, art. 1511 i art. 15111 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- art. 1 pkt 1 ustawy z 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 296)

eprasa.pl df66a35dee

15 maja 2026 r.

Obniżka VAT i akcyzy na paliwo przedłużona do 15 maja

W związku z utrzymującą się niestabilną sytuacją na rynkach paliw, spowodowaną konfliktem na Bliskim Wschodzie, rząd zdecydował się przedłużyć do 15 maja 2026 r. czasową obniżkę VAT i akcyzy na paliwa.

Obniżona z 23% do 8% stawka VAT ma zastosowanie do dostawy, wewnątrzwspólnotowego nabycia i importu:

1) benzyn silnikowych (CN 2710 12 45 lub 2710 12 49) oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach,

2) olejów napędowych (CN 2710 19 42, 2710 19 44 i 2710 20 11) oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach,

3) biokomponentów stanowiących samoistne paliwa, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, przeznaczonych do napędu silników spalinowych - bez względu na kod CN.

Akcyza na paliwa została zmniejszona do najniższego poziomu dopuszczonego przez Unię Europejską, tj. o 29 groszy na litrze benzyny oraz o 28 groszy na litrze oleju napędowego. Po obniżce wynosi ona 880 zł/1000 l dla oleju opałowego oraz 1239 zł/1000 l dla benzyny.

UWAGA! W okresie obowiązywania obniżonych stawek VAT na paliwa podmioty dokonujące ich sprzedaży są zobowiązane do stosowania ceny sprzedaży nie wyższej niż cena maksymalna publikowana w Monitorze Polskim. Cena ta obowiązuje od następnego dnia po jej ogłoszeniu. Cena ogłoszona w dniu roboczym poprzedzającym sobotę, niedzielę, święta oraz inne dni wolne od pracy jest stosowana do dnia roboczego następującego po tych dniach, łącznie z tym dniem roboczym. Biura rachunkowe obsługujące przedsiębiorców sprzedających paliwa powinny poinformować swoich klientów, że sprzedaż paliwa po cenach wyższych niż cena maksymalna jest zakazana i zagrożona karą do 1 mln zł. Do kontrolowania cen paliw oraz nakładania kar zostały upoważnione urzędy celno-skarbowe.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 573)
- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego na niektóre paliwa silnikowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 572)

eprasa.pl df66a35dee

- ustawa z 27 marca 2026 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2026 r. poz. 415)

15 maja 2026 r. **UWAGA! Termin zgłoszenia opinii upływa 15 maja 2026 r.**

MF prowadzi konsultacje w sprawie słownika znaczników MSSF

Ministerstwo Finansów ogłosiło powtórne konsultacje podatkowe projektu słownika znaczników dedykowanego dla podmiotów sporządzających sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w części znaczników bilansowych/wynikowych. Uwagi można zgłaszać do 15 maja 2026 r.

Propozycja zaprezentowanego słownika znaczników dla ww. grupy podmiotów wynika z konieczności uzupełnienia katalogu słowników znaczników identyfikujących konta ksiąg zawartych w załącznikach do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 sierpnia 2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić księgi.

UWAGA! Konsultacje są otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Zgłaszane opinie muszą zawierać uzasadnienie i być przesłane do 15 maja 2026 r. w formie edytowalnej na adres: Konsultacje_JPK_KR@mf.gov.pl.

ŹRÓDŁO:

- komunikat MF z 10 kwietnia 2026 r. pt. „Powtórne konsultacje podatkowe projektu słownika znaczników dla podmiotów sporządzających sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)" – opubl. na mf.gov.pl

20 maja 2026 r.

Roczne rozliczenie składki zdrowotnej przedsiębiorcy

20 maja 2026 r. mija termin rocznego rozliczenia składki zdrowotnej. Obowiązek ten dotyczy przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą opodatkowanych według skali podatkowej, podatkiem liniowym albo ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Osoby, które miały zawieszoną działalność przez cały 2025 r., nie muszą składać rocznego rozliczenia składki zdrowotnej. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy działalność została wznowiona w styczniu 2026 r., a przedsiębiorca rozlicza się na zasadach ogólnych.

Rozliczenie roczne składki zdrowotnej należy wykazać w dokumencie rozliczeniowym za kwiecień 2026 roku:

- ZUS DRA – osoby prowadzące działalność jednoosobową,

eprasa.pl df66a35dee

- ZUS RCA – osoby opłacające składki za siebie oraz za inne osoby (np. zatrudnionych pracowników, zleceniobiorców).

Rozliczenia należy dokonać na nowych wzorach obowiązujących od 1 maja 2026 r. Wprowadzono w nich nowe pola dla przedsiębiorców, którzy przy ustalaniu podstawy wymiaru składki zdrowotnej zdecydowali się uwzględnić przychody i koszty związane z odpłatnym zbyciem środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

20 maja 2026 r. jest to także termin na opłacenie należnych składek za kwiecień 2026 r. wraz z ewentualną dopłatą składki rocznej. Jeżeli z rocznego rozliczenia składki zdrowotnej wynika nadpłata, a przedsiębiorca nie ma zaległości w opłacaniu składek ani nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, na swoim profilu w eZUS w sekcji dokumentów roboczych znajdzie wniosek o zwrot nadpłaty (RZS-R). Należy go zweryfikować, wskazując jeden numer rachunku bankowego, spośród rachunków zapisanych na koncie płatnika, na który ma być przekazany zwrot. Wniosek należy podpisać i odesłać za pośrednictwem eZUS do 1 czerwca 2026 r. Wówczas ZUS przekaże nadpłatę na wskazany rachunek bankowy najpóźniej do 1 sierpnia. Jeśli przedsiębiorca nie złoży wniosku o zwrot nadpłaty, zakład rozliczy ją na koncie płatnika najpóźniej do końca bieżącego roku.

UWAGA! W ostatnim czasie pojawiła się kampania phishingowa polegająca na podszywaniu się pod profil @zus_pl. Cyberprzestępcy wysyłają fałszywe wiadomości SMS, w których informują o rzekomym błędzie w stanie rozliczeń ubezpieczenia zdrowotnego. W treści wiadomości znajduje się link prowadzący do strony, na której oszuści proszą o podanie numeru PESEL oraz danych karty płatniczej. ZUS przestrzega, aby nie klikać w podejrzane linki i nie przekazywać swoich danych w odpowiedzi na takie wiadomości.

ŹRÓDŁO:

- informacja prasowa ZUS z 21 kwietnia 2026 r. pt. „Roczne rozliczenie składki zdrowotnej. Przedsiębiorcy mają czas do 20 maja" – opubl. na zus.pl

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z 9 kwietnia 2026 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów (Dz.U. z 2026 r. poz. 518)

31 maja 2026 r.

Termin wpłaty I raty odpisu na ZFŚS

Pracodawcy, którzy w 2026 r. mają obowiązek utworzenia ZFŚS, do 31 maja 2026 r. powinni przekazać na rachunek funduszu co najmniej 75% odpisu podstawowego. Mimo że 31 maja przypada w 2026 r. w niedzielę, to termin ten nie ulega przesunięciu na najbliższy dzień roboczy, tj. 1 czerwca. W 2026 r. maksymalna podstawa wymiaru odpisu na ZFŚS wynosi 7848,60 zł.

eprasa.pl df66a35dee

Pracodawcy prywatni mają obowiązek utworzenia ZFŚS, jeżeli na 1 stycznia danego roku zatrudniają:

- co najmniej 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty,
- co najmniej 20 i mniej niż 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty, jeśli z wnioskiem o utworzenie ZFŚS wystąpiła do pracodawcy zakładowa organizacja związkowa.

UWAGA! Pracodawcy, którzy zasilą rachunek ZFŚS po 31 maja 2026 r., nie mają obowiązku zapłaty odsetek z tego tytułu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 i ust. 1c, art. 6 ust. 2, art. 12 ust. 1 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288)

31 maja 2026 r. **UWAGA! Termin przesunięty na 1 czerwca**

Termin złożenia przez rolników zaświadczenia o wysokości podatku dochodowego

Rolnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, który opłaca składki na ubezpieczenia społeczne rolników, musi do 31 maja danego roku złożyć w KRUS zaświadczenie z urzędu skarbowego (lub oświadczenie) o wysokości należnego podatku dochodowego od przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym. W 2026 r. ostateczny termin na złożenie tej informacji mija 1 czerwca, gdyż 31 maja przypada w niedzielę.

Kwota graniczna przychodu pozwalająca na pozostanie w KRUS zmienia się co roku. Aby pozostać w KRUS w 2026 r., należny podatek dochodowy za 2025 r. nie mógł przekroczyć 4576 zł.

UWAGA! W przypadku niedotrzymania terminu na powiadomienie ZUS o wysokości podatku albo przekroczenia dopuszczalnego limitu kwoty podatku dochodowego rolnik zostaje wyłączony z ubezpieczenia rolniczego. Wyłączenie z KRUS powoduje, że rolnik prowadzący działalność gospodarczą ma obowiązek ubezpieczyć się z tego tytułu w ZUS. Rolnik, który z przyczyn od niego niezależnych nie powiadomił KRUS o wysokości podatku, może złożyć w KRUS wniosek o przywrócenie terminu do złożenia takiego zawiadomienia. W takim przypadku udowodnienie okoliczności losowych spoczywa na nim. Jeżeli KRUS uzna, że nie zostały spełnione warunki przywrócenia terminu na złożenie zawiadomienia, rolnik straci prawo do ubezpieczenia z upływem ustawowego terminu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5a ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770)
- obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 18 kwietnia 2025 r. w sprawie rocznej kwoty granicznej (M.P. z 2025 r. poz. 351)

eprasa.pl df66a35dee

31 maja 2026 r. **UWAGA! Termin przesunięty na 1 czerwca**

Termin na złożenie w ZUS zaświadczeń o przychodach osób pobierających świadczenia przedemerytalne

Osoby pobierające świadczenia przedemerytalne mają obowiązek powiadomić ZUS o wysokości przychodu uzyskanego w okresie od 1 marca 2025 r. do 28 lutego 2026 r. Należy to zrobić do 31 maja. Ponieważ w 2026 r. 31 maja przypada w niedzielę, termin ten ulega przesunięciu na 1 czerwca 2026 r.

UWAGA! Pracodawcy zatrudniający osoby pobierające świadczenia przedemerytalne muszą im wystawić zaświadczenia o wysokości uzyskanego przychodu. W zaświadczeniu należy wykazać wszystkie przychody podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a także przychody z tytułu służby (m.in. w wojsku, straży pożarnej czy Policji) oraz pracy wykonywanej za granicą. W zaświadczeniu nie należy uwzględniać zapomóg, diet za podróże służbowe czy odpraw.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 115)

31 maja 2026

Dostęp do newslettera KRS przez aplikację mObywatel

Od 31 maja 2026 r. podatnicy zyskają dostęp do tzw. newslettera KRS przez aplikację mObywatel. Dzięki wprowadzonym zmianom użytkownik aplikacji mObywatel będzie mógł pozyskiwać informacje o:

- zarejestrowaniu w systemie teleinformatycznym sprawy, obejmujące numer w KRS, sygnaturę sprawy i datę jej wprowadzenia, albo
- dokonaniu wpisu w pozycji Rejestru, obejmujące numer w KRS, sygnaturę sprawy, datę dokonania wpisu i numer wpisu, dotyczące podmiotu wpisanego do rejestru przedsiębiorców oraz rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

UWAGA! Umożliwienie podatnikom pozyskiwania informacji z KRS w formie tzw. newslettera KRS ma na celu przeciwdziałanie zjawisku tzw. kradzieży spółek. Przed zmianą newsletter KRS można było otrzymywać po założeniu konta użytkownika na stronie KRS i wskazaniu numeru KRS podmiotu,

eprasa.pl df66a35dee

którego mają dotyczyć przekazywane informacje. Od 31 maja 2026 r. podatnicy uzyskają dodatkową możliwość otrzymywania takiego newslettera. Trzeba pamiętać, że w tym przypadku dostęp będzie ograniczony do danych podmiotów, z którymi konkretny użytkownik aplikacji jest powiązany przez PESEL.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ustawy z 9 stycznia 2026 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2026 r. poz. 119)

Maj 2026

Wpis do CEIDG przez telefon – aplikacja mObywatel z nową funkcją

Usługa Firma w aplikacji mObywatel zyskała nową funkcję. Umożliwia ona rejestrację jednoosobowej działalności gospodarczej bezpośrednio z telefonu. Nowość w usłudze Firma kierowana jest do osób, które rejestrują działalność gospodarczą po raz pierwszy i nie mają jeszcze złożonego wniosku w innej formie, np. papierowej. Użytkownik ma możliwość wypełnienia formularza CEIDG-1, podpisania go cyfrowo w aplikacji i wysłania do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wprost z mObywatela. W aplikacji pojawiają się także powiadomienia PUSH związane z zakładaniem firmy. Użytkownik będzie je otrzymywać w momencie zmiany statusu złożonego wniosku, np. gdy firma stanie się aktywna lub wniosek zostanie odrzucony. Użytkownik będzie na bieżąco informowany o zmianach, bez konieczności aktywnego sprawdzania statusu wniosku.

UWAGA! Rejestracja przez mObywatel dotyczy wyłącznie wpisu do CEiDG. Pozostałe formalności – zgłoszenie do ZUS (siebie lub pracowników) oraz rejestracja jako podatnik VAT – wymagają odrębnego postępowania w urzędzie lub za pośrednictwem portalu biznes.gov.pl.

ŹRÓDŁO:

- komunikat Ministerstwa Cyfryzacji z 23 kwietnia 2026 r. pt. „Firma w mObywatelu – załóż działalność gospodarczą przez aplikację" – opubl. na gov.pl/web/cyfryzacja

Maj 2026

Zgłaszanie faktur scamowych – nowa funkcjonalność w aplikacji KSeF 2.0

Wraz z uruchomieniem KSeF podatnicy natykają się w systemie na faktury, które nie dokumentują rzeczywistych transakcji gospodarczych i mogą stanowić próbę oszustwa, tzw. faktury scamowe. W aplikacji podatnika KSeF 2.0 został wprowadzony mechanizm po-

eprasa.pl df66a35dee

zwalający na automatyczne zgłoszenie takiego nadużycia administracji skarbowej. Aby zgłosić podejrzaną fakturę, należy:

1) zalogować się do Aplikacji Podatnika KSeF 2.0,
2) przejść do zakładki Faktury i Lista faktur,
3) wybrać fakturę i wejść w jej szczegóły,
4) skorzystać z opcji „Zgłoszenie nadużycia”,
5) wskazać powód zgłoszenia, uzupełnić uzasadnienie oraz potwierdzić oświadczenie,
6) zatwierdzić zgłoszenie przyciskiem „Zgłoś”.

UWAGA! Podatnicy, którzy dokonają zgłoszenia, nie będą informowani przez administrację skarbową o przebiegu procesu weryfikacji zasadności zgłoszenia ani o tym, z jakim skutkiem taka weryfikacja się zakończyła. Podatnik, który nie zgłosi faktury scamowej do MF, nie poniesie z tego tytułu negatywnych konsekwencji, pod warunkiem że nie odliczy z niej VAT lub nie zaliczy jej do kosztów uzyskania przychodów.

ŹRÓDŁO:

- komunikat MF z 28 kwietnia 2026 r. pt. „Zgłaszanie faktur scamowych dostępne w Aplikacji Podatnika KSeF 2.0” – opubl. na ksef.podatki.gov.pl

Maj 2026

Pomyłka w danych w elemencie Podmiot3 nie wymaga korekty faktury do zera – zmiana stanowiska MF

Dyrektor KIS stwierdził, że korygowanie pierwotnie wystawionej faktury sprzedaży z powodu wskazania na niej błędnych lub niepełnych danych faktycznego odbiorcy towarów lub usług wskazanego jako Podmiot3 powinno nastąpić przez wystawienie faktury korygującej błędne lub niepełne dane. Tym samym za nieprawidłowe uznał swoje wcześniejsze stanowisko, zgodnie z którym fakturę zawierająca takie błędy trzeba korygować do zera, a następnie wystawić nową fakturę z prawidłowymi danymi odbiorcy.

UWAGA! Interpretacja jest ważna dla wszystkich podatników wystawiających faktury ustrukturyzowane w KSeF. Podatnik, który popełni błąd w danych odbiorcy towarów lub usług wskazanego jako Podmiot3, nie musi już wystawiać w KSeF dwóch faktur, tj. faktury korygującej do zera i kolejnej faktury z prawidłowymi danymi odbiorcy. Wystarczy, że wystawi tylko fakturę korygującą nieprawidłowe dane. Dla podatników oznacza to mniej pracy.

eprasa.pl df66a35dee

ŹRÓDŁO:

- interpretacja zmieniająca Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 kwietnia 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT1--3.4012.1091.2025.3.JM)

Maj 2026 r.

Usługi wynajmu miejsc parkingowych zwolnione z ewidencji na kasie fiskalnej – zmiana stanowiska MF

Od 1 kwietnia 2026 r. usługi parkingowe dla samochodów i innych pojazdów są obowiązkowo ewidencjonowane na kasach fiskalnych. MF zmienił swoje stanowisko i stwierdził, że usługi wynajmu miejsc postojowych, klasyfikowane w PKWiU 68.20.1 – Wynajem i obsługa nieruchomości własnych i dzierżawionych, nie są objęte tym obowiązkiem. We wcześniejszych interpretacjach MF twierdził, że obowiązek ewidencji na kasie fiskalnej obejmuje zarówno usługi parkingowe klasyfikowane w PKWiU 52.21.24.0 – Usługi parkingowe, jak i usługi wynajmu miejsc postojowych klasyfikowane w PKWiU 68.20.1 – Wynajem i obsługa nieruchomości własnych i dzierżawionych.

UWAGA! MF zapewnił, że dotychczasowe interpretacje indywidualne wydane w tym zakresie zostaną poddane weryfikacji. Zmiana stanowiska przez MF oznacza dla podatników świadczących usługi wynajmu miejsc postojowych, klasyfikowane w PKWiU 68.20.1 – Wynajem i obsługa nieruchomości własnych i dzierżawionych, brak obowiązku ewidencjonowania takich usług na kasie fiskalnej.

ŹRÓDŁO:

- komunikat MF z 1 kwietnia 2026 r. pt. „Ewidencja sprzedaży dla usług parkingowych od 1 kwietnia 2026 r.” – opubl. na mf.gov.pl

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl df66a35dee

Publikacja wchodzi w skład **MONITORA księgowego**

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

e-dodatek

KODEKS KSIĘGOWEGO

Sprawozdanie finansowe na szczególny dzień bilansowy – stanowisko KSR

Stan prawny na 15 kwietnia 2026 r.

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

eprasa.pl df66a35dee

Uchwała nr 5/2026
Komitetu Standardów Rachunkowości
z dnia 17 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia Stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na szczególny dzień bilansowy, inny niż dzień kończący rok obrotowy oraz w sprawie pierwszego sporządzanego po nim rocznego sprawozdania finansowego

Na podstawie § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1566) oraz § 5 ust. 14 wewnętrznego regulaminu działania Komitetu Standardów Rachunkowości, uchwala się, co następuje:

§ 1.

1. Komitet przyjmuje Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na szczególny dzień bilansowy, inny niż dzień kończący rok obrotowy oraz w sprawie pierwszego sporządzanego po nim rocznego sprawozdania finansowego, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.
2. Stanowisko, o którym mowa w ust. 1, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów i Gospodarki oraz ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych, o których mowa w ust. 1, sporządzonych na dzień bilansowy przypadający po dniu wejścia w życie Stanowiska z możliwością jego wcześniejszego zastosowania.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Komitetu Standardów Rachunkowości

Agnieszka Stachniak

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

eprasa.pl df66a35dee

Załącznik do uchwały nr 5/2026
Komitetu Standardów Rachunkowości
z dnia 17 lutego 2026 r.

Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na szczególny dzień bilansowy, inny niż dzień kończący rok obrotowy oraz w sprawie pierwszego sporządzanego po nim rocznego sprawozdania finansowego

1. Cel i zakres Stanowiska

1.1. Celem Stanowiska jest wyjaśnienie postanowień ustawy o rachunkowości[2)], zwanej dalej Ustawą, w odniesieniu do:

a. sprawozdania finansowego sporządzanego na inny dzień bilansowy, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 3–5 i pkt 7 oraz art. 45 ust. 1 Ustawy, zwany w dalszej części Stanowiska szczególnym dniem bilansowym w zakresie:

i. czy sprawozdanie to jest rocznym sprawozdaniem finansowym i tego, czy dzień ten kończy rok obrotowy,

ii. na jaki dzień i za jaki okres sporządza się to sprawozdanie finansowe oraz jakie dane porównawcze prezentuje się w tym sprawozdaniu finansowym,

iii. jakie elementy zawiera takie sprawozdanie finansowe,

iv. obowiązku badania i zatwierdzenia takiego sprawozdania finansowego,

b. pierwszego rocznego sprawozdania finansowego sporządzonego po sporządzeniu sprawozdania finansowego na szczególny dzień bilansowy w zakresie na jaki dzień i za jaki okres sporządzane jest takie roczne sprawozdanie finansowe oraz jakie okresy porównawcze są w nim prezentowane.

1.2. Stanowisko nie dotyczy sprawozdań finansowych sporządzanych na dzień zakończenia działalności jednostki, w tym również jej sprzedaży, zakończenia likwidacji lub postępowania upadłościowego oraz na dzień poprzedzający dzień postawienia jednostki w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości (odpowiednio art. 12 ust. 2 pkt 2 i pkt 6 Ustawy). W odniesieniu do takich sprawozdań finansowych jednostka stosuje wskazówki, wytyczne i wymogi zawarte w Krajowym Standardzie Rachunkowości Nr 14[3].

---

2) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

3) Krajowy Standard Rachunkowości Nr 14 „Kontynuacja działalności oraz rachunkowość jednostek przy braku kontynuowania działalności".

eprasa.pl df66a35dee

1.3. Stanowisko nie uwzględnia kwestii wyceny aktywów, pasywów oraz wyniku finansowego w sprawozdaniu finansowym sporządzonym na szczególny dzień bilansowy.

1.4. Stanowisko dotyczy sprawozdań finansowych sporządzanych w trybie art. 45 ust. 1 Ustawy przez jednostki stosujące zasady (politykę) rachunkowości określone w Ustawie oraz odpowiednio przez jednostki sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z MSR zdefiniowanymi w art. 2 ust. 3 Ustawy.

1.5. Stanowisko nie dotyczy sprawozdań sporządzanych według regulacji innych niż Ustawa, w szczególności tzw. sprawozdawczości śródrocznej emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu oraz sprawozdawczości jednostek sporządzanej na potrzeby organów nadzoru .

1.6. Stanowisko nie dotyczy sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych.

1.7. Stanowisko nie stanowi interpretacji przepisów prawa podatkowego.

2. Definicje

Stosowane na użytek Stanowiska pojęcia oznaczają:

2.1. szczególny dzień bilansowy – dzień bilansowy, na który jednostka zamyka księgi i sporządza sprawozdanie finansowe, albo tylko sporządza sprawozdanie finansowe, inny niż określony w statucie lub umowie jednostki jako dzień kończący rok obrotowy; jest to dzień, na który:

a. Ustawa nakazuje zamknąć księgi rachunkowe:
   i. na dzień poprzedzający zmianę formy prawnej – art. 12 ust. 2 pkt 3,
   ii. w jednostce przejmowanej, na dzień połączenia związanego z przejęciem jednostki przez inną jednostkę – art. 12 ust. 2 pkt 4,
   iii. na dzień poprzedzający dzień podziału lub połączenia jednostek, jeżeli w wyniku podziału lub połączenia powstaje nowa jednostka – art. 12 ust. 2 pkt 5;

b. przepisy inne niż Ustawa nakazują zamknąć księgi lub sporządzić sprawozdanie finansowe (art. 12 ust. 2 pkt 7 oraz art. 45 ust. 1 Ustawy), w szczególności:
   i. w związku z wypłatą przez spółkę akcyjną zaliczki na poczet dywidendy – art. 349 §2 ksh[4)],
   ii. w związku ze sporządzeniem planu przekształcenia – art. 558 §2 ksh, art. 584^7 §2 ksh,
   iii. w związku z przejściem na opodatkowanie ryczałtem od dochodów spółek– art. 28j ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych[5)];

[4)] Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 18 z późn. zm.).
[5)] Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 278 z późn. zm.).

eprasa.pl df66a35dee

c. kierownik jednostki sporządza sprawozdanie finansowe, którego przygotowanie nie wynika z obowiązku nałożonego regulacją, a które kierownik jednostki zdecyduje się poddać pełnym rygorom Ustawy (inny dzień bilansowy, o którym mowa w art. 45 ust. 1);

2.2. sprawozdanie finansowe sporządzane na szczególny dzień bilansowy – sprawozdanie finansowe sporządzane na dzień, o którym mowa w pkt 2.1 Stanowiska;

2.3. okres sprawozdawczy – okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe w trybie przewidzianym ustawą lub inne sprawozdania sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych (art. 3 ust. 1 pkt 8 Ustawy);

2.4. rok obrotowy – rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych, stosowany również do celów podatkowych; rok obrotowy lub jego zmiany określa statut lub umowa, na podstawie której utworzono jednostkę; jeżeli jednostka rozpoczęła działalność w drugiej połowie przyjętego roku obrotowego, to można księgi rachunkowe i sprawozdanie finansowe za ten okres połączyć z księgami rachunkowymi i sprawozdaniem finansowym za rok następny; w przypadku zmiany roku obrotowego pierwszy po zmianie rok obrotowy powinien być dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy (art. 3 ust. 1 pkt 9 Ustawy);

2.5. dzień bilansowy – dzień, na który jednostka sporządza sprawozdanie finansowe (art. 3 ust. 1 pkt 10 Ustawy);

2.6. roczne sprawozdanie finansowe – sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień kończący rok obrotowy i za rok obrotowy.

3. Wybrane zasady sporządzania sprawozdań finansowych

3.1. Sprawozdania finansowe, niezależnie od tego na jaki dzień bilansowy są sporządzane, przygotowuje się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym (art. 45 ust. 1f Ustawy). Ponadto sprawozdania finansowe jednostek wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (art. 45 ust. 1g Ustawy), niezależnie od tego na jaki dzień bilansowy są sporządzane, oraz podatników podatku dochodowego (art. 27 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, art. 45 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych[6)]) sporządza się w strukturze logicznej oraz formacie udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

6) Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 163 z późn. zm.).

eprasa.pl df66a35dee

3.2. Kierownik jednostki sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z zakresem informacji określonym w Ustawie.

3.3. Kierownik jednostki sporządzając sprawozdanie finansowe stosuje zasady określone w Ustawie, w tym kieruje się zasadą istotności. Informacje wykazywane w sprawozdaniu finansowym oraz skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym należy uznać za istotne, gdy ich pominięcie lub zniekształcenie może wpływać na decyzje podejmowane na ich podstawie przez użytkowników tych sprawozdań (art. 4 ust. 4a Ustawy).

3.4. Ponadto Ustawa wskazuje, że informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym mogą być wykazywane ze szczegółowością większą niż określona w załącznikach do Ustawy, jeżeli wynika to z potrzeb lub specyfiki jednostki (art. 50 ust. 1). Sporządzając sprawozdanie finansowe kierownik jednostki uwzględnia zatem potrzeby użytkowników sprawozdania finansowego oraz potrzeby jednostki, a więc również cel sporządzenia sprawozdania finansowego.

3.5. Ustawa wskazuje, że jednostki spełniające definicje jednostki mikro albo jednostki małej mogą sporządzać sprawozdania finansowe, niezależnie od tego na jaki dzień bilansowy są one sporządzane, stosując określone uproszczenia, przyjęte przez jednostkę.

3.6. Definicja roku obrotowego zawarta w Ustawie wskazuje, że rok obrotowy jest stosowany również do celów podatkowych. Jednakże zgodnie z przepisem zawartym w art. 1 Ustawy, nie reguluje ona zagadnień z zakresu opodatkowania. Fraza „stosowany również" nie oznacza postawienia znaku równości między rokiem obrotowym stosowanym do celów rachunkowości a rokiem stosowanym do celów podatkowych. Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych posługuje się przede wszystkim pojęciem „rok podatkowy". Znak równości między pojęciem „rok obrotowy" i „rok podatkowy" postawiony został w przypadku przepisów o cenach transferowych (art. 11a ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) i w przypadku opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek (art. 28e ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). A zatem, poza przypadkami wskazanymi bezpośrednio w przepisach podatkowych, długość trwania roku obrotowego nie jest powiązana z okresami wykorzystywanymi do ustalenia wysokości opodatkowania podatkiem dochodowym. Rok obrotowy jest jednak „stosowany" do celów podatkowych, na przykład w ten sposób, że dwa lata podatkowe składają się na jeden rok obrotowy. W przypadku rozpoczęcia opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego pierwszy miesiąc opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek wymaga zamknięcia ksiąg i sporządzenia sprawozdania finansowego, a nie zakończenia roku obrotowego (art. 28j ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

eprasa.pl df66a35dee

3.7. Z wyjątkiem art. 12 ust. 2 pkt 1 Ustawa nie wskazuje, aby zamknięcie ksiąg rachunkowych wiązało się z zakończeniem roku obrotowego jednostki.

3.8. Decyzję w kwestii określenia roku obrotowego podejmują założyciele lub właściciele jednostki, zgodnie z postanowieniami statutu lub umowy (art. 3 ust. 1 pkt 9 Ustawy), a nie kierownik jednostki. W przypadkach wymaganych przez przepisy informacja o przyjętym roku obrotowym podlega wpisaniu przez sąd rejestrowy do odpowiedniego rejestru.

3.9. Ponadto Ustawa (art. 12 ust. 3-3d) w niektórych przypadkach daje wybór kierownikowi jednostki w kwestii tego, czy księgi rachunkowe należy zamknąć lub nie, jednak nie wpływa to na obowiązek zachowania zgodności roku obrotowego ze statutem lub umową jednostki.

3.10. W katalogu zdarzeń powodujących zamknięcie ksiąg rachunkowych Ustawa odrębnie wymienia dzień kończący rok obrotowy (art. 12 ust. 2 pkt 1) od innych zdarzeń (art. 12 ust. 2 pkt 2–7).

3.11. Ustawa posługuje się dwoma odrębnymi terminami: „sprawozdanie finansowe" i „roczne sprawozdanie finansowe". Pojęcie „sprawozdania finansowe" jest szersze, gdyż dotyczy wszystkich sprawozdań finansowych sporządzanych na dni bilansowe, na które zamyka się księgi rachunkowe (art. 12 ust. 2 Ustawy) oraz na takie dni bilansowe, które z zamknięciem ksiąg nie są związane (art. 45 ust. 1 Ustawy). Pojęcie „roczne sprawozdania finansowe" jest węższe, ponieważ dotyczy tylko sprawozdań finansowych sporządzanych na dzień kończący rok obrotowy (art. 12 ust. 2 pkt 1 Ustawy). Badaniu, zatwierdzaniu oraz złożeniu do rejestru podlegają tylko roczne sprawozdania finansowe (art. 64, art. 53, art. 69 Ustawy), chyba że inne przepisy stanowią inaczej.

4. Sprawozdanie finansowe sporządzane na szczególny dzień bilansowy

4.1. Szczególny dzień bilansowy nie stanowi dnia kończącego rok obrotowy, choć stanowi dzień bilansowy, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 Ustawy, i kończy okres sprawozdawczy, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 8 Ustawy. W konsekwencji sprawozdanie finansowe sporządzone za okres sprawozdawczy kończący się w szczególnym dniu bilansowym nie jest rocznym sprawozdaniem finansowym, a rok obrotowy rozpoczęty przed szczególnym dniem bilansowym nadal trwa.

4.2. Wystąpienie szczególnego dnia bilansowego, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 3–5 i 7 Ustawy, rodzi obowiązek zamknięcia ksiąg rachunkowych na ten dzień oraz ich otwarcia na dzień bezpośrednio po nim następujący, z uwzględnieniem przepisów art. 12 ust. 3-3d Ustawy, które dopuszczają w określonych tam przypadkach niezamykanie ksiąg.

eprasa.pl df66a35dee

4.3. Sprawozdania finansowe sporządzane na szczególny dzień bilansowy, jako sprawozdania finansowe za okresy sprawozdawcze inne niż roczne, zawierają:

a. w bilansie, dane na szczególny dzień bilansowy oraz dane porównawcze na dzień kończący rok obrotowy bezpośrednio poprzedzający ten szczególny dzień bilansowy (art. 46 ust. 1a Ustawy),

b. w rachunku zysków i strat, dane za okres od początku roku obrotowego do szczególnego dnia bilansowego oraz dane porównawcze za analogiczny okres sprawozdawczy poprzedniego roku obrotowego, tj. od początku poprzedniego roku obrotowego do analogicznego dnia w poprzednim roku obrotowym (art. 47 ust. 2 Ustawy),

c. w zestawieniu zmian w kapitale (funduszu) własnym, jeśli jest sporządzane, dane za okres od początku roku obrotowego do szczególnego dnia bilansowego oraz dane porównawcze za poprzedni rok obrotowy (art. 48a ust. 2 Ustawy),

d. w rachunku przepływów pieniężnych, jeśli jest sporządzany, dane za okres od początku roku obrotowego do szczególnego dnia bilansowego oraz dane porównawcze za analogiczny okres sprawozdawczy poprzedniego roku obrotowego, tj. od początku poprzedniego roku obrotowego do analogicznego dnia w poprzednim roku obrotowym (art. 48b ust. 2 Ustawy),

e. informację dodatkową.

4.4. Krajowy Standard Rachunkowości Nr 7[7)] wskazuje, że zmiana formy prawnej jednostki nie zakłóca porównywalności danych (pkt 7.4).

Przykład nr 1

Spółka jawna, której rok obrotowy jest zgodny z rokiem kalendarzowym, 1 maja 20X3 roku została przekształcona w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z umową spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jej rok obrotowy również jest zgodny z rokiem kalendarzowym. Spółka po przekształceniu nie spełnia definicji jednostki mikro lub jednostki małej.

Zarząd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zamknął księgi spółki jawnej na dzień 30 kwietnia 20X3 roku i otworzył księgi spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na dzień 1 maja 20X3 roku oraz sporządził sprawozdanie finansowe na dzień poprzedzający zmianę formy prawnej składające się z następujących elementów:

7) Krajowy Standard Rachunkowości Nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja” (KSR 7).

eprasa.pl df66a35dee

- *bilans na dzień 30 kwietnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym dniem bilansowym 31 grudnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym okresem od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym okresem od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym okresem od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *informacja dodatkowa sporządzona zgodnie z zakresem określonym w załączniku nr 1 do Ustawy; dodatkowo w informacji dodatkowej jednostka ujawniła informację uzupełniającą, jakie dni i okresy są prezentowane w kolumnach A i B w pliku xml bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym i rachunku przepływów pieniężnych.*

Jednostka może zaprezentować dane na dodatkowe dni bilansowe lub za dodatkowe okresy sprawozdawcze, na przykład rachunek zysków i strat za rok 20X2, ale jako ujawnienia w pliku informacji dodatkowej, gdyż kolumna C w pliku xml służy do prezentacji przekształconych danych porównawczych za poprzedni rok obrotowy w przypadku, gdyby nastąpiło przekształcenie danych porównawczych.

Analogicznie należałoby postąpić w przypadku konieczności sporządzenia sprawozdania finansowego na inny szczególny dzień bilansowy, np. w jednostce przejmowanej, na dzień połączenia związanego z przejęciem jednostki przez inną jednostkę.

Schemat nr 1 do przykładu nr 1

*dotyczy rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych
** dotyczy bilansu i zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym

eprasa.pl df66a35dee

4.5. Przygotowanie danych porównawczych za analogiczne okresy poprzedniego roku obrotowego może być utrudnione lub kosztochłonne niewspółmiernie do korzyści, a w niektórych przypadkach niemożliwe. Kierownik jednostki powinien jednak dołożyć wszelkich starań i należytej staranności, aby zaprezentować dane zgodnie z wymogami Ustawy. Może się to wiązać z dokonaniem oszacowań. W przypadkach wyjątkowych, gdy jest to niemożliwe lub znacznie utrudnione pomimo podjętych racjonalnych wysiłków i czynności, a przedstawienie danych porównawczych zgodnie z wymaganiami Ustawy w sprawozdaniu finansowym sporządzonym na szczególny dzień bilansowy nie przyniosłoby użytkownikom korzyści proporcjonalnych do kosztów, kierownik jednostki może zastosować analogicznie zasady, określone w KSR Nr 7, dotyczące ustalania danych porównawczych prezentowanych w przypadku wystąpienia błędu lub zmiany zasad (polityki) rachunkowości. Standard ten uznaje w takich okolicznościach, że przygotowanie danych porównawczych jest praktycznie niewykonalne (pkt 2.11 KSR Nr 7). W przypadku konieczności przekształcenia danych porównawczych wynikającej z błędu lub zmiany zasad (polityki) rachunkowości, jeśli korekta ta jest niewykonalna w praktyce, jednostka nie dokonuje jej, zawiera jednak odpowiednie ujawnienie w informacji dodatkowej (pkt 3.13-3.15 i 5.9 KSR Nr 7). Jeśli zatem w wyjątkowych przypadkach przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na szczególny dzień bilansowy przygotowanie danych porównawczych zgodnie z wymogiem ustawowym jest praktycznie niewykonalne, uzasadnione jest przyjęcie innego rozwiązania i poinformowanie o tym fakcie oraz jego przyczynach w informacji dodatkowej. Niezamieszczenie danych porównawczych pozbawiłoby jednak sprawozdanie finansowe sporządzone na szczególny dzień bilansowy istotnego waloru informacyjnego, stąd nie jest ono dopuszczalnym rozwiązaniem.

Przykład nr 2

Kierownik jednostki sporządza sprawozdanie finansowe na dzień poprzedzający zmianę formy prawnej, która miała miejsce 13 listopada. Jednostka prowadzi działalność produkcyjną, którą rozlicza w cyklach miesięcznych. Ustalenie po upływie roku jej wyniku finansowego za okresy krótsze niż miesiąc oraz stanu aktywów i pasywów na dzień inny niż kończący miesiąc jest w znacznym stopniu utrudnione. W konsekwencji kierownik jednostki stosuje następujące rozwiązanie:

- *w rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przedstawia dane porównawcze za dziesięć miesięcy i trzynaście dni poprzedniego roku obrotowego ustalając wartość przychodów, kosztów, zysków i strat oraz przepływów pieniężnych za*

eprasa.pl df66a35dee

trzynaście dni listopada w proporcji do wartości tych pozycji za cały listopad poprzedniego roku obrotowego,

- *w informacji dodatkowej nie przedstawia danych dotyczących zmian aktywów i zobowiązań (np. zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych).*

Kierownik jednostki w informacji dodatkowej przedstawia informację precyzującą, jakie dni i okresy są prezentowane w kolumnach A i B w pliku xml bilansu, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych oraz zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym wraz z informacją o sposobie ich przygotowania i uzasadnieniem takiej prezentacji.

Analogiczne podejście można zastosować do sprawozdań finansowych na inne szczególne dni bilansowe, jeśli potrzeby informacyjne użytkowników takich sprawozdań obejmują porównywalność danych o przychodach i kosztach, ale ich przygotowanie jest znacznie utrudnione, np. w jednostce przejmowanej, na dzień połączenia związanego z przejęciem jednostki przez inną jednostkę.

Przykład nr 3

Kierownik jednostki sporządza sprawozdanie finansowe na dzień poprzedzający zmianę formy prawnej jednostki, która miała miejsce 7 listopada. Jednostka prowadzi działalność produkcyjną, a wysokość kosztów zużycia materiałów ustala raz w roku na podstawie spisu z natury odbywającego się na dzień kończący rok obrotowy. Ustalenie jej wyniku finansowego za okresy przeszłe niezakończone spisem z natury jest niemożliwe również przy wykorzystaniu oszacowań, ze względu na zmienny poziom produkcji i zakupów w ciągu roku. Kierownik jednostki stwierdza, że użytkownicy sprawozdania finansowego, tj. właściciele oraz sąd rejestrowy, zainteresowani są głównie aktywami i źródłami finansowania jednostki na dzień przed zmianą jej formy prawnej, ponieważ warunkują one możliwość rejestracji jednostki w nowej formie prawnej. Kierownik jednostki stwierdza więc, że szczegółowa informacja o wyniku finansowym za analogiczny okres poprzedniego roku obrotowego nie przyniosłaby użytkownikom sprawozdania finansowego korzyści współmiernych do kosztu przygotowania takich danych porównawczych. Jednostka jest jednostką małą i nie sporządza zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym i rachunku przepływów pieniężnych. W konsekwencji kierownik jednostki stosuje następujące rozwiązanie:

- *w rachunku zysków i strat przedstawia dane porównawcze za cały poprzedni rok obrotowy, zamiast danych za analogiczny okres poprzedniego roku obrotowego,*

eprasa.pl df66a35dee

- *w informacji dodatkowej nie przedstawia danych dotyczących wyniku finansowego oraz zmian aktywów i zobowiązań (np. zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych).*

Kierownik jednostki w informacji dodatkowej przedstawia informację precyzującą, jakie dni i okresy są prezentowane w kolumnach A i B w pliku xml bilansu i rachunku zysków i strat, wraz z uzasadnieniem takiej prezentacji.

Analogiczne podejście można zastosować do sprawozdań finansowych na inne szczególne dni bilansowe, gdy taka prezentacja nie pozbawia użytkowników sprawozdania finansowego istotnej informacji, na podstawie której będą podejmować decyzje gospodarcze. Przykładowo sytuacja taka może wystąpić w związku ze sporządzeniem planu przekształcenia.

4.6. Ustawa nakłada na jednostkę obowiązki dotyczące rocznych sprawozdań finansowych, tj.:

a. zatwierdzania rocznych sprawozdań finansowych (art. 53 ust. 1),
b. badania rocznych sprawozdań finansowych (art. 64 ust. 1),
c. sporządzania przez określone jednostki wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym sprawozdania z płatności (art. 63f ust. 1),
d. sporządzania przez określone jednostki wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym sprawozdania z działalności jednostki (art. 49 ust. 1).

W związku z tym sprawozdanie finansowe sporządzone na szczególny dzień bilansowy, które nie jest rocznym sprawozdaniem finansowym, nie podlega zatwierdzeniu i badaniu. [8)] Nie ma również wymogu dołączania do tego sprawozdania finansowego sprawozdania z płatności, ani sprawozdania z działalności jednostki.

5. Pierwsze roczne sprawozdanie finansowe sporządzane na koniec roku obrotowego po szczególnym dniu bilansowym

5.1. Wystąpienie szczególnego dnia bilansowego nie przerywa, ani nie kończy roku obrotowego, o czym mowa w pkt 4.1 Stanowiska. Dane porównawcze w rachunku zysków i strat (oraz zestawieniu zmian w kapitale (funduszu) własnym i rachunku przepływów pieniężnych, jeżeli są sporządzane) obejmują bezpośrednio poprzedzający rok obrotowy (art. 47 ust.1, art. 48a ust. 1, 48b ust.1 Ustawy). Bilans sporządza się na dzień bilansowy z danymi porównawczymi na dzień kończący bezpośrednio poprzedzający rok obrotowy (art. 46 ust. 1 Ustawy). Informacja dodatkowa jest sporządzana zgodnie z zakresem określonym w odpowiednim załączniku do Ustawy lub przepisach wykonawczych do niej. Jednostka może

[8)] Obowiązek badania może jednak wynikać z przepisów innych aktów prawnych, na przykład badaniu poddaje się sprawozdanie finansowe spółki akcyjnej sporządzone w związku z wypłatą zaliczki na poczet dywidendy (art. 349 §2 ksh).

eprasa.pl df66a35dee

zamieścić w informacji dodatkowej dane za okresy obejmujące część roku obrotowego. Zaleca się zamieszczanie takich dodatkowych danych, w szczególności jeśli może mieć to znaczenie w związku z tym, że dany rok obrotowy obejmuje dwa lata podatkowe lub nastąpiło rozliczenie właścicielskie. Zasadne jest również zamieszczenie w informacji dodatkowej informacji ważnych dla użytkowników sprawozdania finansowego, na przykład o tym, że miało miejsce zdarzenie wywołujące szczególny dzień bilansowy, takie jak przekształcenie spółki, oraz danych identyfikujących spółkę przekształcaną.

Przykład nr 4

Spółka jawna, której rok obrotowy jest zgodny z rokiem kalendarzowym, 1 maja 20X3 roku została przekształcona w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z umową spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jej rok obrotowy również jest zgodny z rokiem kalendarzowym. Spółka po przekształceniu nie spełnia definicji jednostki mikro lub jednostki małej.

Zarząd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością sporządził pierwsze po przekształceniu roczne sprawozdanie finansowe składające się z następujących elementów:

- *bilans na dzień 31 grudnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym dniem bilansowym 31 grudnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *rachunek zysków i strat za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym rokiem obrotowym od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym rokiem obrotowym od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym rokiem obrotowym od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *informacja dodatkowa sporządzona zgodnie z zakresem określonym w załączniku nr 1 do Ustawy.*

Jednostka może zaprezentować dane na dodatkowe dni bilansowe lub za dodatkowe okresy sprawozdawcze, na przykład rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 maja do dnia 31 grudnia 20X3 roku, ale w pliku informacji dodatkowej, gdyż kolumna C w pliku xml służy

eprasa.pl df66a35dee

do prezentacji przekształconych danych porównawczych za poprzedni rok obrotowy, w przypadku, gdyby nastąpiło przekształcenie danych porównawczych.

Schemat nr 2 do przykładu nr 4

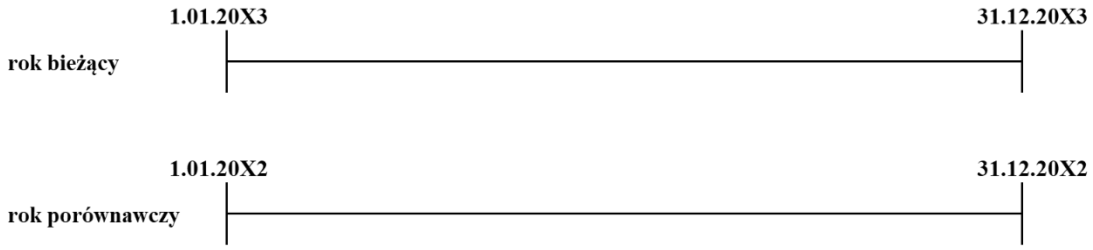

Przykład nr 5

Osoba fizyczna prowadząca księgi rachunkowe od 1 stycznia 20X0 roku, została przekształcona w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością 1 sierpnia 20X3 roku. Zgodnie z umową spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jej rok obrotowy jest zgodny z rokiem kalendarzowym. Spółka powstała w wyniku przekształcenia spełnia definicję jednostki małej, a organ zatwierdzający podjął decyzję o zastosowaniu uproszczenia, o którym mowa w art. 48 ust. 4 Ustawy (informacja dodatkowa zgodnie z załącznikiem nr 5 do Ustawy).

Zarząd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością sporządził pierwsze po przekształceniu roczne sprawozdanie finansowe składające się z następujących elementów:

- *bilans na dzień 31 grudnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym dniem bilansowym 31 grudnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *rachunek zysków i strat za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 20X3 roku (kolumna A w pliku xml) z porównawczym rokiem obrotowym od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 20X2 roku (kolumna B w pliku xml),*
- *informacja dodatkowa sporządzona zgodnie z zakresem określonym w załączniku nr 5 do Ustawy.*

Jednostka może zaprezentować dane na dodatkowe dni bilansowe lub za dodatkowe okresy sprawozdawcze, na przykład rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia 20X3 roku, ale w pliku informacji dodatkowej, gdyż kolumna C w pliku xml służy do prezentacji przekształconych danych porównawczych za poprzedni rok obrotowy, w przypadku, gdyby nastąpiło przekształcenie danych porównawczych.

eprasa.pl df66a35dee

Schemat nr 3 do przykładu nr 5

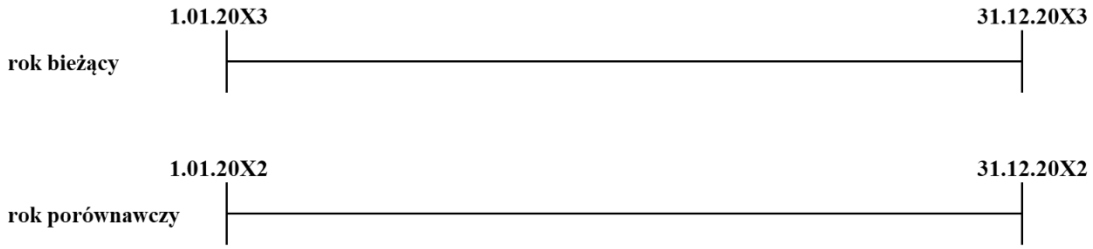

Roczne sprawozdanie finansowe sporządza się na podstawie informacji pochodzących z ksiąg rachunkowych danego roku obrotowego. Jeżeli w danym roku obrotowym wystąpi zdarzenie wywołujące szczególny dzień bilansowy, na który zamknięto księgi rachunkowe zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 3–5 i 7 Ustawy, roczne sprawozdanie finansowe (za okres sprawozdawczy od początku roku obrotowego do dnia kończącego rok obrotowy) sporządza się na podstawie ksiąg rachunkowych za dwa krótsze (wchodzące w skład tego roku obrotowego) okresy sprawozdawcze obejmujące, odpowiednio, okres od początku roku obrotowego do szczególnego dnia bilansowego i okres od dnia następującego po szczególnym dniu bilansowym do dnia kończącego rok obrotowy. Księgi rachunkowe za te dwa okresy sprawozdawcze zostają ostatecznie zamknięte dopiero po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego obejmującego te okresy (art. 12 ust. 4 Ustawy).

eprasa.pl df66a35dee

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

INFOR
Zał. R. Pleńkowski w 1987 r.

MONITOR księgowego nr **5 (441)** maj 2026

e-dodatek

Wskaźniki i stawki

codziennie aktualizowane na **www.inforlex.pl**

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

Maj 2026

Stan prawny na 20 kwietnia 2026 r.

I. RACHUNKOWOŚĆ

1. Wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2026 r. 4
2. Obowiązek badania sprawozdań finansowych za 2026 r. 4
3. Jednostka mikro, mała, średnia, duża oraz duża grupa według ustawy o rachunkowości 5

II. PODATKI

1. Odsetki, zastaw skarbowy, kary porządkowe

1.1. Odsetki ustawowe i odsetki za opóźnienie 7
1.2. Odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych i składkowych 7
1.3. Opłata prolongacyjna 7
1.4. Zastaw skarbowy 8
1.5. Kary porządkowe 8

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

2.1. Skala podatkowa 8
2.2. Kwota zmniejszająca podatek i kwota wolna od podatku 8
2.3. Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej 8
2.4. Koszty uzyskania przychodów z praw autorskich 9
2.5. Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych 9
2.6. Ulga dla młodych 9
2.7. Ulga na powrót, ulga dla rodzin 4+ oraz ulga dla pracujących seniorów 10
2.8. ZMIANA! Ulgi w PIT – odliczenia od dochodu 10
2.9. Ulgi w PIT – odliczenia od podatku 12
2.10. Mały podatnik PIT 12
2.11. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – limity przychodów 13

3. Podatek dochodowy od osób prawnych

3.1. Stawka podatku 13
3.2. Mały podatnik CIT 14
3.3. Limity dla sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji z podmiotami powiązanymi 15

ISSN 1731-5786

eprasa.pl df66a35dee

4. Amortyzacja
4.1. Jednorazowa amortyzacja ... **15**
4.2. Tabela stawek amortyzacji ... **15**
5. VAT
5.1. Krajowe zwolnienie podmiotowe ... **20**
5.2. Zwolnienia podmiotowe w procedurze SME ... **20**
5.3. Mały podatnik VAT ... **21**
5.4. Ulga na zakup kasy rejestrującej ... **21**
5.5 Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów – wyłączenie z opodatkowania ... **22**
5.6. INTRASTAT – progi statystyczne ... **22**
5.7. Sprzedaż towarów na odległość ... **22**
6. Podatek od czynności cywilnoprawnych
6.1. Stawki podatku od czynności cywilnoprawnych ... **23**
7. Podatki lokalne
7.1. Podatek od nieruchomości ... **24**
7.2. Podatek od środków transportowych ... **25**
7.3. Podatek rolny ... **26**
7.4. Podatek leśny ... **26**
7.5. Opłata reklamowa ... **27**
7.6. Opłata od posiadania psów ... **27**
7.7. Opłata targowa, miejscowa i uzdrowiskowa ... **27**
8. Podatek od spadków i darowizn
8.1. Zwolnienie od podatku od spadków i darowizn dla osób najbliższych ... **27**
8.2. Kwota wolna od podatku od spadków i darowizn ... **28**
8.3. Skale podatku od spadków i darowizn ... **28**

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Składki
1.1. Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i Fundusz Emerytur Pomostowych ... **29**
1.2. Ograniczenie podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ... **29**
1.3. Składki na ubezpieczenia za pracowników ... **29**
1.4. Składki na ubezpieczenie wypadkowe ... **29**
1.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne ... **31**
1.6. Składka na FGŚP ... **32**
1.7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy ... **32**
1.8. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych ... **33**
1.9. Składki na ubezpieczenia osób prowadzących działalność ... **33**
1.10. Składki na ubezpieczenia osób rozpoczynających działalność gospodarczą ... **33**
1.11. Wysokość współczynnika do ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą tzw. mały ZUS plus ... **34**
1.12. Składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK) ... **34**
1.13. Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych ... **34**
1.14. Składki na ubezpieczenia pracowników przebywających na urlopach wychowawczych ... **35**
1.15. Składki na ubezpieczenie społeczne rolników (KRUS) ... **35**
1.16. Składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników ... **36**
1.17. Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika rolnika ... **36**
2. Zasiłki
2.1. Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego ... **37**
2.2. Zasiłek pogrzebowy ... **37**

eprasa.pl df66a35dee

2.3. Zasiłek rodzinny ... 37
2.4. Dodatki do zasiłku rodzinnego ... 37
2.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ... 38
2.6. Świadczenia opiekuńcze ... 38
3. Emerytury i renty
3.1. Najniższe emerytury i renty ... 38
3.2. Kwota bazowa ... 39
3.3. Zawieszanie i zmniejszanie świadczeń emerytów i rencistów ... 39
3.4. Kwoty maksymalnego zmniejszenia emerytury i renty ... 39
3.5. Dodatki do emerytur i rent ... 39
3.6. Świadczenie przedemerytalne – wysokość i limity zarobków ... 40
3.7. Renta socjalna – wysokość i limit przychodów ... 40
IV. PRAWO PRACY
1. Nominalny wymiar czasu pracy ... 41
2. Podróże służbowe i jazdy lokalne
2.1. Nieodpłatne świadczenie z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych ... 41
2.2. Maksymalne stawki za 1 km przebiegu pojazdu ... 41
2.3. Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu za używanie pojazdu ... 41
2.4. Podróże służbowe w kraju ... 42
2.5. Podróże służbowe poza granicami kraju ... 42
3. ZFŚS i świadczenia urlopowe
3.1. Wysokość odpisów na ZFŚS ... 44
3.2. Świadczenie urlopowe ... 45
4. Wynagrodzenia
4.1. Minimalne wynagrodzenie pracowników ... 45
4.2. Minimalna stawka godzinowa za wykonanie zlecenia lub świadczenie usług ... 45
4.3. Dodatek za pracę w porze nocnej ... 46
4.4. Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy ... 46
4.5. Wynagrodzenia młodocianych ... 46
4.6. Kwoty wolne od potrąceń ... 47
4.7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ... 48
4.8. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie ... 48
5. Odszkodowania za wypadki przy pracy ... 48
6. PFRON
6.1. Wpłaty na PFRON ... 49
6.2. Maksymalne dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych ... 49
V. OPŁATY PRZEDSIĘBIORCY
1. Opłata paliwowa i reprograficzna
1.1. Opłata paliwowa ... 50
1.2. Opłata reprograficzna ... 50
2. Opłaty sądowe
2.1. Opłaty w Krajowym Rejestrze Sądowym ... 50
2.2. Opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ... 52
3. Inne wskaźniki
3.1. Limity rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami ... 52
3.2. ZMIANA! Wskaźnik inflacji ... 52

W 2026 r. dodatek **Wskaźniki i stawki** jest publikowany co miesiąc w wydaniu elektronicznym, dostępnym po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

www.inforlex.pl

eprasa.pl df66a35dee

I. RACHUNKOWOŚĆ

1. Wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2026 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522)
- art. 24a ust. 4, 4b, 4c, 4e oraz 4f ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2026 r.	
Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki cywilne osób fizycznych i przedsiębiorstwa w spadku, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie oraz przedsiębiorstwa w spadku działające zgodnie z ustawą o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz.U. z 2021 r. poz.170) są zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2026 r., jeżeli ich przychody za 2025 r. wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 500 000 euro przeliczone według kursu średniego NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzajacego rok obrotowy. Kurs ten na dzień 1 października 2025 r. wynosił 4,2586 zł/euro.	**10 646 500 zł** (2 500 000 euro × 4,2586 zł/euro)

2. Obowiązek badania sprawozdań finansowych za 2026 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 64 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522)
- art. 14b ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)
- art. 9b ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278 ze zm.)

Badaniu podlegają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych oraz roczne sprawozdania finansowe – kontynuujących działalność jednostek wymienionych w art. 64 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o rachunkowości. Pozostałe jednostki (spółki z o.o., spółki jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne, cywilne oraz przedsiębiorstwa osób fizycznych) podlegają badaniu, jeżeli w poprzedzającym roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, spełniły co najmniej dwa z poniższych warunków:

Warunki	**Sprawozdanie finansowe za 2026 r. podlega badaniu, gdy w 2025 r. były spełnione co najmniej dwa z trzech warunków:***
Warunek 1. Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej	**50 osób**
Warunek 2. Suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 3 125 000 euro	**13 208 437,50 zł** (3 125 000 euro × 4,2267 zł/euro)
Warunek 3. Przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowiły równowartość w walucie polskiej co najmniej 6 250 000 euro	**26 416 875 zł** (6 250 000 euro × 4,2267 zł/euro)

* Do przeliczenia przyjęto średni kurs ogłoszony dla euro przez Narodowy Bank Polski 31 grudnia 2025 r., który wyniósł 4,2267 zł/euro.

eprasa.pl df66a35dee

Badaniu podlegają także sprawozdania finansowe spółek przejmujących i spółek nowo zawiązanych, sporządzone za rok obrotowy, w którym nastąpiło połączenie, a także roczne sprawozdania finansowe jednostek sporządzone zgodnie z MSR, roczne połączone sprawozdania finansowe funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz roczne sprawozdania jednostkowe subfunduszy (por. art. 64 ust. 3 i 4 ustawy o rachunkowości).

Obowiązek poddania badaniu swoich sprawozdań finansowych mają również jednostki prowadzące księgi rachunkowe, które dla celów podatkowych wybrały bilansową metodę ustalania różnic kursowych.

3. Jednostka mikro, mała, średnia, duża oraz duża grupa według ustawy o rachunkowości

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 pkt 1a–1e ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522)

Kategoria jednostki	Warunki uzyskiwania statusu	Warunki utraty statusu
1	2	3
Jednostka mikro	Jednostka, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 2 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 4 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 10 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki mikro, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości.
Jednostka mała	Jednostka niebędącą jednostką mikro, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 33 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 66 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki małej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości.

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3
Jednostka średnia	Jednostka niebędącą jednostką mikro ani jednostką małą, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki średniej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości
Jednostka duża	Jednostka która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność, przekroczyła co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: a) 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki dużej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyła co najmniej dwóch z trzech tych wielkości
Duża grupa	Grupa kapitałowa, która w roku obrotowym, za który jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła: a) po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowości, co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: – 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, – 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, – 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty, oraz b) przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowosci, co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: – 132 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, – 264 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, – 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Grupa kapitałowa traci status dużej grupy, jeżeli w roku obrotowym, za który jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyła co najmniej dwóch z trzech wielkości określonych w lit. a lub b.

Przy stosowaniu uproszczeń przewidzianych dla poszczególnych kategorii jednostek należy uwzględnić ich charakter prawny (patrz. art. 3 ust. 1h, art. 3 ust. 1i oraz art. 80 ust. 4 i 5 ustawy o rachunkowości).

eprasa.pl df66a35dee

II. PODATKI

1. Odsetki, zastaw skarbowy, kary porządkowe

1.1. Odsetki ustawowe i odsetki za opóźnienie

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 359 i 481 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071 ze zm.).
- art. 4 pkt 3 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 1790)

Rodzaje odsetek	Stawka odsetek obowiązująca w 2026 r.	Podstawa prawna
Stawka odsetek ustawowych	**7,25% w stosunku rocznym** (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 368
Maksymalna stawka odsetek	14,5% w stosunku rocznym (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 368
Stawka odsetek ustawowych za opóźnienie	**9,25% w stosunku rocznym** (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 367
Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie	18,5% w stosunku rocznym (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 367
Stawka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym	**12% w stosunku rocznym w I półroczu 2026 r.**	M.P. z 2025 r. poz. 1257
Stawka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym	14% w stosunku rocznym w I półroczu 2026 r.	M.P. z 2025 r. poz. 1257

Kalkulatory odsetek ustawowych, odsetek za opóźnienie oraz odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych są dostępne po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

1.2. Odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych i składkowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 56 § 1, art. 56a i 56b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)

Rodzaje stawek odsetek	Wysokość stawek (w stosunku rocznym)	Podstawa prawna
Stawka podstawowa (100%)	**10,5% (od 5.03.2026 r.)**	M.P. z 2026 r. poz. 269
Stawka obniżona (50%)	**5,25% (od 5.03.2026 r.)**	
Stawka podwyższona (150%)	**15,75% (od 5.03.2026 r.)**	

Kalkulator odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych jest dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

1.3. Opłata prolongacyjna

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 57 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)

Okres obowiązywania	Stawka opłaty prolongacyjnej (w stosunku rocznym)	Podstawa prawna
od 5.03.2026 r.	**5,25%**	M.P. z 2026 r. poz. 269

Kalkulator opłaty prolongacyjnej jest dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl df66a35dee

1.4. Zastaw skarbowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 41 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)

Okres obowiązywania	Minimalna wartość poszczególnych rzeczy ruchomych lub zbywalnych praw majątkowych, które mogą być obciążane zastawem skarbowym	Podstawa prawna
2026 r.	**19 000 zł** (wartość na dzień ustanowienia zastawu)	M.P. z 2025 r. poz. 745

1.5. Kary porządkowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 262 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)

Okres obowiązywania	Maksymalna wysokość kary porządkowej	Podstawa prawna
2026 r.	**3800 zł**	M.P. z 2025 r. poz. 761

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

2.1. Skala podatkowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Skala podatkowa obowiązująca w 2026 r.

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
120 000 zł		**10 800 zł + 32% nadwyżki ponad 120 000 zł**

2.2. Kwota zmniejszająca podatek i kwota wolna od podatku

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Kwota zmniejszająca podatek obowiązująca w 2026 r.		Kwota wolna od podatku
miesięczna	roczna	
300 zł	3600 zł	30 000 zł

2.3. Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

eprasa.pl df66a35dee

Koszty uzyskania przychodów w 2026 r.

Dla osoby zatrudnionej:	Miesięczne	Roczne
na jedną umowę o pracę	**250 zł**	**3000 zł**
na więcej niż jedną umowę (w jednym lub w więcej niż jednym zakładzie pracy)	**250 zł**	**4500 zł**
w jednym zakładzie pracy położonym w innej miejscowości niż miejsce czasowego lub stałego zamieszkania, nieotrzymującej dodatku za rozłąkę	**300 zł**	**3600 zł**
w kilku zakładach pracy położonych w innej miejscowości niż miejsce czasowego lub stałego zamieszkania, nieotrzymującej dodatku za rozłąkę	**300 zł**	**5400 zł**

2.4. Koszty uzyskania przychodów z praw autorskich

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 9 i 10 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Koszty uzyskania przychodów w 2026 r.

Wysokość kosztów	Maksymalna kwota kosztów (w zł) w roku podatkowym
50%	koszty łącznie w roku podatkowym nie mogą przekroczyć kwoty **120 000 zł,** tj. kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej. Podatnik może zastosować faktyczne koszty uzyskania, nawet jeżeli w roku podatkowym przekroczyły ww. limit, pod warunkiem że jest w stanie udokumentować, że takie koszty poniósł **Uwaga!** Prawo do 50% kosztów z praw autorskich przysługuje tylko podatnikom uzyskującym przychody z działalności wymienionej w art. 22 ust. 9b updof

2.5. Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a–2c ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych w 2026 r.

Rodzaj pojazdu	Miesięczny ryczałt za używanie przez pracownika samochodu służbowego	Dzienny ryczałt za używanie przez pracownika samochodu służbowego
samochód o mocy silnika do 60 kW albo elektryczny, albo napędzany wodorem	**250 zł**	**8,33 zł***
samochód inny niż wyżej wymienione	**400 zł**	**13,33 zł***

* W przypadku wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych przez część miesiąca wartość świadczenia ustala się za każdy dzień wykorzystywania samochodu do celów prywatnych w wysokości 1/30 miesięcznej kwoty ryczałtu. Jeżeli świadczenie przysługujące pracownikowi z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych jest częściowo odpłatne, to przychodem pracownika jest różnica pomiędzy wartością ustaloną według ww. zasad a odpłatnością ponoszoną przez pracownika.

2.6. Ulga dla młodych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

eprasa.pl df66a35dee

Uprawnieni do ulgi dla młodych	Przychody zwolnione z PIT	Limit zwolnienia w 2026 r.
Osoby fizyczne do ukończenia 26. roku życia	przychody z pracy i zleceń, przychody z praktyk absolwenckich oraz stażów uczniowskich, zasiłki macierzyńskie	85 528 zł*

* Limit 85 528 zł jest wspólny dla ulgi dla młodych, ulgi dla pracujących seniorów, ulgi na powrót i ulgi dla rodzin 4+.

2.7. Ulga na powrót, ulga dla rodzin 4+ oraz ulga dla pracujących seniorów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 152–154 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Rodzaj ulgi	Uprawnieni do ulgi	Przychody zwolnione z PIT	Limit zwolnienia w 2026 r.
Ulga na powrót	Osoby, które przeniosły swoje miejsce zamieszkania do Polski	ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy; z umów zlecenia zawartych z firmą; z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane według skali podatkowej, podatkiem liniowym, 5% podatkiem z kwalifikowanych praw własności intelektualnej albo ryczałtem ewidencjonowanym; z zasiłków macierzyńskich	85 528 zł*
Ulga dla rodzin 4+	Osoby, które wychowują co najmniej czwórkę dzieci	jw.	jw.
Ulga dla pracujących seniorów	Kobiety po ukończeniu 60 roku życia i mężczyźni po ukończeniu 65 roku życia	jw.	jw.

* Limit 85 528 zł jest wspólny dla ulgi dla młodych, ulgi dla pracujących seniorów, ulgi na powrót i ulgi dla rodzin 4+.

2.8. Ulgi w PIT – odliczenia od dochodu*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26–26he art. 30ca i art. 52jb ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Rodzaj wydatków	Limit ulgi
1	2
Ulga rehabilitacyjna (art. 26 ust. 1 pkt 6 i ust. 7a updof) dotyczy wydatków poniesionych na: - cele wskazane w art. 26 ust. 7a pkt 1–3, 4–6b, 9–11, 13 i 15 updof	**wydatki faktycznie poniesione w roku podatkowym**
- zakup leków, których stosowanie zalecił lekarz specjalista	nadwyżka **ponad 100 zł** miesięcznie
- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa	**do 2280 zł** rocznie
- utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej	**do 2280 zł** rocznie
- używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia	**do 2280 zł** rocznie

* Dotyczy rozliczenia rocznego za 2026 r.

eprasa.pl df66a35dee

1	2
▪ pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne	**do 2280 zł** rocznie
Darowizny przekazane na:	
▪ rzecz organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele krwiodawstwa (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. c updof)	**kwota odpowiadająca wysokości iloczynu kwoty rekompensaty** określonej przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi **i litrów oddanej krwi lub jej składników** nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele kultu religijnego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele kształcenia zawodowego publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ul. Królewskiej w Warszawie (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. e updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu** **Uwaga!** Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a–e updof, nie może przekroczyć w roku podatkowym kwoty stanowiącej 6% dochodu
Ulga internetowa (art. 26 ust. 1 pkt 6a updof)	do wysokości **760 zł rocznie**
Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (art. 26 ust. 1 pkt 2b updof)	wpłaty dokonane w roku podatkowym 2026, nie więcej niż: ▪ **16 956 zł** – dla osób prowadzących działalność gospodarczą, w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.), ▪ **11 304 zł** – dla pozostałych osób (M.P. z 2025 r. poz. 1156)
Darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą (przepisy ustaw o stosunku państwa do poszczególnych związków wyznaniowych)	w wysokości dokonanej darowizny
Odsetki od kredytu – w ramach tzw. praw nabytych (art. 9 ustawy z 16 listopada 2006 r. o zmianie updof – Dz.U. z 2006 r. Nr 217, poz. 1588)	odliczeniu podlegają odsetki od tej części kredytu, która nie przekroczyła kwoty odpowiadającej w 2026 r. kwocie **540 400 zł** (M.P. z 2025 r. poz. 1275)
Ulga na działalność badawczo-rozwojową (art. 26e updof)	odliczeniu podlegają wydatki poniesione na działalność badawczo-rozwojową (tzw. koszty kwalifikowane), wymienione w art. 26e ust. 2 i 3 updof. Odliczenie nie może przekroczyć **od 100% do 200% kosztów kwalifikowanych** (patrz art. 26e ust. 7 updof)
Ulga termomodernizacyjna (art. 26h updof)	odliczeniu podlegają wydatki poniesione na materiały budowlane, urządzenia i usługi, związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego. Odliczenie nie może przekroczyć **53 000 zł** w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć
Składki członkowskie zapłacone na rzecz związków zawodowych (art. 26 ust. 1 pkt 2c updof)	w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym **840 zł**
Ulga na prototyp (art. 26ga updof)	**30%** sumy kosztów produkcji próbnej nowego produktu i wprowadzenia go na rynek **Uwaga!** Wysokość odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć **10%** dochodu osiągniętego z działalności gospodarczej
Ulga na ekspansję (art. 26gb updof)	koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów do wysokości dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej, nie więcej jednak niż **1 000 000 zł** w roku podatkowym
Ulga na wsparcie sportu, kultury oraz szkolnictwa wyższego i nauki (art. 26ha updof)	**50%** kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność sportową, kulturalną oraz wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej

eprasa.pl df66a35dee

1	2
Ulga na zabytki (art. 26hb updof	**50%** poniesionych wydatków wskazanych w art. 26hb ust. 1 pkt 1 i 2 updof
Ulga dla inwestujących w alternatywne spółki inwestycyjne (art. 26hc updof)	**50%** poniesionych wydatków **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć **250 000 zł**
Ulga na terminal (art. 26hd updof)	▪ **2500 zł** w roku podatkowym – w przypadku podatników zwolnionych z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych przy zastosowaniu kas rejestrujących ▪ **1000 zł** w roku podatkowym – w przypadku pozostałych podatników Podatnicy będący małymi podatnikami spełniającymi warunki wskazane w art. 26hd ust. 2 updof mogą odliczyć **200%** poniesionych wydatków, nie więcej jednak niż **2000 zł** w roku podatkowym. Odliczenie przysługuje w każdym roku podatkowym, w którym taki podatnik poniósł wydatki. **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika z działalności gospodarczej
Ulga na żołnierzy WOT i aktywnej rezerwy (art. 26he updof)	**od 12 000 zł do 24 000 zł** za każdego zatrudnionego w ramach stosunku pracy żołnierza; kwota odliczenia jest uzależniona od czasu pełnienia służby przez żołnierza
Ulga dla podatników osiągających dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (art. 30ca ust. 9a updof)	kwota kosztów kwalifikowanych wskazanych w art. 26e ust. 2–3b updof, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika prawa własności intelektualnej
Ulga na robotyzację (art. 52jb updof)	**50%** kosztów uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym na robotyzację **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może przekraczać kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej

2.9. Ulgi w PIT – odliczenia od podatku*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27f i art. 27g ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Rodzaj wydatków	Limit ulgi
Ulga na dzieci (art. 27f updof)	**za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym podatnik wykonuje władzę rodzicielską, pełni funkcję opiekuna prawnego, sprawuje opiekę lub utrzymuje dziecko, limit wynosi:** ▪ na jedno dziecko – **92,67 zł** (rocznie 1112,04 zł, dziennie 3,09 zł) – w przypadku jednego dziecka warunkiem zastosowania odliczenia jest spełnienie kryterium dochodowości; kryterium to nie ma zastosowania do rodziców/opiekunów dziecka niepełnosprawnego, ▪ na drugie dziecko – **92,67 zł** (rocznie 1112,04 zł, dziennie 3,09 zł), ▪ na trzecie dziecko – **166,67 zł** (rocznie 2000,04 zł, dziennie 5,56 zł), ▪ na czwarte i każde kolejne dziecko – **225 zł** (rocznie 2700 zł, dziennie 7,5 zł)
Ulga abolicyjna (art. 27g updof)	Odliczeniu podlega kwota stanowiąca różnicę między podatkiem obliczonym przy zastosowaniu metody odliczenia proporcjonalnego a kwotą podatku obliczonego za ten rok podatkowy przy zastosowaniu do dochodów wymienionych w art. 27g ust. 1 updof metody wyłączenia z progresją, nie więcej niż 1360 zł (z zastrzeżeniem art. 27g ust. 5 updof)

2.10. Mały podatnik PIT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5a pkt 20 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

* Dotyczy rozliczenia rocznego za 2026 r.

eprasa.pl df66a35dee

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro*. W przypadku przedsiębiorstwa w spadku limit dotyczy również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy.	**8 517 000 zł**

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

2.11. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – limity przychodów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 4 i 6, art. 21 ust. 1b ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.)

Uprawnieni do ryczałtu	2026 r.
Podatnicy mogą wybrać opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, jeżeli w poprzednim roku podatkowym uzyskali: - przychody z działalności gospodarczej prowadzonej wyłącznie samodzielnie w wysokości nieprzekraczającej 2 000 000 euro* - przychody wyłącznie z działalności prowadzonej w formie spółki, a suma przychodów wspólników spółki z tej działalności nie przekroczyła kwoty 2 000 000 euro* - przychody z działalności prowadzonej samodzielnie lub w formie spółki, opodatkowane wyłącznie w formie karty podatkowej, lub za część roku opodatkowane w formie karty podatkowej i za część roku na zasadach ogólnych, a łączne przychody nie przekroczyły kwoty 2 000 000 euro*	**8 517 200 zł** (równowartość 2 000 000 euro)
Prawo do kwartalnego rozliczenia ryczałtu mają podatnicy, których przychody z działalności prowadzonej samodzielnie albo przychody spółki – w roku poprzedzającym rok podatkowy – nie przekroczyły kwoty stanowiącej równowartość 200 000 euro*	**851 720 zł** (równowartość 200 000 euro)

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok podatkowy. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł.

3. Podatek dochodowy od osób prawnych

3.1. Stawka podatku

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19, 22, 24a, 24aa, 24b, 24ca, 24d, 24f, 28o, 24q, 24r, 38aa–38ad ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278 ze zm.)

Przedmiot opodatkowania	Stawka podatku w 2026 r.
Dochody osób prawnych	19% podstawy opodatkowania
Dochody osób prawnych w przypadku: a) małych podatników, b) podatników rozpoczynających działalność – w roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność	9% podstawy opodatkowania
Dochody podatników będących: a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pk 1, 2 i 17 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, z wyjątkiem podatników będących bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 tej ustawy, b) podatkową grupą kapitałową, w skład której wchodzi bank krajowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w części, w jakiej dochód tego banku pozostaje do sumy dochodów spółek wchodzących w skład tej podatkowej grupy kapitałowej	30% podstawy opodatkowania
Dochody podatników będących: a) bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, b) spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową	27% podstawy opodatkowania

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3
Dochody podatników będących: a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 17 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, z wyjątkiem podatników będących bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 tej ustawy, b) bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, c) spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową – którzy mają status małych podatników a ich przychody osiągnięte w roku podatkowym nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro; przeliczenia na złote dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł	17% podstawy opodatkowania	
Dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium RP	19% podstawy opodatkowania	
Dochody zagranicznej jednostki kontrolowanej uzyskane przez podatnika mającego siedzibę lub zarząd na terytorium RP	19% podstawy opodatkowania	
Podatek od przerzuconych dochodów	19% podstawy opodatkowania	
Dochody ze niezrealizowanych zysków	19% podstawy opodatkowania	
Dochody uzyskane z odpłatnego zbycia walut wirtualnych	19% uzyskanego dochodu	
Dochody spółki nieruchomościowej, której udziały (akcje), ogół praw i obowiązków, tytuły uczestnictwa lub prawa o podobnym charakterze są zbywane	19% dochodu ze zbycia	
Przychody ze środka trwałego będącego budynkiem, który: 1) stanowi własność albo współwłasność podatnika, 2) został oddany w całości albo w części do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, 3) jest położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	0,035% podstawy opodatkowania* za każdy miesiąc	
Minimalny podatek dochodowy od osób prawnych	10% podstawy opodatkowania	
Dochody z dysponowania prawami własności intelektualnej	5% podstawy opodatkowania	
Ryczałt od dochodów spółek (tzw. estoński CIT)	1) 10% podstawy opodatkowania – w przypadku małego podatnika oraz podatnika rozpoczynającego prowadzenie działalności; 2) 20% podstawy opodatkowania – w przypadku podatnika innego niż wskazany w pkt 1	
Stawka podatku od świadczenia lub mienia przekazanego lub postawionego do dyspozycji przez fundację rodzinną	15% podstawy opodatkowania	
Stawka podatku w przypadku fundacji rodzinnej prowadzącej działalność gospodarczą wykraczającą poza zakres ujęty przepisami	25% podstawy opodatkowania	

* Podstawę opodatkowania stanowi przychód odpowiadający sumie wartości początkowych środków trwałych ustalanej na pierwszy dzień każdego miesiąca wynikającej z prowadzonej ewidencji, pomniejszonej o kwotę 10 000 000 zł.

3.2. Mały podatnik CIT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4a pkt 10 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278 ze zm.)

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro*.	**8 517 000 zł**

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

eprasa.pl df66a35dee

3.3. Limity dla sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji z podmiotami powiązanymi

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 11k i 11o ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278 ze zm.)

Obowiązani do sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji lub innych zdarzeń są podatnicy:	Kiedy pojawia się obowiązek dokumentacyjny
dokonujący transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym	gdy wartość przekracza w roku obrotowym następujące progi dokumentacyjne: 1) 10 000 000 zł – w przypadku transakcji towarowej; 2) 10 000 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 3) 2 000 000 zł – w przypadku transakcji usługowej; 4) 2 000 000 zł – w przypadku innej transakcji niż określona w pkt 1–3
dokonujący transakcji kontrolowanej z podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową lub z zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową	jeśli wartość transakcji wynosi: 1) 2 500 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 2) 500 000 zł – w przypadku transakcji innej niż transakcja finansowa
dokonujący transakcji innej niż transakcja kontrolowana podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową lub zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową	jeżeli wartość transakcji za rok podatkowy, a w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi – za rok obrotowy, przekracza: 1) 2 500 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 2) 500 000 zł – w przypadku transakcji innej niż transakcja finansowa

4. Amortyzacja

4.1. Jednorazowa amortyzacja

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16k ust. 7–21 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278 ze zm.)
- art. 22k ust. 7–21 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Jednorazowa amortyzacja fabrycznie nowych środków trwałych*

Warunki jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych	w 2026 r.
Nabywcy fabrycznie nowych środków trwałych Podatnicy, którzy nabędą fabrycznie nowe środki trwałe zaliczone do grupy 3–6 i 8 KŚT w roku podatkowym, w którym środki zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 000 zł. Kwota obejmuje sumę odpisów amortyzacyjnych i wpłaty na poczet nabycia środka trwałego zaliczonej do kosztów uzyskania przychodów. Warunkiem jednorazowej amortyzacji tych środków jest, by: 1) wartość początkowa jednego środka trwałego, nabytego w roku podatkowym, wynosiła co najmniej 10 000 zł lub 2) łączna wartość początkowa co najmniej dwóch środków trwałych nabytych w roku podatkowym, wynosiła co najmniej 10 000 zł, a wartość początkowa każdego z nich przekraczała 3500 zł.	Łączna wartość odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć **100 000 zł**

eprasa.pl df66a35dee

Jednorazowa amortyzacja u małych podatników i podatników rozpoczynających działalność*

Zasady określania limitów w amortyzacji jednorazowej	w 2026 r.
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych Do jednorazowej amortyzacji ma prawo podatnik rozpoczynający działalność i mały podatnik. Małym podatnikiem jest podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży w poprzednim roku nie przekroczyła równowartości 2 000 000 euro**. W przypadku przedsiębiorstwa w spadku limit dotyczy również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy. **Ważne!** Nie można jednorazowo zamortyzować zakupu samochodów osobowych.	Małym podatnikiem jest podatnik, u którego przychód w 2025 r. nie przekroczył **8 517 000 zł**
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych Łączna wartość jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w roku podatkowym nie może przekroczyć równowartości kwoty 50 000 euro**	Łączna wartość odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć **213 000 zł**
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych rozpoczynający działalność Jednorazowej amortyzacji nie mogą stosować podmioty rozpoczynające działalność, które zostały utworzone m.in. przez osoby fizyczne, które wniosły na poczet kapitału nowo utworzonego podmiotu uprzednio prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo albo składniki majątku tego przedsiębiorstwa o wartości przekraczającej łącznie równowartość w złotych kwoty co najmniej 10 000 euro**	**43 000 zł**

* Mali podatnicy oraz podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą, w związku z nabyciem środka trwałego mają prawo do skorzystania z preferencyjnej amortyzacji do limitu 50 000 euro albo zasad dotyczących jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych (do 100 000 zł). Muszą dokonać w tym zakresie wyboru.

** Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

4.2. Tabela stawek amortyzacji

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 1 do ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 278 ze zm.)
- załącznik nr 1 do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych

Pozycja	Stawka %	Symbol KŚT (grupa, podgrupa lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych
1	2	3	4
01	2,5	10	Budynki niemieszkalne
		110	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy opieki społecznej bez opieki medycznej
		121	Lokale niemieszkalne
	4,5	102	Podziemne garaże i zadaszone parkingi oraz budynki kontroli ruchu powietrznego (wieże)
		104	Zbiorniki, silosy oraz magazyny podziemne, zbiorniki i komory podziemne (z wyłączeniem budynków magazynowych i naziemnych)
	10	103	Kioski towarowe o kubaturze poniżej 500 m^3 – trwale związane z gruntem
		109	Domki kempingowe, budynki zastępcze – trwale związane z gruntem
		010	Plantacje wikliny
02	2,5	224	Budowle wodne, z wyłączeniem urządzeń melioracji wodnych, doków stałych zalądowionych, wałów i grobli
		21	Budowle sklasyfikowane jako budowle do uzdatniania wód, z wyjątkiem studni wierconych
		290	Budowle sportowe i rekreacyjne, z wyłączeniem ogrodów i parków publicznych, skwerów, ogrodów botanicznych i zoologicznych
		291	Wieże przeciwpożarowe
		225	Urządzenia melioracji wodnych podstawowych
		226	Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych
	4,5	2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej, z wyłączeniem ogrodów i parków publicznych, skwerów, ogrodów botanicznych i zoologicznych

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3	4
	10	211	Przewody sieci technologicznych wewnątrzzakładowych
		221	Urządzenia zabezpieczające ruch pociągów
	14	202	Wieże ekstrakcyjne
	20	200	Wieże wiertnicze, wieżomaszty
03	7	3	Kotły i maszyny energetyczne
	14	322	Silniki spalinowe na paliwo lekkie (niezespolone)
		323	Silniki spalinowe na paliwo ciężkie (niezespolone)
		324	Silniki spalinowe na paliwo gazowe (niezespolone)
		325	Silniki powietrzne
		343	Zespoły elektroenergetyczne przenośne z silnikami spalinowymi na paliwo lekkie
		344	Zespoły elektroenergetyczne z silnikami spalinowymi na paliwo ciężkie
		349	Reaktory jądrowe
04	7	431	Filtry (prasy) błotniarki Cedzidła mechaniczne
		450	Piece do przerobu surowców (z wyjątkiem pieców do przerobu surowców wielokomorowych)
		451	Piece do przetwarzania paliw (z wyjątkiem pieców koksowniczych)
		454	Piece do wypalania tunelowe
		473	Aparaty bębnowe
		475	Suszarki komorowe (z wyjątkiem suszarek z półkami obrotowymi i zgarniaczami)
	10	4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania
	14	41	Obrabiarki do metali
		44	Maszyny i urządzenia do przetłaczania i sprężania cieczy i gazów
		46	Aparaty do wymiany ciepła (z wyjątkiem wymienników przeponowych rurowych oraz chłodnic odmulin i prób kołowych rozkładni gazu)
		47	Maszyny, urządzenia i aparaty do operacji i procesów materiałowych, w tym suszarki z półkami obrotowymi i zgarniaczami (z wyjątkiem: – kolumn, – aparatów bębnowych, – suszarek komorowych bezpółkowych, tradycyjnych, owiewnych, półkowych owiewnych, próżniowych z grzejnymi półkami, suszarek z górnym i dolnym rozpylaniem cieczy oraz suszar ek z pneumatycznym rozpylaczem ciał stałych i innych suszarek, – odbieralnic hydraulicznych rozkładni gazu)
	18	449	Urządzenia dystrybucyjne do benzyny i olejów elektryczne i przepływomierze składowe do cieczy i paliw płynnych
		461	Wymienniki płynów obiegowych przy produkcji sody
		469	Chłodnice odmulin i prób kołowych rozkładni gazu
		472	Kolumny nitracyjne i denitracyjne
		479	Odbieralnice hydrauliczne rozkładni gazu
		481	Aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem chemicznym i elektrogalwanicznym
		482	Aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem cieplnym
		484	Urządzenia do spawania i napawania łukowego w ochronie gazów oraz do spawania i napawania plazmowego Wytwornice acetylenowe przenośne wysokiego ciśnienia Zgrzewarki oporowe i tarcicowe Urządzenia do metalizacji natryskowej i do natryskiwania tworzywami sztucznymi
		486	Maszyny i urządzenia do przygotowywania maszynowych nośników danych oraz maszyny analityczne
		488	Samodzielne urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania procesami
		489	Roboty przemysłowe
	20	434	Maszyny do zamykania słoi Maszyny do zamykania puszek
		461	Wymienniki przeponowe rurowe sklasyfikowane jako chłodnice kwasu siarkowego
	30	487	Zespoły komputerowe
05	7	506	Aparaty do rektyfikacji powietrza
		507	Krystalizatory Komory potne
		548	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji materiału zecerskiego
		583	Koparki i zwałowarki w kopalniach odkrywkowych węgla Koparki w piaskowniach przemysłu węglowego
	10	512	Maszyny i urządzenia do eksploatacji otworów wiertniczych
		513	Maszyny i urządzenia do przeróbki mechanicznej rud i węgla

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3	4
		514	Maszyny i urządzenia aglomerowni
			Maszyny i urządzenia wielkopiecowe
			Maszyny i urządzenia hutnicze stalowni
			Nożyce hutnicze do cięcia na gorąco, tabor hutniczy, walcowniczy
			Inne maszyny, urządzenia i aparaty hutnicze
		520	Maszyny i urządzenia dla przemysłu kamieniarskiego:
			Traki ramowe i tarczowe
			Cyrkularki
			Szlifierki
			Tokarki i wiertarki do kamienia
			Kombajny do robót przygotowawczych
		523	Maszyny i urządzenia dla przemysłu cementowego
		525	Autoklawy
		529	Maszyny i urządzenia do produkcji elementów z lastriko i sztucznego kamienia
		56	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu rolnego
		582	Maszyny do robót drogowych:
			pojemniki do bitumu stalowe o pojemności powyżej 20 000 l
			odśnieżarki dróg, ulic i placów o mocy silników powyżej 120 KM
	14	50	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu chemicznego
		517	Maszyny i urządzenia torfiarskie
		52	Maszyny dla przemysłu surowców mineralnych
		53	Maszyny do produkcji wyrobów z metali i tworzyw sztucznych
		54	Maszyny, urządzenia i aparaty do obróbki i przerobu drewna, produkcji wyrobów z drewna oraz maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu papierniczego i poligraficznego
		55	Maszyny i urządzenia do produkcji wyrobów włókienniczych i odzieżowych oraz do obróbki skóry i produkcji wyrobów z niej
		561	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji napojów
		568	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu piekarniczego (z wyjątkiem pieców ceramicznych, cyklotermicznych i specjalnych)
		57	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu spożywczego
		59	Maszyny, urządzenia i narzędzia rolnicze i gospodarki leśnej
	18	505	Piece prażalnicze fluidezyjne
		51	Maszyny, urządzenia i aparaty wiertnicze, górnicze, gazownicze, odlewnicze, torfiarskie oraz geodezyjne i kartograficzne
		58	Maszyny do robót ziemnych, budowlanych i drogowych
	20	506	Odgazowywacze
		510	Maszyny i urządzenia wiertnicze
		511	Obudowy zmechanizowane
		518	Aparaty i urządzenia do:
			pomiarów magnetycznych,
			pomiarów geologicznych,
			pomiarów sejsmicznych i radiometrycznych,
			elektrycznego profilowania odwiertów, karotażu gazowego,
			perforacji otworów wiertniczych
		535	Aparaty specjalne do wytwarzania kwasu wolframowego i maszyny do redukcyjnych, próżniowych i specjalnych wytopów metali
			Maszyny do produkcji węglanów i past emulsyjnych Urządzenia do produkcji półprzewodników
		579	Dystrybutory Młynki młotkowe
			Maszyny i urządzenia do przerobu odpadów zwierzęcych na mąkę pastewną i tłuszcze utylizacyjne
			Inne maszyny i urządzenia do przerobu odpadów zwierzęcych
		580	Maszyny do robót ziemnych i fundamentowych
		581	Maszyny do robót budowlanych
		582	Szczotki mechaniczne i osprzęt do utrzymania dróg
	25	501	Aparaty szklane i porcelanowe do destylacji Porcelanowe młyny kulowe
		511	Maszyny górnicze, z wyłączeniem obudów zmechanizowanych
		524	Piece do topienia żużla wielkopiecowego i bazaltu
		571	Autoklawy do hydrolizy
			Neutralizatory stalowe oraz neutralizatory i hydrolizatory betonowe lub murowane
		581	Wibratory
			Wibromłoty oraz zacieraczki do tynku

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3	4
06	4,5	600	Zbiorniki naziemne ceglane
		601	Zbiorniki naziemne betonowe (z wyjątkiem wyposażonych w wykładzinę chemoodporną dla kwasu ponitracyjnego)
		623	Urządzenia telefoniczne systemów nośnych na liniach WN
		641	Wyciągi kopalniane (bez wyciągów przy głębieniu szybów)
		648	Towarowe kolejki linowe i dźwignice linowe
		656	Akumulatory hydrauliczne
		660	Wagi pojazdowe, wagonowe i inne wbudowane
	10	6	Urządzenia techniczne
	18	61	Urządzenia rozdzielcze i aparatura energii elektrycznej przewoźna
		641	Dźwigniki, wciągarki i wciągniki przejezdne oraz nieprzejezdne, kołowroty, wyciągniki (z wyjątkiem kołowrotów szybowych oraz wyciągników kopalnianych łącznie z wyciągami przy głębieniu szybów, a także wyciągi kolei i kolejek linowych)
		662	Projektory przenośne 16 mm i 35 mm
		681	Kontenery
	20	629	Telefony komórkowe
		669	Kasy fiskalne i rejestrujące (z wyjątkiem zaliczonych do poz. 04 – zespoły komputerowe)
		633	Baterie akumulatorów elektrycznych stacjonarnych
			Baterie akumulatorów elektrycznych zasadowych
		662	Ekrany kinowe
		644	Przenośniki w kopalniach i zakładach przetwórczych rud i węgla
		664	Urządzenia do przeprowadzania badań technicznych
	25	644	Przenośniki zgrzebłowe ciężkie i lekkie
07	7	70	Tabor kolejowy naziemny
		71	Tabor kolejowy podziemny
		72	Tabor tramwajowy
		73	Pozostały tabor szynowy naziemny
		77	Tabor pływający
	14	700	Drezyny i przyczepy do drezyn
		710	Lokomotywy akumulatorowe
			Lokomotywy ognioszczelne i typu „Karlik” Wozy kopalniane
		770	Kontenerowce
		773	Wodoloty
		780	Samoloty
		781	Śmigłowce
		743	Samochody specjalne
		745	Trolejbusy i samochody ciężarowe o napędzie elektrycznym
		746	Ciągniki
		747	Naczepy i przyczepy
		76	Pozostały tabor bezszynowy (wózki jezdniowe akumulatorowe, widłowe i inne wózki jezdniowe)
	18	745	Pozostałe samochody o napędzie elektrycznym
		783	Balony
		789	Pozostałe środki transportu lotniczego
		79	Pozostałe środki transportu
	20	740	Motocykle, przyczepy i wózki motocyklowe
		741	Samochody osobowe
		742	Samochody ciężarowe
		744	Autobusy i autokary
		782	Szybowce
08	10	805	Wyposażenie kin, teatrów, placówek kulturalno-oświatowych oraz instrumenty muzyczne
		806	Kioski, budki, baraki, domki kempingowe – niezwiązane trwale z gruntem
	14	803	Maszyny biurowe piszące, liczące i licząco-piszące Dalekopisy do maszyn matematycznych
	20	8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie
	25	801	Elektroniczna aparatura kontrolno-pomiarowa do przeprowadzania badań laboratoryjnych
		802	Aparaty i sprzęt do hydro- i mechanoterapii
		804	Wyposażenie cyrkowe

1. Za pogorszone warunki używania budynków i budowli, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. a, uważa się używanie tych środków trwałych pod ciągłym działaniem wody, par wodnych, znacznych drgań, nagłych zmian temperatury oraz innych czynników powodujących przyspieszenie zużycia obiektu.

eprasa.pl df66a35dee

2. Za złe warunki używania budynków i budowli, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. b, uważa się używanie tych środków trwałych pod wpływem niszczących środków chemicznych, a zwłaszcza gdy służą one produkcji, wytwarzaniu lub przechowywaniu żrących środków chemicznych. Dotyczy to również przypadków silnego działania na budynek lub budowlę niszczących środków chemicznych rozproszonych w atmosferze, wodzie lub wydzielających się w postaci oparów, których źródłem są inne obiekty znajdujące się w pobliżu.
3. Przez maszyny, urządzenia i środki transportu wymagające szczególnej sprawności technicznej, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 2, rozumie się te obiekty, które używane są w pracy na trzy zmiany, mimo że nie działają ze swej istoty w ruchu ciągłym, używane w warunkach terenowych, w warunkach leśnych, pod ziemią lub innych wskazujących na bardziej intensywne zużycie.
4. Przez maszyny i urządzenia grupy 4–6 i 8 Klasyfikacji, poddanych szybkiemu postępowi technicznemu, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 3, rozumie się maszyny, urządzenia i aparaturę, w których zastosowane są układy mikroprocesorowe lub systemy komputerowe, spełniające założone funkcje dzięki wykorzystaniu w nich najnowszych zdobyczy techniki, a także pozostałą aparaturę naukowo-badawczą i doświadczalno-produkcyjną.

5. VAT

5.1. Krajowe zwolnienie podmiotowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 113 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Zwolnienie podmiotowe*	Limit w 2026 r.
Podatnicy kontynuujący działalność Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, u którego wartość sprzedaży netto nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty	240 000 zł
Podatnicy rozpoczynający działalność Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju rozpoczynającego działalność, u którego przewidywana wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej działalności kwoty wyliczonej według wzoru	$\frac{240\,000 \text{ zł} \times \text{liczba dni prowadzenia działalności}}{365}$

* Zwolnienie przysługuje do momentu przekroczenia w trakcie roku podatkowego kwoty limitu. Zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono tę kwotę.

5.2. Zwolnienia podmiotowe w procedurze SME

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 113a i art. 113b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Zwolnienie podmiotowe w procedurze SME dla podatnika z innego kraju UE

Lp.	W 2026 r. zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:
1.	całkowita roczna wartość dostaw towarów i świadczenia usług dokonanych przez podatnika w roku podatkowym, dla których miejscem opodatkowania jest terytorium Unii Europejskiej, z wyłączeniem podatku od wartości dodanej, w tym wartość sprzedaży na terytorium kraju, z wyłączeniem podatku, zwana dalej „rocznym obrotem na terytorium Unii Europejskiej", nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**[1] **(421 230 zł).**
2.	wartość sprzedaży u tego podatnika, z wyłączeniem podatku, nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym limitu wartości sprzedaży obowiązującego krajowych podatników VAT, czyli kwoty **240 000 zł** określonej w art. 113 ust. 1 ustawy o VAT albo indywidualnego limitu zwolnienia podmiotowego wyliczanego proporcjonalnie – w przypadku podatników rozpoczynających działalność, o których mowa w art. 113 ust. 9 ustawy o VAT (zob. pkt 5.1)[2]. Do obliczenia wartości sprzedaży należy odpowiednio stosować art. 113 ust. 2 ustawy o VAT.
3.	podatnik nie dokonuje na terytorium kraju dostaw towarów ani świadczenia usług, o których mowa w art. 113 ust. 13 ustawy o VAT, czyli rodzajów dostaw i usług, które wyłączają prawo do korzystania z krajowego zwolnienia podmiotowego.

[1] Przeliczenia na złote dokonuje się według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roku, a w przypadku gdy w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany – według kursu wymiany z następnego dnia, w którym został opublikowany. Na dzień 2 stycznia 2026 r. kurs wymiany wyniósł 4,2123 PLN/EUR.

eprasa.pl df66a35dee

Jeżeli roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej przekroczy kwotę 100 000 euro lub wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na terytorium kraju przekroczy kwotę, o której mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o VAT, zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono jedną z tych kwot, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpiło wcześniej.

[2] Jeżeli roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej przekroczy kwotę 100 000 euro lub wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na terytorium kraju przekroczy kwotę, o której mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o VAT, zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono jedną z tych kwot, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpiło wcześniej.

Zwolnienie podmiotowe w procedurze SME dla krajowego podatnika VAT

Lp.	Podatnik, który posiada siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, może skorzystać ze zwolnienia dla dostaw towarów i świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska, pod warunkiem że:
1.	Jego roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej nie przekroczył w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**[1] **(421 230 zł).**
2.	Spełnia warunki zwolnienia określone przez państwo członkowskie, w którym chce korzystać ze zwolnienia.
3.	Złoży powiadomienie o zamiarze skorzystania ze zwolnienia, zwane „uprzednim powiadomieniem".
4.	Otrzyma informację o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego poprzedzonego kodem PL i zawierającego kod EX, zwanego „polskim numerem identyfikacyjnym EX", na potrzeby korzystania ze zwolnienia albo potwierdzenie o nadaniu takiego numeru – w przypadku gdy w uprzednim powiadomieniu podatnik wskazał więcej niż jedno państwo członkowskie, w którym zamierza korzystać ze zwolnienia.

[1] Przeliczenia na złote dokonuje się według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roku, a w przypadku gdy w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany – według kursu wymiany z następnego dnia, w którym został opublikowany. Na dzień 2 stycznia 2026 r. kurs wymiany wyniósł 4,2123 PLN/EUR.

UWAGA! W przypadku gdy roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej podatnika w poprzednim lub bieżącym roku podatkowym przekroczył kwotę 100 000 euro właściwy naczelnik urzędu skarbowego niezwłocznie wydaje postanowienie o dezaktywacji polskiego numeru identyfikacyjnego EX, na które służy zażalenie i które podlega natychmiastowemu wykonaniu, oraz dezaktywuje ten numer.

5.3. Mały podatnik VAT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 25 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Limity obrotu uprawniające do korzystania ze statusu małego podatnika VAT w 2026 r.

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku kwoty	**8 517 000 zł** (2 000 000 euro)
Podatnik prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzający funduszami inwestycyjnymi, będący agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisu – jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku kwoty	**192 000 zł** (45 000 euro)
Podatnik rozpoczynający w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności opodatkowanych VAT, gdy przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej sprzedaży odpowiednio kwoty 2 000 000 euro lub 45 000 euro	

Przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (www.nbp.pl).

5.4. Ulga na zakup kasy rejestrującej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ust. 4 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Podmiot uprawniony	Podatnik, który rozpoczął ewidencjonowanie obrotu w kasie online, a także podatnik, który obowiązkowo wymienia kasy starego typu na kasy online
Podstawa obliczenia ulgi	Kwoty wydatkowane na zakup każdej z kas rejestrujących online
Wysokość ulgi	**90%** ceny zakupu kasy online (netto), nie więcej niż **700 zł**
Uprawnienie podatnika	Prawo do odliczenia kwoty ulgi na zakup kasy online od należnego podatku VAT lub prawo otrzymania zwrotu tego wydatku

eprasa.pl df66a35dee

5.5. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów – wyłączenie z opodatkowania

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Wartość WNT uprawniająca do wyłączenia od podatku VAT w 2026 r.*

Lp.	Podmioty zwolnione z obowiązku rozliczenia WNT	Warunki zwolnienia z obowiązku rozliczenia WNT	
1.	Rolnicy ryczałtowi dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej	**Warunek 1.** Całkowita wartość WNT w poprzednim roku nie przekroczyła kwoty **50 000 zł**	**Warunek 2.** Całkowita wartość WNT w trakcie roku nie przekroczy kwoty **50 000 zł**
2.	Podatnicy, którzy wykonują jedynie czynności inne niż opodatkowane VAT i którym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług		
3.	Podatnicy, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9		
4.	Osoby prawne, które nie są podatnikami		

* Wyłączenie nie ma zastosowania, jeżeli przedmiotem nabycia są:
- nowe środki transportu,
- wyroby akcyzowe.

5.6. INTRASTAT – progi statystyczne

- źródło: komunikat GUS pt. „Wartości progów statystycznych na 2026 r. w systemie INTRASTAT" – www.stat.gov.pl

Rodzaj progu statystycznego	Rodzaj obrotu	Próg statystyczny obowiązujący w 2026 r.
Próg podstawowy	dla przywozu	6 000 000 zł
	dla wywozu	2 800 000 zł
Próg szczegółowy	dla przywozu	105 000 000 zł
	dla wywozu	148 000 000 zł

5.7. Sprzedaż towarów na odległość

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7a, art. 22 ust. 1 pkt 1a), art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Sprzedaż na odległość towarów importowanych przez interfejs elektroniczny

Sprzedaż na odległość towarów importowanych przez interfejs elektroniczny	Dotyczy to przesyłek, których wartość nie przekracza
	w 2026 r.
W przypadku gdy podatnik ułatwia, poprzez interfejs elektroniczny, sprzedaż na odległość towarów importowanych w przesyłkach o wartości rzeczywistej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 150 euro, uznaje się, że podatnik ten samodzielnie otrzymał towary i dokonał ich dostawy.	639 zł

Wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość – miejsce dostawy towarów

Lp.	W przypadku wewnątrzwspólnotowej sprzedaży towarów na odległość miejscem dostawy towarów jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu do nabywcy, z wyjątkiem, gdy łącznie zostaną spełnione następujące warunki:
1	2
1.	Dostawca posiada siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby – stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu tylko na **terytorium jednego państwa członkowskiego**

eprasa.pl df66a35dee

1	2
2.	**Towary są wysyłane** lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1
3.	**Suma:** ▪ całkowitej wartości dostaw towarów wysyłanych lub transportowanych na terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 2, oraz ▪ całkowitej wartości usług, o których mowa w art. 28k ust. 1 ustawy o VAT świadczonych na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 28k ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT, pomniejszona o kwotę podatku lub podatku od wartości dodanej, **nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego ani w poprzednim roku podatkowym kwoty 10 000 euro** lub jej równowartości wyrażonej w walucie krajowej państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1, przy czym w przypadku dostawcy posiadającego siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby – stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, tylko na terytorium kraju, **wyrażona w złotych równowartość kwoty w euro wynosi 42 000 zł.**

UWAGA! Jeżeli w trakcie roku podatkowego limit wskazany w pkt 3 **(10 000 euro lub odpowiednio 42 000 zł)** zostanie przekroczony, miejscem dostawy towarów jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu do nabywcy – począwszy od dostawy, w związku z którą przekroczono tę kwotę.

6. Podatek od czynności cywilnoprawnych

6.1. Stawki podatku od czynności cywilnoprawnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7 i 9 ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 191)

Rodzaj czynności	Stawka
1	2
Umowa sprzedaży: – nieruchomości – rzeczy ruchomych – prawa użytkowania wieczystego – własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego – spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego – wynikających z prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym	**2%**
Umowa sprzedaży szóstego i kolejnych lokali mieszkalnych	**6%**
Umowa sprzedaży innych praw majątkowych	**1%**
Umowa zamiany, dożywocia, o dział spadku, o zniesienie współwłasności oraz darowizny: – przy przeniesieniu własności: nieruchomości, rzeczy ruchomych, prawa użytkowania wieczystego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego oraz prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym – przy przeniesieniu własności innych praw majątkowych	**2%** **1%**
Umowa ustanowienia odpłatnego użytkowania, w tym nieprawidłowego, oraz odpłatnej służebności	**1%**
Umowa pożyczki oraz depozytu nieprawidłowego	**0,5%***
Ustanowienie hipoteki: – na zabezpieczenie wierzytelności istniejących – od kwoty zabezpieczonej wierzytelności – na zabezpieczenie wierzytelności o wysokości nieustalonej	**0,1%** **19 zł**
Umowa spółki	**0,5%**

* Stawka podatku wynosi 20%, jeżeli przed organem podatkowym w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, postępowania podatkowego lub kontroli celno-skarbowej:
1) podatnik powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, depozytu nieprawidłowego lub ustanowienia użytkowania nieprawidłowego albo ich zmiany, a należny podatek od tych czynności nie został zapłacony;
2) biorący pożyczkę, o którym mowa w art. 9 pkt 10 lit. b, powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, a nie spełnił warunku udokumentowania otrzymania pieniędzy na rachunek bankowy albo jego rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub przekazem pocztowym.

eprasa.pl df66a35dee

Limitowane kwotowo zwolnienia z PCC

Lp.	Rodzaj czynności zwolnionej z PCC	Ograniczenie kwotowe zwolnienia
1.	Sprzedaż rzeczy ruchomej	Zwolnienie obowiązuje, jeżeli cena sprzedaży nie przekracza **1000 zł**
2.	Pożyczka pieniężna udzielona na podstawie umowy zawartej między osobami bliskimi (w przypadku gdy pożyczkobiorcami są: małżonek, zstępny, wstępny, pasierb, rodzeństwo, ojczym lub macocha)	Zwolnienie dotyczy pożyczek w wysokości przekraczającej **36 120 zł** Warunkiem zwolnienia jest: – złożenie deklaracji PCC w terminie 14 dni od zawarcia umowy pożyczki – wpłata pożyczki na rachunek pożyczkobiorcy lub przekazanie pożyczki przekazem pocztowym
3.	Pożyczka udzielona na podstawie umowy zawartej z osobami zaliczonymi do I grupy podatkowej w podatku od spadków i darowizn (w przypadku gdy pożyczkobiorcami są: małżonek, zstępny, wstępny, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie)	Zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli kwota pożyczki nie przekracza **36 120 zł**
4.	Pożyczki udzielane na podstawie umów z innymi osobami niż wymienione w pkt 2 i 3	Zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli kwota pożyczki nie przekracza **1000 zł**

7. Podatki lokalne

7.1. Podatek od nieruchomości

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 1 sierpnia 2025 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 726)

Kwoty stawek podatku od nieruchomości określa uchwała rady gminy w wysokości nie wyższej niż stawki podane w tabeli poniżej.

Przedmiot podatku	Maksymalna stawka podatku w 2026 r.
Budynki mieszkalne lub ich części	**1,25 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	**35,53 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	**16,64 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajęte przez podmioty udzielające tych świadczeń	**7,27 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Pozostałe budynki lub ich części, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	**12,00 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budowle	**2%** wartości
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	**1,45 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	**7,15 zł** od 1 ha powierzchni
Pozostałe grunty, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	**0,77 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z 9 października 2015 r. o rewitalizacji, i położone na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	**4,72 zł** od 1 m^2 powierzchni

eprasa.pl df66a35dee

7.2. Podatek od środków transportowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 10 ust. 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 października 2025 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2026 r. (M.P. z 2025 r. poz. 1113)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 1 sierpnia 2025 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 726)

Stawki podatku od środków transportowych określa uchwała rady gminy, na terenie której podatnik ma miejsce zamieszkania lub siedzibę. Uchwała rady gminy określa wysokość stawek podatku od środków transportowych w granicach stawek minimalnych i maksymalnych podanych w tabeli poniżej.

Stawki maksymalne w 2026 r.		**Stawki minimalne w 2026 r.**			
Podział stawek w zależności od dopuszczalnej masy całkowitej lub liczby miejsc siedzących (w przypadku autobusów)	**Maksymalna stawka podatku nie może przekroczyć**	**Dopuszczalna masa całkowita w tonach**		**Minimalna stawka podatku w złotych**	
	w 2026 r.	**Nie mniej**	**Mniej niż**	**Oś z zawieszeniem pneumatycznym lub równoważnym**	**Inne systemy zawieszenia**
1	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1. Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton					
– powyżej 3,5 do 5,5 tony włącznie – powyżej 5,5 do 9 ton włącznie – powyżej 9 ton	1259,09 zł 2100,42 zł 2520,48 zł	–	–	–	–
2. Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton					
–	4809,70 zł	Dwie osie			
		12	13	0	136,13
		13	14	136,13	376,18
		14	15	376,18	529,95
		15		529,95	1199,27
		Trzy osie			
		12	17	136,13	236,78
		17	19	236,78	485,68
		19	21	485,68	630,63
		21	23	630,63	971,34
		23	25	971,34	1510,12
		25		971,34	1510,12
		Cztery osie i więcej			
		12	25	630,63	639,49
		25	27	639,49	997,90
		27	29	997,90	1584,23
		29	31	1584,23	2349,79
		31		1584,23	2349,79
3. Ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton					
–	2940,51 zł	–	–	–	–
4. Ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton					
– do 36 ton włącznie – powyżej 36 ton	3717,57 zł 4809,70 zł	Dwie osie			
		12	18	0	36,54
		18	25	254,50	460,25
		25	31	536,59	880,65
		31		1353,03	1856,37

eprasa.pl df66a35dee

1	3	4	5	6	7
		Trzy osie i więcej			
		12	40	1193,73	1650,62
		40		1650,62	2441,61
5. Przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą do 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego					
–	2520,48 zł	–	–	–	–
6. Przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego					
– do 36 ton włącznie	2940,51 zł	Jedna oś			
– powyżej 36 ton	3717,57 zł	12	18	0	24,39
		18	25	170,40	306,48
		25		306,48	537,69
		Dwie osie			
		12	28	201,40	296,54
		28	33	587,47	814,27
		33	38	814,27	1236,87
		38		1100,79	1628,50
		Trzy osie i więcej			
		12	38	648,33	902,75
		38		902,75	1226,92
7. Autobusy					
W zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:		–	–	–	–
– mniejszej niż 22 miejsca	2976,21 zł				
– równej lub większej niż 22 miejsca	3762,73 zł				

7.3. Podatek rolny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1344)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 października 2025 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1085)

Przedmiot opodatkowania:	Stawka podatku w 2026 r.
1 ha przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych (równowartość pieniężna 2,5 dt* żyta)	**166,05 zł**
1 ha gruntów pozostałych (równowartość pieniężna 5 dt* żyta)	**332,10 zł**

* Średnia cena skupu żyta za 11 kwartałów, będąca podstawą do ustalenia podatku rolnego na 2026 r. wynosi 66,42 zł za 1 dt.

7.4. Podatek leśny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4 ustawy z 30 października 2002 r. o podatku leśnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 176)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 października 2025 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2025 r. (M.P. z 2025 r. poz. 1086)

Przedmiot opodatkowania	Stawka podatku w 2026 r.
Grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako lasy (z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna)	**61,90 zł**

* Równowartość pieniężna 0,220 m^3 drewna obliczana według średniej ceny sprzedaży drewna za I–III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy. Średnia cena sprzedaży drewna, obliczona według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za I–III kwartał 2025 r. – 281,37 za 1 m^3.

eprasa.pl df66a35dee

7.5. Opłata reklamowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat reklamowych. W tabeli podajemy górną wysokość tej opłaty.

Część opłaty	Przedmiot opodatkowania	Maksymalna stawka dzienna opłaty w 2026 r.
stała	Tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe służące ekspozycji reklam	**3,89 zł**
zmienna	Powierzchnia tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego służącego ekspozycji reklam	**0,36 zł** za 1 m^2

7.6. Opłata od posiadania psów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18a, art. 19 pkt 1 lit. f ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Obowiązek zapłaty opłaty od posiadania psów oraz wysokość stawek i terminy płatności może określić uchwałą rada gminy.

Przedmiot opłaty	Maksymalna stawka opłaty w 2026 r.
Posiadanie psa	**186,29 zł** od jednego psa

7.7. Opłata targowa, miejscowa i uzdrowiskowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Wysokość stawek, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności opłat może określić uchwałą rada gminy. Kwoty stawek określone przez gminę w uchwale nie mogą przekroczyć stawek podanych w tabeli.

Rodzaj opłaty	Maksymalna stawka dzienna w 2026 r.
opłata targowa	**1176,67 zł**
opłata miejscowa	**3,46 zł**
opłata miejscowa w miejscowościach posiadających status obszaru ochrony uzdrowiskowej	**4,89 zł**
opłata uzdrowiskowa	**6,67 zł**

8. Podatek od spadków i darowizn

8.1. Zwolnienie od podatku od spadków i darowizn dla osób najbliższych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4a ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478)

Osoby, którym przysługuje zwolnienie z podatku od spadków i darowizn
1. Małżonek
2. Zstępni (za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej)
3. Wstępni (za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej)

eprasa.pl df66a35dee

4. Pasierbowie
5. Rodzeństwo
6. Ojczym
7. Macocha
Warunki zwolnienia
1. Zgłoszenie nabycia do US w terminie 6 miesięcy licząc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego
2. Udokumentowanie otrzymania środków pieniężnych na rachunek lub przekazem pocztowym (dotyczy nabycia środków pieniężnych w kwocie przekraczającej wartość **36 120 zł**)

8.2. Kwota wolna od podatku od spadków i darowizn

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 9 i 14 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478)

Kwota wolna od podatku dla nabywców zaliczanych do:		
I grupy podatkowej	**II grupy podatkowej**	**III grupy podatkowej**
małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha i teściowie	zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych	inni nabywcy
36 120 zł	**27 090 zł**	**5733 zł**

UWAGA! Za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

Za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

8.3. Skale podatku od spadków i darowizn

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478)
- rozporządzenie Ministra Finansów z 28 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia kwot wartości rzeczy i praw majątkowych zwolnionych od podatku od spadków i darowizn i niepodlegających opodatkowaniu tym podatkiem oraz skal podatkowych, według których oblicza się ten podatek (Dz.U. z 2023 r. poz. 1226)

Podatek od spadków i darowizn oblicza się od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku.

Skale podatku od spadków i darowizn dla I, II i III grupy podatkowej

Kwoty nadwyżki ponad kwotę wolną		**Podatek wynosi**
ponad	**do**	
1) od nabywców zaliczonych do **I** grupy podatkowej		
	11 833 zł	3%
11 833 zł	23 665 zł	355 zł i 5% nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		946 zł 60 gr i 7% od nadwyżki ponad 23 665 zł
2) od nabywców zaliczonych do **II** grupy podatkowej		
	11 833 zł	7%
11 833 zł	23 665 zł	828 zł 40 gr i 9% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		1893 zł 30 gr i 12% od nadwyżki ponad 23 665 zł
3) od nabywców zaliczonych do **III** grupy podatkowej		
	11 833 zł	12%
11 833 zł	23 665 zł	1420 zł i 16% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		3313 zł 20 gr i 20% od nadwyżki ponad 23 665 zł

eprasa.pl df66a35dee

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Składki

1.1. Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i Fundusz Emerytur Pomostowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Rok kalendarzowy	Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Podstawa prawna
2026	**282 600 zł**	M.P. z 2025 r. poz. 1206

1.2. Ograniczenie podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20 ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Maksymalna podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Podstawa prawna
styczeń–grudzień 2026 r.	**23 550 zł** (tj. 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia)	M.P. z 2025 r. poz. 1216

1.3. Składki na ubezpieczenia za pracowników

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16, art. 22 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)
- art. 36 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1696 ze zm.)
- art. 79 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Składki na ubezpieczenia	Finansujący	
	pracodawca	pracownik
Emerytalne	9,76%	9,76%
Rentowe	6,50%	1,50%
Chorobowe	–	2,45%
Wypadkowe	stopa procentowa składki jest ustalana w sposób opisany poniżej	–
Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP)	1,5%	–
Zdrowotne	–	9%
FP i FS	2,45%	–
FGŚP	0,10%	–

1.4. Składki na ubezpieczenie wypadkowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27–33 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1644 ze zm.)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1874.)

eprasa.pl df66a35dee

Stopa procentowa składki wypadkowej od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r.

Okres obowiązywania	Rodzaj płatnika	Stopa procentowa składki wypadkowej
1.04.2025–31.03.2026	Płatnik składek podlegający wpisowi do rejestru REGON, zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych	**1,67%** (50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy)
	Płatnik składek niepodlegający wpisowi do rejestru REGON	

Grupy działalności, kategorie ryzyka i stopy procentowe składki na ubezpieczenie wypadkowe dla grup działalności od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r.

Lp.	Grupa działalności	Kod PKD	Kategoria ryzyka	Stopa procentowa składki (%)
1	2	3	4	5
1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	A-01	5	1,47
2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	A-02	6	1,73
3	Rybactwo	A-03	4	1,20
4	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	B-05	12	3,33
5	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	B-06	6	1,73
6	Górnictwo rud metali	B-07	8	2,26
7	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	B-08	6	1,73
8	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	B-09	12	3,33
9	Produkcja artykułów spożywczych	C-10	4	1,20
10	Produkcja napojów	C-11	4	1,20
11	Produkcja wyrobów tytoniowych	C-12	4	1,20
12	Produkcja wyrobów tekstylnych	C-13	4	1,20
13	Produkcja odzieży	C-14	2	0,67
14	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	C-15	3	0,93
15	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	C-16	6	1,73
16	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	C-17	5	1,47
17	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	C-18	3	0,93
18	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	C-19	5	1,47
19	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	C-20	4	1,20
20	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	C-21	3	0,93
21	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	C-22	5	1,47
22	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	C-23	5	1,47
23	Produkcja metali	C-24	6	1,73
24	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	C-25	5	1,47
25	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	C-26	3	0,93
26	Produkcja urządzeń elektrycznych	C-27	4	1,20
27	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	C-28	5	1,47
28	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	C-29	4	1,20
29	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	C-30	5	1,47
30	Produkcja mebli	C-31	4	1,20
31	Pozostała produkcja wyrobów	C-32	4	1,20
32	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	C-33	6	1,20
33	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	D-35	4	1,20
34	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	E-36	4	1,20
35	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	E-37	5	1,47
36	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	E-38	6	1,73

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3	4	5
37	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	E-39	4	1,20
38	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	F-41	3	0,93
39	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	F-42	5	1,47
40	Roboty budowlane specjalistyczne	F-43	3	0,93
41	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	G-45	2	0,67
42	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	G-46	3	0,93
43	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	G-47	3	0,93
44	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	H-49	3	0,93
45	Transport wodny	H-50	4	1,20
46	Transport lotniczy	H-51	2	0,67
47	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	H-52	4	1,20
48	Działalność pocztowa i kurierska	H-53	4	1,20
49	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	I	2	0,67
50	Informacja i komunikacja	J	2	0,67
51	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	2	0,67
52	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	L	2	0,67
53	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	M	2	0,67
54	Wynajem i dzierżawa	N-77	3	0,93
55	Działalność związana z zatrudnieniem	N-78	3	0,93
56	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	N-79	2	0,67
57	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	N-80	3	0,93
58	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	N-81	4	1,20
59	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	N-82	2	0,67
60	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, organizacje i zespoły eksterytorialne	O, U	2	0,67
61	Edukacja	P	3	0,93
62	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Q	4	1,20
63	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	R	2	0,67
64	Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	S, T	2	0,67

1.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 79, art. 79a, art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne i jej wysokość

Ubezpieczeni	Miesięczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej w 2026 r.	Wysokość składki zdrowotnej w 2026 r.
1	2	3
pracownik	Przychód uzyskany z umowy o pracę pomniejszony o składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez ubezpieczonego	9% podstawy wymiaru
zleceniobiorca	Przychód uzyskany z umowy zlecenia pomniejszony o składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez ubezpieczonego	
osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania oraz prokurent, którzy z tego tytułu pobierają wynagrodzenie,	Kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia pobieranego z tytułu powołania	

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3
z wyłączeniem osób uzyskujących przychody na podst. art. 13 pkt 5 i 6 ustawy o pdof (m.in. z tytułu wykonywania czynności związanych z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich) których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł		
osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą	**Skala podatkowa** – przychód z poprzedniego miesiąca pomniejszony o koszty uzyskania przychodów, nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (w 2026 r. 4806 zł)	9% podstawy wymiaru, nie mniej niż **432,54 zł**
	Podatek liniowy – przychód z poprzedniego miesiąca pomniejszony o koszty uzyskania przychodów, nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (w 2026 r. 4806 zł)	4,9% podstawy wymiaru, nie mniej niż **432,54 zł**
	Karta podatkowa – 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego 1 stycznia danego roku (w 2026 r. 4806 zł)	9% podstawy wymiaru czyli **432,54 zł**
	Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – **60%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r. włącznie z wypłatami z zysku (5537,18 zł) jeżeli przychody z działalności gospodarczej nie przekroczyły od początku roku 60 tys. zł, – **100%** ww. przeciętnego wynagrodzenia (9228,64 zł), jeżeli przychody z działalności gospodarczej (od początku roku) przekroczyły 60 tys. zł i nie przekroczyły 300 tys. zł, – **180%** ww. przeciętnego wynagrodzenia (16611,55 zł) jeżeli przychody z działalności gospodarczej (od początku roku) przekroczyły 300 tys. zł	9% podstawy wymiaru **498,35 zł** 9% podstawy wymiaru **830,58 zł** 9% podstawy wymiaru **1495,04 zł**
	Pozostałe osoby prowadzące pozarolniczą działalność (wspólnicy spółek, twórcy i artyści) – kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r., włącznie z wypłatami z zysku (9228,64 zł)	9% podstawy wymiaru **830,58 zł**
	Osoby współpracujące z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osobami korzystającymi z „ulgi na start” – 75% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r., włącznie z wypłatami z zysku (6921,48 zł)	9% podstawy wymiaru **622,93 zł**

1.6. Składka na FGŚP

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ustawy budżetowej na 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 62)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
2026	**0,10%** kwot wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe bez ograniczenia

1.7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 25 i 26 ustawy budżetowej na 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 62)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy
2026	**2,45%** podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne bez ograniczenia (w tym 1% na FP i 1,45% na FS)

eprasa.pl df66a35dee

1.8. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 36 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1696 ze zm.)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Emerytur Pomostowych
2026	**1,5%** podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

1.9. Składki na ubezpieczenia osób prowadzących działalność

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18 ust. 8 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)
- art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Kwota prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w 2026 r. wynosi 9420 zł

Składki na ubezpieczenia społeczne i FP	Styczeń–grudzień 2026 r.
Podstawa wymiaru	**5652 zł** (tj. 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na 2026 r.)
Składki na ubezpieczenie: – emerytalne – rentowe – chorobowe – wypadkowe	 **1103,27 zł** (tj. 19,52%) **452,16 zł** (tj. 8%) **138,47** (tj. 2,45%) liczone w zależności od liczby ubezpieczonych i grupy działalności
Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy	**138,47 zł** (tj. 2,45%)

1.10. Składki na ubezpieczenia osób rozpoczynających działalność gospodarczą

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6a, art. 18a, art. 18aa ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Preferencje składkowe dla rozpoczynających działalność

Lp.	Rodzaje preferencji	Okres korzystania z ulgi	Na czym polega ulga
1.	Działalność nierejestrowana	Od dnia rozpoczęcia działalności do dnia przekroczenia przychodu w kwocie 225% płacy minimalnej w kwartale	Przedsiębiorca nie ma obowiązku odprowadzania składek na ZUS oraz składki zdrowotnej
2.	Ulga na start	Pierwsze 6 miesięcy prowadzenia działalności (z wyjątkiem działalności wymienionej w pkt 1)	Przedsiębiorca: – nie ma obowiązku odprowadzania składek na ZUS, – ma obowiązek odprowadzania składki zdrowotnej
3.	Składki preferencyjne	Okres kolejnych 24 miesięcy prowadzenia działalności – przypadający po okresie ulgi na start – zob. pkt 2)	Przedsiębiorca: – ma obowiązek odprowadzania składek na ZUS obliczonych od obniżonej podstawy wymiaru (30% minimalnego wynagrodzenia), – ma obowiązek odprowadzania składki zdrowotnej (zob. tab. „Składki na ubezpieczenie osób rozpoczynających działalność")

Składki na ubezpieczenie osób rozpoczynających działalność

Składki na ubezpieczenia społeczne	2026 r.
1	2
Podstawa wymiaru	**1441,80 zł** (tj. 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, które w tym okresie wynosi 4806 zł)

eprasa.pl df66a35dee

1	2
Składki na ubezpieczenie:	
– emerytalne	**281,44 zł** (tj. 19,52%)
– rentowe	**115,34 zł** (tj. 8%)
– chorobowe	**35,32 zł** (tj. 2,45%)
– wypadkowe	liczone w zależności od liczby ubezpieczonych i grupy działalności

1.11. Wysokość współczynnika do ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą tzw. mały ZUS plus

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18c ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Okres	Wysokość współczynnika
2026 r.	0,5*

* Współczynnik stały stosowany do wyliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, których roczny przychód z tytułu tej działalności w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył 120 000 zł. W tym przypadku podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne należy wyliczyć od średniomiesięcznego dochodu z poprzedniego roku kalendarzowego pomnożonego przez współczynnik.

1.12 Składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26–27, art. 31–32 ustawy z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 192 ze zm.)

Uczestnik PPK	Podmiot zatrudniający	Państwo
▪ wpłata podstawowa 2% wynagrodzenia* ▪ wpłata dodatkowa do 2% wynagrodzenia	▪ wpłata podstawowa 1,5% wynagrodzenia ▪ wpłata dodatkowa do 2,5% wynagrodzenia	▪ wpłata powitalna 250 zł ▪ dopłaty roczne 240 zł

* Zarabiający poniżej 1,2-krotności minimalnego wynagrodzenia mogą deklarować wpłatę podstawową od 0,5%.

1.13. Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w IV kwartale 2025 r. wyniosło 9197,79 zł (komunikat Prezesa GUS z 9 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w IV kwartale 2025 r. – M.P. z 2026 r. poz. 194).

- **I rok nauki pracownika młodocianego**

Okres ubezpieczenia	marzec–maj 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**735,82 zł** (nie mniej niż 8% przeciętnego wynagrodzenia w IVkwartale 2025 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**71,82 zł** (tj. 9,76%)	**71,82 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**47,83 zł** (tj. 6,5%)	**11,04 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**18,03 zł** (tj. 2,45%)

eprasa.pl df66a35dee

- II rok nauki pracownika młodocianego

Okres ubezpieczenia	marzec–maj 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**827,80 zł** (nie mniej niż 9% przeciętnego wynagrodzenia w IV kwartale 2025 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**80,79 zł** (tj. 9,76%)	**80,79 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**53,81 zł** (tj. 6,5%)	**12,42 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**20,28 zł** (tj. 2,45%)

- III rok nauki pracownika młodocianego

Okres ubezpieczenia	marzec–maj 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**919,78 zł** (nie mniej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia w IV kwartale 2025 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**89,77 zł** (tj. 9,76%)	**89,77 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**57,79 zł** (tj. 6,5%)	**13,80zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**22,53 zł** (tj. 2,45%)

1.14. Składki na ubezpieczenia pracowników przebywających na urlopach wychowawczych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 81 ust. 8 pkt 10 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)
- art. 6 ust. 1 pkt 19, art. 18 ust. 5b, ust. 14 i 15 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Okres obowiązywania	Ubezpieczenia emerytalne i rentowe		Ubezpieczenie zdrowotne
	Maksymalna podstawa wymiaru składek (w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)	Minimalna podstawa wymiaru składek (w wysokości 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia)	Podstawa wymiaru składki (równa kwocie specjalnego zasiłku opiekuńczego)
2026 r.	**5652 zł**	**3604,50 zł**	**620,00 zł**

1.15. Składki na ubezpieczenie społeczne rolników (KRUS)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 17, art. 40 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa KRUS z 9 marca 2026 r. w sprawie wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w I kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 266)

eprasa.pl df66a35dee

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne rolników za II kwartał 2026 r.							
Status ubezpieczonego i wielkość gospodarstwa rolnego	Wysokość składek na ubezpieczenie w zł						Składki łącznie od jednego ubezpieczonego kwartalnie
	emerytalno-rentowe				wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie		
	podstawowa składka miesięczna	dodatkowa składka miesięczna	razem składka miesięczna (2 + 3)	kwartalnie	składka miesięczna	kwartalnie	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Rolnik prowadzący gospodarstwo rolne							
– do 50 ha	178,00	0,00	178,00	534,00	78,00	234,00	768,00
– powyżej 50 ha do 100 ha	178,00	214,00	392,00	1176,00	78,00	234,00	1410,00
– powyżej 100 ha do 150 ha	178,00	427,00	605,00	1815,00	78,00	234,00	2049,00
– powyżej 150 ha do 300 ha	178,00	641,00	819,00	2457,00	78,00	234,00	2691,00
– powyżej 300 ha	178,00	855,00	1033,00	3099,00	78,00	234,00	3333,00
Domownik (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	178,00	0,00	178,00	534,00	78,00	234,00	768,00
II. Rolnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą i gospodarstwo rolne							
– do 50 ha	356,00	0,00	356,00	1068,00	78,00	234,00	1302,00
– powyżej 50 ha do 100 ha	356,00	214,00	570,00	1710,00	78,00	234,00	1944,00
– powyżej 100 ha do 150 ha	356,00	427,00	783,00	2349,00	78,00	234,00	2583,00
– powyżej 150 ha do 300 ha	356,00	641,00	997,00	2991,00	78,00	234,00	3225,00
– powyżej 300 ha	356,00	855,00	1211,00	3633,00	78,00	234,00	3867,00
Domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	356,00	0,00	356,00	1068,00	78,00	234,00	1302,00

1.16. Składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ustawy z 24 sierpnia 2004 r. r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Wielkość gospodarstwa rolnego	Sposób obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników za II kwartał 2026 r.**	Sposób finansowania
do 6 ha	**1 zł × 1 ha** przeliczeniowy użytków rolnych za każdego rolnika i domownika	budżet państwa
powyżej 6 ha	**1 zł × 1 ha** przeliczeniowy użytków rolnych za każdego rolnika i domownika	rolnik

* Nie dotyczy rolników prowadzących dział specjalny produkcji rolnej.

** Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne jest uzależniona od wielkości gospodarstwa rolnego.

1.17. Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika rolnika

PODSTAWA PRAWNA:

- art.7 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 197 ze zm.)
- art. 66 ust. 1 pkt 1ba, art. 80 ust. 3a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Wysokość składek na ubezpieczenie pomocnika za maj 2026 r.	
rodzaj ubezpieczenia	wysokość składki
wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie	obowiązuje składka dzienna* Z tytułu podlegania ubezpieczeniu przez pełny miesiąc składka wynosi 78 zł
zdrowotne	257 zł (składka miesięczna)

* Kwoty składek dziennych publikujemy we wskaźnikach dostępnych po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl df66a35dee

2. Zasiłki

2.1. Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenia Prezesa ZUS z 16 lutego 2026 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjętej do obliczenia świadczenia rehabilitacyjnego w II kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 210)

Okres obowiązywania	Wskaźnik waloryzacji
styczeń–marzec 2026 r.	**97,87%** (wskaźnik nie przekracza 100%, dlatego w I kwartale 2026 r. podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie należy waloryzować)
kwiecień–czerwiec 2026 r.	**105,1%** (wskaźnik przekracza 100%, dlatego w II kwartale 2026 r. r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego należy waloryzować)

2.2. Zasiłek pogrzebowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U z 2025 r. poz. 1749)

Okres obowiązywania	Wysokość zasiłku
w 2026 r.	**7000 zł**

2.3. Zasiłek rodzinny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5–6 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1208)
- § 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Okres zasiłkowy	Zasiłek przysługuje na dziecko w wieku:	Kwota (miesięcznie)
1.11.2025–31.10.2026	do ukończenia 5. roku życia	95 zł
	powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia	124 zł
	powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia	135 zł

2.4. Dodatki do zasiłku rodzinnego

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8–15b ustawy z 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1208)
- § 1 pkt 5–11 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Dodatki do zasiłku rodzinnego od 1.11.2025 r. do 31.10.2026 r. z tytułu:	Kwota świadczenia	Uwagi
1	2	3
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	193 zł	miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci
	273 zł	miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 546 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł	miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90 zł	miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia
	110 zł	miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	na dziecko wypłacany raz w roku (dodatek ten przysługuje także na dzieci w zerówkach)
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113 zł	miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności
	69 zł	miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, gdzie znajduje się siedziba szkoły w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej

Dziecko ma prawo do dodatków wymienionych w tabeli, pod warunkiem że przysługuje na nie zasiłek rodzinny. Granica dochodu uprawniającego do wypłaty zasiłku rodzinnego (obowiązująca od 1 listopada 2017 r.) to 674 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku osób wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł na osobę.

2.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1 pkt 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Rok	Wysokość zapomogi
2026	**1000 zł**

2.6. Świadczenia opiekuńcze

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1 pkt 13 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)
- M.P. z 2025 r. poz. 1127

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczenia w 2026 r. (miesięcznie)
Zasiłek pielęgnacyjny	**215,84 zł**
Świadczenie pielęgnacyjne	**3386,00 zł**

3. Emerytury i renty

3.1. Najniższe emerytury i renty

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. 2025 r. poz. 1749)
- art. 20 ust. 2 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 257 ze zm.)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

eprasa.pl df66a35dee

Rodzaj świadczenia	Najniższa kwota świadczenia od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.
Emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna	**1978,49 zł**
Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy	**1483,87 zł**
Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa	**2374,19 zł**
Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową	**1780,64 zł**

3.2. Kwota bazowa

PODSTAWA PRAWNA:

- komunikat Prezesa GUS z 9 lutego 2026 r. r. w sprawie kwoty bazowej w 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 191)

Okres obowiązywania	Wysokość kwoty bazowej
1 marca 2026 r.–28 lutego 2027 r.	**7770,04 zł**

3.3. Zawieszanie i zmniejszanie świadczeń emerytów i rencistów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 104 ust. 7 i 8 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)

Okres obowiązywania	Kwoty przychodu odpowiadające		Podstawa prawna
	70% przeciętnego wynagrodzenia	130% przeciętnego wynagrodzenia	
1.06–31.08.2025 r.	6273,60 zł	11 651,00 zł	M.P. z 2025 r. poz. 445
1.09–30.11.2025 r.	6124,10 zł	11 373,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 758
1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	6140,20 zł	11 403,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 1148
1.03–31.05.2026 r.	**6438,50 zł**	**11 957,20 zł**	**M.P. z 2026 r. poz. 209**

3.4. Kwoty maksymalnego zmniejszenia emerytury i renty

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 104 ust. 8–9 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)
- Komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

Rodzaj świadczenia	Kwota maksymalnego zmniejszenia od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.
Emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	**989,41 zł**
Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	**742,10 zł**
Renta rodzinna dla jednej osoby	**841,05 zł**

3.5. Dodatki do emerytur i rent

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 75–76 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)
- komunikat Prezesa ZUS z 27 stycznia 2026 r. w sprawie kwoty dodatku dopełniającego do renty socjalnej (M.P. z 2026 r. poz. 153)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty dodatku do emerytury lub renty za tajne nauczanie (M.P. z 2026 r. poz. 227)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w w sprawie kwoty dodatku kombatanckiego do emerytury lub renty (M.P. z 2026 r. poz. 222)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (M.P. z 2025 r. poz. 229)

eprasa.pl df66a35dee

- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (M.P. z 2026 r. poz. 228)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

Dodatki do świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Kwota
dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie	**366,68 zł**
dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji	**550,02 zł**
dodatek dla sieroty zupełnej	**689,17 zł**
dodatek kombatancki, świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego	**366,68 zł**
dodatek kompensacyjny	**55,00 zł**
świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych	**366,68 zł**
świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	**od 18,39 zł do 366,68 zł**
świadczenie pieniężne przysługujące cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych	**1978,49 zł**
dodatek dopełniający do renty socjalnej	**2704,71 zł**

3.6. Świadczenie przedemerytalne – wysokość i limity zarobków

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 421)
- komunikat Prezesa ZUS z 12 lutego 2026 r. w sprawie dopuszczalnej kwoty przychodu, granicznej kwoty przychodu oraz rocznej dopuszczalnej kwoty przychodu i rocznej granicznej kwoty przychodu, stosowanych przy zmniejszaniu lub zawieszaniu świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków przedemerytalnych (M.P. z 2026 r. poz. 208)

Wysokość świadczenia przedemerytalnego od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Limity zarobków obowiązujące od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	
	Rodzaj limitu	Wysokość limitu
1993,76 zł	Dopuszczalna miesięczna kwota przychodu	**2225,90 zł**
	Graniczna miesięczna kwota przychodu	**6232,50 zł**
	Dopuszczalna roczna kwota przychodu	**26 710,80 zł**
	Graniczna roczna kwota przychodu	**74 790,00 zł**

3.7. Renta socjalna – wysokość i limit przychodów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 420 ze zm.)

Wysokość renty socjalnej od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Kwota przychodu odpowiadająca			Podstawa prawna
	Okres obowiązywania	70% przeciętnego wynagrodzenia	130% przeciętnego wynagrodzenia	
1978,49 zł	1.06–31.08.2025 r.	6273,60 zł	11 651,00 zł	M.P. z 2025 r. poz. 445
	1.09–30.11.2025 r.	6124,10 zł	11 373,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 758
	1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	6140,20 zł	11 403,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 1148
	1.03–31.05.2026 r.	**6438,50 zł**	**11957,20 zł**	**M.P. z 2026 r. poz. 209**

eprasa.pl df66a35dee

IV. PRAWO PRACY

1. Nominalny wymiar czasu pracy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 130 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)

Wymiar czasu pracy w poszczególnych miesiącach 2026 r.*			
Miesiąc	**Wymiar**	**Miesiąc**	**Wymiar**
styczeń	160 godz.	lipiec	184 godz.
luty	160 godz.	sierpień	160 godz.
marzec	176 godz.	wrzesień	176 godz.
kwiecień	168 godz.	październik	176 godz.
maj	160 godz.	listopad	160 godz.
czerwiec	168 godz.	grudzień	160 godz.

* Wymiar dla osób pracujących w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku.

2. Podróże służbowe i jazdy lokalne

2.1. Nieodpłatne świadczenie z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Lp.	Samochód służbowy	Miesięczna kwota ryczałtu
1	o mocy silnika do 60 kW	250 zł
2	stanowiący pojazd elektryczny lub pojazd napędzany wodorem	250 zł
3	inny niż wymienione w pkt 1 i 2	400 zł

2.2. Maksymalne stawki za 1 km przebiegu pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Okres obowiązywania	Samochód osobowy		Motocykl	Motorower
	o poj. skok. do 900 cm^3	o poj. skok. powyżej 900 cm^3		
2026 r.	**0,89 zł**	**1,15 zł**	**0,69 zł**	**0,42 zł**

2.3. Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu za używanie pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

- § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Okres obowiązywania	Gmina i miasto	Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika	
		do 900 cm^3	powyżej 900 cm^3
2026 r.	do 100 tys. mieszkańców (limit 300 km)	**267,00 zł**	**345,00 zł**
	ponad 100 tys. do 500 tys. mieszkańców (limit 500 km)	**445,00 zł**	**575,00 zł**
	ponad 500 tys. mieszkańców (limit 700 km)	**623,00 zł**	**805,00 zł**

eprasa.pl df66a35dee

2.4. Podróże służbowe w kraju

PODSTAWA PRAWNA:

- § 7–11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

Należności z tytułu podróży służbowej w kraju

Rodzaj świadczenia	Przysługująca kwota
Dieta	Jeśli podróż trwa nie dłużej niż dobę: **0 zł** za podróż trwającą mniej niż 8 godzin **22,50 zł** za podróż trwającą od 8 do 12 godzin **45,00 zł z**a podróż trwającą powyżej 12 godzin
	Jeśli podróż trwa dłużej niż dobę: **45,00 zł** za każdą dobę **22,50 zł** za każdą rozpoczętą dobę do 8 godzin **45,00 zł** za każdą rozpoczętą dobę ponad 8 godzin
Zwrot kosztów noclegów	Ryczałt **67,50 zł** – jeśli pracownikowi nie zapewniono bezpłatnego noclegu i który nie przedłożył rachunku
Zwrot udokumentowanych kosztów noclegu	Zwrot następuje w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie większej za jedną dobę hotelową niż 20-krotność stawki diety, tj. **do 900 zł**
Zwrot kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej	Ryczałt **9,00 zł** za każdą rozpoczętą dobę pobytu

2.5. Podróże służbowe poza granicami kraju

PODSTAWA PRAWNA:

- § 13–19 rozporządzenia Ministra Pracy I Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

Wysokość diety za dobę podróży zagranicznej oraz limitu na nocleg w hotelu

Lp.	Państwo	Waluta	Kwota diety	Kwota limitu na nocleg
1	2	3	4	5
1.	Afganistan	EUR	47	140
2.	Albania	EUR	41	120
3.	Algieria	EUR	50	200
4.	Andora	EUR	50	200
5.	Angola	USD	61	180
6.	Arabia Saudyjska	EUR	50	200
7.	Argentyna	USD	50	150
8.	Armenia	EUR	42	145
9.	Australia	AUD	95	270
10.	Austria	EUR	57	150
11.	Azerbejdżan	EUR	43	150
12.	Bangladesz	USD	50	120
13.	Belgia	EUR	55	200
14.	Białoruś	EUR	42	130
15.	Bośnia i Hercegowina	EUR	41	100
16.	Brazylia	EUR	43	120
17.	Bułgaria	EUR	40	120
18.	Chile	USD	60	120
19.	Chiny	EUR	55	170
20.	Chorwacja	EUR	42	125
21.	Cypr	EUR	43	160
22.	Czarnogóra	EUR	40	110
23.	Czechy	EUR	41	120
24.	Dania	DKK	446	1430
25.	Demokratyczna Republika Konga	USD	66	220
26.	Egipt	USD	55	150

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3	4	5
27.	Ekwador	USD	44	110
28.	Estonia	EUR	45	110
29.	Etiopia	USD	55	300
30.	Finlandia	EUR	53	180
31.	Francja	EUR	55	200
32.	Grecja	EUR	50	160
33.	Gruzja	EUR	48	160
34.	Hiszpania	EUR	50	200
35.	Holandia	EUR	50	150
36.	Indie	EUR	42	210
37.	Indonezja	EUR	41	110
38.	Irak	USD	60	120
39.	Iran	EUR	41	95
40.	Irlandia	EUR	52	160
41.	Islandia	EUR	56	160
42.	Izrael	EUR	70	200
43.	Japonia	JPY	7532	22 000
44.	Jemen	USD	48	160
45.	Jordania	EUR	50	130
46.	Kambodża	USD	45	100
47.	Kanada	CAD	71	190
48.	Katar	EUR	41	200
49.	Kazachstan	EUR`	45	155
50.	Kenia	EUR	41	150
51.	Kirgistan	USD	41	150
52.	Kolumbia	USD	49	120
53.	Kongo	USD	66	220
54.	Korea Południowa	EUR	46	170
55.	Korea Północna	EUR	48	170
56.	Kostaryka	USD	50	140
57.	Kuba	EUR	50	140
58.	Kuwejt	EUR	39	200
59.	Laos	USD	54	100
60.	Liban	USD	57	150
61.	Libia	EUR	52	100
62.	Liechtenstein	CHF	88	220
63.	Litwa	EUR	45	150
64.	Luksemburg	EUR	55	200
65.	Łotwa	EUR	57	132
66.	Macedonia Północna	EUR	43	138
67.	Malezja	EUR	41	140
68.	Malta	EUR	43	180
69.	Maroko	EUR	41	130
70.	Meksyk	USD	58	154
71.	Mołdawia	EUR	45	94
72.	Monako	EUR	55	200
73.	Mongolia	EUR	45	154
74.	Niemcy	EUR	49	170
75.	Nigeria	EUR	46	240
76.	Norwegia	NOK	496	1650
77.	Nowa Zelandia	USD	58	180
78.	Oman	EUR	40	240
79.	Pakistan	EUR	38	200
80.	Palestyna	EUR	70	200
81.	Panama	USD	52	140
82.	Peru	USD	50	150
83.	Południowa Afryka	USD	52	275
84.	Portugalia	EUR	49	150

eprasa.pl df66a35dee

1	2	3	4	5
85.	Rosja	EUR	48	200
86.	Rumunia	EUR	42	110
87.	San Marino	EUR	53	192
88.	Senegal	EUR	44	120
89.	Serbia	EUR	40	110
90.	Singapur	USD	56	230
91.	Słowacja	EUR	47	132
92.	Słowenia	EUR	45	143
93.	Stany Zjednoczone Ameryki (USA), w tym:	USD	59	200
	– Nowy Jork			350
	– Waszyngton			300
94.	Syria	USD	50	150
95.	Szwajcaria	CHF	88	220
96.	Szwecja	SEK	510	2000
97.	Tadżykistan	EUR	41	140
98.	Tajlandia	USD	42	110
99.	Tanzania	USD	53	150
100.	Tunezja	EUR	37	100
101.	Turcja	USD	53	185
102.	Turkmenistan	EUR	47	90
103.	Ukraina	EUR	41	180
104.	Urugwaj	USD	50	80
105.	Uzbekistan	EUR	41	140
106.	Watykan	EUR	53	192
107.	Wenezuela	USD	60	220
108.	Węgry	EUR	44	143
109.	Wielka Brytania	GBP	45	220
110.	Wietnam	USD	53	160
111.	Włochy	EUR	53	192
112.	Wybrzeże Kości Słoniowej	EUR	33	100
113.	Zimbabwe	EUR	39	90
114.	Zjednoczone Emiraty Arabskie	EUR	43	220
115.	Państwa inne niż wymienione w lp.1–114	EUR	41	140

Przy podróżach do:
– Gibraltaru – dieta i kwota limitu na nocleg wynoszą tyle samo co przy podróżach do Wielkiej Brytanii,
– Hongkongu – dieta wynosi 55 USD, a kwota limitu na nocleg – 250 USD,
– Tajwanu – dieta wynosi 40 EUR, a kwota limitu na nocleg – 142 EUR.

3. ZFŚS i świadczenia urlopowe

3.1. Wysokość odpisów na ZFŚS

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Podstawa naliczania odpisów na ZFŚS w 2026 r.		**7848,60 zł**
Odpis podstawowy w 2026 r.		
Na jednego zatrudnionego w normalnych warunkach	37,5%	**2943,23 zł**
Na jednego zatrudnionego wykonującego pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych	50%	**3924,30 zł**
Na pracownika młodocianego w I roku nauki	5%	**392,43 zł**
Na pracownika młodocianego w II roku nauki	6%	**470,92 zł**
Na pracownika młodocianego w III roku nauki	7%	**549,40 zł**

eprasa.pl df66a35dee

Fakultatywne zwiększenia odpisu/funduszu w 2026 r.	
Na każdą osobę zatrudnioną, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, można zwiększyć fundusz o 6,25%	**490,54 zł**
Na każdego emeryta lub rencistę, nad którym pracodawca sprawuje opiekę socjalną, można zwiększyć fundusz o 6,25%	**490,54 zł**
Pracodawcy, którzy utworzyli zakładowy żłobek lub klub dziecięcy, mogą zwiększyć fundusz na każdą zatrudnioną osobę o 7,5%, pod warunkiem przeznaczenia całości tego zwiększenia na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego	**588,65 zł**

3.2. Świadczenie urlopowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 3–4 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Pracownik	Kwota świadczenia urlopowego
	od 1.01. do 31.12.2026 r.
Zatrudniony w normalnych warunkach pracy	**2943,23 zł**
Wykonujący prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze	**3924,30 zł**
Młodociany w I roku nauki	**392,43 zł**
Młodociany w II roku nauki	**470,92 zł**
Młodociany w III roku nauki	**549,40 zł**

4. Wynagrodzenia

4.1. Minimalne wynagrodzenie pracowników

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773 ze zm.)
- rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

Termin obowiązywania	Minimalne wynagrodzenie
w 2026 r.	**4806 zł**

4.2. Minimalna stawka godzinowa za wykonanie zlecenia lub świadczenie usług

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8a ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773 ze zm.)
- rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

eprasa.pl df66a35dee

Termin obowiązywania	Minimalna stawka godzinowa
w 2026 r.	**31,40 zł**

4.3. Dodatek za pracę w porze nocnej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 151^8 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)

Miesiąc w 2026 r.	Sposób wyliczenia dodatku	Kwota brutto dodatku za 1 godz.
Styczeń	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Luty	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Marzec	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Kwiecień	(4806,00 zł : 168 godz.) × 20%	**5,72 zł**
Maj	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Czerwiec	(4806,00 zł : 168 godz.) × 20%	**5,72 zł**
Lipiec	(4806,00 zł : 184 godz.) × 20%	**5,22 zł**
Sierpień	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Wrzesień	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Październik	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Listopad	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Grudzień	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**

* Wysokość dodatku dla pracownika pracującego w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku.

4.4. Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 ze zm.)

Okres obowiązywania	Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego*
od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.	**20,92**

* Wysokość współczynnika dla pracownika pracującego w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku w pełnym wymiarze czasu pracy.

4.5. Wynagrodzenia młodocianych

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 i 20 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.)

Okres obowiązywania	Pierwszy rok nauki (8%)*	Drugi rok nauki (9%)*	Trzeci rok nauki (10%)*
1.06.2025 r.–31.08.2025 r.	716,98 zł	806,61 zł	896,23 zł
1.09.2025 r.–30.11.2025 r.	699,89 zł	787,38 zł	874,86 zł
1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	701,74 zł	789,45 zł	877,17 zł
1.03.2026 r.–31.05.2026 r.	**735,82 zł**	**827,80 zł**	**919,78 zł**

* Podstawą obliczenia jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale.

eprasa.pl df66a35dee

4.6. Kwoty wolne od potrąceń

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 87–87[1] ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)
- § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

1. Kwoty wolne od potrąceń w 2026 r. dla pracownika niekorzystającego ze zwolnień podatkowych, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy*

Rodzaj należności	Podstawowe KUP, PIT-2, bez PPK	Podstawowe KUP, bez PIT-2, bez PPK	Podwyższone KUP, PIT-2, bez PPK	Podwyższone KUP, bez PIT-2, bez PPK	Podstawowe KUP, PIT-2, z PPK**	Podstawowe KUP, bez PIT-2, z PPK**	Podwyższone KUP, PIT-2, z PPK**	Podwyższone KUP, bez PIT-2, z PPK**
Kwoty wolne dotyczące potrąceń obowiązkowych								
Alimenty	Brak kwoty wolnej od potrąceń							
Należności inne niż alimentacyjne (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3605,85 zł	3305,85 zł	3611,85 zł	3311,85 zł	3501,73 zł	3201,73 zł	3507,73 zł	3207,73 zł
Zaliczki pieniężne (75% minimalnego wynagrodzenia netto)	2704,39 zł	2479,39 zł	2708,89 zł	2483,89 zł	2626,30 zł	2401,30 zł	2630,80 zł	2405,80 zł
Kary pieniężne (90% minimalnego wynagrodzenia netto)	3245,27 zł	2975,27 zł	3250,67 zł	2980,67 zł	3151,56 zł	2881,56 zł	3156,96 zł	2886,96 zł
Kwoty wolne dotyczące potrąceń dobrowolnych								
Na rzecz pracodawcy (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3605,85 zł	3305,85 zł	3611,85 zł	3311,85 zł	3501,73 zł	3201,73 zł	3507,73 zł	3207,73 zł
Inne należności niż na rzecz pracodawcy (80% minimalnego wynagrodzenia netto)	2884,68 zł	2644,68 zł	2889,48 zł	2649,48 zł	2801,38 zł	2561,38 zł	2806,18 zł	2566,18 zł

2. Kwoty wolne od potrąceń dla pracownika korzystającego ze zwolnień podatkowych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152–154 updof, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w 2026 r.

Rodzaj należności	z wpłatą na PPK**	bez wpłaty na PPK
Kwoty wolne dotyczące potrąceń obowiązkowych		
Alimenty (na podstawie tytułu wykonawczego)	Brak kwoty wolnej od potrąceń	
Należności inne niż alimentacyjne (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3677,73 zł	3773,85 zł
Zaliczki pieniężne (75% minimalnego wynagrodzenia netto)	2758,30 zł	2830,39 zł
Kary pieniężne (90% minimalnego wynagrodzenia netto)	3309,96 zł	3396,47 zł
Kwoty wolne dotyczące potrąceń dobrowolnych		
Na rzecz pracodawcy (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3677,73 zł	3773,85 zł
Inne należności niż na rzecz pracodawcy (80% minimalnego wynagrodzenia netto)	2942,18 zł	3019,08 zł

* Jeżeli pracownik zatrudniony jest w niepełnym wymiarze czasu pracy, określone wyżej kwoty ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do wymiaru etatu.

** Z uwzględnieniem podatku od wpłaty PPK finansowanej przez pracodawcę.

eprasa.pl df66a35dee

4.7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie

PODSTAWA PRAWNA

- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 22 stycznia 2026 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 117)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 9 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w czwartym kwartale 2025 r. (M.P z 2026 r. poz. 194)

Okres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw włącznie z wypłatami z zysku
I kwartał 2025 r.	8962,28 zł	8736,49 zł
II kwartał 2025 r.	8748,63 zł	8919,94 zł
III kwartał 2025 r.	8771,70 zł	8854,61 zł
IV kwartał 2025 r.	**9197,79 zł**	**9228,64 zł**

4.8. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 19 listopada 2025 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2026 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M.P. z 2025 r. poz. 1206)

Okres obowiązywania	Kwota
2026 r.	**9420 zł**

5. Odszkodowania za wypadki przy pracy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12–14 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 257 ze zm.)
- obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 10 marca 2026 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2026 r. poz. 292)

Jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej

W okresie od 1 kwietnia 2026 r. do 31 marca 2027 r. kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, o których mowa w art. 12 i art. 14 ust. 1–4 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynoszą:	
1781 zł	za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu
1781zł	za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z tytułu zwiększenia tego uszczerbku co najmniej o 10 punktów procentowych
31 162 zł	z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego
31 162 zł	z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji wskutek pogorszenia się stanu zdrowia rencisty
160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony małżonek lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty
80 132 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony członek rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty inny niż małżonek lub dziecko

eprasa.pl df66a35dee

160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie małżonek i jedno lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na każde z tych dzieci
160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawnionych równocześnie dwoje lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugie i każde następne dziecko
31 162 zł	jeżeli obok małżonka lub dzieci do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie inni członkowie rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, każdemu z nich niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom
80 132 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni tylko członkowie rodziny inni niż małżonek lub dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugiego i każdego następnego uprawnionego

6. PFRON

6.1. Wpłaty na PFRON

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

Okres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Kwota 40,65% przeciętnego wynagrodzenia
01.12.2025 r.–28.02.2026 r.	8771,70 zł	3565,70 zł × liczba pracowników ustalona zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
1.03.2026 r.–31.05.2026 r.	**9197,79 zł**	**3738,90 zł × liczba pracowników ustalona zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych**

6.2. Maksymalne dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26a ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

Maksymalne kwoty dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego

Stopień niepełnosprawności	Dofinansowanie
Znaczny (ze schorzeniem specjalnym)	4140 zł
Znaczny (bez schorzenia specjalnego)	2760 zł
Umiarkowany (ze schorzeniem specjalnym)	2585 zł
Umiarkowany (bez schorzenia specjalnego)	1550 zł
Lekki (ze schorzeniem specjalnym)	1265 zł
Lekki (bez schorzenia specjalnego)	575 zł

eprasa.pl df66a35dee

V. OPŁATY PRZEDSIĘBIORCY

1. Opłata paliwowa i reprograficzna

1.1. Opłata paliwowa

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenie Ministra Infrastruktury z 4 grudnia 2025 r. w sprawie wysokości stawki opłaty paliwowej na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1238)

Produkty objęte opłatą paliwową	Stawka opłaty w 2026 r.
1) benzyny silnikowe o kodach: CN 2710 12 45 lub CN 2710 12 49 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami	**210,29 zł** za 1000 l
2) oleje napędowe o kodzie CN 2710 19 42, CN 2710 19 44 lub CN 2710 20 11 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, a także biokomponenty stanowiące samoistne paliwa bez względu na kod CN	**453,52 zł** za 1000 l
3) gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe oraz gazowe węglowodory alifatyczne skroplone i w stanie gazowym, przeznaczone do napędu silników spalinowych, o kodach: CN 2711 i CN 2901	**256,75 zł** za 1000 kg
4) wyroby inne niż określone w pkt 1–3, przeznaczone do użycia, oferowane na sprzedaż lub używane do napędu silników spalinowych, bez względu na kod CN	

1.2. Opłata reprograficzna

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 rozporządzenia Ministra Kultury z 27 czerwca 2003 r. w sprawie opłat uiszczanych przez posiadaczy urządzeń reprograficznych (Dz.U. Nr 132, poz. 1232)

Jeżeli w strukturze zwielokrotnianych materiałów utwory kopiowane do własnego użytku osobistego osób trzecich stanowią:	Stawka opłaty wynosi:
do 25%	1% od wpływów uzyskanych z działalności
od 26% do 75%	1,5% od wpływów uzyskanych z działalności
powyżej 75%	3% od wpływów uzyskanych z działalności

2. Opłaty sądowe

2.1. Opłaty w Krajowym Rejestrze Sądowym

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 52–64b ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1228)
- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za udzielanie informacji, wydawanie odpisów, wyciągów i zaświadczeń z Krajowego Rejestru Sądowego oraz za udostępnianie kopii dokumentów złożonych w postaci elektronicznej i kopii dokumentów złożonych w postaci papierowej z elektronicznego katalogu dokumentów spółek (Dz.U. z 2018 r. poz. 547)

Rodzaj dokumentu	Wysokość opłaty
1	2
– wniosek o zarejestrowanie podmiotu w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym	500 zł
– wniosek o zarejestrowanie w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki jawnej, spółki komandytowej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz prostej spółki akcyjnej, w których umowy zostały zawarte przy wykorzystaniu wzorców umowy udostępnionych w systemie teleinformatycznym	250 zł

eprasa.pl df66a35dee

1	2
– wniosek o: ▪ zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	250 zł
▪ jeśli wyżej wymieniony wniosek dotyczy jednocześnie wpisu do rejestru przedsiębiorców	500 zł
– wniosek o wykreślenie podmiotu z rejestru przedsiębiorców lub z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej połączone z wykreśleniem z Krajowego Rejestru Sądowego	300 zł
– wniosek o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego do rejestru	250 zł
– wniosek o zarejestrowanie w KRS zmiany dotyczącej spółki jawnej, spółki komandytowej i spółki z o.o. dokonanej z wykorzystaniem wzorca uchwały udostępnionego w systemie teleinformatycznym	200 zł
– wniosek o: ▪ dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego tylko w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, niewpisanego do rejestru przedsiębiorców	150 zł
▪ wykreślenie z rejestru przedsiębiorców – bez wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego	150 zł
▪ wykreślenie z rejestru dłużników niewypłacalnych	150 zł
– skarga na orzeczenie referendarza sądowego, chociażby dotyczyła kilku wpisów w rejestrze przedsiębiorców lub rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	100 zł
– wnioski inne niż wymienione powyżej, jeżeli należą do właściwości sądu dokonującego wpisów w KRS	300 zł
– wniosek o wpis zastawu rejestrowego do rejestru zastawów	200 zł
– wniosek o zmianę wpisu w rejestrze zastawów	100 zł
– wniosek o wykreślenie zastawu rejestrowego z rejestru zastawów	100 zł
– wniosek o przyjęcie dokumentów, o których sąd czyni wzmiankę w rejestrze, oraz dokumentów zawierających dane niepodlegające według przepisów ustawy wpisowi do określonego działu Krajowego Rejestru Sądowego	40 zł
– wniosek o uwierzytelnienie odpisu statutu w postępowaniu rejestrowym	100 zł
– zgłoszenie fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych	500 zł
– wniosek o wpis w rejestrze fundacji rodzinnych	250 zł
– odpis pełny z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz rejestru dłużników niewypłacalnych, wydany na wniosek o wydanie odpisu pełnego	60 zł
– odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców, z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych, wydany na wniosek o wydanie odpisu aktualnego	30 zł
– wyciąg z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz wydany na wniosek o wydanie wyciągu dotyczący działu 1	10 zł
– za każdy następny dział	5 zł
– zaświadczenie z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych, wydane na wniosek o wydanie zaświadczenia	15 zł
– informacja z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej wydana na wniosek o udzielenie informacji	5 zł
– za dokument złożony w postaci elektronicznej i kopię dokumentu złożonego w postaci papierowej z elektronicznego katalogu dokumentów spółek, wydane na wniosek o ich udostępnienie	50 zł

W przypadku jednoczesnego wniesienia przez tego samego wnioskodawcę, na kilku formularzach, kilku wniosków o wpis lub o dokonanie zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym – pobiera się tylko jedną opłatę, z tym że jeżeli przepis przewiduje dla danego rodzaju spraw opłaty w różnych wysokościach – pobiera się opłatę wyższą.

eprasa.pl df66a35dee

2.2. Opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym

PODSTAWA PRAWNA:

- § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 maja 2004 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego (j.t. Dz.U. z 2017 r. poz. 1957)

Lp.	Wyszczególnienie	Wysokość opłaty*
1	Za ogłoszenie lub obwieszczenie o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego**	100 zł
2	Za ogłoszenie publikowane w toku postępowania sądowego inne niż wymienione w pkt 1 oraz za ogłoszenie sprawozdania finansowego w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości	500 zł
3	Inne ogłoszenia i obwieszczenia	za jeden znak 0,70 zł, nie mniej niż 60 zł za ogłoszenie
	– za użycie szczególnej czcionki, podkreślenia, wytłuszczenia	opłatę zwiększa się o 30%

* Maksymalna wysokość opłaty za zamieszczenie w MSiG ogłoszenia lub obwieszczenia nie może być wyższa niż 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 1 ust. 3b ustawy o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego).

** 29 listopada 2025 r. został zniesiony obowiązek publikacji ogłoszeń i obwieszczeń o wpisach do KRS w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Na dzień publikacji dodatku zmiana nie została uwzględniona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 13 maja 2004 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego.

3. Inne wskaźniki

3.1. Limity rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami

PODSTAWA PRAWNA

- art. 19 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480 ze zm.)

Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy:

1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza **15 000 zł** lub równowartość tej kwoty*.

* Transakcje w walutach obcych przelicza się wg średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.

3.2. Wskaźnik inflacji

PODSTAWA PRAWNA:

- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 kwietnia 2026 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w I kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 384)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 stycznia 2026 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 81)

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem wyniósł:	
w 2025 r. w stosunku do 2024 r.	**103,6% (wzrost cen o 3,6%)**
w I kwartale 2026 r. w stosunku do IV kwartału 2025 r.	**101,3% (wzrost cen o 1,3%)**

eprasa.pl df66a35dee